

yeni demokrasi

Ekim '89

Sayı: 26

Yıl: 3

Aylık Siyasi Dergi

Fiyatı: 2000 TL (KDV Dahil)

Zulmün ve vahşetin olduğu yerde;

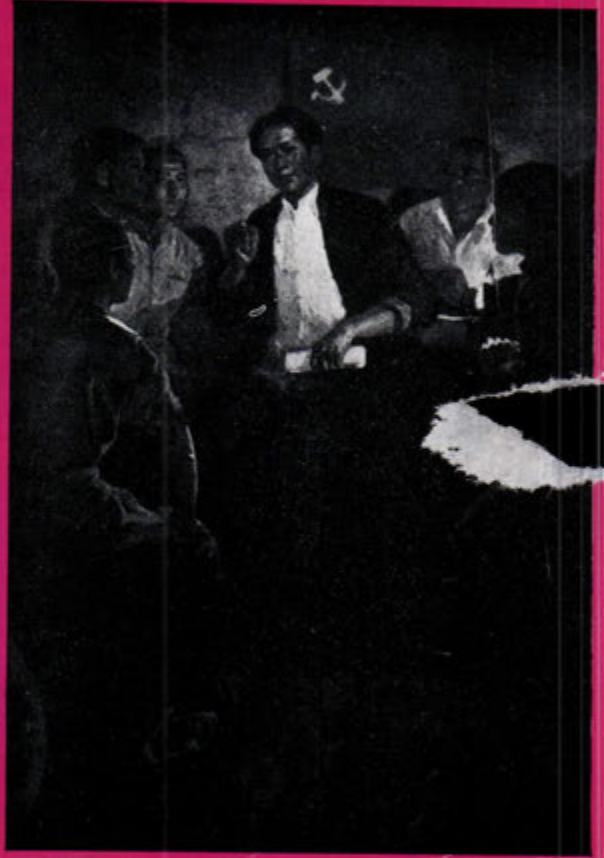

**“Halka Ayaklanmasını
Söylemeyen
Alçağın Biridir”**

Dünyayı Sarsan Proleter Devrimler Yolumuzu Aydınlatıyor

*Lenin, kendisini Almanya'dan Rusya'ya
götüren kurşun, mühürlü vagonunda.*

*Bu yağlıboya tablo Mao'nun 1925'te kurduğu
ilk parti hücrelerini gösteriyor.*

**Bu kavga en sonuncu
Kavgamızdır artık
Enternasyonal kurtulur insanlık**

İÇİNDEKİLER

Zulmün ve Vahşetin Olduğu Yerde "Halka Ayaklanmasını Söylemeyen Alçağın Biridir"	4
Tuzla'da katledilen 4 yiğit devrimci yaşıyor	9
Pülümür'de Operasyonlar ve Devlet Terörü	12
Ceza Tasarısı, Darağacına Giden Yol	14
Ölüm Orucu Eylemi	16
Gençlik ve Tasfiyecilik Üzerine	19
Ankara'da Terör Rüzgarları	22
Devrimci Sanatın Yarattığı Görkemli Coşku	23
Demir-Çelik Grevi ve Öğrettikleri	24
Yaşasın Kazlı-Çeşme Direniş Hattımız	27
Taşkızak İşçisi'nin Sarı Sendika Yönetimine Karşı Mücadelesi Yükseliyor	29
IGL-STFA Toplu Sözleşmesinin Gerçek Yüzü	30
BANKS Çalışanları - İşverenin Oyununa Gelmeyelim	31
İşçi Sınıfı Hareketi ve Sendikalar Üzerine (2)	33
Zamanı Durdurabilmek "Ateş Hırsız Bir Kuşağın Öyküsü"	41
Çağdaş Bir Yolcunun Bataklık Yolculuğu Üstüne Birkaç Söz	43
Stalin Gerçekliğinden Bir Kesit	53
Devrimimiz 3	61
Okuyucudan Okuyucuya	66

Sınıf mücadelesi açısından hareketli ve yoğun gündemli bir ayı daha geride bırakırken, adını tarihe altın harflerle kazıyan, altın çağa uzanışta insanlığın büyük adımını attığı dünya devrimler tarihinin simgesi bir aya daha giriyoruz.

İnsanlık tarihi nihai kurtuluşa, altın çağa uzanan uzun yürüyüşünün en büyük adımını Ekim 1917'de çeşitli milliyetlerden Rus proletaryası ve emekçi halkının üstlerine bir vampir gibi çöreklenen çarlık despotizmini parçalayarak, çarlığın yıkıntılarını üstünde sosyalizmin inşasına girişerek atıyordu. Peşinden koca dev uyanıyor, Başkan Mao önderliğindeki Çin proletaryası ve mazlum Çin köylüsü yüz yılların uyuşukluğundan silkinip ayağa doğrularak emperyalist kuşatmayı parçalıyor, komprador patron ve ağaların saltanatını yerle bir ederek 1 Ekim 1949'da Yeni Demokratik Halk Cumhuriyeti'ni ilan ediyordu. Batı'dan Doğu'ya kayan devrim fırtınası Çin devrimiyle yeni bir hayat buluyor, ve Çin devrimi sömürge, yarı-sömürge ülkelerde yepyeni bir çığır açarak sömürgelerin kurtuluşunda Marksizm Leninizm Mao Zedung Düşüncesiyle zenginleşerek büyük bir atılım sağlıyordu. Bu muzaffer devrimleri coşkuyla selamlıyoruz.

Kanemici sömürücü zorbalar on yıllardan beri sürdürdükleri katliamlar serilerine her geçen gün bir yenisini daha ekleyerek düzenlerini yaşatma uğraşı vermektedirler. Özellikle Kürt ulusu üzerinde çevirdikleri zulmün çarkını hızlandırmaya başladılar. Sürgünlere katliamlara yenilerini eklediler. Silopi'de sorgusuz sualsiz altı Kürt köylüsü kurşuna dizildi. Kürtler yüz yıllardan beri çektikleri acılar serisini yaşaya yaşaya yoğunuldular. Bu zulüm onları uyanışa itti. Ulusal uyanış yükseldikçe vahşet ve katliamlar boyutlandı. Ve Kürt halkı Silopi katliamına isyan etti. Kürt ulusu üzerinde gittikçe tırmandırılan vahşet ve katliamlar nedeniyle bu sayımızın kapağında tekrar bu vahşeti konu edindik. Keza gelişen sınıf mücadelesi karşısında acze düşen, devrimci düşüncelerin ve beyinlerin varlığından ürken egemenlerin son çırpınışlarının ifadesi olan katliamlardan biri de geçen yıl 7 Ekim'de Tuzla'da gerçekleştirilen katliamdır. Tuzla'da kahpece katledilen bu dört yiğit fidanın ölüm yıldönümü dolayısıyla bu konuya yer verdik.

Bu sayımızda geçen sayılarda devam eden dizi yazılarımızın son bölümlerinin yanında çağdaş Yol Dergisi'nde İ.Kaypakkaya'ya yönelen saldırıları konu edinen çağdaş bir yolcunun bataklık yolculuğu üstüne birkaç söz, Stalin'e yönelen saldırıları ML-MZD bilimiyle inceleyen Stalin gerçekliği adlı yazının yanı sıra, egemen güçlerin halkın gözünü boyamak, kendi yüzlerine demokrasi maskesi çekmek amacıyla TCK'da gerçekleştirdikleri özünde şimdikinden daha gerilere atılan adım olan ceza yasası değişikliğini konu edinen "Ceza Yasası Darağacına Giden Yol" yazısını, masa başında satılan Demir-Çelik grevini konu edinen "Demir-Çelik grevi ve öğrettikleri" yazısı ve çeşitli haber yorum yazılarını bulacaksınız.

Yeni bir sayımızda buluşmak umuduyla. ☐

Umud Yayıncılık ve Basım San. Ltd. Şti. Adına Sahibi:
Yusuf UYGUN
Sorumlu Yazı İşleri Müd.:
Murat TUNÇ
Yönetim Yeri: Piyerloti Cad.
33-35-37 34400 Çemberlitaş-
İSTANBUL Tel: 528 09 33
Ankara Bürosu: Necatibey Cad.
No: 80/12 Maltepe-ANKARA
Diyarbakır Bürosu: İnönü Cad.
Modern Çarşı No.325
DIYARBAKIR
İzmit Bürosu: Ömerga Mah.
İnönü Cad. Ataer İşhanı No:
28 İZMİT
Kars Bürosu: Kazım Karabekir
İşhanı Kat.2 No: 217 Tel: 169 84
KARS

Kayseri Bürosu: Sivas Cad. Stat
İşhanı Kat.5 No: 605 Tel: 11 06 01
KAYSERİ
Sivas Bürosu: Sularbaşı Mah.
Selçuk İş Hanı Kat.3 No: 313
SİVAS
Avrupa Temsilciliği:
Kohlgerasse 16 8900-Augsburg
11/BRD
Avusturya Bürosu:
Münzwardingasse 5 1060
WIEN/Avusturya
Fransa İrtibat Bürosu: 17. Rue-
De-L'echoier 75010 Paris
Hollanda İrtibat Bürosu:
Vanberkum str. 40 ARNEHM
İsviçre Bürosu: Herrengaberveg
9 4054 Bassel-SCHWEIZ
Dizgi: Maraton Dizgi

Baskı: Guntür Basın Yayın A.Ş.
Dağıtım: Hürriyet Holding A.Ş.
Yurtiçi Hesap No: Yusuf UYGUN
Akbank Bahçelievler İst. Şub.
Hesap No: 6720-7DHN
Yurtdışı Hesap No: Akbank
Bahçelievler İst. Şub. Döviz
Tevdiat Hesabı No: 6764-5

Yurtdışı Aboneleri Hes. No:
Konto Nr: 1062520 BLZ:
72050000 STADTSPARKASSE
AUGSBURG
Yurtiçi Abone Koşulları:
6 Aylık 12.000 TL. 1 Yıllık:
24.000 TL.
Yurtdışı Abone Koşulları:
6 Aylık: 30 DM-155, 1 Yıllık:
60 DM-305

Zulmün ve vahşetin olduğu yerde;

“HALKA AYAKLANMASINI SÖYLEMEYEN ALÇAĞIN BİRİDİR”

Tarihsel, toplumsal gelişme ve değişimler sınıf mücadelesinin kaçınılmaz bir ürünü olarak oluşurlar. Tarihi yaratan, toplumu geliştirip dönüştüren, sınıf mücadelesini sürdüren, üreten, emeğiyle yaratan, kararlılık ve azimle dönüştürme yeteneğine sahip olan halk ve onun kudretli gücüdür. Bu nealite toplumsal temeli oluşturan üretim ilişkileri ile üretici güçler arasındaki çelişmelerden kaynaklanır. Üretim ilişkileri geliştirici ve dönüştürücü gücü oluşturan üretici güçlerin önünde ayakbağı oldukça toplumsal mücadele ve kavgalar şiddetlenir. Bu toplumun yeni bir yapılan-

maya kavuşmasına dek sürer. Bu geçmişte de böyleydi, şimdi de gelecekte de. Ta ki altınçağ yaratılana dek.

Gerek toplumda, gerek tabiatta her olayın bir nedeni bu nedenden kaynaklanan bir sonucu vardır. Olayları, olguları vb. şeyleri doğru kavramak, tanımlayabilmek için olayların sebep ve sonuç ilişkilerini diyalektik materyalist tahlilini yapmaktan geçer. Hastalıklı bir uvuzun tedavisini yapabilmek için, o uvuzun hastalıklı olmasına neden olan mikrobu ne olduğunu, nasıl oluştuğunu tahlil etmeden ve o tahlile orantılı olarak o mikrobu etkisizleştirip

yok etmek için de ona kaynaklık eden mikrobu ve ortamı kurutmanın yoluna başvurmaktan geçecektir. Aksi takdirde ne hastalığın ne de hastalığın tedavisinde doğru bir teşhis koyabiliriz. Toplumsal olaylarda böyledir.

Toplumumuzun gündeminin baş köşesini teşkil eden Kürt sorununda da her sınıf kendi menfaatleri doğrultusunda bir teşhise ve tedaviye başvurduğundan, özellikle de yüzyıllardan beri sömürücü egemen zorbalar sorunu kendi sömürü düzenlerini uzatma, düzenlerine bir sömürü kaynağı olarak ele aldıklarından Kürt sorunu kanayan bir yara ola-

rak devam ediyor. Sömürücü egemenlerin yaraya meşter basmayı yarı gitgide derinleştiriyor, yara derinleştikçe kanamalar şiddetleniyor.

Komprador patron-ağaların siyasal düzeni çıkmaza düştükçe saldırı-ganlaşıyor, saldırganlaştıkça şuur-suzlaşıyor. Bu şuur-suzluk ta gözü dönmüş, bir şey görmeyen bir yaratığın önüne gelen herkesi boğazlaması politikasına itiyor. Bu; sorun karşısında aczin ve çaresizliğin varlığı en son boyutu ortaya koymaktadır. Bir yandan bir ulusun varlığını inkârdan geleceksin, bir yandan da ayrılıkçı diye gelişigüzel Kürt gencini, köylüsünü kurşunlayacaksın. Eğer Kürt halkının yaşadığı bu topraklarda bir hareketlilik, ulusal başkaldırı varsa bu orada yaşayacak bir ulusal topluluğun varlığının göstergesidir.

İnsanoğlu uzun bir tarihsel süreçten geçme evrimleşerek diğer türlerinden ayrıydı. Farklı yerleşim bölgelerinde klanlar, kabileler vb. koşullara uygun bir tarzda birer halk topluluğu olarak örgütlenerek tarih sahnesine çıktığı görülür. İnsanın toplum olarak ilk örgütlülüğü ilkel kominal olarak şekillenir. Bu ilk örgütlülük döneminde sınıf, sömür vb. ayrıcalıklar olmadığından tüm topluluk üyeleri arasında birlik, dayanışma, ortak üretim, paylaşım öğeleri toplumun temelini oluşturmaya başlar.

İlkel kominal halk topluluklarının savaşımı zor doğa koşullarına karşıdır. Toplumda üretim arttıkça, üretim araçları geliştikçe yavaş yavaş bir farklılaşma dönemi başlar. Ve toplumda ayrıcalıklar, sömürünün temeli oluşur, ortak üretimin bölüşümünün yerine artı emeğe ürüne elkonulur ve toplumdaki sınıf mücadelesi de böyle doğar. Bu gelişmeye bağlı olarak çeşitli toplumsal güçlerin egemenleri diğer halk topluluklarını denetimleri altına alma, topraklarını gasp etme yönünde sömürge savaşları da tarih sahnesine çıkmış olur.

Tarihte bu; köleci imparatorluklarının, köle savaşlarının doğması-na, daha sonraki aşamada feodal toplumların oluşumu ve feodal sömürgeciliğin, ilhakların vb. gelişimi takip eder. Feodalizmin bağrında kapitalizm filizlenmeye başlar. Ka-

pitalizmin doğuşuyla beraber feodal toplumların kapalı köy ekonomilerini parçalar, bölgeler arasında yeni ilişkiler şekillenir, ortak bir pazar oluşur. Ortak pazarın meydana çıkışıyla birlikte diliyle, kültürüyle, ortak toprağıyla tarih sahnesinde yaşamlarını sürdüren halk toplulukları kendi içinde yeni bir örgütlülüğün içine girerek ortak bir pazar üzerinde birleşir, ruhi şekillenme birliği yaratarak birer ulus olarak tarih sahnesinde yerini almış olurlar.

Ulusların ilk oluşumu B.Avrupa'da gerçekleşir. Feodalizmin bağrında doğan burjuvazi feodalizme karşı mücadele ederek feodalizmin tasfiyesini gerçekleştirip bağımsız tek ulusal devletler şeklinde örgütlülüğünü tamamlarken, D.Avrupa'da yeni gelişmekte olan burjuvazi daha bu örgütlülüğünü tamamlamadan B.Avrupa kapitalizminin egemenliği karşısında çokuluslu devletler (Rusya vb.) şeklinde örgütlenerek uluslaşma sürecine girerlerken, Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde daha nüve halinde olan burjuvazi henüz ayakları üzerinde durmadan yabancı sömürgeci kapitalizmin ağına takılarak sömürge ve bağımlı uluslar olarak uluslaşma sürecine girerler.

Kürtler'de tarih sahnesinde yerini alması M.Ö. 3000 yıllarına kadar dayanır. Köleci dönemde Kürtler belli tarihsel dönemlerde kendi bağımsız (MED-MERVANİ vb.) devletlerini kurlmalarına karşın köleci Roma vb. sömürgeci imparatorlukların fetihleri karşısında bağımsız devlet olarak varlığını sürdüremez. Keza kölecilikten feodalizme geçildikten sonra da Kürtler Arap, Osmanlı vb. feodal imparatorlukların denetiminde kalır. Feodal toplum süreci boyunca belirli tarih aşamalarında bağımsızlıklarını kazanmalarına karşın bağımsızlıkları pek uzun sürmez ama bağımsız beylikler şeklinde uzun süre varlıklarını sürdürürler.

Kapitalizmin Batı Avrupa'da gelişip diğer halk topluluklarını üzerinde egemenliklerini kurmaya başladığı dönemde Kürtlerin yaşamını idame ettirdiği topraklarda kapitalizm daha nüve halindeydi. Uluslaşma sürecinin bu ilk döne-

minde Kürdistan'a yabancı kapitalizmin girip yaygınlaşmasıyla birlikte uluslaşma süreci tamamlanmış oluyordu. Kürtler daha bir ulus olarak doğmadan önce Kasr-ı Şirin anlaşmasıyla ikiye daha sonra da Lozan anlaşmasıyla dörde bölünmüştü. Bu bölünmüşlük Kürtlerin farklı topraklar üzerinde uluslaşmasını ayrı ayrı yaratıyordu.

Kapitalizm döneminde ulusları köleleştirme temelinde sürdürülen klasik sömürgecilik kapitalizmin tekelleşip emperyalist karakter kazanmasıyla yeni tip sömürgecilik gelişmeye başladı. Kapitalist ülkelerin ekonomik olarak kendisinden geri ülkeleri işgal etmesiyle gerçekleştirilen sömürgecilik ve meta ihracı emperyalizmle birlikte yerini yeni tipte sömürgecilğe bıraktı. Emperyalizm artık eskisi gibi zorunlu kalmadıkça diğer ülkeleri işgal etmiyor, o ülkelerde kendisine göbekten bağlı sömürge siyaseti izlemeye başladı. Ve meta ihracının yerine sermaye ihracı geçmiş oldu. Ve kapitalizm döneminde bir ülkenin iç sorunu olan ulusal sorun bir ülkenin iç sorunu olmaktan çıkıp uluslararası sömürgeci sorunu haline geldi. Kapitalizm döneminde ulusal sorunu kendi pazarına sahip çıkarak feodalizmi tasfiye yabancı kapitalizmi kovarak çözen ulusal burjuvazi emperyalist dönemle birlikte devrimci barutunu tüketti. Böylelikle ulusal sorunun çözümünü proletarya omuzlamış oldu. Ulusal sorunun köklü çözümü proletaryanın omuzlarında olmasına karşın ulusal burjuvazi yine ulusal bağımsızlık savaşları vermektedir. Ulusal burjuvazinin önderliğinde ulusal kurtuluş hareketleri gelişmesine karşı başarıya ulaşması, başarıya ulaşsa da uzun dönem bağımsız yapısını koruması mümkün değildir.

Emperyalist dönemle birlikte gelişen ulusal kurtuluş hareketleri artık sadece bir emperyalist ülkeye darbe vermiyor, genelde emperyalizmi hedefliyordu. Ve ulusal sorunun çözümü emperyalist zincirin halkalarından birinin koparılmasını getiriyordu. Bu da emperyalizmin ulusal kurtuluş hareketleri karşısında ortak tavır, uşaklarını her yönüyle destekleme pozisyonuna itiyordu.

Kürtlerin uluslaşma sürecini tamamlaması kapitalizmin emperyalist aşamasına denk geliyordu. Ve bu dönem Türkiye'de emperyalizmin yarı sömürgeci çokuluslu bir ülkeye konumundaydı. Kürtlerde genel emperyalist sömürü zinciri altında Türk egemenlerinin milli zulmü altında ezilen bağımlı ulus konumundaydı. Kürtler uluslaşma sürecini tamamladığı evreye kadar köleci dönemdeki köleleştirme, feodal toplumda feodal despotluk ve toprak ilhakı temelinde Kürtler üzerinde uygulanan eritip yok etme, uluslaşma sürecinin tamamlanmasıyla yeni bir boyut kazanıyordu. Ve milli zulme dönüşüyordu. Cumhuriyet sonrası dönemde bu baskı ve eritme politikası Ağrı'da, Zilan'da, Koçgiri'de, Dersim'de katliamlara dönüşüyordu. Uygulanan eritip yok etme, milli zulüm politikası özünden bir şey kaybetmeden kendini açık bir şekilde ortaya koyuyordu.

Daha önceki dönemde gelişen Kürt bağımsızlık hareketleri genellikle bilinç unsurundan yoksun Kürt feodal ağalarının, şeyhlerinin, aşiret ağalarının önderliğinde bölgesel olarak geliyordu. Hareketin bu yönde gelişmesi egemen güçlerce daha kolay bastırmasını sağlamış oluyordu. Bugün geçmişten daha farklı olarak Kürtlerin ulusal uyanışı **milliyetçi ulusal burjuvazinin önderliğinde** örgütlü bir güç olarak kendini gösteriyor. Bu durum egemenlerin geçmişte olduğu gibi hareketi kolay bastırmasının önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Yıllardan beri hareketi bastırmak için kullanılan her türlü yöntem karşı hareketin gittikçe yaygınlaşarak gelişmesi bunu daha açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Hareket geliştikçe egemen zorbalardan zulüm ve vahşeti de şiddetlenmektedir.

12 Eylül askeri faşist diktatörlüğü Kürt ulusu üstündeki milli zulmü daha da katmerleştirerek devam ettirdi. Köy meydanlarında kurşunlanmalar, toplu dayaklar, işkenceler, zindanlara tıkıştırılmalar, toplu sürgünler vb. birbirini kovaladı. 12 Eylül'ün bu uygulamaları Özal hükümeti döneminde de parlamenter maske altında özünde hiçbir değişiklik kaybetmeden, ama Olağanüstü Hal Bölge Valiliği, koruyuculuk,

Özel Hareket Timleriyle, Özel Kol Ordusuyla daha da güçlendirilerek sürdürülüyor.

Bu yılın başında köylülere toplu olarak insan pisliği yedirmeye egemen güçlerin zulüm ve vahşeti yeni bir boyut daha kazanıyordu. Sorgusuz sualsiz insanların teker teker, üçer beşer öldürülüp terörist olarak gösterilmesi, öldürülen bazı köylülerin ölü bedenlerinin yakılması, öldürülen Kürt gençlerinin PKK'nın kendi iç hesaplaşması sonucu öldüğü dava arkadaşları olarak gösterilmesi, Kasaplar Deresi'nde Şili'deki ne benzer toplu mezarların bulunması egemen zorbalardan uyguladığı vahşetin boyutunu, çirkef politikalarını açığa çıkarıyordu. Zulmün dışlı bir türlü dur durak bilmiyordu artık. Dışlı döndükçe kan akıtıyor, can alıyor ve egemen zorbalardan pisliğini de açığa çıkarıyordu.

Peşinden Cudi vahşeti geldi. PKK'nın barınağı diye Cudi Dağı'nın etrafındaki köyler boşaltılmak istendi. Köylülerin tarlalarını ekmesi, bağına gitmesi, hayvanlarını otlatması askeri eğitim sahasıdır diye yasaklandı. Köyler kamulaştırılmaya başlandı. Zorla toplu sürgün politikası geliştirildi. Terör durmaksızın büyüyen geliyordu. Boşaltılan yerleşim bölgeleri, dağlar ve maden ocakları bombardımana tutuldu. Ve "Buraları terk etmezseniz kimyasal silah kullanırız" tehditleri gündeme getirildi. Kardeşleri faşist Saddam rejiminin tarihte eşine az rastlanır Kürtlere uyguladığı kıyım gibi; kimyasal silah kullanılarak hiçbir canının yaşatılmayacağı hesapların peşine düştü. Ama zulüm her zaman istediğini yaptıramıyordu. Cudi Dağı'ndaki bazı köyler kamulaştırmaya, sürgüne, zulme dur demek için oturma eylemlerine başladı. Bu egemen zorbaları şaşırtmıştı. Köylülerin kararlılığı karşısında egemenler geri adım atmak zorunda kaldı.

Kanemici egemen zorbalardan Kürt halkının ulusal ve sosyal uyanışını durdurmak en azından yavaşlatmanın yolunu bugünkü dönem için yalnızca ve yalnızca vahşette, zulümde, kıyımda, sürgünde gördüklerinde bu politikalarına ara vermeden sürdürmeyi devam ettiler.

Komprador patron ve ağaların siyasi iktidarı estirdiği bu terörü Bulgaristan Türkleri üstündeki Bulgar sövenizminin propagandasını canlı tutarak uyguladıkları bu zulme bir sis perdesi olarak çekmeye çalıştılar. Milliyetçi söven propaganda sürekli canlı tutularak zulmün çarkı habire işletiliyor.

Eylül ayında yeni sürgünler başlatıldı. Sürgünlerin hiçbir yasal dayanağı yoktu ama Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin astığım astık, kestğim kestik yasaları vardı. Bir hukuk adamı köylülerin davasını girmişti diye sürgün edilenlerin başında yer alıyordu. "Hukuk Devleti" maskesi altındaki bir ülkede hak hukuk tanınmaksızın hukuk adamları da bu zulmün dışlısından geçiriliyordu. Bazı sürgünlerin nedeni bile gösterilmiyordu. Sürgün edilen bir muhtar nedenini bir askeri yetkiliye sorduğunda "hakkında bir ihbar olabilir", ilginç cevabını alıyordu. Yapılan sürgünler hâlâ kamuoyunda sıcaklığını korurken köylüler toplu kurşuna diziliyordu.

Sipoli'nin bir köyünden Silopi'ye alışverişe giden köylü gençlerden altısı alınıp kurşuna dizildikten sonra Olağanüstü Hal Bölge Valiliği TRT'ye yaptığı açıklamada "PKK ile güvenlik güçleri arasında çıkan çatışma sonucunda 9 PKK'lı ölü olarak ele geçirilmiştir. Başlatılan operasyon başarıyla tamamlanmıştır" diyerek sorgusuz sualsiz kurşunlanan köylüler terörist oluyor ve Kozakçoğlu "dört dörtlük" operasyon diye övünüyor.

Yalancının mumu yatsıya kadar yanar. Oyun bu sefer tutmadı. Köylüler baş kaldırdı. Kendi köylülerinin, kardeşlerinin, yakınlarının göz göre göre öldürülüp PKK'lı terörist olarak TRT'ye ve basına gösterilmesine dayanmadı. Artık işlenen cinayetlere kayıtsız kalmayacağı gösteriliyordu. 2000 (ikibin) Silopi'li Kürt emekçisi yürüdü, tepkisini hükümet binasını taşıyarak gösterdi. "Öldürülenler bizim çocuklarımız, PKK'lı değil, katilleri bulun, hesap versinler" diye haykırıyorlardı. Günlük basın Silopi'deki başkaldırıcıyı şaşalı manşetlerle "Silopi'de isyan" diye verdi. Bu başkaldırı, bütün kamuoyunun dikkatini bu bölgeye, işlenen vahşete, cinayetlere çe-

virdi. Muhalefetteki burjuva partileri sözümona halkın yanında gözükür oldular. Hemen heyetler gönderdiler. Sorumlulardan hesap sorulmasını talep ettiler. Ve bu politikanın Kürt halkını isyana sevk edeceğini beyan ederek, düzenlerinin devamı için bu politikadan vazgeçilmesini rica ettiler.

Olayın ilk günleri öldürülenleri "PKK'lı terörist" diye açıklayan Olağanüstü Hal Bölge Valisi ağır değiştirmeye başladı. Soruşturma açılacağını ve şahitlerinin bulunduğunu basına açıkladı. Kozakçıoğlu'nun bahsettiği şehitler kamuoyuna yaptıkları açıklamada "Öldürülen 6 kişi PKK'lı değil, bunlar Silopi'ye alış verişe giden köylülerimizdir" dediler. Bu da kanemici egemen zorbaları gittikçe zora soktu. Savcılığın soruşturma başlattığı söylendi. Daha sonra savcının yürüteceği söylenen soruşturmanın savcının değil mülki amiri Kaymakamlığa verildiği beyan edildi. Egemen zorbalar kendilerini aklamak için binbir dededen su getirmeye başladılar. Oynanan oyun, işlenen cinayetler o kadar açıktı ki ANAP hükümetinin üç milletvekili yaptıkları araştırma sonucunda zar zor da olsa öldürülenlerin PKK'lı değil, suçsuz köylüler olduğunu açıkladılar.

Kürt ulusu üstündeki bu milli zulüm, eritip yok etme içine düştükleri aczin ürünüdür. Saplandıkları batağa battıkça saldırganlaşıyorlar. Ortadaki pisliği örtme çabaları da artık sonuç vermiyor. Kürt halkı üstündeki çifte baskı, milli zulüm ve vahşet artık bütün çıplaklığıyla gözler önündedir. Bu işlenen bu cinayetlere, zulme sessiz ve kayıtsız kalmak kanemici komprador patron ve ağalarının siyasi iktidarının suçuna ortak olmaktır. İnsan olan herkesin, her kuruluşun, kurumun tavrı takınması gereken ivedi bir görevdir. Her şeyden önce bu bir insanlık görevidir.

ML-MZD bilimini savunanların olaylar karşısındaki tutumu açıktır. ML'ler her zaman Kürt ulusu üstündeki milli zulme, işlenen zulüm çarıkına tavrı takındılar. Onlar sadece zulme karşı çıkmakla kalmadılar. ulusal sorunu ve çözümünü programlarının temeline koydular. Kürtlerin Türkler gibi bir ulus olduğunu,

ayrılıp ayrı bir devlet kurma hakları olduğunu ortaya koydular. Kürt ulusunun ve proletaryasının kurtuluşunu çeşitli milliyetlerden Türkiye proletaryasının sınıf örgütünün çatısı altında örgütlenip emperyalizme, emperyalizmin uşağı komprador patronların sömürücü düzenini karşı geliştireceği Demokratik Halk Devrimiyle ordan sosyalizme vararak ulusların gerçek anlamda hak ve eşitliğinin sağlanacağını, ancak sosyalizm altında ulusların eşit koşullarda gelişeceğini ortaya koymakla da yetinmediler. Kendisi dışındaki gelişen hareket karşısında tavırlarını belirlediler. ML'lerin bugünkü acil görevleri Kürt halkının ulusal uyanışını doğru bir yola kanalize etmek ve başına geçecek mücadeleyi Yeni Demokratik Türkiye'yi yaratmaya doğru kanalize etmeli ve ülkenin her yanında, fabrikada, tarlada, okulda ve sokakta geliştireceği eylemliliklerle uygulanan bu vahşeti teşhir etmeli, kitleleri harekete geçirmeli.

ML-MZD biliminin tavrı açık ve net. Toplumun diğer kesimleri de bu olaylar karşısında açık tavrı belirlemek zorundadır. Egemen zorbaların bu vahşetine karşı çıkmak, dur demek tarihsel bir görevdir.

Yazarlar, çizerler, aydınlar, aydın olmanın sorumluluğunu bu işlenen cinayetlere karşı tavrı takınarak, sorunu yazarak, çizerek, işleyerek canlı tutmalı ve Kürt ulusunun hakkı davasına destek vermelidir.

Demokratik kitle örgütleri, kamuoyu önünde açık tavrı belirlemeli, ortak açıklamalarda bulunup bu vahşeti lanetlemeli, üyelerini bu olaylar karşısında eğitip tavrı almalarını sağlamalı ve UKKTH doğru bir temelde savunulmalıdırlar.

IHD ve benzeri insan hakları kuruluşları Kürtler üzerinde oynanan oyunları, cinayetleri insan hakları açısından ele almalı, bu bölgelere gitmeli, olayları çok yönlü araştırıp kamuoyunun bilgisine sunmalı ve Kürt halkının sorununa insan hakları çerçevesinde savunup egemenlerin politikasını ve zulmünü teşhir etmelidir.

Barolar ve Baro üyeleri avukatlar sadece para karşılığı girdiği davalarla yetinmemeli, birer savunucu ola-

rak Kürtlere uygulanan zulme, cinayetlere kayıtsız kalmamalı bu zulme karşı tavrı takınmalı, mahkemelerde ve kamuoyu önünde Kürt halkını savunmalıdırlar.

İşçi sınıfımız toplumu geliştiren, dönüştüren bir güç olarak Kürt ulusu üzerindeki vahşete karşı sessizliği bozmalı, proleter olmanın bilinciyle işi yavaşlatarak, viziteye çıkarak, işi durdurarak vb. daha birçok eylemle egemenlerin zulmüne karşı çıkmalı, Kürt ulusunun davasına sahiplenmelidir. En büyük görev ve sorumluluk işçi sınıfımıza düşmektedir. Sınıf zaman yitirmeksizin proleter enternasyonalist görevinin yükümlülüğü yerine getirilmelidir. Devrimci sendikalara ve sendika yönetimlerine bu konuda büyük sorumluluk düşmektedir.

Keza eczacılar, doktorlar, şoförler, esnaflar, zanaatkarlar vb. toplumun diğer kesimleri ve bunların mesleki kuruluşları Türk ve diğer azınlık milliyetlere mensup kuruluşlar, öğrenci gençlik ve bunların örgütlü oldukları kuruluşlar bu olaylar karşısında; egemenlerin zulmüne tavrı alarak Kürt ulusunun yanında yer almalıdır. Ancak bu yapıldığında uluslararası yakınlık, kardeşlik, dostluk gelişebilir, sömürücü egemen zorbalara karşı güçlü bir mücadele geliştirebiliriz.

Bütün bunların gerçekleşmesinde devrimci örgütler özellikle de ML-MZD biliminin savunucularına büyük görev ve sorumluluk düşüyor. Proletaryanın sınıf örgütü ve devrimci güçlerin geliştireceği, örgütleyip harekete geçireceği kitlelerle somut olarak tavrı koymalı ve bunu geliştirmeli. Protestolarla, çeşitli eylemlerle kamuoyunun dikkatini buraya çekip tavrı takınmasını sağlamalı, çeşitli eylemliliklerle Kürt halkı üzerindeki zulmü protesto etmenin yanında onlarla birlik olduğunu ortaya koymalı ve güven vermelidir.

Bütün devrimci, demokrat, yurtsever ve ML güçler bu görevlerini yerine getirdiği oranda egemenler bu vahşeti rahat bir şekilde hayata geçiremeyecek, egemenlere karşı daha güçlü bir mücadele yükseltilmiş olacaktır.

Bütün bu görevler insani görev olduğu kadar, demokrat olmanın da kriterini teşkil eder. Ezen ulus dev-

rimcileri ezen ulusun, ezilen uluslara uyguladığı milli baskıya, eritip yok etmeye tavır takınmadığında, milli baskı karşısında ezilen ulus devrimcilerini desteklemediklerinde proleter enternasyonalist görevini yerine getirememiş, UKKTH savunmayan, kendi egemenleri yanında yer alan burjuva şarlatanlar olmaksızın öteye gidemezler. Egemen sınıfların bu yok etme eritme politikalarına karşı UKKTH'ye bağlı kalarak ulusların ayrılıp ayrı devlet kurma hakkına sahip olduğunun kayıtsız savunucusu olmak zorundadırlar.

Türk ulusuna mensup devrimciler bu görevi yerine getirmediği Kürt

devrimcilerinin ve halkının güvenliğini sağlayamayacak ve ulusların kaynaşmasını zorlaştıracaktır. Ezen ve ezilen ulus proletaryasının ve devrimcilerinin kaynaşıp ortak bir örgüt çatısı altında emperyalizmin ve onun uşağı komprador patron ağalarının düzenine karşı proletaryanın enternasyonalist bayrağı yükseltilemez. Ezen ezilen ulusların enternasyonalist birliğini gerçekleştiremezler. Bu da emperyalizmin ulusları bölme ve yok etme, gelişen ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesini bastırması yönündeki çabalarını güçlendirir.

Öyleyse ezen ulus devrimcileri ezi-

len ulus devrimcilerine, hakkına güven verme, egemen zorbalara eritip yok etme politikasını boşa çıkartmak için proleter enternasyonalist bayrağı yükselterek mücadele meşalesini tutuşturarak ülkenin her yanında yükseltmelidirler. Fabrikalar, tarlalar, okullar, sokaklar birer mücadele alanına dönüştürülerek sınıf mücadelesi yükseltilmeli, egemen zorbalara zulmü, vahşeti, çirkefi bu mücadele ateşiyle yakılmalıdır. O zaman çeşitli milliyetlerden Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkının birlik, dayanışmasını sağlayacak, proleter sınıf örgütünün çatısı altında zaferden zaferine koşulacaktır. □

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ'NİN BASIN AÇIKLAMASIDIR

İnsan Hakları Derneği Diyarbakır Şubesi'nden bir heyet Mardin'in Silopi İlçesi'ne bağlı Derebaşı Köyü'nde incelemelerde bulundu. Şube Başkanı Mehmet Vural köy civarında öldürülen 9 kişiden 6'sının masum köylü oldukları kanaatine vardıklarını söyledi. İHD Diyarbakır Şube Başkanı Mehmet Vural yaptığı yazılı açıklamada Yönetim Kurulu Üyeleri Av. Fethi Gümüş Av. Mustafa Özer'den oluşan heyetin Derebaşı Köyü'nde incelemelerde bulunduğunu belirterek şöyle dedi;

Olayın oluşumu ve tanıkların beyanı 6 masum ve silahsız köylünün güvenlik güçlerince sabah saat 06.00 sularında şehre gitmek üzere iken alınarak bilahare akşam saat 01.00'den sonra köy muhtarı Silopi'ye çağrılarak adı geçen 6 kişinin silahlı çatışmada öldüğü söylenerek muhtara teslim edilmek istenmiştir.

Resmi açıklamanın aksine bölgede gece saat 02.00'de silahlı çatışma çıkmış isimleri açıklamayan 3 kişi öldürülmüş. Silahlı çatışmadan sonra sabah saat 06.00'da bu adı geçen 6 köylü güvenlik güçlerince olay yerine götürülmek üzere alınmış, ve bilahare taranmış cesetleri ailelerine

teslim edilmiştir. Yetkililerin açıklamalarının inandırıcı olmadığı açıktır. Derebaşı Köyü'nde meydana ge-

len olay düpedüz devletin kendi masum insanının katline ferman çıkartmaktan başka bir şey değildir. □

İSMAİL'E

Onsuz akışın
O en coşkun kabarıştın
Yüreğimizi ısıtan bakıştydı

Adınız onurdur şimdi, adınız direnç
Adınız uzak dağ başlarında bir kız çocuğunun
dilineki türkü.
Ne 283 kurşun yarası, ne de barbarların kan
kusan çığlıkları aramızdan ayıramaz sizi
İSMAİL HAKKI ADALI, REFA ŞEN,
KEMAL SOĞUKPINAR ve FEVZİ YALÇIN'ı
özlemle selamlıyoruz: Sevdanız Sevdamızdır Şimdi

Tuzla Şehitlerinin Aileleri Adına
M.Kemal ADALI

Tuzla'da Katledilen

Dört Yiğit

Devrimci Yaşıyor

Yüreklere acıyla burkuldu 7 Ekim 1988 günü. Dört canımızı, dört gencecik fidanımızı söküp aldılar aramızdan. Dört koca yürek sustu! Dört güzel insan, Tuzla Köprüsü'nde eli kanlı katillerin kurduğu pusuda şehit düştü. Onların öntünde saygıyla eğiliyoruz. Onların anılarının yaşatılacağına, bayraklarının elden ele taşınacağına olan inancımız, eli kanlı faşist köpeklerden hesap sorulacağına olan inancımız tamdır.

TC tarihi, katliamlar, işkenceler, vahşi zulümler, tehcirler tarihidir dese de, sanıyoruz ki yanılmış oluyacağız. Azgın devlet terörü sınıf mücadelesinin yükselip alçalmasına paralel olarak her dönem can almış, almaya da devam ediyor. 12 Mart'larda, 12 Eylül'lerde binlerce devrimci işkence tezgâhlarında, katledilmiş, sokak ortalarında kurşunlanmış, dağ başlarında topluca imha edilmiştir. Ve bu güzel insanlar, ölümü göze alarak atıldıkları devrimci mücadelede şerefle toprağı kucaklamışlardır. İnsan yaşamından değerli daha başka bir şey yoktur şu yeryüzünde. Ama içimizden birileri sırası geldiğinde onursuzca yaşamaktansa, şerefli bir ölümü yeğliyorsa, bunun anlamı nedir? Evet, gerçekten de yeri geldiğinde halkı için, yoldaşları için, davası uğruna binlerce güzel insanımız ağızlarından türkülerini eksik etmeden seve seve ölümü kucaklamışlardır. Bu yüce dava bağımsızlık, özgürlük, kardeşlik, halk demokrasisi, sosyalizm ve altın çağ mücadelesine olan inanç, azim, kararlılık, kan emici vampirlere karşı durdurulmaz bir öfke, kin, aydınlığa, mutluluğa olan özlemin ürünüdür. Baskısız, sömürsüz, özgür bir dünya uğruna onbinlerce insan bu mücadelede şehit

düştü. Daha dün Peru zindanlarında PKP üyesi 450 gerillanın alçakça katledilmesi buna örnektir. Tien Man meydanında katledilenler bizim kardeşlerimizdir. Filistinli 13-15 yaşlarındaki eli taşı generaller bizim yoldaşlarımızdır. Afganlı köylüler, Kamboçyalı Kızıl Kmerler, Dersim'li -Botan'lı- Silopi'li insanlar bizim insanlarımızdır, bizim kardeşlerimizdir. Ve ölenler doğuşarak öldüler. Haksızlığa isyanda şerefle toprağı kucakladılar. Tuzla'da yaşanan katliam bunlardan sadece biridir. Daha dün 1 Mayıs meydanlarında, Maraş'ta, Çorum'da, Tarih'te yaşananlar unutulmadı. İşkence tezgâhlarında, cezaevlerinde, sokak ortalarında, Dersim'de, Diyarbakır'da, Botan'da, gecekondu mahallelerinde yaşanan katliamlar unutulmadı. Bunlar TC tarihinde yaşanan katliamların sadece bir kısmıdır.

Tuzla katliamının Türkiye devrimci hareketi açısından özel bir yeri ve konumu vardır. Demokrasiye geçtik, geçiyoruz diyenlerin parlamenter maske altında güpegündüz sokak ortalarında silahsız-savunmasız devrimcileri sorgusuz-yargısız katletmelerinin en ibret verici bir belgesi olmasıdır. 283 kurşunla eleğe çevrilen dört fidan, tanınmaz hale sokulmuştur. Sağ yakalamaları mümkün iken, alçakça bir katliama girişmişlerdir. Onları bu denli kudurtan şey, devrimci müadeleden duydukları korkudur. "Asmayıp da besleyecek miyiz" mantığına sahip olanlar, utanmasalar fabrika-okul açar gibi cezaevi açılışları yapacaklar. Ve cezaevleri ki, toplama kamplarını aratmayacak denli vahşidir. Ülkemizde yaşanan demokrasinin, hukuk devleti bezirganlığının gerçek anlamı budur. Tuzla katliamını örtbas etme girişimleri ve çeşitli oyun-

lar sonuçta tutmamış, katliam bir dizi yönüyle açıklığa kavuşmuştur. Engin Kaya köpeğinin verdiği istihbarat sonucu planlanan senaryo, dört devrimcinin suçsuz yere ölümüne sebep olmuştur. Bunun karşılığını kişi başına üç milyon TL alarak kutlayan Engin Kaya köpeği, nihayetinde kendisini devrimcilerin gazabından kurtaramamıştır. Bugün katliama fiilen katılanlar yargılanmaktadır. Yargılama cezalandırmak için değil aklamak için yargılamaya dönüştürülmeye çalışılmaktadır.

Tuzla katliamının görgü tanıkları, otopsi raporları ve olay sonrası Engin Kaya ve Mustafa Curnaz adlı şahsiyetsiz aşağılık karakterli MİT piyonlarının açıklamaları ve mantık kuralları ile kelimenin tam anlamıyla, savunmasız silahsız ve burjuva hukuk karşısında dahi suçsuz dört devrimcinin katledilmesi olarak ortadayken devletin; 20 santim ile 1 metre mesafede ateş edildiği şeklindeki somut, yanlış, yorum götürmeyen otopsi raporlarını değiştirerek ikinci bir otopsiyle (!) katliam görevini yerine getiren cellatları akla mahiyette yeni bir rapor hazırlaması olayı üzerinde ciddi ciddi düşünülmesi ve yabana atılmaması gereken bir gelişmedir. Ne var ki bizlerin nezdinde halkın nezdinde suçlunun kim olduğu bellidir.

Dört devrimci, İsmail Hakkı Adalı, Reha Şen, Fevzi Yalçın ve Kemal Soğukpınar sorgusuz yargısız kalles bir pusuda can verdiler. Onların suçu, devrimci olmaktı. Onların suçu sömürüye, baskıya, zulme ve emperyalizme karşı çıkmaktı. Onların suçu, egemen sınıflara, kan emicilere karşı olmaktı. Onların suçu işçi sınıfı ve tüm ezilenlerin safında yer almaktı. Onların en büyük suçu insanların insanca yaşamasını istemektir. Bu nedenle egemen sınıfların eli kanlı katilleri tarafından vahşice katledildi.

Ama onlar ölmedi. Taşındıkları devrimci düşünceler yaşayacaktır. Halkımız diğer evlatları gibi onları da yaşatmasını, mücadelelerini anıtlarını bırakmayabilecektir. □

Bir Basın Toplantısı; "Tüm İnsanlığı Bizimle Mücadeleye Çağırıyoruz"

Tuzla'da şehit düşen dört yiğit devrimcinin aileleri 30 Eylül günü İstanbul İHD'nde basın toplantısı düzenlendi. Basın toplantısına şehitlerin aileleri, yakınları, çok sayıda gazeteci ve izleyici katıldı.

Toplantı; Tuzla şehitlerinden İsmail Hakkı ADALI'nın babası Ahmet Adalı'nın konuşmasıyla açıldı. Ahmet Adalı konuşmasında; Tuzla köprüsünde pusu kurularak, sorgusuz sualsiz katledilen dört yiğit insanın davasını sahiplenmek tüm devrimci demokrat ve yurtseverlerin görevidir. Eğer katliamlar karşısında hepimiz sesimizi yükseltmezsek, karşı koyup mücadele etmezsek daha nice yiğit insan bu şekilde sorgusuz sualsiz katledilir. Bugün katledilen benim çocuğumsa yarında sizin çocuğunuz olacak. Bu düzen değiştirilmedikçe bu vb. katliamların son bulması mümkün değildir. O halde bu düzeni değiştirmek için hep birlikte mücadele etmemiz gerekir. Tüm insanlığı bu hakkı davamızda bizimle beraber mücadeleye çağırıyoruz" dedi.

Ahmet Adalı'nın uzun konuşmasından sonra Tuzla şehitleri ailelerinin hazırladığı ortak konuşma metnini İ.Hakkı Adalı'nın kardeşi M. Kemal Adalı okuyup bitirdikten sonra Tuzla katliamı ile ilgili dergimiz Yeni Demokrasi'den bir arkadaş yaptığı konuşmada; "Tuzla Katliamı ne ilk ne de son katliamdır. Bu vb. katliamların sorumlusu olarak "güvenlik güçlerinden bazı sadist, insan olma özünden uzak cani kişileri tutmak büyük bir yanlış olur. Tuzla vb. katliamlar kanemici sömürücü zorbalar ve onların iktidarlarının politikasının bir ürünüdür. Bu gelişen sınıf mücadelesi kar-

sısında sömürücü egemen zorbalarının düzenlerini ayakta tutmak, birazda olsa ömürlerini uzatmak için başvurdukları bir politikasıdır. Katliamlar TC'nin politikasıdır. TC tarihi bir katliamlar tarihidir; 1921'de Mustafa Suphi ve 14 yoldaşının, 1925'te Nusaybin demir yolu işçilerinin grevini kırmak için 900 grevci işçi ve ailesinin katliamı, Ağrı'da, Zilan'da, Koçgiri'de, Dersim'de yüzbinlerce Kürt emekçisinin, katledilmesi, gelişen sınıf mücadelesini bastırmak için Kızıldere'de Mahir Çayan ve arkadaşlarının katledilmesi, Denizlerin darağacına gönderilmesi, proletaryanın yılmaz öğretmeni ve önderi İbrahim Kaypakkaya'nın hunharca katledilmesi, 12 Eylül'le beraber infazların sokak ortalarında, dağ başlarında, köy meydanlarında gerçekleştirilmesi, sekizer dokuzar gerçekleştirilen katliamlar. Son dönemlerde Kürtler üzerinde uygulanan toplu katliamlar. Kasaplar Deresi, Cudi, Silopi katliamları hep bu politikanın ürünüdür. Egemen güçler bu katliamlarla devrim mücadelesini boğmayı amaçlamaktadır. Ama yanlışlar. Egemenlerin ne katliamları, ne vahşeti, ne de zulmü yükselen halk demokrasisi ve bağımsızlık sosyalizm mücadelesini engelleyemez" dedikten sonra "Tuzla ve benzeri katliamların bu şekilde rahatlıkla gerçekleştirilmesini engellemenin yolu tüm demokrasi güçlerinin sesini gür bir şekilde yükselmesinden, katliamlara tam anlamıyla son vermek için ise sömürücülerin düzenini başlarına yıkmakla gerçekleşir" dedi.

Daha sonra Tuzla davası savunmanlarından bir dava avukatı olayın hukuki boyutunu geniş detaylı bir konuşmayla açıkladı. Konuşmasın-

da; "Dava kasten adam öldürmekten açılmıştır. Tuzla katliamı ve katliamın hemen sonrası olay yerinde yaptığımız incelemede katliamın önceden planlanarak gerçekleştirildiği, bu tahammülen adam öldürmektir. Tahammülen adam öldürmenin cezası ise idamdır. Davaya tüm savunmanlar alınmamaktadır. Bu hukuk kurallarına aykırıdır. Mahkeme ailen olmak zorundadır. Oysa mahkemeye halktan izleyiciler alınmamaktadır.

Bu olayda devlete karşı devletin yarılanmasıyla karşı karşıya olduğumuz için bizim işimiz zor. Ben kişi olarak mahkemenin polisler ceza vereceğine inanmıyorum. Bir yerlerden üst makamlardan mahkeme üzerinde baskı var. Mahkeme bağımsız bir şekilde karar vermeyecek. Üstten gelen emirler doğrultusunda karar verecek. Bu katliam izlenen bir politikanın ürünüdür. Yargılanan polislerde bu politika doğrultusunda bu katliamı gerçekleştirmiştir. İstenseydi bu dört yiğit insan sağ ele geçirilebilirdi. Öldürülenlerin sağ ele geçirilmemesi bunun ürünü. Tuzla vb. katliamlar hep bir politikanın ürünü ve devamıdır, dedikten sonra tüm insanlığı katliamlara karşı tavrı almaya davet etti.

İsmail Hakkı Adalı'nın annesinin yaptığı konuşma en duyarsız ve suskun yürekleri isyan ettiriyordu. Derinlerden bir ananın anlamlı, anlamlı olduğu kadar onurlu çığlığı yükseliyordu. "Çocuklarımızı katletmekle ne kazandılar. Yüreklere isyan etkiler. Bizi kendilerine düşman ettiler. Çocuklarımızı öldürdüklerini sandılar ama çocuklarımız bizim ve tüm insanların yüreklerinde yaşıyor. Bu devleti dışerimle parçalamak istiyorum. İnanın ki dışer-

rimle parçalayıp yok etmek istiyorum. Tüm annelerin de benim gibi düşündüklerini biliyorum. Diğer annelerinde bizim gibi yüreğinin yanmaması için bu devleti yıkmamız, değiştirmemiz lazım. Tüm anneleri, insanları devamıza sahip çıkmaya bu devlete karşı mücadele etmeye çağırıyorum" dedi.

Ananın bu anlamlı çığılığı tüm yürekleri dolu dolu kılmıştı. Dolan yü-

rekler nemlenen gözlerde, kabaran isyan duygusunu insanı soluksuz bırakmasında, kaşların çatılmasında, isyan eden bedeninin duruşunda kendini gösteriyordu.

Ve insan yüreği, insan olan herkesin 7 Ekim'de Sarıgazi mezarlığında sesini birleştirip yükselteceği günün bir an önce gelmesi için çırpıyordu. □

*Tuzla şehitleri ailelerinin
yaptığı ortak konuşma metni-
ni aynen yayınıyoruz.*

Tuzla Katliamı Ne İlk Ne De Sondur

Bundan yaklaşık 1 yıl önce 1988'in 7 Ekim'inde E-5 karayolu Tuzla Köprüsü'nde kırmızı Opel marka bir oto, içinde Refa Şen, Fevzi Yalçın, Kemal Soğukpınar ve İsmail Hakkı Adalı'nın olduğu halde siyasi iktidarın militanist güçlerince kurşun yağmuruna tutuldu. Sadece aracın üzerine 283, otopsiye alınan gençlerin üzerlerine ise toplam 152 mermi sıkıldığı tespit edildi.

Burjuva basının dahi duyarsız kalamadığı ve hukuk devletinin sorgulanmaya başladığı bu katliamın ardından en yetkili ağızların verdikleri yanıt şöyleydi. İst. Em. Md. Hamdi Ardalı'ya göre operasyon başarılıydı. Örgüt üyesi ve eylem yapmak için yola çıktıkları ihbar edilen 4 "anarşist" taşıyan oto Tuzla Köprüsü'nde durduruluyor, arabadan ateş açılması üzerine polis de "vazife ve selahiyetlerine" dayanarak yüzlerce mermi ile bu "azılı teröristleri" durdurmayı başarıyordu. "Armut mu toplayacaklardı yoksa?" Ardalı'ya bu kadar rahat, soğukkanlı ve gayri ciddi bir açıklama yapma cesaretini veren yasal dayanakları olmahydı. yapılan operasyon, sıkılan yüzlerce kurşun, kalbura çevrilen 4 taze can, arkalarında bıraktıkları acıyla yanan yürekler hepsi yasalara uygundu. Tuzla Köprüsü'nden yüreklerle uzanan cinayette polis infaz kurumunu rolü oynuyor, yargılama yapıyordu. Türkiye'de "yaşama hürriyeti" olduğunu kim

iddia edebilir. Üstelik polis infazla da yetinmeyip, infaz sonrası olaylara da damgasını vurmaya çalışıyor.

Mahkeme salonunun önünde yüzlerce çevik kuvvet ve bir o kadar sivil görevlileriyle ailelere ve vekillerine gözdağı vermeye, "taciz" edilmeye çalışılıyor. Mahkeme heyeti salonun küçüklüğünü ileri sürüp, zira bu konuda tarafımızdan yapılan ve duruşmanın daha büyük bir salona taşınmasını içeren öneri gerekçesiz reddedilmiştir. Davacı avukatlarının büyük bir kısmını salona almazken, salona alınan ailelerde birinci dereceden akrabalık şartı konulmakta ve basına sınırlama getirilmektedir. Oysa aynı mahkemede sanık polislerin avukatlarına herhangi bir sınırlama koyma gereği duyulmamaktadır. Üstelik mahkeme salonuna "resmî-sivil" polislerin giriş-çıkışları serbest bırakılırken, polis mahkeme heyetinden izin almak gereksinimi duymadan ve asil olarak aileler ile vekillerini hedef almak üzere video çekimi yapmakta, yüzlerce fotoğraf çekmektedir. Mahkeme salonuna giriş ve çıkışlarda biz ailelere ve avukatlarımıza yönelik, laf atmalar, tartaklamalar, provokasyon ortamı yaratıp aileleri taciz etmeler türünden olaylar sıkça cereyan etmektedir.

Ve bütün bunlarla birlikte, ilk seferinde kuşkuya yer bırakmamacasına olayın bir "katliam" olduğunu gözler önüne seren adli tıp raporu her nedense bir işgüzarlık sonucu

yeniden düzenlenip polislerin lehine olacak biçimde ikinci kez mahkeme heyetine sunuluyor. Operasyonla ilgili olarak birinci dereceden sorumlu olması gereken başta dönemin içişleri bakanı olmak üzere, Hamdi Ardalı ve Metin Günay'dan ise hiç söz edilmiyor, bu konuda yapılan başvurularımız takipsizlik ile sonuçlandırılıyor.

Evet. Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası, 26 Haziran 1985'te yürürlüğe girdi. Askersiz, ordu olmadan da sıkıyönetim koşullarını ülkede yaşatmak için çıkarılan bu yasa ile devlet terörü yasallaştırılmış ve polis devletine bir adım daha yaklaşmış oldu. Bu yasadan da önce her türlü yetkiye sahip olan polis, artık siyasi iktidarın yasal korunması altına alınmış oldu. Sonuç; hesabı verilmeyen işkence kurbanları, 1 Mayıs, Tuzla Katliamları, Yeşilyurt, Dereler, Silopi'ler, inen coplar, işleyen manyetolar, nişan alan nam-lular...

Bizler Tuzla'da katledilen "dört yiğit" insanın aileleri olarak tüm bu çağdışı baskı ve uygulamaların ortak-ilkel bir mantığın ürünü olduğunu düşünüyoruz. Her yeni gün birine daha tanık olduğumuz bu çağdışı, barbarca uygulamalara bir an önce hep bir ağızdan "dur" denilmesi gerektiğine inanıyoruz. Üstelik bu konuda görev "ben insanım" diyen, "insanlık onuruna" sahip çıkan, "yaşama hürriyetini savunan" herkese düşmektedir. Sessizliğimiz katliamlara bir yenisinin daha eklenmesinden başka bir şeye hizmet etmeyecektir.

Tuzla katliamına katılan polislerden 16'sı için vazife ve selahiyetlerini aştıkları gerekçesiyle açılan dava hâlâ sürmektedir.

Tuzla ne ilk katliamdı, ne de son. Ama daha fazla katliama engel olmanın bir adımı olarak; ayrıca bugüne kadar işlenmiş bütün katliamları ve gerisindeki çağdışı mantığı lanetlemek üzere, bizler 7 EKİM günü çocuklarımızın mezarları başında olacağız. Bu konuda "ben insanım" diyen, "insanlık onuru"na, "yaşama hakkı"na saygı duyan herkesi duyarlı olmaya çağırıyor, bütün demokrasi güçlerini harekete geçmeye çağırıyoruz. □

TUZLA ŞEHİTLERİ AİLELERİ

Pülümür'de Operasyonlar ve Devlet Terörü

Bizler dergimiz Yeni Demokrasi aracılığıyla kamuoyunu, Pülümür ve Erzincan köylerinde, özellikle TIKKO gerillalarının Şiran baskını ertesinde, devletin kolluk kuvvetlerinin estirdiği terör ve baskılar konusunda bilgilendirmek istiyoruz.

Bölgemizde devlet terörü oldukça eskilere dayanan bir maziye sahiptir. 12 Eylül Cunta'sının başa geçmesinden sonra resmi devlet güçlerinin halka uyguladığı zulmün haddi hesabı yoktur. Uygulanan işkence ve baskılar bir çok insana yıllarca tutsaklığa ve çeşitli bedensel bozukluklara mal olurken, birçoğu da yerini yurdunu bırakarak göç etmek zorunda kalmıştır. Bugün yüzlerce, binlerce insanımız maruz kaldıkları zulüm nedeniyle çektiklerinden daha da büyük bir yoksulluk çekmek pahasına ya göç etmiş, ya da zindanı, işkenceyi, kurşunlanmayı ve her türlü onur kırıcı hakareti göğüslemek zorunda kalmıştır. Baskı ve işkencelerin dozu özellikle bazı eylemler bahane edilerek daha da arttırılmakta, halk korkutulup, susturulup, canından bezdirilmekte ve bu düzenin bekçi köpeği haline getirilmek istenmektedir.

Son olarak Şiran baskını da yeni baskı ve saldırıların bahanesi oldu. Baskından sonra çıkan çatışmada kaçanlar olduğu gerekçesiyle ilk etapta Erzincan ovası tümüyle askerle dolduruldu. Paşalar 3. orduyu seferber etmiş ve önlerine çıkan her genç potansiyel "terörist" olarak görülüyor ve sorgulanıyordu. Kaçanları yakalamasalar dahi en azından büyük bir gövde gösterisi yapılarak baskından aldıkları darbenin şokundan kurtulmaya çalışıyorlardı. Kendi korkularını halka uyguladıkları zulümle gizlemeye çalışıyorlardı. İlk günlerde ova köylerindeki aramalar, taramalar, sorgular, tehditler, küfürler bittikten sonra operasyonlar Tunceli'ye doğru kay-

dırıldı. Tunceli-Pülümür köylerine doğru gelindikçe işkenceler daha da azgınlaşıyordu. Olayla hiçbir bağlantı olmadıklarını bilmelerine rağmen, köylüler meydanlarda toplanıyor, sorgulanıyor, muhtarlardan zorla bilgi isteniyor ve insanlar meydan dayacağına çekiliyordu.

Bölgeye dışardan getirilen komandolar en ufak bir durumdan şüphelenirlerse artık vay haline. Aramalar sırasında bir köyün yol inşaatında çalışan bir grup işçinin kimliklerine bakılıyor ve Diyarbakırlı oldukları görülüyor. Hemen bir av yakalamanın sevinciyle askerler, "Söyleyin lan o... çocukları nereye gittiler. Siz onlara mutlaka ekmek vermişsinizdir, zaten bu Diyarbakırlı Tunceli bela olan..." diyerek işkenceye başlıyorlar. Neye uğradıklarını anlamayan işçiler "bilmiyoruz, görmedik" deseler de, saldırıdan kurtulamıyorlar ve saatlerce süren işkenceden sonra bir şey öğrenemeyeceklerini anladıktan sonra komandolar çekip giderler. Olayın ertesi günü işçilerin bir çoğu eşyalarını toplayarak memleketlerine geri döndüler. Fakat baskılar sürmeye devam ediyordu. Olaylardan bir süre önce, Bingöl'den Pülümür'e tayin edilen üstteğmen, köylülere, "Biz bu TIKKO'cuları çok boş bıraktık, onlara hadlerini bildireceğiz, sizleri de çoklu çocuğunuz, kadın, kızlarınız, hep beraber bağlayıp götürüleceğiz" diyor ve bir süre sonra da bu söylediğinin sadece bir tehdit olmadığını gösteriyordu. Pülümür'ün bazı köylerinde yapılan operasyonlarda insanlar toplanmış, kadın, kız, çocuk çocuk demeden günlerce işkencelere tabi tutulmuştur.

Gözaltına alınanlara ise yıllardır hep aynı soruları sormakta, bazı kişiler gerillaların yaylalarına uğradıklarını veya onlara ekmek verdiklerini ya da buna benzer şeyleri kabul ederlerse "teröristlere yataklık eden

şu kadar kişi yakalandı" diyerek o meşhur ve bıktırıcı senaryolarını başına karşı bir kez daha tekrarlamak-tadırlar.

Kısaca "Yataklık" Demagojisi Üzerine

Bugün Kürtlerin yasadışı bir çok bölgede, oldukça geniş bir alanda gerilla mücadelesinin olduğunu biz de, devlet de biliyoruz. Gene biliniyor ki, bu bölgelerde gerilla köylülerle ilişki içindedir ve bazı ihtiyaçlarını köylülerden karşılıyor. Eğer bu suç sayılırsa, buralarda yaşayan yüzbinlerce insanın yataklıktan tutuklanması gerektiğini devletin resmi kurumları kendileri de bilmektedir.

Hatta bu resmi ağızlar bizzat kendileri halkın bu silahlı "teröristler" karşısında savunmasız olduğunu, bu nedenle de bunları yiyecek, giyecek gibi bazı isteklerini kabul ettiğini, bununa suç sayılmayacağını beyan etmektedirler. Bunlar bilinip söylenmesine rağmen, herhangi bir eylem sonrası neden köylüler gene de saldırıya maruz kalıyor? Köylüleri toplayıp işkencelere çekmek ve onlara bazı şeyleri kabul ettirip sonra da "yataklık edenleri yakaladık" biçimli açıklamalar neyin nesi? Derdim ve çevresinde bir çok kişinin yataklık gerekçesiyle tutuklanıp, yıllarca hapis yattıklarını biliyoruz. Muhtemelen bu son olayda da bazı kişileri tutuklayıp "Şiran baskınında yataklık ve yardım yapan... kişi yakalandı" denilerek bize devletin güçlülüğü ispat edilmeye çalışılacaktır. Fakat bunlar sadece düzenin gerillaya karşı acz içinde olduğunu ve bunun hıncını da devlet güçlerinin halktan çıkarmak istediklerinin göstergesi olacaktır.

Bütün bunlardan ne sonuç elde edebilirler. Hemen belirtelim ki, bu koscocaman bir hiç olacaktır. Bu işkence ve zulüm olsa olsa bizim si-

nif kinimizi daha da fazla bileyecek ve gerillanın saflarını daha da kalabalıklaştıracaktır o kadar. Bu böyle biline.

Kamuoyuna

Gerilla mücadelesi ülkemizde her gün biraz daha yükselmektedir. Devletin gücü bunu engelleyemiyor, engellemeyecektir de. Bu bütün diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye ve Kürtlerin yaşamını sürdürdüğü do-

ğuda savaşın açısını en fazla sivil halkın çekmesine neden olmaktadır. Her gün daha fazla suçsuz, silahsız insan devletin resmi güçlerinin baskı ve katliamlarına maruz kalmaktadır. Son gelişmeler, Dersim somutunda olanlar Cudi'de yaşananlar, Silopi-Derebaşı katliamı bunun daha da açık göstergesidir.

Bu nedenle bütün ilerici, demokrat, anti-faşist ve devrimci kişi ve kuruluşları bunlara karşı susmama-

ya, bölgemizdeki operasyonlara ve saldırılara karşı aktif tavır almaya, sesimizi yükseltmeye çağırıyoruz. Yurt içinden ve dışından ancak böyle bir dayanışma, katliam ve saldırıları deşifre eder, halka karşı işlenmiş suçları açığa çıkarır. Bütün saldırı, baskı ve katliamları deşifre edelim, sessiz kalmayalım. Direnelim... Mücadele edelim...

**Pülümür'den Bir Grup
Yeni Demokrasi Okuyucusu**

Rüzgar Ekenler, Fırtına Biçecekler

Kışın hükümdür yaşadıkları-mız. Ho Şi Minh'in dediği "Olmasaydı kışın soğuğu kederi/olmazdı baharın sıcaklığı parlaklığı da..."

DHD'nin öz itibarıyla toprak devrimi olması ve baş çelişkinin en şiddetli çözüleceği alan olarak köylülük, Doğu-Güneydoğu Anadolu'da ulusal kurtuluş mücadelesiyle eklememesi, en azgın saldırıların hedefi haline getiriyor. Bunun tablosu da zorla göçtürülen köylüler, çeşitli işkencelerden geçen halk, sorgusuz sualsiz Silopi'de vurulanlar...

Bunlar, tarihte küçük bir ayrıntı olacak, çoğu bilinmeyecek ama, bunlar tarihi yaratacak. Sözü nereden verelim, gelin Pülümür'den, Kiği'dan verelim.

Kırk köyü: Kiği-Bingöl'e bağlı. Tamamen boşaltılmış yarı aç, yarı tok yaşanan bu köyümüz artık düğünlerde Kürtçe şarkılarını yıldızlara

duyuramayacak, ölümler mezarlarında bir kez daha ölecek. Kırac tarlalarını otlar bürümüş. Elektrik direklerine takılıyor gözlerimiz. Elektrikçi getirip, insanları götürmek. İşte bu kadar mantıklı zoraki göç.

Pülümür'e bağlı Zerikan köyü 60 haneli. Kimsecikler yok. Bir ağaç altında 85 yaşında birisini görüyoruz. Elinde asası, gözlerinde derin bir keder ve öfke, yüzyıllık bir direnişin ve kimliğin anıtı gibi. Adı Derviş Bül-bül. Köyün nasıl boşaltıldığını soruyoruz. Evli kızı hayvanları otarmaya götürüyor. Kızı öldürülüp yakılıyor. Bir çuvala konup gömülüyor. Bu acıyı yaşadığı yetmiyormuş gibi gözaltına alınıyor. Altı ay Pülümür, Kiği ve Bingöl'de çeşitli işkencelerden geçiriliyor. İşkenceler ormanları gezdirip "anarşist yuvalarını göster" diyor, kızının öldürülmesi köylülerin üzerine atılmaya çalışılı-

yor. Birkaç köylü işkenceden geçirilip, komik senaryolar kabul ettirmeye çalışıyorlar. Köylülerin suçsuzluğu anlaşılıyor anlaşılmasına ama, her zamanki gibi provakasyon yaratıp köylerin zorla boşaltılması burada da uygulanıyor.

Kırklar Köyü 80 haneli. 1 hafta içinde zorla göçtürülmüş. Hayvanları yok pahasına satılmış. Eşyalarının çoğu köyde kalmış, kapılar kırılmış ve damlarda asker mevzileri görülüyor.

Çeltek dağının suçu bir barınak bulunması, cezası ise yakılmak. Unutmayın ki beyler; yaktığımız her dağ, her insan, bozkırları tutuşturacak, bu ateş sizleri şehirlerde kuşatacak, kaçınılmaz sona ulaşacaksınız.

İşte patron-ağa devletinin icraatlarının küçük bir kesiti. Silopi'yle halkın verdiği cevabı daha da büyütelim... □

Ceza Tasarısı, Darağacına Giden Yol...

Av. M. Ali KIRDÖK

Adalet Bakanlığı ve Bakanlar Kurulu tarafından hazırlanarak 15 Eylül'de kamuoyuna sunulan Yasa ve Anayasa değişiklikleri tasarısı ile birlikte ülkemizde başlıca sorunlardan birini oluşturan "ölüm cezaları" tekrar gündeme geldi. İlk bakışta konuya yabancı olanlarda "ölüm cezalarının" kaldırıldığı izlenimi uyandıran Yasa değişikliği önerileri, özünde ANAP iktidarının Türkiye ve dünya kamuoyunu aldatma amacına yönelik hileden başka bir şey değil. Bu değişiklik tasarılarının Avrupa Parlamentosu Genel Kurulu'nca Türkiye'deki insan hakları ihlallerini kinayan karar tasarısı ile aynı günlere gelmesi ve T.Özal'ın Avrupa Konseyi Parlamenter Asamblesi'nde konuşmaya gideceği günlere denk gelmesi, bu önerilerin asıl amacını ortaya koyuyor. "Ölüm cezaları" nı kaldırıyoruz mesajı ile Avrupa ve Türkiye kamuoyunu aldatmak isteyen Özal iktidarının bu tasarı ile neleri getirmek istediğini anahatları ile açıklamak istiyoruz:

Birinci olarak Ceza Yasası'nda idam hükmünü öngören 13 yasa maddesi değiştirilerek bu maddelerde öngörülen idam cezaları müebbet hapis cezasına çevriliyor. Bu maddeler; TCK'nun 70, 82, 132/son, 138/2, 141/1, 152, 217/1, 403/6-7, 406/2, 407/2, 418/1, 439 ve 499/2. maddeleridir. Bu maddelerden 403/6-7, 406/2, 407/2. maddeler uyuşturucu satışı meslek haline getirme ve bundan dolayı ölüme yönlendirme suçları ile ilgili, 418/1 ise irza geçme sonucu mağdurun ölümü suçunu cezalandıran maddelerdir.

Ölüm cezası hükmü kaldırılan bu 13 maddenin yargılama pratiğinde

uygulanabilme olanağı yok denecek kadar azdır. Bu maddelerden bazıları TCK'nın uygulanmaya konmasından bu yana hiç uygulanmamış; TCK'nun 70, 82 ve 418/1. maddelerinden cezalandırma ise çok az sayıda gerçekleşmiştir. Bu tasarı ile yapılmak istenen, idam cezaslarını kısmen de olsa kaldırmak değil, işlevi olmayan ve pratikte uygulanmayan bu maddeleri kaldırarak demokratik bir yasa görünümü sağlamaya çalışmaktır.

765 sayılı Ceza Yasası'nın uygulanmaya konulduğu 1926 yılından bu yana idam cezalarının ezici çoğunluğu TCK'nun 125, 146/1 ve 450. maddelerinin uygulanması sonucu verilmiştir. Bu maddeler uygulamada bırakıldığı gibi TCK'nun 127, 131, 133, 147, 149, 156, 129, 136, 138, 285, 286. maddelerinde uygulanabilir nitelikte bulunan ölüm cezaları hükmü varlığını devam ettirmektedir. Bunun dışında Askeri Ceza Yasası'nda 21. madde, Hıyanet-i Vataniye Yasası'nda 2 maddenin de ölüm hükmünü içeren maddeler olarak varlığını koruduğunu belirtelim.

Bugüne kadar ölüm cezası verilmiş suçların büyük çoğunluğu TCK'nun 146/1 ve 450. maddesine dayandırılmıştır. Ve şu anda TBMM'de bekleyen 243 idam dosyasının büyük çoğunluğuna bu iki madde uygulanmıştır. Bu iki maddenin kapsamındaki suçların ortak paydası düzenin çarpıklığından kaynaklanan sosyo-ekonomik eşitsizliğin ürünü olmalarıdır. TCK'nun 450. maddesi daha çok feodal üst-yapı kurumlarının karanlıkta bıraktığı Doğu ve Güneydoğu Anadolu insanının işlediği kan gütmeye amacıyla işlediği suçlara uygulanmıştır. TCK'nun 146/1. maddesi ise bugüne kadar uygulama pratiği içerisinde düzene muhalif siyasi mücadele yürüten, özellikle ilerici-yurtsever insanların işlediği bazı suçlara uygulanmıştır. Özellikle 12 Mart ve 12 Eylül sonrası dönemlerde TCK'nun 146/1. maddesine dayanılarak binlerce kişi idam istemiyle yargılanmış, yüzlerce kişi hakkında verilen idam hükümleri "ibreti alem olsun" mantığı ile bir çırpıda infaz edilmiştir. Üstelik maddenin uygulanması

dönemden döneme değişen ve kaynağını yönetim politikasından alan yorumlara göre farklılıklar taşımıştır.

Ceza Yasası'nın ülkemiz insanlarının demokratik özlemleri doğrultusunda değiştirilmesi ancak Ceza Yasamızdaki tüm ölüm cezalarının kaldırılması ile mümkündür. Bugün dünya hukuk sistemleri içerisinde ölüm cezalarının kaldırılması veya muhafazası yönünde iki düşünce birbiriyle mücadele etmektedir. Demokratik toplumlar yasalarındaki ölüm cezasını onlarca yıl önce toplumun istemi doğrultusunda kaldırmışlardır. Bunun yanında içinde ülkemizin de bulunduğu baskıcı anti-demokratik yönetim biçiminin hüküm sürdüğü ülkelerde siyasi yoketme ve sindirme aracı olarak ölüm cezaları varlığını korumaktadır. Ülkemiz bu iki sistemden birisini tercih etmek durumundadır. Bu anlamda, ANAP iktidarının yaptığı ölüm cezalarını kaldırıyoruz adı altında tam bir demagoji ve aldatmacadan başka bir şey değildir.

Tasarı ile getirilen bir başka değişiklik önerisi ise, idam cezalarının yerine getirilmesi ile ilgili bulunuyor. Anayasa'nın 87. maddesi idam cezalarının yerine getirilmesine ilişkin karar yetkisini TBMM'ne veriyor. Tasarı ile Anayasa'nın bu hükmünde de bir değişiklik öneriliyor. Bu doğrultuda bir değişiklik yapıldığı takdirde, mahkemelerce verilen ve kesinleşen ölüm cezaları hükümlünün başvurusu durumunda TBMM'ne gidecek, TBMM iki yıl içerisinde "yerine getirme" doğrultusunda bir karar vermezse, yani tavırsız kalırsa ölüm cezası iki yıl sonunda kendiliğinden infaz edilecek.

Bugünkü durumda TBMM'de bulunan idam dosyaları için ise ayrı bir düzenleme getirilmiştir. Bu dosyalarla ilgili olarak TBMM 2 yıl içerisinde "yerine getirme" doğrultusunda bir karar vermezse, bu cezalar müebbet hapis cezasına çevrilecektir.

İdam cezalarının infazına ilişkin düzenlemeler, Anayasa ve Ceza Yasası'ndaki değişikliklere hakim olan çağdışı düşünceyi açığa çıkarıyordu. Bir yandan Ceza Yasamızda ölüm cezalarını kaldırıyoruz diye bas-bas bağırırken (diğer yandan idam ceza-

larının yerine getirilmesi önünde engel olarak görünen TBMM engeli kaldırılıyor ve verilen idam hükmünün infazı mutlaklaştırılıyor. Kanunca tasarı paketinin en tehlikeli ve dikkat çekilmesi gereken bölümü de burası.)

İdam cezalarının infazı konusunda geriye doğru baktığımızda olağan dönemlerde infazların yapılmadığını görürüz. İdam cezaları toplumsal ölçüde düşüncesinin sonucu kabul edildiğinden, verilen cezanın yerine getirilmesi konusunda son söz de toplumun temsili konumu olan Meclis'e verilmiştir. Meclis idam hükmünün yerine getirilmesine karar verirken toplumun vicdanını temsil etmekte, bunun sonucu olarak da idam cezalarına karşı olan toplumumuzun tepkisini üzerine çekmek istemeyen Meclis, normal dönemlerde idam cezalarının infazı doğrultusunda karar almamaktadır. Tüm demokratik mekanizmaların baskı altında bulundurulduğu olağanüstü dönemlerde, halka yapılan baskılarla koşut biçimde idam cezaları infaz edilmektedir.

27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül sonrası baskı dönemlerinde bu olgu hep yaşanmıştır. 12 Eylül ile gelen baskı döneminde, 28'i siyasi olmak üzere 50 kişi idam edilmiş, ancak TBMM'nin biçimsel olarak işlemeye başladığı 1984 yılından sonra idam dosyaları Meclis'te birikmeye başlamıştır. TBMM gündeminde bulunan 243 idam dosyası hakkında Türkiye'nin bugünkü ko-

şullarında bir karar verememektedir. Karar verememesinin en büyük nedeni de bu konuya duyarlı bir kamuoyunun varlığıdır. Toplumda sınıflararası mücadele idam cezalarının infazını da etkiliyor. Ve infaz sistemi ile getirilen Meclis denetiminin önemi bu noktada ortaya çıkıyor. Meclis'teki çoğunluğu ile idam cezalarının infazı doğrultusunda karar verebilecek konuma sahip olan iktidar, demokrasi güçlerinin baskısı karşısında bu yola gidemiyor.

Hükümet, Türkiye ve Dünya kamuoyunun karşısına, idam cezalarını kaldırma görüntüsü altında bir manevra ile, bundan sonra darağacının yolunu açacak bir tasarı paketi ile çıkıyor. Bu tasarı; uyuşturucu kaçakçısına ve küçüklerin irzına geçen sapıklara af anlamı taşıırken, Devletin ihmali sonucu ortaçağ karanlığında bırakılan insanların "kan davası" didişmeleri ile siyasi mücadele içerisinde olan herkese darağacının yolunu açan bir düzenlemedir.

Unutmayalım ki tasarı doğrultusunda Anayasa değişikliği yapılması durumunda, önceleri sadece olağanüstü dönemlerde kurulan darağaçları her dönemde kurulacak ve kamu adına yapılacak cinayetler karşısında sadece seyirci kalınacaktır. Bu nedenle tasarının bu yönü ön plana çıkarılmalı, mevcut yasal düzenlemelerin çok gerisinde kalan bu çağdışı düzenleme girişimine karşı tüm demokrasi güçleri mücadele etmelidir. □

AÇIKLAMA

Eylül 89 tarihli 25. sayımızda yayınladığımız "Açık Mektuplar", "Telgraflar ve Orta Yolculuğun İzraplarına Dair" başlıklı yazımızla, Yeni Çözüm'ün Temmuz '89 tarihli sayısında yayınlanan Yeni Çözüm imzalı "Bulgaristan Devlet Başkanı T.Jivkov'a Açık Mektup" ve yine aynı derginin aynı sayısında yayınlanan DS davasından tutuklu İbrahim Güngör, A.Tayfun, Özkök ve İbrahim Doğan imzalı "Bulgaristan Başkonsolosluğu Eliyle Devlet Başkanı Jivkov'a" çekilen telgrafın eleştirisini yayınlamıştık. Yazımızın başında Yeni Çözüm'ün eleştirisiy-

le, DS tutuklularının eleştirisi doğru bir tarz ve üslupta ele alınırken, yazımızın ilerleyen bölümlerinde Yeni Çözüm ile DS'u aynı paralelde ele almak; niyet böyle olmasa da sonuçta yorum ve anlamalara neden olduğu gözlenmiştir. Böyle bir yanlış anlamının iki farklı oluşumun aynı konudaki siyasi anlayış benzerliğini birarada eleştirmek imkanından yararlanmamız yönteminden kaynaklandığını belirtir okurların bilgisine sunarız.

YENİ DEMOKRASİ

Ölüm Orucu Eylemi Kişinin Kendi Vücudu Üzerindeki Tasarruf Hakkının Gaspı ya da İşkence İçin Yeni Bir Taktik

Devlet, sınıfın koruyucu organıdır. Koruyucu organın oluşturacağı hukuk kuralları, doğal olarak hizmet ettiği sınıfın mantığını dile getirir. Çünkü "Devlet, hukuk kuralları koymak gücüne ve -aynı zamanda- tekeline sahiptir." (S.Tanilli, D. ve D. s.17)

Hukuk kurallarında dile gelen sınıfsal mantığın, o günkü özsel yapısına ana rahimliği yapan toplumsal yapılanma değiştiğinde, doğduğu zaman yetke olan kural, artık "eski" ve "yanlış" damgasını yiyecek ve bir kenara atılacaktır. Çünkü hukuk, sadece ve sadece egemen sınıfa hizmet eder.

Çeşitli sınıflara mensup insanoglu, siyaseti yaşamından atamaz. Her sınıfın kendi sınıfsal çıkarlarına hizmet eden bir siyaseti vardır. Bu sebeple eski-yeni, yanlış-doğru tartışması süreç içerisinde durmaz, aksine sürgit reaksiyonleşir. Herhangi bir hukuk anlayışı (veya bir tek kural) herhangi bir sınıfın varlık sebeplerine uygulamada ters gelirken, bir diğer sınıfın işine yarayabilir. Veya katı olarak uygulanması ters düşerken, diğer sınıfın çıkarlarına esnek olarak uygulanması denk düşebilir. Veya toplumsal iç kesitler düzleminde, üç gün önce esnek olarak uygulanması hoşgörülürken, üç gün sonra katı olarak uygulanması

elzem sayılabilir.

"...her hukuk kuralı mutlaka, iktidardaki sınıfın ideolojisini, giderek temel çıkarlarını yansıtır ve korur..." (Age. s.17) Sürekli değişen, dönüşen bir dünyada, insan yaşamını dolaylı olarak etkileyen kurallar etrafındaki kutup savaşını sessiz, ılımlı ve içten içe sürer. Ancak bunun aksine olarak, insan yaşamını doğrudan ve uzun vadede etkileyecek kurallar etrafındaki savaşımın sertleşmesi kaçınılmaz olur ve günbegün reaksiyonerliğin tahtına doğru çıkar.

Konu, sınıfsal bakış açıları düzleminde, bir bütün olarak değil de tek tek hukuk kuralları olarak ele alındığında, her türlü tıktırma, tıktıklama v.s. gibi değişik yorumlara açıktır. Çünkü egemenler, matematiksel kesinlikte formüller gibi basit formülleri bulunmayan bu bilim dalını, istediği gibi çarpıtma olanaklarına sahiptir. Basın-yayın yoluyla propaganda yaparak, bunu çok iyi ve organize bir şekilde kamuoyuna empoze eder. Kişi hak ve özgürlüklerinin önemli bir parçası olan, "kişinin kendi vücut bütünlüğü üzerinde tasarrufta bulunması hakkı" üstüne yapılan hukukçu, hekim vb. yorumları buna güzel bir örnek oluşturur.

Zor kullanmayı devlete meşru sayan şey, gene devletin hakimi olan sınıfın koyduğu hukuk kurallarıdır. Böylece devletin yaptığı zor, yasal sayılmış olur. Ayrıcalık, hak haline dönüşür. Aydın Cezaevi'ndekinin odağını oluşturduğu, son cezaevleri toplu açlık grevi eyleminde, hükümet, ilgili bakanının ağzından konuya ilişkin, açlık grevine gidenlerin tedavisi için zor kullanılabileceğini resmen açıklamıştır. Ve bu konu üzerine hukukçu, vb. yorumları, yazılı basını bir dönem için işgal etmiştir.

Kişi, kendi vücudu üzerindeki tasarruf hakkından yola çıkarak vücuduna zarar verir ve ölüm tehlikesiyle karşı karşıya kalırsa, hukuken tıbbi müdahalenin gerektiği anlayışı, açlık grevindeki eylemcilere karşı, yeni bir silah olarak ortaya çıkmıştır. Ancak henüz eylemin içinde, alel acele böyle bir karar çıkarmak zorunda kalan egemen sınıflar, insansal normlardan değil; tersine siyaseti çıkarlarından hareketle bu yola başvurmuştur.

Kişi bir tutsak olarak, kendi vücut bütünlüğü üzerinde tasarruf hakkına sahiptir. Bu hak herkes için geçerlidir. Ancak onun tasarruf hakkı elinden alınmak, gaspedilmek isteniyor. Hem de "bir insanın vü-

cut bütünlüğüne tıbbi tedbirler uygulanması gerekiyorsa, ölüm orucundaki kişi bu tedbirleri reddetse bile, onun reddi hukuka uygun değildir" gerekçesiyle...

Eğer bu siyasal bir oyun değilse, uygulamadaki çifte standart neden?

Gerçekten bu herkes için mi; yoksa yalnızca siyasal kaygılardan dolayı, zindanlarda tutsak bulunan insanların direnişlerini kırmak için mi geçerlidir?

İnsanların fahişelik yapmasına göz yuman düzen, günboyu fahişelik yapması için, "kişinin kendi vücudu üzerindeki tasarruf hakkı"ndan yola çıkarak, fahişeye gerekli olan belgeyi vermektedir. Peki hangi hukukçu, hangi siyaset adamı yıllar yılı fahişelik yapmak zorunda bırakılan bir insanın, kendi sağlığını gözardı etmediğini ileri sürebilir? Toplumun en çok yıpranan emekçi kesiminin, bedensel sömürüye maruz kalan fahişe vs.'ler olduğu bilinmektedir. Kendi vücuduna zarar veren ölüm oruçcusunu zorla engellenen devlet, neden bir fahişenin üç beş yıl içinde kendini harabetmesine göz yumuyor? Ve hatta itiyale, polisliyle buna teşvik ediyor?

Madem ki bugünkü mevcut egemen siyasa, insan yaşamına, insan sağlığına bu denli önem veriyor; öyleyse kendi düzen hastanelerinde ölümcül hastalara ameliyat için yıllarca sonraya tarih verilmesinin anlamı nedir? Hastaneye yatamayan veya oralarda alıkonulan ve hatta acil servis kapılarında parası olmadığı için tedavi görmeden bekletilen yurttaşlarından haberi yok mudur?

Veya en ufak bir sosyal güvenceye dahi sahip olmayan, iş kazalarının günışığı süregeldiği yerlerde, binlerce işçinin çalışmasına göz yuman aynı devlet değil midir?

Bir insanı sömürmek, sömürülmesi için gerekli ortamı hazırlamak, o insanın "kendi vücudu üzerindeki tasarruf hakkı"ndan yararlanmak değil midir?

Bir insana dilinden, kültüründen veya siyasal düşüncelerinden dolayı işkence yapmak, o insanın "kendi vücudu üzerindeki tasarruf hakkı"na tecavüz etmek değil midir?

Ölüm cezasının olduğu bir yerde, "ben seni öldürebilirim, bu bana

serbest, ama sen kendini öldüremezsin", çifte standardı ne içindir? İdam cezası, zaten kişinin yaşamını gaspetmek değil midir?

Evet, tüm bu olasılıkları böyle bir toplumda, sonsuzcasına iç içe yerleştirebiliriz. Bütün bu saydıklarımız, doğrudan ya da dolaylı olarak "kişinin kendi vücudu üzerindeki tasarruf hakkı"nı hem de savunmada şampiyonluklarını yaptıkları bu hakkı şu veya bu ölçüde gaspetmekten başka bir anlama gelmemektedir.

Neden kişiye matuf bu hak, düzenin egemenleri tarafından binbir kılıf uydurularak gaspedildiğinde hukuka, yasalara vs.'ye aykırı olmuyor da, ölüm oruçcusunun "kendimi öldürürüm" demesinden öcü gibi korkuluyor?

Tek bir nedeni var: Siyaset. Yani sınıf çıkarları.

Konuya ceza hukuku yönünden bakılırsa, "kendi vücut bütünlüğü üzerindeki tasarruf hakkı"nı kötüye kullanan kişinin, bu fiilinden dolayı cezai müeyyideye tabii tutulması zorunlu olur. Çünkü ölüm oruçcusunun kendini öldürme isteği suç sayılmamalıdır. (Nitekim Avrupa Hukukuna göre, intihara teşebbüsün ardından bir cezai müeyyide söz konusudur.) Buna göre kişinin intihar girişimi başarısızlıkla sonuçlandığında hukuken cezalandırılması gerekir. Çünkü kişinin kendini öldürmesi, devlet tarafından zor uygulanarak engelleniyorsa, bu fiil demek ki devlete karşı işlenmiş bir suçtur. Ancak burada da çifte standart var; çünkü ceza hukukunda intihar girişimcisinin cezalandırılacağına dair bir madde yok!

Ha keza, kişi aşırı derecede alkol ve sigara kullanarak, kendi vücut sağlığını üç-beş yıl içinde sekteye uğratabilir. Beden ve ruh sağlığı önemli ölçüde sekteye uğradıktan sonra sigara ve alkol kullanımını fiilinin devam etmesi, kısa bir sürede ölüme yol açabiliyor. Bu, tıbben ispatlanmıştır. O zaman sağlığı sekteye uğramış unsurun, tekrar alkol ve sigara kullanımı da çoğaltılmak istenirse, daha bir yığın benzeri örnek sıralanabilir) cezai müeyyide gerektirir.

Meselenin bir de "hukukçu" göz-

üyle değerlendirilmesi sözkonusudur. Türk Hukuk Kurumu Başkanı Prof. Muammer Aksoy, Ağustos 1989 tarihli Hürriyet Gazetesinde verdiği demeçte şöyle diyor: "Açlık grevindeki kişi, üç, dört gün içinde şuurunu kaybeder. Bu durumda sağlıklı bir karar vermesi sözkonusu olamaz. Bu durumdaki bir kişiyi hayata döndürmek amacıyla tıbbi müdahalede bulunmak, toplumsal bir görevdir."

Bu tür konuların yorumunda her türlü çarpıtmaya açık olduğunu, istenilen kalıba dökülmeye elverişli olduğunu söylemiştik.⁽¹⁾ Ancak gene de bu sözler bir prof.'un mu ağzından çıktı diye hayrete düşmeden edemiyor insan. Hayatı boyunca, üç-dört gün de olsa açlığı tanımamış olan Muammer Aksoy'a diyeceklerimiz var. İnsan değil üç-dört gün, elli-altmış gün de aç kalsa bundan dolayı bilincini yitirmez. Ancak genel gözlem şunu göstermiştir ki, ölüm oruçlarında, ellinci gündün sonraki dönemlerde, 24 saatlik bir süre içinde anlık sayılabilecek (birkaç saniyelik ya da yarım dakikalık) "şuur" kayıpları (oranlamaya vurulursa altı veya yedi kişiden birinde) olur. Nitekim açlık eylemine başlayan bütün tutsaklar, şunu peşinen belirtirler. "Bilincini kaybeden olursa, sizlerin doktor olarak müdahale hakkınız doğar. Çünkü bilinci yerinde olmayan direnişçinin, o an için açlık eylemini sürdürmekten mi, yoksa bırakmaktan mı yana olduğu bilinmez." Böylesi durumlarda he-

(1) Burjuvazi, kendi çıkarlarının tesisini sağlayan siyasasını hekiminin ağzından "tıbbi zorunluluk", hukukçusunun ağzından "insan hakları vs." diye açıklar. Böylesi yorumlara genelde bilinçli olarak başvurulur, bilinçli olarak yaptırılır. Ancak gerek hukukçu, gerek hekim, gerekse de tutsak gözüyle olsun, benzeri veya başka konularda salt cahillikten dolayı da yanlış, sakat yorumlar gözlenmektedir. Sözgelimi 27 Ağustos - 9 Eylül 1989 tarihli Adımlar Dergisi'ndeki "Aç Kalın Ama Sevgisiz Kalmayın" başlıklı yazı buna güzel bir örnektir. Yazıyı yazan Ceyhan Cezaevi'nde sadece belli bir kesim tarafından açlık grevi içerisinde yapılan bazı şeyler (çay, ıhlamur vs. içmek gibi) sanki tüm tutsaklar yapıyor gibi gösteriyor. Keza siyasal tutsağın ruhsal yapısını mektup bekleyen adli mahkumlar derekesine indirdiği yetmez gibi, toplam 24 gün süren destek açlık grevi eylemini "ohoo ne yok ki!" gibi belirlemelerle bilmeden küçümşüyor.

kimin devreye girmesi insansal bir gereklilik olarak görülür.

Fakat, bilincini "üç, dört gün içinde" yitiren direnişçinin açlık greviden önce aldığı bu kararı eylemin otuz-kırkıncı gününde bırakmasını ya da kararını ölüme kadar inatla sürdürmesini nasıl açıklıyorsunuz sayın Prof.?

Açlık grevi yapan direnişçinin bilinci sonuna kadar yerindedir. Kimi biyolojik olarak yaşaması gerektiğini ön plana çıkarır ve eylemi bırakarak barsaklarını doldurur; bu işi ona yaptıran "şuurudur. Kimi de bir birey olarak fiziksel varlığını sürdürmesinin, yerine göre, toplumsal süreçte bir noktalı virgül kadar bile değerinin olmadığı inancındadır ve inatla ölümü seçer; bu da bir "şuur"un ürünüdür. "Şuur"suz insan, aksine içgüdüsel olarak genelde beslenmeye eğilim gösterir.

Hem siz eli kalem tuttuğu süreç, düşündüklerini günlük şeklinde yazıya döken ölüm oruççuları olduğunu hiç duymadınız mı? Ölüm orucunun 47., 48. günlerinde "sizlerin bilinci yerinde değil" diyen generallerinize, diğer prof. meslektaşlarınıza za konferans veren, onları istedikleri konuda tartışmaya, cebir veya geometri problemleri çözmeye davet eden ölüm oruççularını duymadınız mı?

K imbilir, siz basına şu sözkonusu açıklamayı yaparken belki de kendinizi çağdaş hipokrat sanıyordunuz! Madem yeri gelmiş değinelim. Sayın Prof.! Kore Savaşı sırasında meslekte miydiniz, değil miydiniz bilemeyeceğiz. Ancak Kıbrıs işgali döneminde meslekte olduğunuz kesin. Kıbrıs Savaşında bir hiç uğruna ölen binlerce emekçi evladının bu işi, yani kendini bile bile ölüme atma işini, bilinçli bir eylem olarak yaptığını mı düşünüyorsunuz? Kendi iradesi dışında ölüme sürüklenmiş, hiç ölmeyeceği konusunda kendini kandıra kandıra ölümün kucağına atılmış veya "divanı harp" korkusuyla ölüme seçmiş insanların, "kendi vücutlarının bütünlüğü üstündeki tasarruf hakkı"nı bilinçlice, bir "şuur" ürünü olarak TC Devletinin eline vermediğini bildiğiniz halde, devletin bu yanlış fiiline karşı çıktığınız oldu mu? TC Devletinin bu fiille bir zümrenin çı-

karları için emekçileri ölüme sürükleyerek tıbbi alt üst ettiğini anlatan beyanlarınız gazete sayfalarında çıktı mı? Veya böylesi haksız ölümlerin bir daha olmaması için, sıradan bir muhalif gibi devletin bu caniyane fiilinin anti-propagandasını yaptınız mı?

Mümkünatı yok beyim, mümkünatı yok! Siz asla böyle bir şey yapamazsınız. Siz vurun abalya, kazı yakmadan çevirmeye devam edin!

Sonuç olarak egemen sınıfın amacı, açlık eylemine girmiş unsurun tıbben tedavi edilmesi değildir. Türkiye egemen sınıfları, tarihlerinin hiçbir döneminde böylesi bir insancılık örneği gösterememiştir. Cezaevlerine doldurdukları, en büyük muhalifleri olan siyasi tutsaklar için ise **asla asla** böyle insancıl bir yaklaşımda bulunamazlar. Bu onların doğasına aykırıdır. Siyasi tutsağın sağlığını düşünmek onun eylemini kırmaya kalkışmak değildir. Bu onun insanca yaşayabilmesi için siyasi tutsaklık haklarını vermekle olur.

Toplumun en ileri, en dinamik, canlı ve atak unsurlarını dağıtıldığında, karanlık kondu sokaklarında kurşunlayan; canlı olarak ele geçirdiklerini işkence tezgahlarında katleden; onları sakatlayıp yarı yaşar durumda zindanlara tıkan; haklarında türlü türlü ölüm fermanları çıkaran bir düzenden insancılık beklemek, böyle bir umut taşımak ham hayalciliktir.

Zindanlara tıktığı muhaliflerine yaptığı onca maddi işkence, eziyet yetmez gibi, onları insanoğlunun en doğal gereksinimleri sayılan gazete-dergi okumak, haberleşmek, havalandırmaya çıkmak, vs. diğer kültürel faaliyetlerde bulunmak gibi zorunlu gereksinimlerinden mahrum bırakan; genelgeler, talimatlar yollayarak zindan içinde zindan çektiren bir düzenin bekçilerinden böyle bir insancılık beklemek aptallıktır.

Cezaevlerinde insanca yaşama koşulları isteyen devrimci-demokrat tutsaklar, toplu olarak başlattıkları açlık grevleriyle, Türkiye egemen sınıflarının korkulu rüyası haline gelmişlerdir. Türkiye ve dünya devrimci-demokrat-ilerici kamuoyu tarafından destek gören ve büyük sempati toplayan bu haklı eylemlerin

önünün alınması gerekiyordu. Zor kullanmak hiçbir şey halledememişti. Ölüm tehdidi viz geliyordu. Açlıktaki direnişçileri eylemin en kritik döneminde rinklere doldurup oraya buraya sürmek, gardiyan postalları altında ezip öldürmek fayda etmiyordu. Ve aksine muhalefet gitgide büyüyordu.

Yaşam, süreç içerisinde sınıflar mücadelesine direniş ve karşı-direniş taktiklerinin değişik biçimlerde tezahürü için gerekli olan maddi olanakları sunar. Açlık grevi direnişinin önünü, baş vurduğu bütün insanlık-dışı yöntemlere rağmen alamayan egemen sınıflar, bu kez "açlık grevindeki eylemciyi zorla tedavi ettirme"yi yasal kılıflar içinde arak karşı-taktik haline getirmiştir. Zira direnişçiye zorla tedavi ettirmenin, eylem kırmaktan başka hiçbir sebebi yoktur. İnsan hayatına bu kadar önem verdiğini söyleyen egemenler, acaba 35 günden beridir aç olan insanları bir damla sudan ederek kutu gibi araçlarda sevk göndermeye, Hüseyin Eroğlu ile Mehmet Yalçınkaya'yı katletmeye, yüzlercesinde kalıcı sakatlıklar bırakmaya hangi insancıl gerekçelerini sebep olarak gösterecektir?(2)

Şu unutulmamalıdır. Zulüm, işkence her tarihsel kesitte, zıttı olan direnmeyi de beraberinde getirmiştir. Ve işkencenin, zulmün biçimi kendi korkunçluğu ölçüsünde muazzamlıkta direniş yöntemleri doğurmuştur. Bu kaçınılmazdır. Çıkarılan bu tür yasalarla, cezaevlerindeki devrimci-demokratların açlık grevlerinde somutlaşan muhalefeti bastırılmaz. İşkencenin nasıl sonsuz çeşidi varsa, direnişin de sonsuz çeşitleri vardır, yaratılır.

Ülke zindanları, yüreklere ferman kabul etmeyen Hüseyin Eroğlu ve Mehmet Yalçınkaya'larla dolu doludur.

(2) Eskişehir Cezaevi'nde başlayan ve Aydın Cezaevi'nde iki şehit bıraktıktan sonra 52. günde "haklarının verileceği" temelinde anlaşmayla bırakılan ölüm orucu sonrası hemen hemen hiçbir hakları verilmemiştir. Aydın Cezaevi'nden iki can alan ikiyüzlüler, alçaklıklarını göstermeye ve tutsakları yeniden açlık grevine zorlamaya devam etmektedirler. Bütün devrimci-demokrat kamuoyunun dikkatini Aydın Cezaevi'ne çevirmesini diliyoruz.

1 Eylül 1989 Serdar CAN

Gençlik ve Tasfiyecilik Üzerine

Herhangi bir süreç, birbirine çelişik ve bağımlı olguların bütünüdür. Yani herhangi bir süreç, doğru tahlil edilip yönlendirilirse, süreçteki yeniyi temsil edenler, eskiyi temsil edenlere üstünlük sağlarlar, böylece süreç olumluluk damgasını taşır. Ve her süreçte, değişik yönlerden herbirinin, kendi içerisinde esas ve tali yönleri vardır ve bunlar bir bütünü parçalarını oluştururlar. Ancak bunlar aynı derecede ve nitelikte ele alınamazlar. Tali olanla esas bir kez belirlendi mi, artık tali, esası güçlendirmenin bir aracı, hem de gerekli bir aracı olarak ele alınırken, esas; korunması gereken, güçlendirilen, ondan hareket edilen yön olarak ele alınır. Bunların birbiri yerine konması, felsefi anlamda idealizme, siyasi olarak oportünizme ve örgütsel olarak da TASFİYECİLİĞE götürür.

Bu yazımızda esas olarak, 12 Eylül sonrası, genel devrimci hareketin yenilgisinin, özeldde kb. siyasi örgütlerde yarattığı yılgınlık ve ricat teorileriyle birlikte, bunun sonuçta en önemli halkasını oluşturan TASFİYECİLİK üzerinde duracağız.

Tasfiyecilik bir anlamda, işçi sınıfının öz politik örgütlenmesini reddeden, onu bu anlamda en önemli silahından yoksun bırakan ve sonuçta onu egemen sınıfların politikasına alet eden bir anlayıştır. Lenin, RSDİP içindeki tasfiyecilere ilişkin bakın ne diyor:

— “Bütün örgütlerin mevcutları azaldı, daha az proleterlerden oluşmaları ufulandı dağıldılar. Partinin devrimle oluşan yarı yasal kuruluşları polise kolay hedef oldu. Öyle bir noktaya gelindi ki, kargaşanın etkisi altında, eski Sosyal-Demokrat Parti’yi muhafaza etmek mi, Partinin eserini devam ettirmek mi, yoksa yer altına dönmek mi gerektiği ve bunun nasıl yapılacağı konusunda Partinin bazı elemanları tereddütte

düşüler. Aşırı sağ bu sorunun cevabını, PARTİNİN programına, taktiğine ve örgütlenmesine mal olsa bile, her ne pahasına olursa olsun Anayasaya sığınmakta gördü. İşte “tasfiyeci” akım denilen budur. (Lenin, Yasa dışı parti yasal çalışma sf. 27)

Ayrıca örgütsel tasfiyecilik, siyasi ve ideolojik durumdan bağımsız değildir. Özellikle yenilgi ve buna bağlı olarak devrimci saflarda yaşanan kriz dönemlerinde yoğun bir akım olarak eser. Devrim yolunun engeller ve dolambaçlarla dolu olduğunu kavramayan, günübürlük, orta yolcu, faydacı politikaların iflası beraberinde de yılgınlık teorilerini, “Her şey bitti”, “Biz örgüt değildik” vb. ifadelerle kendi siyasi mücadelelerini örgütsüzleştirilenler, diğer taraftan da devrimci demokrat örgütsüz kitleler üzerinde de tasfiyecilik rüzgarlarını estirmekten geri kalmadılar.

“Şurası kesindir ki, kriz yalnız örgütlenme düzeyinde değil, fakat aynı zamanda, politik ve ideolojik düzeyde de patlak vermiştir.” (Lenin, Yasa dışı parti yasal çalışma. sf. 27)

Yine Lenin’in aynı adlı eserinden oldukça açıklayıcı bir alıntı daha aktarıyoruz:

“Tasfiyeci akım, liberal burjuvazinin karşı-devrimci ruhuna, demokrat kb. nin çöküp, parçalanmasına sıkı sıkıya bağlı, derin bir olaydır. Liberaller ile kb. demokratlar, binbir şekilde devrimci sosyal partinin umutlarını yoketmek, partiye zarar vermek, partiyi devirmek ve onun yerine içinde başarı sağlayabilecekleri, yasal işçi kurumlarını geçirmek için alanı temizleyip, yer açmak çabası içindedirler.”

Siyasi örgütlenme ve siyasi mücadele bir tarafa bırakılıp, yerine kitle örgütleri ve buralarda mücadele geçirilince reformlar uğruna mücadele de doğal olarak başta yapılar.

Dünya ölçüsünde emperyalizm proleter devrimlere karşı mevcut iktidarlarını korumak amacıyla işçi sınıfı ve emekçilere karşı ikiyüzlülikle yeni politikalar geliştirmiştir. Bu aynı zamanda devrimci mücadeleyi siyasi olarak salt reformcu mücadele derecesine indirmekle beraber örgütsel olarak da mücadeleyi tasfiye etmeye yönelik bir çabadır.

Devrim diye bir sorunu olan herkes evrensel olarak siyasi mücadele ve siyasi örgütlenmenin esashlığından kesinlikle taviz vermemelidir. Ülkemiz özgülünde de bunun illegal biçiminin esashlığından taviz verilmemelidir. Özetlersek, ülkemizde:

- a) Parti örgütlenmesi temel (esas), diğer örgütlenmeler tali,
- b) Silahlı mücadele esas, diğer mücadele biçimleri tali,
- c) Örgütlenmede illegal biçim esas, tüm diğer legal biçimler talidir.

Ekonomik mücadele ve ekonomik örgütlenme kitleleri kendiliğinden zaten biraraya getirir. Bizim fazla ter dökmemize gerek yoktur. Ancak siyasi iktidar mücadelesi proleter devrimciler olmadan olmaz. Ve onlar her koşulda örgütlüdürler.

“Belirli bir sınıf kitesinin çıkarını ve durumunu anlamayı ve politikasını uygulamayı öğrenmesi için, o sınıfın öncü unsurlarının, hatta başlangıçta o sınıf içerisinde bunlar çok küçük bir azınlığı oluştursalar bile, derhal ve ne pahasına olursa olsun örgütlenmesi gereklidir.” (Lenin, Bütün eserler, c.19, sf. 367-368)

Ülkemiz sosyo-ekonomik yapısı kb. sınıf ve katmanların ağırlıkta olduğu bir ülkedir. Ve diğer tüm yarı-sömürge - yarı feodal ülkeler gibi devrim ve karşı-devrim rüzgarlarının çok sert estiği bir ülkedir. Ve yine bu ülkelerin yaşanan tarihsel süreçleri bize göstermiştir ki, devrimci kabarışlar, ML-MZD silahıyla donatılmış uzun erimli mücadele ve-

ren proleter önderlikten yoksun iken saman alevinin yanıp sönməsinden öteye gidememiş, zaferin coşkusuyla yenilginin yılmazlığı hep atbaşı gitmiştir.

Ülkemizde özellikle gençlik, devrimci mücadelede önemli bir paydai oluşturmuş, dinamizmini, heyecanını mücadeleye taşımıştır. Özellikle de öğrenci gençlik, yakın tarihsel kesitte eylemliliği ile önemli bir yer tutmuştur. Bu günde gençlik mücadelesi daha alt boyutlarda olmakla birlikte aynı dinamizmin pırıltılarını vermektedir. Gençliğin mücadelesini genel siyasi mücadelenin etkisinden uzak düşünemeyeceğimiz gerçeği, mücadelenin bugünkü boyutunu da açıklayıcıdır.

Gençliğin mücadelesinde yakalanması gereken esas halka, (bu öğrenci gençlik özelinde de geçerlidir), onun siyasi iktidar mücadelesine çekilmesidir. Diğer taraftan, onun akademik-demokratik örgütlenmesi ve mücadelesi de oldukça önem verilmesi gereken bir yöndür. En başta bu tür örgütlenmeler onun kitleselliğini sağlar.

Daha önce de belirttiğimiz gibi, DKÖ'ler siyasi mücadeleye başlangıçta dolaylı olarak, siyasi bakımından yetkinleştikçe de doğrudan hizmet eden yapılanmalardır. Peki bu ne anlama gelir?

Sınıf mücadeleleri, sınıflar varolduğu mutlak ve evrensel bir olgudur. Bu objektif durum yine objektif olarak kendiliğinden (iradi olmayan, uzun erimli değil, günlük, siyasi değil, ekonomik) bir mücadeleyi ve yine kendiliğinden bir örgütlenmeyi buna uygun olarak oluşturur. Ezilen ve sömürülenlerin bu kendiliğinden mücadelesi ve örgütlenmesi ezenleri ve sömürülenleri direkt olarak bu mücadelenin temelinde sarsar. Yani ekonomik mücadele ekonomik sarsıntıyı getirir. Bu da dolaylı olarak siyasi sarsıntıyı getirir. Ancak, egemenler için bunu atlatmak deneyimleri açısından kolaydır. Düzen içi birkaç reformla veya duruma göre de sopayla iktidarlarını korumasını bilirler. Ancak proleter devrimciler kitlelerin bu örgütlerine ve mücadelesine yön vermeye başladıklarında, ki o zaman bu yapılar artık siyasi mücadeleye doğrudan hizmet eder hale gelirler. O zaman

mücadelede siyasi talepler ön plandadır ve kitleler devrimci sloganlar etrafında mücadele etmeye başlamıştır. Tabii ki bu bedavadan olmaz. En başta önderlik örgütlü olmalıdır ki, kitleleri maddi bir güç olarak siyasi mücadeleye seferber edebilsin. Örgüt yoksa masa başı devrimciliği vardır. Birşeylerin farkında olup hiçbir şey yapamamanın sıkıntısı vardır. Bu ise çok bariz tasfiye olunmuşluk durumudur.

Bugün de Ö.D.'lerinde ve diğer kitle örgütlerinde tasfiyeciliğin yoğun fırtınaları estirilmiştir. Özellikle kendilerine "DY taraftarları" diyen grup veya gruplar devrimci örgütsüzlüğün propagandasını bizzat yapmaktadırlar. "Bugünkü koşullarda asıl görev kitle örgütlerinde çalışmak ve kitleye politik bilinç vermektir" diyen bir anlayışın daha fazla yapacağı bir şey de yoktur zaten. Oysa kitleye politik bilinç politik mücadeleyle verilir. Politik mücadele de politik örgütlenme olmadan olmaz. Bu nokta ekonomistlerle kalın bir ayırım çizgisi oluşturur. Lenin bakın bu konuda ne diyor:

"...bir ekonomistle aramda geçen bir konuşmayı hatırlıyorum. Siyasi devrimi kim gerçekleştirecek? adlı broşürü tartışıyorduk, kısa zamanda ikimizde bu eserdeki temel eksikliği örgüt sorunu görmezlikten gelmesi olduğunda aynı düşünceye varmıştık... konuşmanın ilerlemesiyle ayrı ayrı şeylerden söz ettiğimiz ortaya çıktı. Muhababim, yazarı grev sandıklarından, karşılıklı yardımlaşma dernekleri, vb.den söz etmediği için kınamaktaydı, oysa benim kafamdaki düşünce siyasi devrimi gerçekleştirmede zorunlu bir etken olarak devrimciler örgütüyüdü." (Ne yapmalı'dan)

Biz sınıf bilinçli proletaryanın Gençlik Birliği olarak daha önce gençliğin mücadelesi ve örgütlenmesi konusunda perspektiflerimizi sunmuştuk. Ancak yaşadığımız tarihsel sürecin bu taktik aşamasının bizi ideolojik mücadelede mızrağın sivri ucunu modern revizyonizme, reformizme, troçkizme ve buna bağlı olarak da tasfiyeciliğe yöneltmesi gerçeği bir kez daha ve özellikle tasfiyeciliğin altını çizmemizi gerektirdi.

Ülkemiz somutunda tasfiyeciliğin

en çarpıcı görüntüsü yasalılık olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu da iki şekilde olmaktadır; Ya yasal çerçevelerin uygun gördüğü örgütlenmelerle yetinilmekte ya da henüz bu yoksun örgütlenme ve buna bağlı olarak mücadele yasal icazete bağlanmaktadır.

Kendi taraftarlarına bile siyasi bir örgüt ve mücadele sunamayan "DY taraftarları" kitlelere ise objektif olarak ekonomizmi-akademizmi sunmaktan öteye gidememekte, mücadelesi olmayan sloganlarla insanları avutmaya çalışmaktalar. Bu durumun ayrıntılı bir değerlendirmesi geniş bir araştırmayı gerektirse de genel olarak 12 Eylül öncesi en kalabalık (ancak en az proleter) olan gruplardan olan DY, 12 Eylül AFC ile birlikte örgütsel olarak tamamen çöktü. Cezaevlerinden başlayarak olumlu bir siyasi tavır değil, teslimiyetçi bir hat izledi, en son mahkeme savunmalarında da dışardaki insanlara siyasi mücadele ve örgütlenme adına umut veremedi. Yani sonuçta kendilerine DY taraftarları diyen grupların bugünkü siyasi yaklaşımları süreçte yaşanan genel yenilgi ve özellikle de kendi yenilgilerinin ağırlığından bağımsız değil.

(TBKP, SP vb. gibi yasalı revizyonist akımlardan bu yazımızda tasfiyecilikleri açısından söz etmek gereğini duymuyoruz. Çünkü bu konu ayrıntılı bir şekilde Y. Demokrasi dergisinde açıklanıyor.)

Gelelim gençlik mücadelesi ve Dev-Genç meselesine, ya da Dev-Genç mirasına sahip çıkıp çıkmaması sorununa. **Bilinir ki her devrimci mücadelenin temel sorunu; SİYASİ İKTİDAR sorunudur.** Yani iktidarın hangi sınıf ya da sınıfların, hangi sınıf ya da sınıflardan alacağı sorunudur. Bu noktada ülkemiz özgünlüğünde zorunlu bir aşamayı ve stratejik bir tespiti belirleyen DHD ve DHD başta proletarya olmak üzere köylülük, şehir kb.si ve milli burjuvazinin sol kanadıyla tamamlanan bir açılımda ortak bir paydayı temsil etmektedir. Doğal olarak da devrime katılan her sınıf kendi çıkarlarıyla şekillenen bir perspektifle sorunu ele almakta ve ideolojik-politik hattının rengini kendince çizdiği bu sınıf çıkarlarıyla şekillendirmektedir. Küçük-burjuvazinin ufku, halk

demokrasisi ve demokratik halk iktidarı ile sınırlı iken; bunun yanında ve bunun karşısında olarak proletaryanın ufkuysa, halk iktidarına zorunlu bir aşama olarak ele alınmanın yanında proletarya iktidarı ve sınıfsız toplumla biçimlenmiştir. Bu nokta, küçük-burjuva devrimciliği ile proleter devrimcilik arasındaki kalın bir sınırdır ve hiçbir koşulda görmemezlikten gelinemez.

Ülkemizde devrimin üç silahından biri olan halkın birleşik devrimci cephesinin, devrime katılan sınıflar arası bir ittifakı temsil etmesi ve bu ittifakı uzun vadede zorunlu kılması ayrı bir olgudur; Proletaryanın kendi öz örgütü, PARTİ'si ile her türlü sınıf uzlaşmacı ideolojik-politik karartmalara karşı kendi denemiş bağımsız bayrağını cephenin önüne dikmesinin gerekliliği ayrı şeylerdir.

Evet Baylar;

Ayrışalım!

Rengini şalterin kızıl kıvılcımından alan sınıf bilinçli proletarya, yani ufku "altın çağa" uzanan ML'ler kendi sınıf örgütüne, ufku devrimci demokrasiyle sınırlı kb. devrimciler kendi örgütüne.

Evet, işte tam bu nokta Dev-Genç'in mücadelecisi çabasına sahip çıktığımız ama aynı zamanda onu aştığımız noktadır. Ülkemizde proletaryanın kendi kendine sınıf olmaktan çıkıp, kendisi için sınıf olma bilincine eriştiği, kendi ideolojik-politik ve örgütsel bayrağını açtığı günden itibaren devrimci olmanın yetmeyeceği, sorunun proletaryanın çıkarları ve ufkuyla ele alınıp PROLETER DEVRİMCİ olup olmama dayatmasını tarihe yazdığımız gündür.

İster yaşlı kuşaktan, isterse genç kuşaktan olsun, sınıf bilinçli proletarya için sorun köklerini Paris komünarlarından, Büyük Ekim Sosyal Devrimi'nden, Büyük Proleter Kültür Devrimi'nden alan, yönünü ise ALTIN ÇAĞA YÖNELTEN bir perspektifle hareket etmektir. Bu noktada, kitlelerin sosyalist eğitimi görevinden anlaşılması gereken, bugünden itibaren bu bilinci kitleler arasına yerleştirmek ve yaygınlaştırmak şeklinde ele alınmalıdır. Biz "HALK KURTULUŞ PARTİSİ"

değiliz. Demokratik görevlerle sınıfın görevlerinin (Dem. Halk Devrimi anlamında) ülkemiz somutunda iç içe geçmesi ayrı bir olgu; bu ikisini daraltmak ve aynılaştırmak ayrı bir olgudur. Birincisi ülkemizde devrimci olmanın her türlü reformist, revizyonist, troçkist karartmalara karşı temel kriteridir. Yani DHD'nin görevleri de proletaryanın omuzlarındadır. İkincisi ise kb. mekanik algılayışın ve sınıf uzlaşmacı revizyonizmle, ML olmanın arasındaki temel kriterlerden biridir.

Sorun bu perspektifle ele alınıp gençlik ve mücadelesi de yerli yerine oturtulmalıdır. Toplumdaki sınıf ve katmanlar ve bunların uzantıları da gençlik içinde yankı bulmakta ve kendi sınıf perspektifleriyle taraftar toplamaya çalışmaktadırlar.

Diğer sınıflar gibi proletaryanın genç takipçileri, ML gençlikte gençlik içindeki çalışmalarında bu esas halkaya göre politika çizmek ve sosyalist gençliğin kendi bağımsız örgütüyle yola çıkıp gençlik kitlelerinin sosyalist-ihtilalci eğitimini temel görevi olarak programına yerleştirmek zorundadır.

Sözü fazla uzatmaya gerek yok. K.B.'nin kendi sınıf perspektifiyle gençlik mücadelesini ele alması ve DEVRİMCİ olmayı (sosyalist değil) kendince yeterli görmesi anlaşılır bir şeydir. Buna itiraz yok.

Gelelim asıl konumuza!

DEV-GENÇ sahiplerinin (sahibi diyemiyoruz, çünkü ortada var olan Dev-Genç enflasyonu sahip çıktığını ve bu günde aynen savunduğunu iddia edenlerin kendi sorunlarıdır) yasallaşma çabalarına...

Programlarına azami hedef olarak sınıfsız toplumu koymayanların doğal olarak bu görevleri es geçeceği bellidir. Asgari program (DHD)'le yetinmenin bizlerce anlaşılır bir şey olduğunu söylemiştik. Ancak gençliğin mücadelesini yasal bir örgütlülükle sınırlamak ve düzenin icazeti ölçüsünde bir mücadele hatı çizmek nereden çıktı.?!

Sakın şu söylenmesin, "Mücadele ederek kitlelere ve egemenlere meşruluğumuzu dayatacağız, bu icazet istemek değildir" denmesin.

Yasallık ya da yasadışılık bir niyet sorunu değildir. Objektiftir. Egemenler kendi ekonomik-siyasi

egemenliklerini korumak ve sürdürmek için iktidar programına ve iktidar perspektifine sahip sınıfların ve bu sınıfların genç kuşaklarının mücadelesi karşısında yasadışılığı dayatmıştır. Bu ülkemizde devrimci mücadeleyi, iktidar mücadelesi olarak algılayanların koyduğu "illegal örgütlenme temel, legal örgütlenme talidir", perspektifinin objektif temelini teşkil eder.

Bugün Dev-Genç perspektifi gençliğin mücadelesini "zaman, zulme, işkenceye, birtakım faşist yasa ve kurumlara" karşı sınırlandırmak perspektifidir. Bu reformculuğun, perspektifidir! Niyet ne olursa olsun gençliğin mücadelesinin temelinde iktidarı almak perspektifinin yerleştirilmemesi ve bu programın çizilmemesi, yaygınlık ve kitlesellik adına (bunun araçları farklıdır) mücadeleyi ekonomik-siyasi-sosyal sorunların kaynağına (iktidarı alarak çözmeye) değil tek tek sonuçlarına göre biçimlendirmek, insanı gençlik mücadelesinin tasfiye edilmesi sorununa götürür.

Şunun cevabı verilsin. Bırakalım sosyalist-ML olmayı tutarlı bir devrimci hat ülkemizde legal icazetle devrimciliğini sürdürebilir mi?

Yok, hayır deniliyorsa şu yanıtı lütfen: **Gençliğin mücadelesinde iktidar perspektifi gözden kaçırılmıyorsa, yani proletaryanın bu gücü yedeklemesinin gerekliliği yadsınılmıyorsa, kitlelere iradi olarak sunduğunuz bu yasal örgütlülük gençliğin mücadelesinin birtakım düzen içi siyasi-ekonomik vs. iyileştirmelerle sınırlandırılması değil de nedir?**

Dev-Genç siyasi (yeri gelmişken açalım, bırakalım Dev-Genç'i bilmem ne fakültesi öğrenci derneği, ya da falan sendikaların mücadelesi de çoklukla ülkemizde siyasi muhtevaya bürünmektedir. Ve giderek de siyasi olarak yetkinleştikçe devrime direkt hizmet eden örgütlenmelere dönüşecektir. Bizim siyasi diyerek vurguladığımız siyasi iktidar perspektifi anlamında bir siyasaliktir. Bu gözden kaçırılmasın) bir gençlik örgütü değil, gençliğin kitlevi merkezi örgütü, daha açık bir deyişle demokratik kitle örgütü deniyorsa bu bariz olarak iktidar pers-

Devamı 40. sayfada

Ankara'da Terör Rüzgarları

Ankara polisi yeni öğretim yılı başlarken "potansiyel tehlike" olarak gördüğü üniversitelerde terör estirerek, üniversiteli gençliğin sorunlara sahip çıkmasını engellemek istiyor.

Eylül ayı içerisinde Mersin'de meydana gelen karakol baskını ve Ankara'daki çeşitli olayları gerekçe göstererek üniversitelerde operasyona girişen siyasi polis onlarca kişiyi gözaltına aldı. Hayali suçlar üreterek, öğrencileri örgüt üyeliği, bombalama, sosyalist dergilerin (özellikle Yeni Demokrasi'nin) örgüt yayını olduğu iddialarını kabul etmeye zorladı. Bu zorlamada alışageldiği yöntemi: işkenceyi kullandı. Gözaltına alındıktan 10 gün sonra çıkarıldıkları DGM'nce serbest bırakılan öğrencilerden EYÜPHAN BAŞAR ve YUSUF ALİ YILDIZ Ankara İHD şubesinde yaptıkları basın toplantısında kendilerine yapılan işkenceleri anlattılar, adli tıptan verilen işkence raporlarını basın mensuplarına sundular.

Ankara İHD Şube Başkanı Muzafer İlhan Erdost'un "Türkiye'de işkence vardır", "siyasal partilerin bunu önlemede çabası yok" sözleriyle başlayan basın toplantısında öğrenciler kendilerine yapılan işkenceleri şöyle özetlediler:

- 1) Küfretme
- 2) Dayak atma (yumruk ve tokat biçiminde, yüze, sırtta, göğüşe ve karnın boşluğuna, bir ya da birkaç kişi birden uzun süre vurma.)
- 3) Çınlıçplak soyma, soyundurma
- 4) Otomobil dış lastiği içine oturtmak, sıkıştırmak.
- 5) Elektrik verme
- 6) Askıya asma (kol bileklerinden)
- 7) Hayaları sıkma, makata parmak sokma, cinsel organ kıllarını yakma.
- 8) Yemeksiz, susuz, tuvaletsiz bırakma.

Bu işkence yöntemlerinin içiçe uygulandığını belirten öğrenciler açıklamalarına Erol SARIKAYA, Gü-

ner KALAFAT, Ali DALGALI, Aslan Can ÖZBEK, Özgür TAMCAM'ın halen siyasi poliste işkence gördüklerini, bunlardan Güner KALAFAT'ın Mersin siyasi polisine götürüleceğini, kamuoyunun ve kendisine insanım diyen herkesin işkenceye karşı duyarlı olmasını vurguladılar.

Basın toplantısı sonunda Yusuf Ali YILDIZ'ın annesi Akkız YILDIZ "evlatlarımız insanları sevdiği için işkence görüyor" derken gözyaşlarına engel olamıyordu.

Türkiye genelinde pervasızca uygulanan, uygulamanın dozu gelişen sınıf kavgasıyla birlikte artan işkencelere karşı tüm demokratik kamuoyunda harekete geçip, bu insanlık suçunu teşhir etmek, işkencecilere hak ettikleri cezaların verilmesini sağlamak önemli bir görev olarak önümüzde duruyor. □

Yeni Demokrasi
Ankara Bürosu

*"Bilirim ağıt yaraşmaz...
şiddetin canevinde başkaldırana
o canım sevda uğruna serin verene
bağışla gözyaşımı haval
kirpiğimdeki kederi bağışla"*

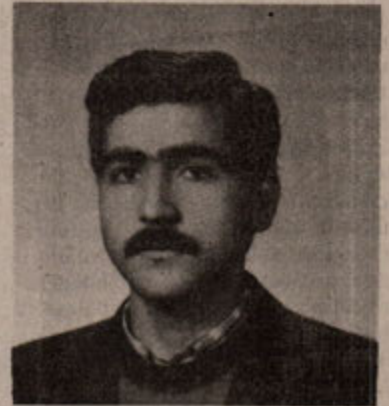
*Tuzla şehitleri mücadelemizde yaşayacak.
Bir grup devrimci işçi.*

Tuzla Şehitleri Anısına

Tuzla'da 7 Ekim 1988 günü faşist kurşunlarına hedef olan dört devrimci insanımızdan biri; İsmailimiz!

O hâlâ samimi dostluğuyla ve içtenliğiyle içimize attığı tohumların yeşeren fidanlarıyla birlikte yaşıyor, hep yaşayacak.

*Süreyya-Ruhi Gezici
ve Ailesi*

Devrimci Sanatın Yarattığı Görkemli Coşku

.. kitle halaya kalkınca ferhat daha bir coştı... coştı...

Hemen her gün çeşitli kültürel etkinliklerin yaşandığı İstanbul'da 16 Eylül günü Ferhat TUNÇ'un konseriyle farklı bir coşku yaşandı.

Konserin başlamasına daha bir saat kala Beşiktaş Tarihi Çay Bahçesi dolmaya başlamıştı. Ama insan selinin arkası gelmiyordu. Havanın yağmurlu geçeceği, bahçenin boş kalacağı düşüncesinin yanığı daha içeri girilmeden kapıda oluşan uzun kuyruklardan anlaşılıyordu. Program 9 bine yakın insanın coşkusu nedeniyle 5 dakika önce başladı. Ferhat TUNÇ elinde sazı kitleyi selamlayarak sahneye çıkmasıyla coşku ve alkış seli yükselmeye başladı. Ferhat TUNÇ, kitleyi devrim şehitleri için 1 dakikalık saygı duruşuna davet ettikten sonra yaptığı kısa açış konuşmasında "Bugün burada yasaklı yasaksız bütün türkülerini okuyacağım. Konserlerimde Kürtçe türkü okuduğum için hak-

kımda koğuşturma açıldı. Halepçe'de 5 bin Kürt emekçisi faşist Saddam rejimi tarafından kimyasal silah kullanılarak katledildi. Bir sanatçı olarak görevimiz bu tür katliamlara karşı çıkmaktır. Bütün dünya kamuoyu bu katliamı lanetlerken ne yazık ki Türkiye'de gerekli tepki gösterilmedi. Devlet bu olaya sıcak baktı" dediğinde 9 bin yürek bir yürek gibi en gür sesiyle haykırıyordu. "Kahrolsun faşist Saddam Rejimi", "Kürdistan faşizme mezar olacak"

Ve sanatçı peşpeşe okuduğu türkülerle kitlenin coşkusunu doruğa ulaştırıyordu. Özgürlük mahkumlarını tüm kitle ayakta söyledikten sonra "zindanlar boşalsın, genel af" 1 Mayıs coşkuyla okunurken "yaşasın 1 Mayıs" yıkılası İstanbul okunurken "Devrim şehitleri ölümsüzdür" sesleri Beşiktaş'ı gümbürdetiyordu. Peşinden gelen Kürtçe türküler 9 bin insanı elele halaya tuta-

rak coşkuyu doruğuna ulaştırıyordu. Ve peşpeşe gelen Kürtçe türküler... kitleler tekrar halayda. Ve zulumü, faşizmi, katliamları yeren sloganlar. Program bitiyor, kitleler ayakta, coşku dinmiyor. Ferhat yeniden sahneye dönmek zorunda kalıyor. Yine aynı coşku, program yeniden son bulmasına karşın coşku dinmiyor. Binler ayakta "18 Mayıs, 18 Mayıs" diye süren ısrarlı tempo Ferhat tekrar sahnede ve 18 Mayıs'ı okuyor. Binlerce yürek ser verip sirmemeyen önderi anıyor. "İbo'lar ölmez" diye haykırıyor.

Program tekrar sonlanırken coşku dinmiş değil. Coşku sokaklara taşıyor. Binler sokakta egemenleri protestoyu sürdürüyordu. Ve işte konser, işte halkın devrimci müziği... işte devrimci müzik... yarattığı devrimci coşku. Ve 16 Eylül'de Beşiktaş Tarihi Çay Bahçesindeki Ferhat Tunç'un konseri belleklerde yer ediyor.

★ ★ ★ ★

Yine devrimci bir müzik grubunun, daha doğrusu Grup Yorum'u desteklemek için grubun dışardaki üyeleri ve bazı sanatçıların katıldığı Grup Yorum'la dayanışma gecesi 17 Eylül'de yine aynı yerde gerçekleşiyordu. Bir gün sonrası olmasına karşın ilgi oldukça büyük. Grup Yorum'un tutuklu bulunan üyelerinin tahliye edilmesi ve geceye yetişmeleri hem sevinç yaratıyor, hem de coşkuyu artırıyor.

Etkinliğe katılan sanatçılar, devrimci sanatçılar üzerindeki yapılan baskıları kınayarak parçalarını sunmaya başlıyorlardı. Binlerce insan büyük coşku içinde. Faşizm lanetleniyor, baskılar kınanıyor, o güzel müziğe alkış tufanıyla destek sunuluyordu. Danimarkalı Savage Rose (Yaban gülü) ve grubunun bu etkinliğe katılması geceye daha güzel ve anlamlı bir hava verdiriyordu. Yarıbuçuk türkçeyle Nazım'dan, Ruhu'den bahsetmeleri coşkuyu, dayanışmayı güçlendiriyordu. Grup Yorum'un o güzel müziğiyle kitleler halaya kalkıyordu. Geç saatlere kadar süren gece ilk anki coşku daha doruğa ulaşırken son buluyordu.

Ve, İstanbul'lular peşpeşe iki güzel etkinliğe katılmanın coşkusunu, sevincini, mutluluğunu yaşıyordu. □

Demir-Çelik Grevi ve Öğrettikleri

ve aç çıplaklar zincirini kırmış yürüyorlar...

Kamuoyunun yakından büyük bir ilgiyle izlemiş olduğu sayılı grevlerden biri olan Demir-Çelik grevi başlangıç aşamasında ertelenmiş, bir süre sonra grev yürürlüğe girmişti. Grev 4. ayındayken siyasi iktidar mahkeme yoluyla grevi yasakladı. Hemen peşinden Devlet Bakanı Cemil Çiçek, Çelik-İş Genel Merkezi'ni devre dışı bırakarak, Çelik işçisinin greve devam kararı aldığı bir anda, şube başkanlarıyla kapalı kapılar arkasında oldu-bittiye getirilerek grev sonuçlandırmış oldu. Bu, gerek Türkiye gerekse dünya genelinde bir grev karşısında egemenlerin resmi eller-

ce ne denli karanlık oyunlara başvurduğuna bir örnektir.

Demir-Çelik işletmeleri; bağrında 25 bin işçiyi toplayan büyük bir kuruluş olmanın yanında, ülke ekonomisinde oynadığı önemli rolle de sayılı bir sektör niteliğindedir. Demir-Çelik işletmelerinin bu niteliklerinden dolayı Çelik işçisinin grev kararı almasıyla egemen güçlerin siyasi iktidarı kamusella birlikte grevin karşısına dikildi. 25 bin Çelik işçisinin grevi demek; egemen komprador patronları ve onların siyasi iktidarını oldukça güç duruma sokmak, ekonomilerine büyük bir darbe indirmek anlamına geliyordu. Bunun

içindir ki egemen komprador patronlar ve onların siyasi iktidarı Çelik işçisinin greve gitmemesi için çeşitli oyunlar oynadılar, grev başladığında da grevi bastırıp etkisizleştirmek için bütün çirkemlerini kustuverdiler. Yıllardan beri suskunluğa itilen Çelik işçisi 89 baharında işçi sınıfı üzerine serilen ölü toprağını silerek yekınmesi ve çeşitli eylemleriyle yükselen mücadele güzelliği Çelik işçisinin de yekınmesini beraberinde getirdi. Uyuyan dev şahlanmaya başlamıştı. Bu uyanış egemenlerin, siyasi iktidarın uykularını kaçırdığı gibi sendika ağalarını da tedirgin etmişti. Çelik işçisi vizite, sakal bırakma, işi yavaşlatma, yemek boykotu vb. vb. eylemleriyle greve doğru yürürken sendika yönetimi sınıfın mücadelesinin gerisinde seyretmekte, daha doğrusu sınıfın mücadelesini pasifize etme uğraşı vermekteydi. Çelik işçisinin durmadan yükselen görkemli mücadelesi karşısında sendika ağaları sözde de olsa Çelik işçisinin davasına sahip lenmiş gözüktiler. İşçiler grev diyordu. İnsanca bir yaşam, çocuklarına sıcak bir aş, üstlerine yiyecek sağlayabilmek için ve bütün bu zorunlu yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamak için grevi zorunlu bir gereksinim, bu hakları kazanmanın bir aracı görmelerine karşın sendika ağaları greve yanaşmıyordu. Giderek büyüyerek gelişen Çelik işçisinin mücadelesi sarı sendika yönetiminin engelini de aşmaya başlama noktasına gelmişti. Artık Çelik-İş'in varlık yokluk sorunu gündemdedi. Bunun farkında olan Çelik-İş biçare bir durumdaydı ve o da işçilerin grev kararına katıldı. Neticede grev gündeme girmişti.

Çelik işçisinin cephesinde bu gelişmeler olurken egemen patronlar, siyasi iktidar Çelik işçisinin gelişen mücadelesi karşısında tedbirler almaya başlamıştı bile. Demir ve Çelik stokları gittikçe büyütülüyordu. Egemen güçler Çelik işçisinin mücadelesini kısa bir sürede etkisiz hale getiremeyeceğini bildikleri için uzun erimli düşünüyorlardı. Üretim durduğunda uzun bir dönem Demir'e, Çeliğe ve Demir-Çelik ürünlerine ihtiyaç duyulmamalıydı. Duyulmamalıydı ki Çelik işçisinin mücadelesi ve gündemde olan grev kırılabilirdi.

Bundan dolayıdır ki egemen güçler ve onların sözcüsü siyasi iktidar stoklarla yetinmiyor, demire, çeliğe ve ürünlerine ithalat kolaylıkları sağlıyordu. Ve yurtdışından bol miktarda demir-çelik ve ürünleri su gibi akıtılmaya başlandı. İthalattan yeni milyarlarlar türetilmesinin yanında Demir-Çelik patronlarına yeni kâr kaynakları sağlandı. İşte Demir-Çelik işçisi bu koşullarda greve zorlandı. Grev kararı alınmaz, egemenlerin siyasi iktidarı greve yasak koydu. Daha sonra gelişen mücadelede ve tepkiler sonucu bu yasak kalktı. Grev yeniden yürürlüğe girmiş oldu.

İşveren ve siyasi iktidar grevi kırıp hem Çelik işçisine hem de Çelik işçisi nezdinde işçi sınıfına bir darbe vurmak istiyordu. Bununla grevle işçi sınıfının bir hak elde edemeyeceğini göstermeye çalışıyordu. Bunun için de pazarlık masasından ya kaçılıyordu ya da kabul edilemeyecek güdüncü tekliflerle gidiliyordu. İşveren ve siyasi iktidarın bütün bu tavırları karşısında sarı sendika ağaları (İs-Demir ve Çelik-İs) işçiyeye sahip çıkmıyor, işçileri temsilden uzak davranışlarını sergiliyordu. MHP kökenli, İskenderun İsdemir Şube Başkanı Ali Ulukanlıgil gibi gerici ve faşistler yönetimdedi. Bunların da işçi sınıfının mücadelesine sahiplenmesi düşünülemezdi. Genel Başkan Metin Türkler, MHP kökenli sendika ağalarıyla uyuşma halinde. Kıscacı sendika yönetiminde, şubelerde gerici sarı sendika ağaları egemen. Ve bundandır ki Demir-Çelik işçisi yıllardan beri greve gidememiş, en ağır koşullarda çalışmalarına karşın komik denecek 110 bin liraya çalışır vaziyetteydi. Ve Çelik işçisi ilk olarak bir grev yaşayacaktı.

Demir-Çelik işçisinin başında sarı sendika ağalarının bulunması işçinin durumunu zorlaştırıyordu. Ama bıçak kemiğe dayanmıştı bir kez. Her şeye karşın Çelik işçisi mücadelede kararlıydı. Sendika greve giden işçiyeye destek vermiyor, işçinin ölmemesi ve yaşamını idame etmesi için maddi yardımda dahi bulunmuyordu. Sendika yardım edemeyi borçlu olduğuna bağlayarak geçiştirmeyi seçiyordu. Devrimci işçilerin yönetimde olmaması, ML bir perspektifin bulunmaması ve dev-

rimci işçilerin Çelik işçisi içinde yeterli örgütlülüğünün bulunmaması işi zorlaştırmasına karşın, Çelik işçisi artık bir şeylerin farkına varmıştı. Kolay yutulacak lokma olmayacağını, kudretli gücünü göstermek istiyordu.

26 Mart seçimi öncesinde grevi erteleyerek yasaklamaya giden siyasi iktidar seçim yenilgiyle beraber Çelik işçisinin dur durak bilmeden gelişen, her gün artan protesto gösterileri, yürüyüşleri karşısında boyun eğerek erteleme kararını durdurdu ama greve giden Çelik işçisine mutlak bir ders verme sevdasındaydı. Hükümet kendine yakın kompradorlara ithal vurgunculunun yolunu açtı. Demir Çeliğe ithal izin verilmişti. Gümrükte kolaylıklar sağlanmıştı. Demir-Çelik'te üretim dumasına karşın MESS ve diğer kompradorlar yine kasalarını şişiriyorlardı. Egemen güçlerin ve onların siyasi iktidarının bu çirkef oyunu kamuoyunda tepkilerle karşılandı ve halkı Demir-Çelik işçisine sahiplenmeye ve destek vermeye sevk etti. Egemenler ve onların sözcüsü hükümet yaptığı bu uygulamalarla da yetinmeyerek tehditlere başvurmaya başladı. Çelik işçisini milli servet düşmanı ilan etti. Egemen sınıflara göre Demir-Çelik işçisinin haklı grevini kırmak için her türlü çirkef propaganda mübâhtı.

Bütün bunlara karşın Demir-Çelik işçisinin mücadele azmi kırılmadı. 'Sendikası' sahip çıkamıyordu ama halk ve belli oranda devrimci kamuoyu Çelik işçisine sahipleniyordu. Esnaf kepenk kapama eylemlerinin ardından işçiyeye sınırsız gıda yardımına başlamıştı. Ülkenin her yanından Çelik işçisine yardımlar gelmeye başlamıştı. İşte bu iyi bir durumdur. Çelik işçisinin mücadele azmi bilindikçe bilendi. Grev dördüncü ayını geçmesine karşın Çelik işçisi ilk günkü inanç, azim ve kararlılıkla greve devam ediyordu.

Çelik işçisinin mücadele azmini kıramayan siyasi iktidar greve mahkeme yoluyla yasak koydurttu. Bu belki de bir hükümetin grev karşısında takındığı keyfiliğin, işçi düşmanlığının en bariz örneğidir. Böylesi örneklerle kolay kolay rastlamak mümkün olamayacaktır.

Ankara 5. İş Mahkemesi'nin 'ih-

tiyati tedbir' koyma kararına gerekçe oluşturulan 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev, Lokavt Yasası'nın 'Grev hakkının ve lokavtın kötüye kullanılması' başlığını taşıyan 47. madde şu hükümü taşıyor:

"Grev ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda toplum zararına ve milli serveti tahrip edecek şekilde kullanılmaz. Bu kurala aykırı olarak uygulanan grev ve lokavt bir tarafın veya Çalışma Bakanı'nın başvurusu üzerine 15. maddeyle yetkili iş mahkemesi kararı ile durdurulur."

Karardan 24 saat sonra işbaşı yapılması gerekli kılınıyor ve temyiz hakkı tanınmıyor. Kararın Yargıtay'ca bozulması halinde ise yetkili sendikaların tekrar yetki almasını gerektiriyor. Bu 12 Eylül askeri faşist rejiminin ve koyduğu yasaların parlamentere maske altında sürdüğünün ifadesidir. Bu egemen zorbalardan grev hakkını ne denli kuşa çevirdiklerinin, işleyemez hale getirdiklerinin göstergesidir.

Çelik işçisinin grevi ne topluma zarar veren ne de milli serveti tahrip eden bir grevdir. Tersine ülkenin milli kaynaklarını har vurup harman savuran emperyalizmin uşaklığını yapanlara karşı ve ürettikleri pastadan biraz daha fazla pay alıp çocuklarına sıcak bir aş yaptırabilmek için gelişen bir grevdür. Ekonomik, demokratik talepli bu grev aynı zamanda hükümete karşı bir siyasi muhalefet odağına dönüşmesi bakımından da siyasi karakterde kazanmıştı. Egemen zorbalardan mahkemelerine hak grevi topluma zarar, milli serveti tahrip edici oluyor da, ülke pazarını emperyalizme peşkeş çeken, düşük kaliteli demir ve çeliği ithal edip milyarlarca vurgun vuran, milli serveti geliştirici oluyor. Öyle mi baylar? Toplumda üretimi gerçekleştirenler, yediğinizden, içtiğinizden, giydiğinizden tutun da kullandığınız her şeyi üreten işçi sınıfı milli serveti tahrip ediyor, topluma zarar veriyor. Milli servetin % 4'ne layık görülen, yıllık ortalama geliri 300-350 Dolarla sınırlı tutulan, yıllık geliri bir Avrupalı işçinin bir aylık gelirine eş değer olan üreticiler milli servetin düşmanı, toplumun bir avuç kesimini oluşturan komprador patron ve ağalar milli gelirin % 50-

ye yakın bölümüne elkoyarken milli servetin savunucusu oluyor. Ne güzel!

Grevin yasaklanmasından sonra Devlet Bakanı Cemil Çiçek, sendika genel merkezini devre dışı bırakarak eskinin MHP'lisi şimdinin ANAP'lısı şube başkanlarıyla kararlık kapılar arkasında toplu sözleşme masasına oturmuştu. Sendika ağaları ve Hükümetin Sözcüsü C.Çiçek grevi sonuçlandırma planı yaptıkları anda ise Demir-Çelik işçisi greve devam kararı alıyordu. Tam da bu sırada grevin sonuçlandırıldığı kararına varılmıştı. Sarı sendika şube temsilcileri genel merkezden habersiz, işçilere danışmadan sınıf adına sınıfı masabaşında satıyordu. Egemen zorbalardan bir türlü kıramadıkları Çelik-İş grevi birkaç sarı sendika ağası tarafından rahatlıkla kırılmış oldu. Kararı duyan işçiler bu sarı sendika ağalarını tartaklamaya girişti. Genel Başkan engel olunca işçiler Genel Başkan'ın makamına yöneldi, kapısı kırıldı. Genel Başkan Metin Türkler yapılan sözleşmenin yasal olmadığını, şube başkanlarının sözleşme yapma yetkilerinin bulunmadığını, grevin süreceğini açıkladı. Peşinden toplanan genel merkez bu kez de kısa bir süre önce yaptığı açıklamalarının tam tersi beyanlarda bulundu. Yapılan sözleşmeyi kabul ettiklerini, şube başkanlarının sözleşme yapma yetkisinin bulunduğunu ve greve son verdiklerini, pazartesi (19.9.1989) günü işçilerin işbaşı yapacaklarını duyuruyorlardı. Böylelikle de Genel Merkez oynanan bu oyuna ortak olduğunu, işçilerin greve devam dedikleri bir anda grevi sonuçlandırarak grevci işçileri masa başında sattıklarını göstermiş oldular.

Bütün bu gelişmelere Demir-Çelik işçisine ve Türkiye işçi sınıfına öğretici bir işlevi götürdü. İşçi sınıfının ve devrimci işçiler bundan dersler çıkarmalı. Bu gelişmeler: 1- Gelişen işçi sınıfı hareketine karşı patronların en ufak bir müsamaha göstermeyeceğini, sınıfın mücadelesini bastırıp etkisizleştirmek için her türlü oyun oynayacağını. 2- Grevlere ve işçi sınıfı hareketine karşı egemen zorbalardan siyasi iktidarının hiçbir zaman sınıfın lehine herhangi bir davranışa girmeyeceğini, ter-

sini sınıfın mücadelesini bastırarak için sınıfa karşı işverene her türlü desteği vereceğini. 3- Gerektiğinde yasalarıyla, mahkemeleriyle sınıfın mücadelesini sekteye uğratma yönünde işverene açık destek vereceğini. 4- Polisiyle, ordusuyla sınıf üzerinde baskı ve terör estireceğini, yaratacağı baskıyla sınıfı sindirme hareketine girişeceğini. 5- Mevcut düzenin hiçbir zaman üretenden yana olamayacağını, üretenin düşmanı, talancının dostu ve koruyucusu olduğunu göstermekle kalmadı. 6- Mevcut sarı ve sendika patronlarının sınıfın çıkarlarını savunamayacağını, sınıfa karşı sömürücü egemen zorbalarla kolkola olduğunu. 7- Sarı sendikaların düzeni tamamlayan kurumlar olduğunu, reformist sendika patronlarının da egemen düzenle uyduğunu. 8- Bu tür sendikaların hiçbir zaman işçi sınıfını temsil edemeyeceğini. 9- Mevcut bu sendikaların sınıfın mücadelesi önünde engel olmakla kalmayıp sınıfın gelişen hareketini nötralize etme göreviyle yükümlü olduğunu, sınıfın hareketini düzen içinde eritir, etkisizleştirme göreviyle donandığını göstermenin yanında. 10- İşçi sınıfının ekonomik, demokratik ve siyasi mücadelelerini yürütüp, egemenleri dize getirmenin yolunun devrimci işçilerin sendika yönetimine gelmesinin zorunlu olduğunu. 11- Bunun için de sarı ve reformist sendikalizmin teşhir edilerek sınıf içinde etkisinin kırılmasının zorunluluğunu. 12- Devrimci işçilerin sendika kongrelerine hazırlanıp sarı sendika ağalarına, reformist sendika patronlarına karşı güçlü bir alternatif olarak çıkıp, bu yöntemlerini alaşağı etmenin gerekliliğini. 13- Bunun için de en geniş biçimde devrimci işçileri kucaqlayan platformlar oluşturarak alternatif sendikal programlarla sınıfa gitmek gerektiğini, bunun için de grupsal ve kişisel menfaatleri bir kenara bırakarak genel sınıf menfaatlerini her şeyin üstünde tutmanın zorunlu olduğunu gösterdiği gibi. 14- ML-MZD bilimini savunan devrimci işçilerin sınıf içinde etkisinin zayıf olduğunu, sınıf içinde bir güç olarak ve sınıfın üzerinde etki sahibi olmak için; a) Sınıf içine girip zaman yitirmeksizin ML ilkeler temelinde uzun erimli

bir çalışmanın gerekli olduğu, b) Sınıfa bilincin ancak sınıf içinde çalışarak verileceğini, c) Sınıf içindeki çalışmalarda fabrika örgütlenmesinin temel olarak sendikal örgütlenmeyi ve mücadeleyi buna bağlı yürütmenin zorunluluğunu, d) Dışardan verilecek perspektiflerle sınıfı harekete geçirip örgütlenmenin olanaksızlığını, e) Sınıf içindeki devrimci işçilerin yeteneklerine göre, sendikal ve fabrika örgütlenmelerinde seferber etmeyi diğer devrimci işçilerin tecrübelerinden yararlanmak gerektiğini göstermiş oldu.

Demir-Çelik grevi bu tecrübelerin yanı sıra, 15- İşçi sınıfı içinde dayanışma hareketinin güçsüz olduğunu, bu olumsuz durumu tersine döndürmek için; sınıfa dayanışma bilincinin vermenin zorunluluğunu. 16- Güçlü bir grev, güçlü bir mücadele için bir işkolundaki mücadeleye, diğer işkollarında çalışan sınıf kardeşlerinin vereceği desteğin, dayanışmanın önemini gözler önüne serdi. Bu desteğin, maddi manevi, fiili direniş vb. biçimde örgütlenmesinin zorunlu olduğunu. 17- Kamuoyunun ve halkın vereceği desteğin sınıfın mücadelesine ivme kazandıracığını, moral ve mücadele gücünü arttıracığını, Karabük ve Iskenderun esnafının kepenk kapatma, maddi ve manevi verdiği çok yönlü destekle bir kez daha görülmüş oldu.

18- Demir-Çelik grevinin gösterdiği diğer bir gerçeklik ise devrimci hareketin (kendine sol veya sosyalist diyen toplumun tüm kesimi) grev karşısında gerekli duyarlılığı göstermemesi, destek vermemesiydi. Bu, devrimci güçlerin bu eksik yanları üzerinde düşünmesi ve aşmasının zorunlu olduğunu, sınıfa karşı sorumluluğun bunu gerektirdiğini gösteren bir deney olmuş oldu.

Demir-Çelik işçisinin grevi daha birçok deney ve tecrübeyi sınıfa sınıfın örgütü ve savunucusu ML-MZD bilimini savunan güçlere gösterdi. Gerek işçi sınıfımız, gerekse de ML-MZD bilimini savunanlar bu deney ve tecrübeleri gözönüne almalı, gerekli dersleri çıkararak, çalışma ve örgütlenmesini bu deneyler ışığında gözden geçirerek mücadele ve örgütlenmeye daha bir azim, inanç ve kararlılıkla sarılmalıdır. □

Yaşasın Kazlıçesme Direniş Hattımız

Kazlıçesme toplu sözleşme görüşmeleri 1 Mart'ta başladı. Toplu sözleşme taslakları Mart'tan önce işyerlerinde işçi arkadaşlar tarafından hazırlanarak bir araya getirildi. Arkadaşlar arasında toplu sözleşme komitesi oluşturuldu. Sözleşme taslağına, oluşturulan komite ve sendika yönetimi birlikte son şeklini vererek işverenlere sundu. Hedefimiz toplu sözleşme döneminde işverenleri en kısa zamanda masaya çekip sözleşmeyi imzalamaktı. Toplu sözleşme müzakereleri başlarken Deri patronlarının yüreklerine korku salınmıştı. Çünkü onların amacı çok çalıştırıp az ücret vermektir. Biz işçilerin ise, harcadığımız işgücünü sözleşmeyle biraz daha pahalıya satmaktır. Sendika şubemizde tepeden inme kararlar alınmıyordu. Alınan kararlar, biz işçilerle birlikte uzun vadeli tartışılarak alınıyordu. Toplu sözleşmelerin bizler için kurtuluş olmadığını, ancak büyüyen enflasyon karşısında ayakta kalabilmek ve yaşamımızı sürdürmek için belirli bir ücrette gereksinimimiz olduğunu biliyoruz. Bunu da sermaye sınıfı kolay kolay vermeyecek. Ancak işçilerin örgütlü mücadelesiyle alınabilir. Bu

nun için tek bir silahımız vardı, o da üretimi yavaşlatmaktır. Bizleri ucuz ve çok çalıştırmak sermaye sınıfının hedefidir. Biz işçiler diyoruz ki, onların hayatları bizim ellerimizdedir. Biz çalışır ve üretirsek onlar kazanırlar. Üretim bizlerin elinde olduğuna göre biz olmadan onlar olamazlar. Biz deri işçileri bu bilince vararak sözleşme içerisinde işverenleri toplu sözleşme masasına çektik ve böylece üretim üzerindeki gücümüzü kullanarak başarıya ulaşmaya çalıştık. Fazla mesai yapmayarak tüm işyerlerinde üretimi yavaşlattık. Tabii deri patronları da boş durmadılar. Sendikamıza karşı yoğun saldırıya geçtiler. İşyerlerinde propaganda yaparak sendika, grevci sendikadır, bunların amaçları sizin haklarınızı korumak değil siyasi grevler yapmaktır. İş yerindeki arkadaşları yazıhaneye çekerek sendikadan doğan hakları vereceğiz, 30 bin lira haftalık yerine 100 bin lira veririz, sendikadan silinin. Şayet silinmezseniz işten atarız tehdidi yapıyorlardı. Ama biz işçiler bunu çok iyi biliyorduk ki, hiçbir zaman sermaye sınıfı bizim dostumuz olamaz. O paraya doymazların oyununa gelmedik, aksine sendikamıza daha çok

sahip çıktık. Baskı yapılan işyerlerindeki işçi kardeşlerimize işverenlerin niyetlerini anlatarak bu işverenlerin saldırılarını geri püskürtmek için birlikte hareket etmekten başka yolumuz yoktu.

Sözleşme görüşmeleri sürerken sözleşmelerde bir gelişme yoktu. İşverenleri bu katı tutumundan vazgeçirmek için bazı eylem kararlarını almak zorundaydık. Tüm işyerlerinde 4 saat işi durdurduk. Yaptığımız eylemler sonrası işverenler biz işçilerin birliğini görünce bölge polisini de yanına çekerek çeşitli psikolojik baskılar yaptılar. Sürekli işçi ve sendikacı arkadaşlarımızı karakola çekerek keyfi bir şekilde günlerce gözaltında tuttular. İşverenler ve yönetimi işçilerin adreslerine değişik günlerde belirli anketler göndererek, işçi arkadaşlarımız tarafsızlaştırılmaya çalışıldı. İşverenlerin baskı politikasına karşılık biz sokaklara dökülerek kitlesel eylemler yaparak cevap veriyorduk. 1 Mayıs'ın önemini ve anlamını işyerinde arkadaşlara haftalarca anlatarak 1 Mayıs günü tüm sendikacı ve sendikası işçiler işe gitmeyerek alanlara taşındık. Alana gittiğimizde ne yazık ki Belediye işçilerinden başka işçi kardeşlerimizden kimseye rastlamadık. Alanda merkez yöneticilerinden oluşan Tertip Komitesi'ndeki sendika ağaları işçilerin alana gelmemesi için daha önce alınan karardan vazgeçmiştir. Yani 1 Mayıs kutlamaktan kaldı. Şunu da hatırlatmakta yarar var. Hükümetin şoven duygulara kapılıp Bulgaristan'daki Türkleri belirli vaatlerle getirerek burada belirli zorluklar ve koşullarla karşı karşıya bırakarak burjuvazi tarafından işe daha ucuz iş gücü yaratmak isteniyor. İşverenler Bulgaristan'dan gelen insanlar haktan anlamaz diye az bir aylıkla çalıştırmaktadırlar. Bölgemizde çıkarılan işçilerin yerine onlar alınmaktadırlar. Onlar da işçi olduklarına göre bizim sınıf kardeşlerimiz işçilerin alana gelmemesi için siyasi polisle işbirliği yaparak işçileri ala-

na sokmamaya çalıştılar. Siyasi polis de onlardan destek alarak alana giren işçi ve emekçilerin üzerine silah ve panzerle saldırarak 17 yaşındaki işçi kardeşimiz Mehmet Akif Dalcı'nın ölümüne sebep olmuştur. Bir çok işçi kardeşimiz kurşun yarısıyla yaralanarak 600'ü aşkın kişi gözaltına alındı. Bunlardan 30 tanesi de de deri işçisiydi. İhanetçi sendika ağaları er ya da geç olsa da ihanetin hesabını vereceklerdir. Biz Deri işçileri, bir yandan sınıf kardeşlerimizi desteklemek amacıyla eylemler koyarken, bir yandan da sözleşmedeki taleplerimizin alınması ve sözleşmenin bağitlanması için üretimi belirli zamanlarda durdurarak kitlesel eylemler koyarak işverenlerden taleplerimizin kısa sürede alınması için birlikteliğimizi daha da pekiştirdik. Bizlerin kararlı mücadelesi karşısında toplu sözleşmede istediğimizi kabullenerek toplu sözleşmeyi imzalamak zorunda kaldılar. Sözleşme bitti ama, biz deri işçilerinin kavgası yeni başlıyordu. Çünkü patronların sözleşme için oynadıkları oyunu boşa çıkartmıştık.

Kendi yenilgilerini hazmedemediler, kendi aralarında karar alarak Türkiye'de alışagelmış sözleşmelerden sonra işçi kıyımına başladılar. Has Deri'de çalışan 30 tane arkadaşımızın çıkışı yapıldı. Herhangi bir gerekçe göstermeden yapılan görüşmeler sonucu sendikacılara ben randımanı düşürüyorum, işlerim azaldı çünkü dedi. Amaçları mücadele içerisinde öne çıkan arkadaşları işten atmak; yerine asgari ücretle işçi alıp çalıştırmaktı. Fakat bu, sadece Has Deri'ye mahsus değildi. Tüm işyerleri aynı metoda başladılar. Bizler sendikamızla elele vererek işverenlerin bu kötü emellerini geri püskürtmek için elele verip birleştik. Çıkarılan işçi arkadaşlar işyerlerinde günlerce direnerek çalışan arkadaşlar da işçi kardeşlerine destek olmak için işverenlerin katı tutumunu protesto etmek için 2 saat işi durdurdular. Fakat yapılan bu eylemler sonucu Deri patronları amaçlarına ulaşamayacağını anlayınca geri adım atmak zorunda kaldılar. Has Deri Sanayi işyerini kapatmak zorunda rimizdir. Onlarla kaynaşık sendikaya üye yapıp saflarımıza kazanmak hedefimizdir. Bizlerin emeğimizden-

başka satacak hiçbir şeyimiz yoktur. Bizim mücadelemizi ne sermaye sınıfı, ne de onların bekçileri durduracaktır. Sınıfsız bir toplum yaratmak için mücadelemiz sürecektir.

Yaşasın işçilerin birliği.
Yaşasın mücadelemiz.

**Kazlıçesme Deri İşçileri
Adına Bir Grup Okuyucu**

Migros İşçisinin Kararlılığı İşvereni Dize Getirdi!

7 Eylül'de greve çıkan işçiler 15 gün sürdürdükleri kararlılıklarıyla işvereni dize getirerek toplu sözleşme görüşmelerinde ileri sürdükleri talepleri kabul ettirdiler.

Toplu sözleşme görüşmeleri başladığında işveren, sendikaların getirdiği talepleri kabul etmeyerek görüşmelerin uzamasına neden olmuştur. Migros işçisinin ve sendikaların kararlı tutumları sonucunda işveren ve sendika arasında görüşmeye sunulan maddelerin çoğu üstünde bir mutabakata varılmıştı. Daha görüşmeler sonuçlanmadan Migros işvereni sendikacı ve işçilere bir ders vermek amacıyla Tez-Koop-İş 3. nolu şubesinin idari sekreteri Nafiye KABAN, yönetim kurulu üyeleri Nevzat BALABAN, Rıza KESKİN, Mali sekreter Nizamettin AFACAN ve işyeri temsilcisi Ekran AFŞAR "işyerlerimizde meydana gelen kanun dışı hareket kararına katıldığınız, işçiyi teşvik ve organize ettiğiniz ve ayrıca bu harekete katılmaya ve devama teşvik ettiğiniz" denerek Migros işvereni 2822 sayılı yasanın 45. ve sair maddelerine dayanarak sendika temsilcilerini ve işyeri temsilcisinin iş akidleri fesh ediliyordu. İşverenin kanun dışı faaliyet dediği; sendikaların viziteye çıkma, işi yaşılatma, mesaiye kalmama temelinde toplu sözleşme görüşmeleri öncesi yürüttükleri sendikal faaliyettir. Migros işçisinin ve sendikaların kararlılıkları karşısında işveren son çırpını işçilerin kararlılığını bozma, sendikal anlamda önderliksiz bırakma anlayışıyla sendikaların iş akidlerini feshetmişti.

İşverenin oyunu tutmadı. Bu tutum işçileri daha kararlı hale getir-

di. Ve sonuçlanma aşamasında olan toplu sözleşme görüşmeleri iş akidleri feshedilen sendikacı ve işçilerin işe alınması maddesi de eklenerek 7 Eylül günü 1200 işçi greve çıktı. Görüşmeler sonuçlanırken işveren sendikaların iş akidlerini feshetmesi Migros işçisinin greve çıkmasına neden olduğu gibi, sendikacıları ve işçileri işe almamada diretmesi grevin uzamasına neden oluyordu. Grev süreci içinde işveren işçilere "bize yöneticilerinizin kellesini getirin, isteklerinizi kabul edelim" diyorlardı. İşçiler işverenin tüm oyunlarını boşa çıkararak mücadelelerini kararlılıkla sürdürüyorlardı.

Tez-Koop-İş yöneticileri yaptıkları açıklamalarda; "Yöneticiler, sendika yöneticilerinin görevleri nedeniyle iş akitlerinin feshedilemeyeceğini hükme bağlayan sözleşmenin 15. maddesine imza attıklarını unuttu" diyerek sendika yöneticilerinin faaliyetlerinden dolayı işverenin iş akidlerini feshetme yetkisi yoktur, eğer bir kanunsuzluk varsa savcılar, mahkemeler vardır, "işveren kendini savcı ve mahkeme yerine koyuyor" diyorlardı. Ve işçiler, sendikacılar işe dönüncüye dek grevi sonuçlandırmayacakları kararlılığını gösterdiler.

Grev 15. gününde sendika ve işveren arasında varılan sözleşmeyle sonuçlanıyor ve iş akidleri feshedilen sendikaların izinli sayılacağı ve eğer eylemlerinde kanunsuzluk varsa, mahkemenin kararı vermesine bağlanıyordu. Böylece Migros işçileri kararlı bir şekilde yürüttükleri mücadele ve greve amaçlarına ulaşıyor, taleplerini işverene kabullenirdiyordu. □

Taşkızak İşçisinin Sarı Sendika Yönetimine Karşı Mücadelesi Yükseliyor

Türkiye işçi sınıfının mücadelesi içinde yerini alan milli savunma işkoluna bağlı işçiler olarak siyasi iktidara ve aynı zamanda iktidarın uşaklığını yapan sendika ağalarına karşı 89 baharında geliştirdiğimiz mücadele kararlılığımızı delege seçimlerinde de gösterdik, göstermeye devam edeceğiz.

Türk Harb-İş Sendikası Genel Başkanı ve ekibi işçilerin önünde bir engel olarak dikilmektedir. Biz devrimci işçiler sendika yönetiminin oluşturduğu tüm engel ve barikatları teker teker aşarak mücadelemizi sürükledik. Sendika yönetimi patronlara ve iktidara karşı yürüttüğümüz mücadelenin önüne dikilmekle kalmamakta, koltuklarını korumak için yapılacak delege seçimleri üzerinde oyunlar oynayarak yaptıkları çirkeflere çirkefler katmaktadırlar. Hâlâ bu çirkef oyunları sürdürüyorlar.

Dikimevlerinde işverenle işbirliği yaparak işçilerin seçmediği, oy vermediği, kendilerine yaltakçılık yapan kişileri çeşitli oyun ve hilelerle seçtirdiler. Biz ilerici ve devrimci işçiler yapılan hileli seçimi genel başkan ve merkeze iletip iptalini istedik. Sosyal demokrat geçinen bu işçi düşmanı eğer belirttiğiniz şekilde 'hile varsa seçimi iptal ederiz' diye söz verdi. Ama dikimevinde oynayan oyun diğer işkollarında da devam etti. Taşkızak delege seçimlerinde de yönetim akrabalarından ve arkadaşlarından oluşan bir seçim kurulu oluşturdu. Biz devrimci işçiler buna karşı çıktık. Bu oyuna son vermezseniz seçimi yaptırmayız dedik. Sonuçta bizden de iki kişinin gözlemci olarak sandık başında dur-

mamız kabul edildi. Ama sandık bizlerden kaçırıldı. Daha önce işçilerin seçmediği, 1986'da yapılan seçimde oy alamayan bir gerici baş temsilci olarak atandı. Bu kişi işverene devrimci işçileri göstererek 'Bunlar komünisttir, olayları yaratan bunlardır' diye gammazlık yapan uşaklarını temsilci olarak atadılar.

Bizler, arkadaşlarımız sandık başına alınmadığı için seçimi durduruz dedik ve tüm işçi arkadaşları seçim mahaline topladık. Üç buçuk saat üretimi durdurduk ve seçimi iptal ettirdik. İşverenin yönetimi destekler çabası, tehdidi ve didinmesi sonuç vermedi.

Harb-İş'in sarı yönetimi; seçimlerden 24 saat önce asılması gereken listeleri asmayarak, sandık kurallarını keyfince belirleyerek, işvereni işçilerin üzerine saldırtarak, seçimlerde gerekli evrakları bulundurmayıp keyiflerince oy kullanılarak, oy sayımında sandıktan çıkan oyların yerine daha önceden hazırladıkları blok oyları koyarak, geçersiz ve fazladan oyları geçerli sayarak, sayımın seçim mahalinde yapılması gerekirken sandıkları kaçırp istedikleri yere götürüp 'sayım' yapmakla vb. yöntemlerle delege seçimlerinde çoğunluğu sağlayıp koltuklarını sağlamamak için her türlü dalavereye başvuruyorlar. Bu ve benzeri oyunlar. Balmumcu, Zeytinburnu, ağır bakım, Tuzla Jeep, 1 nolu kara dikim vb. birçok işyerinde oynandı. Biz oynanan bu oyunu bozmayı başardık, seçimi iptal ettik.

8.9.1989 tarihinde yaptığımız demokratik seçim sonucunda 57 delegeden 56 delegeyi kazanarak oyun-

larını bozduk. Üstelik seçim günü işçilere gözdağı verip korkutmak için tersane içinde doldurulan çevik kuvvet ve yoğun 'güvenlik' önlemi de sarı sendika yönetimini kurtarmadı. Bununla şunu kanıtladık. Öncü ve devrimci işçiler dikkatli ve azimli çalışırsa sınıfsal hareketi başarıya ulaştırır. Tersanede gösterilen bu mücadele kararlılığı ve azamı tüm işçilere örnek bir davranıştır.

Tüm işyerlerinde çalışan devrimci, ilerici ve sosyalist işçiler sınıfın çıkarlarını temel alarak birleşmeli, kişisel kariyer, grupsal çıkarları bir yana bırakmalı. Sınıfın mücadelesini kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak isteyen reformist ve revizyonistlere karşı çıkılmalı. Egemenlere karşı verilen mücadeleyi sadece ekonomik demokratik taleplerle sınırlamamalıyız. Bu mücadeleyi siyasi mücadeleyle bütünleştirmeliyiz. Sarı sendikalizmin, reformist, sendikalizmin sınıfın üzerindeki etkisini kırmalıyız. Bunu başarmadan sınıfı doğru bir yolda mücadeleye seferber edemeyiz.

Biz tersane işçileri bu doğrultuda mücadelemizi sürdüreceğiz. Mücadelemiz şimdi sarı sendika yönetimini alaşağı etmektir. İşkolumuzda delege seçimlerini kazanarak bir adım atmış olduk. Mücadelemiz sarı sendika yönetimini devirdikten sonra daha çetin ve yüklü olacaktır. Amacımız nihayi hedefimiz olan sınıfsız toplumu yaratmaktır. Ve mücadelemiz nihayi hedefe varana dek sürecektir. □

**Taşkızak'tan Bir Grup
Y.Demokrasi Okuru**

İGL-STFA Toplu Sözleşmesinin Gerçek Yüzü

Bizler İGL-STFA çalışan işçileri olarak varolan sorunlarımızı günbegün karmaşıklaşan durumu kamuoyunun gözleri önüne sermek ve yaşanan olumsuz durumu kınamak, az da olsa sesimizi işverene ve sendikanın gözlerini sorunlarımıza çevirmek amacıyla böyle bir açıklamayı gerekli görüyoruz.

Türkiye'de yapılan toplu sözleşmelerin, işçinin ekonomik taleplerinin çok gerisinde kaldığı herkesçe bilinmektedir. Aynı olumsuz toplu sözleşme bizlerin üye olduğu Türkiye Yol-İş Sendikası'nda da Gültepe ve Sapanca işçilerini işverene satacak şekilde formüle edilmiştir. Sözümönü yapılan toplu sözleşmeler işçinin ekonomik taleplerini temsil etme, varolan sosyal haklarını daha olumluya götürmeyi amaç edinirken (düşüncede bu böyle söylenmektedir), ancak işin gerçeğine bakıldığında varılan sonuçlar tam anlamıyla fiyaskodur.

Yapılan toplu sözleşme, birinci senenin ilk altı ayında % 65'lik bir zam, ikinci altı ay içinse % 15'lik bir zam, ikinci sene içinse % 60'lık bir sözleşmeyle sonuçlanmıştır.

Birinci sene için yapılan sözleşmede güya enflasyona göre fark alınmış. İşin gerçeği ise birinci senede enflasyon % 80-90'da seyrederken alınan ücret belli ikinci altı ayına gelindiğinde Türkiye'de enflasyon % 100'ün üstünde olduğunu resmî ağızlar bile kabul eder oldular. Kazanılan ücret artışları günün enflasyon rakamlarına göre hesaplandığında, işçilere verilen ücretler bugünün asgari ücretin çok çok altında olduğu görülecektir. Bugün bir işçinin eline geçen net para, bir aileyi

değil (!) bir bekar işçinin doğal ihtiyaçlarını karşılamaktan çok çok uzaktır.

İzmit-Gültepe ve Sapanca işyerlerinde tedavi neredeyse kaldırılmış durumda. Gültepe ve Sapanca'da birer hekim bakmakta. Bu hekim her sabah saat 7.15'den 8.30'a kadar şantiye revirinde kalır. İşçi sağlığıyla görevli bu hekim, işverenle işbirliği yapmakta ve hastalara gerektiği gibi bakmamaktadır. Hastaneye sevk edilmesi gereken hastayı sevk etmemekte, bir aspirin ve benzeri ağrı kesici ilaçlarla, işverene gerektiği gibi yardımcı olmaktadır. Teşhiste ise acayip buluşları vardır, kafa ağrısına kalp ağrısı, mide ağrısına bacak ağrısıdır deyip işin içinden çıkmakta.

İşveren zaman zaman toplu çıkışları gerektirmeyen hallerde toplu çıkışlar vermekte. Bunu yaparken de gerekçe olarak ya mevsim koşullarının olumsuzluğu ya da iş sahasının azalmasını örnek olarak göstermektedir. Bu keyfi çıkışların bir örneği 20 Ağustos'ta Sapanca'da yapıldı. 40 işçinin çıkışı verildi. İş bitiyor diyen işveren bu toplu çıkışlardan hemen sonra yeni işçi almaya başladı. Yapılan toplu sözleşmeye göre bir işçi aynı işyerinde bir senesi dolmadan kıdem tazminatı, ihbar tazminatı ve iş arama hakkına sahip olamaz. Her işe yeni giren kimse zorunlu olarak sendikaya üye olmalıdır. Bu zorunluluğu da işveren vekilleri uyguluyor. Bu da gösteriyor ki sendika + işveren arasında bir danişıklı doğuş ve bir işbirliği vardır. □

Abdülkerim YURTTAŞ
İGL-STFA G.Tepe Şantiyesi
İZMİT

23 Eylül'de STFA Gültepe Şantiyesi'nde 1000'e yakın işçi, uzun süredir verilmeyen ikramiyelerini almak ve bundan böyle ikramiyelerinin zamanında verilmesini sağlamak üzere işbaşı yapmamak suretiyle direnişe geçti. Direnişe geçen işçilerin acilen çözülmesini istedikleri bir sorun da el yüz yıkama, banyo ve temizlikte kullandıkları suya kanalizasyon şebekesinden sızma olduğu çevre sağlığı İzmit Başkanlığınca zararlı raporu verilmesine rağmen işverenin gerekli önlemleri almaması sonucu işçilerde yaygın cilt hastalıklarının türemesine neden olan ihmale dikkat çekmekti.

Aynı firmanın Kavacık, Kurtköy, Çamlıca ve Sapanca şantiyelerinde de bu sorunlardan dolayı direniş kararı alınmasına rağmen Gültepe şantiyesindeki işçilerin dışında diğer şantiyelerin direnişe geçmemesi Yol-İş sendika yöneticilerinin işverenle işbirliği yaptığı yönündeki düşünceleri yaygınlaştırdı. İşçiler, Sapanca temsilcisi olan Abdurahman Sönmez'in ortak olarak kararlaştırılan direnişte Gültepe işçilerinin yalnız bırakılmasında önemli rolü olduğu kanısını taşıyorlar ve işçilerin halklı direnişini işçi temsilcisi kılığında kıranlardan hesap soracağını ifade ediyorlardı.

Direniş, işveren temsilcilerinin, ikramiyeleri vereceğine ve diğer sorunları çözeceğine dair söz vermesinden sonra aynı gün akşama doğru başarıyla sonuçlandı ve işbaşı yapıldı. □

Banks Çalışanları: İşverenin Oyunlarına Gelmeyelim

Bir an geçmişi düşünüyorum. Yıl 1987. Şimdi sendikalarından istifa ettirilen arkadaşlarımızla tartışmalarımız esnasında sendikası bırakıldığımız koşulların biriktirdiği tüm olumsuzluklara rağmen örgütlülüğümüzü yeniden sağladık. Bundan sonra yapacağımız şey; geçmişi değerlendirerek içinde bulunduğumuz temel sorunları sınıfımızın doğru mantığı ile ele alıp hedefimizi net bir şekilde belirlemektir. Sınıf ve kitle sendikacılığımızı hayata geçirmeliyiz. "Yapı Kredi emekçisi olarak onurlu geleceğimize sahip çıkmalıyız" şeklinde yorumlar yapardık. Değişen neydi? Artık o arkadaşlarımız yaşattıkları onurlu geleceği yaşatmak istemiyorlar mıydı?

Toplu sözleşme görüşmeleri başladı, işveren boş durmuyordu, bas-kılar yoğunlaşmıştı. Ne yapsak bas-kıyla karşılaşıyorduk. Toplu sözleşme salonuna sendika adına gönderdiğimiz çocuklardan bile korkuyorlardı. Nitekim çiçeklerimizi bir odaya toplayıp başına bekçi dikmişlerdi. Ve şubelere müdürler kanalıyla, çiçek gönderilmesi konusunda bas-kı yapıyordu. Bir taraftan çiçeklerden bile korkan işveren, diğer taraftan örgütlü gücünün farkında olmayan insanlar vardı!

Toplu sözleşme görüşmeleri, hemen çıkmaza girdi. Sendikamızla, üyeler çözüm olarak aynı şeyleri düşünüyorduk, ama her nedense yönetim kurulundan önerilen çözüm yolları karar alarak çıkamıyorduk. Günlerce yönetim kurulu görüşmeleri sürer ve sonuçta bir karar alınır, alınan karar güncelliğini yitirmiştir artık...

Bir tarafta işverenin dayatmacı tavrı, diğer tarafta kararsız davranan sendika yöneticileri. Bir taraf-

tan da her şeyi sendikalarından bekleyen istifa ettirilen üyelerimiz. Ne istiyorduk taslağımızda. Biz istiyorduk ki kendimiz işte, aklımız evde bıraktığımız çocuğumuzda olmasın. Biz istiyorduk ki mücadelesi yüzyıllar önce verilmiş 8 saatlik çalışmanın dışına çıkılmasın, iş güvenliğimiz olsun, yükselmelerde fırsat eşitliği olmasın.

İşverenimiz de böyle düşünüyordu ama sözleşmeyi imzalamaya bir türlü yanaşmıyordu. Bizi o kadar çok düşünüyordu ki, sözleşmeyi günümüzde "güvenli Devletin Tarafsız mercii Y.H.K."ya götürüyordu. Nasıl tarafsızca sonuçta tamamen işverenin istemi doğrultusunda bir karar çıkıyor. Öyle ki, bazı maddelerde eski toplu sözleşmeler gereği geriye gidebiliyor. Bugün sahip çıkmadığımız taslağımıza bir gün mutlaka sahip çıkılacaktı. Bu anlamda da sayın işverenimizin işi bitmemişti. Yıkacaktı sendikamızı. Kafasına koymuştu. Şimdi arkasında koskocaman anayasa ve devlet vardı. Bunu nasıl gerçekleştireceği konusunda sürekli planlar yapıyor, belli bir süre şirin gözükme çalışıyordu. Sözleşmeyi yüksek hakeme götürüyor o ne verirse versin ama, ben kafamdaki zammı yapacağım diyordu. İnsanların zayıf oldukları yanı çok iyi biliyordu. Üçlü rakamlara dayanan enflasyonun karşısında düşük ücretlerle geçinmek zorunda kalan personelin durumunu hem de çok iyi biliyordu. O noktada insanların dayanma gücü kalmamıştı. Ve toplu sözleşme farklarının verileceği gün piyonları müdürler aracılığıyla aynı anda bütün şubelerde toplantı yapılmasını sağladı. Bütün şubelerde bütün müdürler aynı şeyi söylüyorlardı. Efendim, sayın işveren temsilcisi Genel Müdürümüz, bu

sendika yöneticileriyle görüşmek istemiyormuş. Onun için sendikadan istifa etsek bizim lehimize bir durum olurmuş. Hem de sendikasız da kalmayacakmışız. İş Bankası'nın sendikasına geçecekmişiz. O sendika daha iyiymiş daha yüksek ücret alıyorlarmış. İstifa edersek üstelik en az zam olan % 130 zama yükselirmiş. İstifa etmezsek vermeyecekmiş.

İşveren insanları çok'a sokmuştu. Hiçbir şey düşünemiyorlardı. Çünkü daha sonra işveren temsilcisi arasında sağlanan ve büyük şubelerde müdürler tarafından daktilo edilen istifa formları tek tek insanlar çağırılarak istifa etmek zorunda olduğunu yoksa hiç terfi edemeyeceğini, hatta işten bile atılacağını söylüyorlardı. Bu anda iş sadece insanın doldurulmuş formları sadece imza etmelerine kalmıyordu. Üstelik zamanda yok. Herkes öğleye kadar ya da en geç 12.30'a kadar istifa etmek zorunda olduğunu istifa etmeyenlerin isimlerini Genel Müdürlüğe bildireceklerini onlardan gerekeni yapacaklarını söylüyorlardı. İnsanlara düşünme fırsatı bile kalmıyordu. İnsanlar aslında sendikasızlığın ne demek olduğunu biliyorlardı. Arkadaşlarını aramaya zamanları olmadığı için ya herkes istifa ederde ben kalırsam düşüncesiyle herkes istifa etti. Telefonla görüşme fırsatını bulanlar da "bizden başka bütün şubeler etmiş, biz de etmek zorunda kaldık" diyorlardı. Ve insanlar ağlayarak söylüyorlardı bütün bunları. Bazı Yapı Kredi şubelerinde insanlar Notere bile gitmek zorunda kalmadılar, şubeye noter geldi. Noter masraflarını bile karşıladı. Görüyorsunuz ya, ne kadar iyi ve düşünceli bir işverenimiz var. Noter senetlerimizi bile kendi şube masraflarında karşıyorlar. Bizim ne kadar

ekonomik sıkıntıda olduğumuzu bildikleri için!

Ve o gün insanların hali gözümün önünden gitmiyor. Hani istemediğin halde bir suç işlemek zorunda kalırsın da suçluluk duyarsın ya, insanlar öyle bakıyorlardı. İstifa etmeyen arkadaşının yüzüne ve orda özür diliyorlardı. Öyle çaresiz ve umutsuzdular ki, bomboş bakıyorlardı.

Bir gün içinde Türkiye sendikalarından genelinde yaklaşık % 80'i istifa ettiler... İstifa etmeyenlerin listesi Genel Müdürlüğe bildirildi. Bütün personeline istifa ettirmeyi beceren şube müdürlerimiz çok mut-

luydular. Çünkü onlar için bu kadar kolay olacağını tahmin edemiyorlardı. Başarıları karşılıksız kalmaya-
çaktı.

İnsanlar, sessiz sedasız çalışıyorlardı. İşveren vekillerimiz şunu çok iyi biliyorlardı. İşçi sınıfının mücadelesi yükseliyordu. İnsanların sessiz çalışması uzun sürmeyecekti. O işini uzun vadeli düşünüyordu. Tıpkı bizler gibi. Sendikamız ise yine aynı kararsızlıkla bir ay sonra ancak bir olağanüstü genel kurul kararı alabiliyordu. Bu arada sendikamızı üyeler aralarında göremiyorlardı. Onlar da yok olmayı çok çabuk ka-

bulenmişti. İşverenimizin işi bitmemişti. İnsanlara sürekli yeni vaatlerde bulunuyor; ikramıyeydi, zamdı, üstelik sendikası da kalmayacağını üsteli söylüyordu. Öyle bir şey ki işveren Basisen'le birleşme konusunda taban çalışması yapıyor. Sendikamızın yönetim kurulunda tek gündemli Basisen'le birleşmek kararı çıkıyor. Yani anlayacağımız sendikamız yönetimle birleşme Basisen kararını alıyor. İşverenimiz de tabanı örgütlüyor. Basisen de kabul ediyor. Düşünüyorum, işveren sendika-Basisen üçgeni arasında mı kaldık- yoksa bütün bu onlar sadece birer tesadüf mü?.. □

Belediye-İş Seçiminde Tehditle Gelen Başkanlık İddiası

Belediye-İş Sendikası İst. 1 Nolu Şb. Başkanlık seçimini 17 Eylül 1989'da yaptı.

"Ekmek, barış, özgürlük", "Yaşasın işçilerin birliği", "Emek en yüce değerdir" gibi dövizlerin asılı bulunduğu salonda yapılan seçimde, Demokratik işçi muhalefetinden Muzaffer OKÇUOĞLU, Alternatif yönetimden ise; Şükrü KARTAL adaylığını koydu. İki yılda bir yapılan başkanlık seçimlerini Belediye-İş Sendikası'nın 1 nolu şubesinin 6 yıldır başkanlığını yürüten Hüseyin İNCESU'nun yeniden adaylığını koymadığı görüldü.

Alternatif yönetim adayı Şükrü KARTAL eski başkanı Hüseyin İNCESU'yu pasiflikle suçlayarak "İncesu ve yönetiminin sendikacılığı meslek olarak gördüklerini bunun kendilerince de bildiğini, fakat birbiriyle uğraştıklarından dolayı değiştiremediklerini" söyledi.

Kartal devamla; "Oysa buna devrimci demokratik denilmeyeceği, devrimci-demokratların bir inancı olduğunu ve bu inanç doğrultusunda mücadelelerini yükseltmelerini, yönetimde kalmak ya da yönetime gelmek bu mücadelede sadece araç, asla amaç olamayacağını ve kendisinin devrimci bir inançla mücadelede var olduğunu ve aday olduğunu" söyledi.

Demokratik işçi muhalefeti ada-

yı Muzaffer OKÇUOĞLU ise; "Sendikacılıkta önemli olan ilkelere. Sendikacılık anlayışıdır. Demokratik işçi muhalefetini oluşturan bizler, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı ilkelerini savunuyoruz. Ancak aslanan bunları sık sık dile getirmek değil, gerçek yaşama geçirmektir" dedi.

Okçuoğlu, İncesu ve çeşitli delegeler tarafından KARTAL'ın "Dar grupçuluk yaparak, tehdit ederek, hatta hatta SHP patentli şefler aracılığıyla delegelere baskı yaptığı" ile ri sürüldü.

Okçuoğlu eski başkan Hüseyin İncesu ve yönetiminde pasiflikle suçladı. Ancak kendilerinin de "yeterli desteği vermediklerini" söyledi. Daha sonra kürsüye gelen eski başkan İNCESU ise; "Kartal'a çatarak", Kartal'ın kurayla geldiğini, işçileri ihbarda bulunduğu ve beni pasiflikle suçlayan arkadaşlarımızın temsilci aradığımda nerde olduklarını sordu. İncesu kürsüdeyken konuşması zaman zaman Kartal ve çeşitli delegeler tarafından kesildiği görüldü. Karasu'nun konuşmasından sonra oylamaya geçildi. Oylama sonuçlandırıldığında KARTAL'ın resmen başkan olduğu açıklanıyordu. Ancak Kartal'ın baskıcı, şef tehdidi ve dar grupçuluk yaparak başkanlığı aldığı söylentileri daha da yoğunlaşıyor-
du. □

Gecekondu Halkı SHP İİ Binasını Bastı

Çevik Kuvvet, panzer, kepçe destekli zabıta ekibine 'yıkırmayız' diyorlardı. Yıkırmak istemedikleri, üç beş çocuk ve eşleriyle başını sokacak gecekondularıydı. Gerçi günlük basına bunlar; (yani gecekondu halkı) SHP'li Belediyelerce düpedüz arazi mafyasıydı. Söylenenler karşısında gecekondu halkının yanıtı kısaydı. "Her gü. polis jopu yiyerek mi? itilerek, kakılarak mı? ticaret yapıyoruz" diyorlardı.

Alibeyköy gecekondu halkı, 22 Eylül 1989 günü Çevik Kuvvet, panzer destekli gecekondularının yıkımından sonra Anakent Belediyesi'nin önüne gelip, sorunları için Sözen'le görüşmek istediklerini söylüyordu. Burada da Çevik Kuvvet'i karşısında bulup dağılma ikazı alan gecekondu halkı, itiş kakisılardan sonra eylemlerini SHP İİ Merkezi'ni işgal ederek sürdürüyordu. Burada Ercan KARAKAŞ'la görüşen Alibeyköy gecekondu halkına Karakaş; "İhtiyacı olanlara belirli planlar dahilinde ev vereceklerini, bu yolda çalışmalarının olduğunu" söylüyordu. Basın mensuplarının böylesi bir plan netleşmeden hiçbir yıkımı acil iş olarak gördükleri sorusuna da konuyla ilgili olmayan "ANAP hükümetinden yardım alamadıklarını" yanıtını veriyordu. □

İşçi Sınıfı Hareketi ve Sendikalar Üzerine

II. Bölüm

Türkiye'de Sendikal Mücadele ve Geçirdiği Aşamalar

Diyalektik yöntem bize, olguların bugünkü durumlarının geçmişle olan bağlarından soyutlanmış olarak ele alınamayacağını, böyle ele alınması durumunda doğru olarak kavranılamayacağını öğretmiştir. Bu anlamda, her olgu, geçmişle olan bağları ile bütünlüklü bir biçimde ele alınıp, öyle incelenmelidir. Ülkemizdeki sendikal mücadelenin bugünkü durumunu ele alırken de bu yöntemi izlemek, meselenin daha iyi kavranılması anlamında yararlı olacaktır.

Bununla birlikte, işçi sınıfımızın geçmişten bugüne kadar yürüttüğü mücadelenin yadsınması ve bu mücadele sonucunda elde edilen hakların aslında mücadele ile alınan haklar değil, yukarıdan "bahşedilen" haklar olduğu biçiminde kendisini gösteren bazı yanlış anlayışların mahkum edilebilmesi de, kısaca da olsa, geçmişte yürütülen sendikal mücadeleleri ortaya koymayı ve değerlendirmeyi gerektirmektedir.

Batı'daki kapitalist gelişime ayak uyduramayan ve bu yüzden daha geri bir sosyo-ekonomik yapı arzeden Osmanlı toplumunda, işçi sınıfının nicelik anlamındaki gelişimi çok sınırlı olmuştur. Bununla birlikte, özellikle Batı devletleriyle içinde bulunulan ekonomik ilişkilerin bir sonucu olarak, tamamen dışa bağımlı ve çok geri düzeyde de olsa bir sanayiden ve bu sanayinin ürünü olan cılız bir işçi sınıfından söz edilebilir. Özellikle 1. ve 2. Meşrutiyetlerin ilan dönemlerinde dış ülkelerle olan ekonomik ilişkiler (tabii ki bağımlılık anlamında) daha

da gelişmiş ve bu dönemlerde, kendiliğindenci bir biçimde de olsa, yönetime karşı olan bazı tavırlar gözlemlenebilmiştir. Bu dönemde kurulan ilk işçi örgütü "Amele Perver Cemiyeti" (1871), belgelerde saptanan ilk grev ise Kasımpaşa tersanesindeki 600 işçinin ücret arttırımı talebiyle yaptıkları ve başarıyla sonuçlandırdıkları grevdir (1872).

Daha sonra 1895 yılında kurulan "Osmanlı Amele Cemiyeti"nin yöneticileri, bir yandan işçilerin ekonomik talepler uğruna yürüttükleri mücadeleye önderlik ederken, bir yandan da yayımlanması Avrupa'da büyük yankılar uyandıran Komünist Manifesto'daki düşünceleri işçiler arasında yaymaya çalışmışlardır. Bu cemiyetin faaliyeti ancak bir yıl kadar sürebilmiş ve cemiyet kapatılmış, yöneticileri ağır hapis ve sürgünle cezalandırılmıştır. Cemiyet'in kapatılmasından, 2. Meşrutiyetin ilanına kadarki süreçte ise (1908), birtakım küçük komiteler dışında hiçbir işçi örgütü kurulamamıştır.

1908'den sonra padişahın yetkilerini sınırlayan ve mevcut devlet aygıtını ele geçirerek kendi diktatörlüğünü kuran ittihat ve terakki, köklü bir dönüştürme yolaçmamakla birlikte, birtakım reformlar yapmış; bu durumda belli sendikal örgütler kurulmuş, konfederasyonlaşma çabaları olmuş, ilk defa sosyalist içerikli işçi gazeteleri yayımlanabilmiştir. Bu gelişimin doğal sonucu olarak, grev hareketlerinde de belli bir artış gözlenmektedir. Örneğin 1908 yılının Ağustos ve Eylül aylarında otuz grev patlak vermiştir.

Bunların en önemlileri yabancıların işlettiği demir yolu ve madenlerdeki grevlerdir. Bu dönemde peşpeşe patlak veren grevlerin kamuoyunda yarattığı etkide büyük olmuştur. 16 Eylül 1908 tarihli İkdam Gazetesi'nde yayınlanan "Grevler ve Netayici (neticeleri) başlıklı bir yazıda, grevlerin adeta bir salgın hastalık halini aldığı ve bu durumun "yalnız şirketle amele arasında tahaddüs eden (meydana gelen) bir ihtilaf olmakla" kalmayaacağı "memleketin ahval-i iktisadiyesi (iktisadi durumu) üzerinde tesir yapacağı" belirtilerek, yönetim grevlere karşı uyarılmıştır. (Şişmanev-Tür. İşçi ve Sosyalist Hareketi. 39) Buradan da anlaşılacağı üzere nicelik olarak çok güçsüz durumda bulunan bir işçi sınıfının gerçekleştirdiği birkaç grev bile, mevcut yöneticileri fazlasıyla ürktürebilmiştir.

Bu grevler sonucunda pekçok yerde çatışmalar çıkmış, yabancı sermaye sahipleri, Osmanlı hükümetinden grevleri bastırması amacıyla asker sevk edilmesini istemişler; bu istekleri geri çevrilmemiştir. Tüm bunların neticesinden yabancı sermayeye (özellikle de Alman emperyalistlerine) yaranma gayreti içinde bulunan ittihat ve terakki hükümeti, çıkardığı yasalarla yeni sendikalar kurulmasını önlemiş, varolan sendikaları ya çeşitli bahanelerle kapatmış, ya da yönetimlerine hükümetin ve yabancı şirketlerin ajanlarının geçmesini sağlamış; bu yolla da, zaten alabildiğine cılız olan sendikal hareketi güdümüne almaya çalışmıştır. Bu dönemde nüve halinde gelişmekte olan işçi sınıfı hareketi, Batı'lı

sınıf kardeşlerinin mücadelelerinden ve Balkanlar'daki sosyalist hareketlerden önemli oranda etkilenmiştir.

Birinci Emperyalist paylaşım savaşı yıllarına gelindiğinde, ittihat ve terakki iktidarının ağır baskıları yüzünden önemli sayılabilecek bir gelişme olmamış, bazı girişimlerse zor yoluyla bastırılmıştır. Savaşın son yıllarında kurulan ve kendisini "sosyalist" olarak adlandıran birtakım girişimlerse, sadece adlarıyla sınırlı bir sosyalistliğin ötesine gidememişlerdir.

Kesin bir bilgiye sahip olmamakla birlikte, bu girişimlerin, işçi sınıfı mücadelesini güdümü altına almak isteyen iktidar tarafından örgütlendirilmesi de ihtimal dahilinde olabilir.

Savaşın yenilgiyle sonuçlanması ve Anadolu'nun emperyalist güçler tarafından işgal edilmesinden sonra gelişen mücadelede, nicelik anlamında bir haypli cılız olmasına karşın işçi sınıfının yardım ve katkıları yadsınamaz. Özellikle işgal altındaki büyük şehirlerde hem hak almaya, hem de emperyalist işgali protestoya yönelik grevler yapılmış, binlerce işçi çetelere katılarak düşmana karşı savaşmış, gene binlercesi ilkel silah fabrikalarında cephane üretmiş ve işgal altındaki İstanbul'dan Anadolu'ya silah sevkiyatında önemli roller üstlenmişlerdir.

Bu belirttiğimiz olgular ve Sovyet Devrimi'nin Türkiye halkları nezdinde uyandırdığı derin etkiye saygınlığa rağmen, hareketin önderliği, sınıfsal niteliğini toprak ağaları ve işbirlikçi burjuvaziden alan Kemalistlerin eline geçmiştir. Bunun nedeni, işçi sınıfının yoğun olduğu tüm büyük şehirlerin işgal altında olması gibi bazı faktörlerin yanı sıra, işçi sınıfının nicelik anlamındaki zayıflığı ve öncüsü durumundaki güçlerin (özellikle de M.Suphi TKP'sinin) henüz çok genç ve tecrübesiz oluşlarıyla açıklanabilir. Gene tüm bu olumsuz faktörlere rağmen gelişmekte olan toplumsal bilinç, hareketin önderi konumundaki Kemalist burjuvaziyi fazlasıyla ürkütmüş; bu gelişimi kontrol altına alabilmek amacıyla sahte komünist partisi kurmaya kadar varan tedbirlere yönelmek zorunda bırakmıştır.

TC'nin Kuruluşundan Sonraki Dönem

C umhuriyetin kurulmasından sonraki döneme gelince; bu dönemde nispi de olsa nicel anlamdaki bir gelişimden söz edilebilir. 1924 Anayasası'nda örgütlenme "özgürlüğü"nin tanınması, birçok sendikaların kurulmasına olanak tanımıştır. Her ne kadar bu olanaklar konfederasyonlaşmayı önleyen yasalar gibi, 1925'de çıkartılan ve işçi sınıfının siyasal bilinç kazanmasını önlemeyi öngören, sosyalist eğilimli yazıların yayınlanmasını ve sınıf esasına dayalı sendikalarda örgütlenmeyi yasaklayan yasalar (Takkir-i Sükûn) vb. gibi mevcut, ya da bunun yetmediği anda yeni çıkartılan birtakım engelleyici yasalarla kullanılamaz hale getiriliyorduydu da, bu durum 1924-1927 yılları arasındaki dönemde, hemen hemen tüm sanayi merkezlerini büyük bir grev dalgasının sarmasını önleyememiştir.

Kemalist diktatörlüğün işçi sınıfı mücadelesi karşısındaki, tavrının daha iyi anlaşılması açısından, işletmesi Fransız Demiryolu şirketine ait olan Adana, Nusaybin demiryolu hattında 1927 yılında yapılan grev ve mevcut iktidarın bu grev karşısındaki tutumu incelenmeye değer. Yabancı sermayedarların azgın sömürüsü karşısında greve giden ve daha iyi yaşam koşulları talep eden işçiler, demiryolu hattını kapatmış ve grev kırıcılarının getirildiği treni durdurma amacıyla çocuk ve kadınlar da dahil rayların üzerine yatmışlar ve hükümet kuvvetlerine üzerlerine acımasızca ateş açılmıştır. Aynı dönemlerde toprak talebiyle işgallere kalkışan köylüler de benzer uygulamalardan nasiplerini almışlardır.

Bu arada iktidarda bulunan CHP, gelişen işçi hareketinin kontrolden çıkmasını engellemek yanısıra, mevcut sendikaları partinin birer kolu haline getirebilmek amacıyla "Türk İşçi Birliği" adında bir örgüt kurmuştur. Ancak bu çaba, sendika yöneticileri de bilinçli işçilerin direnişiyle karşılaşmış, "Birlik" in niteliği açıklanarak ayrılmış ve 20 sendikadan bileşiminden meydana gelen "Amale Teali Cemiyeti" kurulmuştur. Bu örgüt birçok grevi başarıyla yürütmüş ve hafta sonu tatilinin kazanılmasında etkili olmuştur. Bu yapıyla egemen güçleri rahatsız eden örgüt, kısa sürede kapatılmıştır.

1929-1933 yılları arasında tüm dünyayı etkisi altına alarak 2. Paylaşım savaşına yolaçan şiddetli ekonomik krizin bir yansıması olarak işçi ve di-

ğer ücretlilerin yaşam koşulları son derece kötüleşmiş ve bu durum, yeni bir grev dalgasının yayılmasına yol açmıştır. Bu dönemde birçok sendika hakkında davalar açılmıştır, 1933 yılında meclisten çıkartılan bir yasa ile de, grev hakları tamamen yasaklanmıştır.

1936 yılında kabul edilip; 1937 yılında yürürlüğe sokulan iş kanunu ise herne kadar gerçekte uygulanmayan 8 saatlik iş günü, doğum izni, ağır işlerde kadın ve çocukların çalıştırılmasının yasaklanması vb. gibi maddeleri içermekteyse de, esas itibarıyla işçi sınıfının aleyhinde bir kanundur. Örneğin; sayıları maddelerin on kişiden az işçi çalıştıran işletmeleri kapsamaması (bu dönem sanayinin esasını 10 ve daha az işçi çalıştıran kuruluşların oluşturduğu hesaba katıldığında, bu "haklar"ın ne denli uygulanır oldukları daha kolay anlaşılabilir.) gibi yasaklaması ve uygulanması halinde ağır ceza müeyyideleri koyması vb. gibi... zaten Haziran 1938'de çıkartılan ve her türlü sınıf esasına dayalı örgütün, sendikaların, derneklerin vb. kurulmasını yasaklayan ya da ancak hükümetin izniyle ve onun mutlak denetimi koşulluyla kurulmasına olanak tanıyan yeni "cemiyetler kanunu"yla birlikte, sözü edilen iş kanununun geçerliliği de kalmamıştır.

İkinci Dünya Savaşı yıllarına gelindiğinde, herne kadar Türkiye savaşa katılmamışsa da ülke ekonomisi savaş durumuna göre şekillendiğinden dolayı, emekçi yığınlar için çok ağır şartlar hüküm sürmüştür. Her an savaşa katılma ihtimali karşısında büyük bir askeri güç silah altına alınmış, devlet bütçesinin büyük bir bölümü askeri harcamalara ayrılmış, bu durum, zaten çok geri bir düzeyde olan sanayiye daha da derinleşmiş ve birçok tüketim maddesi piyasadan çekilmiş, en temel maddeler karneye bağlanmış, karaborsacılık, vurgunculuk almış başını yürümüş. Ve mevcut ortamdaki istifa-deyle zengin daha bir zengin olup milyonuna milyon katarken, emekçi halkın sefaleti korkunç boyutlara ulaşmıştır. Bunlara ek olarak yine emekçilerin sırtına bindirilen ağır vergi yükünü de hesaba katmak gerekmektedir.

Böylesi bir ortamda, savaş öncesi krize bağlı olarak meydana gelen işçi hakları ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki kısıtlamalar katbekat arttırılarak aleyhte sayılabilecek kırıntı biçimindeki bazı "yasal" uygulamalar

da yürürlükten kaldırılmış; 1940 yılında iş kanununda yapılan bir değişiklikle iş günü 8 saatten 12 saate çıkartılmış, hükümetin kurduğu ve denetiminde olanlar da dahil tüm sendikalar kapatılmış, mecburi çalışma yasası (angarya) yürürlüğe konulmuş ve normal işçi ücretinin yarı fiyatına çalıştırılabildiğinden sanayide çocuk ve kadın emeğinin kullanımı, geçmiş yıllara oranla büyük bir artış göstermiştir. Savaş karşısında görünürde "tarafsız" tutum takınan CHP iktidarı tüm ilerici, demokratlar ve onların basını üzerinde misli görülmemiş bir baskı politikası uygulayarak gelip, en ufak bir demokratik kıpırdanışı bile şiddet yoluyla ezerken, Hitler Almanya'sının destekçisi faşist örgütler ve basın teşvik edilmiş, bunlara rahatça at oynatabilecekleri bir ortam yaratılmıştır.

Savaş Sonrası Dönem

Savaşın faşist Hitler Almanya'sının yenilgisi ve Sovyet Rusya'nın büyük zaferiyle sonuçlanması başından beri tarafsızlık görünümü altında Alman faşizmini destekleyen Türk hakim sınıflarının bu tutumlarında değişikliğe gitmelerini zorunlu kılmış ve savaştan galip olarak ayrılan diğer emperyalist güçlerle ilişkiler daha da geliştirilmiştir.

Hem dünyanın değişen dengelerine ayak uydurabilmek ve hem de yıllar boyunca yürürlükte olan ve boğazına çöktüğü halkın her geçen gün artan tepkisiyle karşı karşıya bulunan tek parti yönetimine yönelen bu tepki her geçen gün artan bu tepkileri nötralize edebilmek, gelişen halk muhalefetine düzen sınırları dışına taşmasını engelleyebilmek amacıyla hükümet, 1946 yılında, çok partili rejime geçildiğini ilan etmek zorunda kalmıştır. "Çok partili demokratik rejim" olarak lanse edilmek istenilen bu durumun, aslında tek partili "demokrasi"den çok partili "demokrasi"ye geçişi değil, tek partili burjuva-feodal diktatörlüğünden çok partili diktatörlüğü geçişi içerdiği açıktır. Ana muhalif güç olarak CHP'nin içinden çıkan ve bir süre sonra tek başına iktidar olan DP'nin uygulamaları, yukarıdaki tespitin doğruluğunu açıkça ortaya koymuştur.

Belirtilen dönemde gelişen halk muhalefetine düzen sınırları dışına çıka-

mayarak DP hakim sınıf klüğünün potansiyelini aktarılmasında ve böylece bir anlamda hakim sınıfların amacının gerçekleşmesinde, o dönem kendisini "ilerici", "sosyalist" olarak adlandıran kişi ve kurumların olumsuz rolünü de belirtmek ve böylelikle bugün de oynanan SHP'yi umut olarak görme ve gösterme oyununun iç yüzünü sergilemek anlamında, belirtilen olumsuzluğu da vurgulaması gerekiyor. Konumuz bu olmadığından değinmekle geçiyoruz.

Çok partili rejime geçilmesiyle birlikte, örgütlenme özgürlüğü önündeki kısıtlamalarda az da olsa bir gerileme gerçekleşmiş, 10 Haziran 1946'da Cemiyetler Kanunu'nda yapılan bazı değişikliklerle, dernek ve sendikaların faaliyetini sınırlandıran bir kısım maddeler kaldırılmıştır. Bununla birlikte, sınıf esasına dayalı örgüt vb. kurulması önündeki engeller aynen korunmuş, gene de bu ortamdaki istifadeyle, ülkenin pek çok yerinde çeşitli sendikal örgütler kurulmuştur. Ancak bu gelişimden ürken ve kontrolü elinden bırakmamak isteyen iktidar, sıkıyönetim mahkemeleri kanalıyla "Mahkum komünistler ve müfrik komünist mefrükeli kimseler tarafından örtülü bir şekil altında konularak memleket içinde içtimai bir züm-

Bu süreçten 1950'ye kadarki dönemde ise, iktidar ve muhalefetteki burjuva feodal partilerin sendikaları ve işçi hareketini kendi güdüm ve denetimleri altına almak, bu yolla onların oy potansiyelinden yararlanma çabaları göze çarpmaktadır. Bu yolda sarfedilen çabalara örnek olarak, CHP'nin 1947 yılında kurduğu 'İşçi Bürosu' ve bu büronun yöneticilere avantaj sağlama gerektiğinde baskı yapma devlet imkanlarından yararlanma gibi faaliyetleri sayılabilir. Muhalefetteki DP ise, işçi sınıfına şirin gözükme ve ondan yararlanabilmek amacıyla; CHP'ye kıyala daha geniş sendikal hakları savunuyor görünümünde olmuştur. "Partili yöneticiler (DP kastediliyor bn.) girişimleri birçok polemiklerde ve tartışmalarda, işçilere grev hakkının verilmesinin zorunlu olduğunu" belirtmişlerdir. (Şişmanov-Tür. İşçi ve Sosyalist Hareketi. sf. 154)

Bu dönemin bir diğer özelliği ise, sendikalar üzerinde uygulanagelen yoğun baskı ve peşpeşe gelen kapatma, davalar açma biçimindeki uygulamaların sendikalaşma oranı üzerinde oynadığı olumsuz roldür. Belirttiğimiz nedenlerden dolayı sendikalaşma oranı bir hayli gerilemiş, mevcut sendikalar bütün işçilerin ancak yüzde 8'ini

Yarı sömürgeci durumundaki ülkelerde gelişen işçi sınıfı mücadelesini ve sendikal hareketleri güdümüne alma konusunda son derece duyarlı ve deneyimli olan ABD emperyalizminin Türkiye'deki sendikal hareketi de kontrol altına alma girişimleri bu dönemde başladı.

renin diğerleri üzerindeki tehakkümü nü tessüs ve mevcut iktisadi ve içtimai nizamları bozmaya çalıştıkları anlaşılan"(!) sendikaları kapatarak, faaliyetlerine son vermiştir. (17 Aralık 1946 günkü skynt, bildirisinden akt. Yıldırım Koç, Türk-İş Neden Böyle, Nasıl Değişecek.) Kasım 1946'da hazırlanıp, Ocak 1947'de kabul edilen bir kanunla da işçi sendikalarının siyasi faaliyet göstermeleri yasaklanmış, bu nitelikte sayılan sendikaların kapatılarak, kurucularının hapis cezasına çarptırılması öngörülmüştür. Böylelikle, Türkiye Sendikal Mücadeleleri tarihinde "1946 sendikacılığı" olarak da anılan dönem, altı ay gibi kısa bir sürecin sonunda sona ermiştir.

bünyelerinde toplayabilmişlerdir.

1950 ve Sonrası Dönem

CHP iktidarının yerini DP iktidarına bırakmasıyla birlikte, ABD emperyalizmiyle olan ilişkiler daha büyük bir hızla gelişmeye başladı. Yarı-sömürgeci durumundaki ülkelerde gelişen işçi sınıfı mücadelesini ve sendikal hareketleri güdümüne alma konusunda son derece duyarlı ve deneyimli olan ABD emperyalizminin Türkiye'deki sendikal hareketi de kontrol altına alma girişimleri bu dönemde başladı. ABD'nin güdümünde

bulunan çeşitli uluslararası kuruluşlar-
da, bu doğrultudaki çabaların araçları-
nı oluşturdu. İşte böylesi bir orta-
mada, çeşitli sendikal birlik ve fede-
rasyonların birleşmesiyle TÜRK-İŞ
kuruldu. (1952) TÜRK-İŞ'in geçmiş-
ten günümüze kadarki durumu daha
sonra ayrıntılı olarak konulacağından
şimdilik geçiyoruz.

Kitlelere yönelik bir sürü vaatlerle
iktidara gelen ve kendisini "ilerici"
"aydın" vb. olarak adlandıran kesim-
de desteğini alan DP iktidarı, yön-
etimde bulunduğu 10 yıllık süreçte,
CHP iktidarından hiçbir farkı olma-
dığını gösterdi. En ufak bir muhalif
hareket bile şiddetle bastırıldı. Muha-
lefetleyen DP'ye destek veren belirt-
tiğimiz kesimbile, en ağır uygulama ve
koşuştur nalara bu dönemde uğradı.
Bu dönemde gelişen halk muhale-
fetleri, o an için başka bir alternatif-
leri bulunmadığından, yani kendileri-
ne gerçek anlamda önderlik edebile-
cek bir öncünün yokluğundan dolayı,
çeşitli hakim sınıf klikleri arasında
savrulup durdular.

Önceden bol keseden verilen vaat-
lerin tersine, işçi hakları konusunda
da hiçbir ilerleme kaydedilemedi. Ön-
ceden tanınacağı vaadedilen ve sözde
savunulan grev hakkı, ülkede sendi-
kal hareketin henüz yeterince olgun-
laşmadığı, sendikaların zayıf ve güç-
süz oldukları ve bu durumlarıyla gre-
ve giden işçilere maddi yardım yap-
mayacakları ve işçilerin mağdur duru-
ma düşeceği(!) vb. gibi komik gerek-
çelerle tanınmadı. Mevcut yasaların
dışına çıkılarak gerçekleşen bazı grev
hareketleri ise sert tedbirler alınarak
bastırıldı. Ve bu hareketlere katılan
bir çok işçi, "kanunsuz grev yap-
mak", "komünist faaliyette bulun-
mak" gibi gerekçeler öne sürülerek tut-
uklanıp yargıldılar.

10 yıllık iktidarı dönemindeki uygu-
lamaları sonucunda halk kitlelerinin
özellikle DP iktidarına yönelen muha-
lefeti, egemen sınıfları güç durumda
bırakmış ve muhalefete düşen tekrar
iktidar olma arzusuyla yanıp tutuşan
ve "ortanın solu" teorileriyle hem ge-
lişen bu muhalefeti kendi menfaati
doğrultusunda kullanmak, hem de
düzen dışı bir konuma gelmesine göz
yumnamak amacındaki CHP yöneti-
cilerinin de kıskırtmayla 27 Mayıs
1960'da yapılan bir darbe sonucu or-
du yönetime el koymuş ve iktidarda-
ki DP'nin yöneticileri tutuklanarak
yargılanmış ve cezalandırılmışlardır.
Ordunun bu darbeyi yapmasındaki

**Burjuvazinin kendi mezar kazıcısı olan proletaryaya durduk
yerde bir hak verdiği görülmemiştir ve bu onun sınıfsal ka-
rekterine tamamıyla zıt bir durumdur. Hakim sınıfların en te-
mel amacı kitleleri dizginsiz bir biçimde sömürebilmektir.**

nedenlerden birisi, hakim sınıf klikleri
arasında kızıymış olan iktidar müca-
delesini olmakla birlikte, esas neden,
halkın gelişen ve gün geçtikçe kurulu
düzeni tehdit eder hale gelen muhale-
fetidir. Yine 1961 Anayasasında tanı-
nan ve 12 Eylül askeri faşist darbesiyle
gasp edilen bir kısım haklarda, bazıla-
rının iddia ettiği gibi, 27 Mayıs dar-
besini yapanların bir lütfü değil, işçi
sınıfının çetin mücadeleler sonucu el-
de ettiği haklardır. İşçi sınıfımız birçok
bedeller ödeyerek elde ettiği bu hak-
ları, şanlı 15-16 Haziran direnişinde
olduğu gibi, gerektiğinde tüm engel-
leri aşarak korumasını da bilmiştir.

**Buraya kadar aktardığımız olgula-
ra ülkemiz işçi sınıfının, varoluşundan
günümüze kadar hakları için sürekli
mücadele ettiğini ve gerektiği anda on-
ları korumak için her türlü çabayı or-
taya koyduğunu, buna karşın yöneti-
mi ellerinde bulunduran çeşitli hakim
sınıf kliklerinin, elde edilen tüm hak-
ları en zor durumda kaldıkları anda
verdıklarını ve en küçük bir fırsatta
zor yoluyla geri almaya çalıştıklarını,
mevcut hakların korunup genişletil-
mesi yolundaki en küçük çabayı bile
vahşice ezmeye yöneldiklerini açıkça
ortaya koymaktadır. Genel bilinen bir
gerçek varsa o da şudur ki, "Hak ve-
rilmez, alınır."**

Burjuvazinin kendi mezar kazıcısı
olan proletaryaya durduk yerde bir
hak verdiği görülmemiştir ve bu onun
sınıfsal karakterine tamamıyla zıt bir
durumdur. Hakim sınıfların en temel
amacı kitleleri dizginsiz bir biçimde
sömürebilmektir. Bu sömürü düzen-
lerini sorunsuz bir biçimde sürdürebil-
mek amacıyla, düzeni tehdit eder hale
gelen bir olguya karşı karşıya kal-
dıklarında ya da kalacaklarını göste-
ren bir potansiyel güç gördüklerinde
bunu çeşitli biçimlerde geriletmeye çalı-
şırlar. O anki mevcut duruma göre,
ya 61 Anayasasında yaptıkları gibi
birtakım tavizler verir, ya da 12 Eylül'de
olduğu gibi en acımasız bir biçimde
basturmaya yönelirler. Yani, or-
talık kendileri açısından güllük gülis-
tanlıkken, sırf "iyilik" olsun diye hak

verdikleri hiçbir zaman ve hiçbir yer-
de görülmemiştir. Görülemez de...

Bundan ayrı olarak daha önce de
belirtmiş olduğumuz gibi, işçi sınıfı,
kendiliğinden mücadelesi süresinde
ancak sendikal bir bilince sahip ola-
bilir. Bu bilinci geliştirip ona yön ve-
recek, doğru hedeflere yönlendirecek
olan bir öncüye gereksinimi vardır.
Böyle bir öncünün olmaması durumu,
ya da öncülük adına ortaya çıkanları
yeteneksizliği veya (Şefik Hüsnü
TKP'si gibi) ihanet içinde olmaları, iş-
çi sınıfı mücadelesinin gelişimi önün-
deki en önemli engellerden birisidir.
Ve uzun yıllar öndersiz kalmış, def-
falarca ihanete uğramış olan işçi sını-
fımızı bugünkü durumun sorumlusu
olarak görmek ve göstermeye çalış-
mak, tarihsel bir yanılığa daha da öte-
si inkarcılıkla eş anlamlıdır. Böylesi
yanılığın tespitleri, objektif gerçeklik-
ten uzak, küçük-burjuva aydınının
esasta kendisine dolayısıyla kitlelere
olan güvensizliği yansıtan subjektif
tespitlerdir. "Ancak meseleleri subjek-
tif tek yanlı ve yüzeysel bir şekilde ele
alan kimseler, yeni bir yere gelir gel-
mez şartları gözönüne almadan, şey-
lere bir bütün olarak bakmadan, şey-
lerin özünü (bir şeyin niteliğini ve di-
ğer şeyler arasında iç çelişkileri) kav-
ramadan, havadan emir ve talimat
yağdırırlar. Böyle kişiler tökezleyip
düşmeye mahkumdurlar." (abç) (Mao
Zedung-Pratik üzerine makalelerden)

Evvet, belirttiğimiz türden düşün-
ceklerin savunucuları da, kitle müca-
delesinin uzağında olan, her şeyi kendi
görüş açılarından değerlendiren kim-
selerdir. Bu düşüncelerin özellikle 12
Eylül 1980 sonrası savunulmaya baş-
lanması da bir hayli ilginçtir.

Ülkemizde burjuva demokratik
devriminin yaşanmamış olması kitle-
lerdeki demokrasi bilincinin yeterince
gelişip kök salmaması anlamında
elbette ki bir dezavantajdır. Burjuva-
zinin yanında feodal aristokrasiye
karşı savaşan ve bu süreçte pek çok
deneyim kazanan Batı ülkelerinin
proletaryası ise, ülkemiz işçi sınıfına na-
zaran daha avantajlıdır. Ancak batılı

ülkelere göre farklı bir durum arzeden ülkemizde, ekonomik anlamda, zayıf ve güçsüz bir durumda olan, komp-rador burjuvazinin, geniş bir işçi aristokrasisi yaratabilme olanaklarının olmaması da, Batı'daki işçi aristokrasisiyle kıyaslandığında, ülkemiz işçi sınıfı açısından bir avantajdır.

Yukarıda belirttiğimiz dezavantaj-dan yola çıkarak işçi sınıfımızın mücadelesini yok sayan teoriler üretmek tek yanlılıktan, yüzeysellikten ve subjektivizmden başka bir şey değildir. Herkes yaşanan yenilgi sürecini tüm neden ve sonuçlarıyla birlikte ele alıp değerlendirmeli, bu sonuçlardaki kendi payını da açık yüreklilikle sergilemelidir. Yoksa kendi dışındakileri, hele hele işçi sınıfımızı küçümseyip, bir "günah keçisi" gibi göstermeye çalışmak, "çözumsuzlüğün çözümü"nden başka bir anlam ifade edemez!

Bugünkü Durum ve Görevlerimiz

Toplumda 12 Eylül 1980'le birlikte başlayan suskunluk, bugün yerini büyük bir hareketliliğe bırakmıştır. Özellikle işçi sınıfının mücadelesi her geçen gün daha bir ivme kazanarak yükselmektedir. Bu yükselme karşısında hakim sınıf ve onların uşak basını da dahil olmak üzere kimse kayıtsız kalamamakta, herkes kendince bir çözüm yolu bulmaya çabalamaktadır. Henüz kendiliğinden bir nitelik arzeden bu durum karşısında hiç mi hiç kayıtsız kalamayacak yegane güç ise, işçi sınıfımızın öncüsü olan proletarya partisidir. Niçin kayıtsız kalamayacağını, kayıtsız kalması durumunda bunun nelere yol açacağını daha önce belirtmiştik. Bundan sonraki bölümde somut durumu ve somut durumun dayattığı acil görevleri ele alıp, izlenmesi gereken yol ve yöntemler konusundaki düşüncelerimizi açmaya çalışacağız.

12 Eylül Askeri faşist darbesi, bir yandan '80 öncesinde gelişen ve düzenin temellerini ciddi bir biçimde sarsmaya başlayan halk muhalefetini ve bu muhalefetle birlikte komünist-devrimci güçleri zep yok etmeye yönelirken, bir yandan da, 24 Ocak Kararları olarak bilinen ve genelde tüm halk sınıf ve katmanlar, özeldense işçi sınıfı açısından çok ağır bedeller ge-

Dışa vurulan tepkinin niteliğini doğru olarak değerlendirip, onu doğru yönlere kanalize edebilecek, işçi sınıfı hareketi içindeki burjuva ajanlarının, reformist ve revizyonistlerin, işbirlikçi sendika ağalarının etkilemesinden kurtarabilecek tek güç, sınıfın gerçek siyasal örgütü olan partidir.

rektiren ekonomik tedbirlerin rahatça uygulanabileceği bir ortam yaratma amacıyla gerçekleştirildi. Mevcut ortamda ve mevcut yasalarla bunu gerçekleştiremeyeceklerini, yani bahsi geçen tedbirleri uygulamaya sokamayacaklarını bilen egemen güçler, son çare olarak askeri faşist darbeye başvurdular ve bir yandan en acımasız baskı ve terörü uygulayagelirken, diğer yandan da uygun yasal düzenlemeleri gerçekleştirmeye giriştiler. Bu doğrultuda hazırlanan '82 Anayasası, özellikle işçi hakları ve örgütlenme özgürlüğü konularında getirdiği kısıtlamalarla, tamamen sessiz ve tek tip bir toplum yaratma amacına yönelik olarak yürürlüğe sokuldu. Sözü edilen bu kısıtlamalar, 12 Eylül'le neyin amaçlandığını ve kimin için kime karşı yapıldığını çok açık bir biçimde gözler önüne sermektedir. İşçi haklarına yönelik olarak getirilen kısıtlamaların, TÜSIAD tarafından yıllardır özlene ve gerçekleştirilmesi istenen yasal düzenlemeleri içerdiği herkes tarafından bilinen bir olgudur.

12 Eylül ve sonrasında yürürlüğe konulan '82 Anayasasıyla her türlü örgütlenme ve grev yapma hakkı gaspedilen, kuşa çevrilerek uygulanamaz hale getirilen işçi sınıfı, açıktır ki, 12 Eylül'ün uygulamalarından en fazla nasibini alan ve bu uygulamaların bedelini en ağır biçimde ödeyen sınıf olmuştur. İşte işçi sınıfımızın bugünkü hareketliliği, yıllarca süren susturulmuşluğa gösterilen tepkinin kendiliğindenci bir tarzda dışa vurumudur. Bu dışa vurulan tepkinin niteliğini doğru olarak değerlendirip, onu doğru yönlere kanalize edebilecek, işçi sınıfı hareketi içindeki burjuva ajanlarının, reformist ve revizyonistlerin, işbirlikçi sendika ağalarının etkilemesinden kurtarabilecek tek güç, sınıfın gerçek siyasal örgütü olan partidir.

Gelişen hareketin esas itibarıyla kendiliğindenci bir nitelikte olduğunu belirtmiştik. Bununla birlikte, revizyonistlerin ve sendika bürokratlarının

hareket üzerindeki etkisini de görmezlikten gelemeyiz. Bunlara karşılık devrimci-sosyalist güçlerin işçi sınıfı içindeki mevcut etkinliğinin istenilen düzeyin bir hayli altında olduğu da üzerinde düşünülmesi gereken diğer bir faktör olarak karşımızda durmaktadır. Ve bu güçlerin sınıf içinde kök salıp gelişebilmesi revizyonistlerle reformistlerin ve sendika bürokratlarının etki güçlerinin kırılabilirdiği oranda gerçekleşecektir. Bu anlamda, işçi sınıfı içinde etkin bir güç haline gelebilmenin en temel yolu, belirttiğimiz olgulara karşı yürütülecek mücadeleden geçmektedir. Bu da, bugünkü mevcut durumun gerisinde kalmak ya da ona boyun eğmekle; veya durumu çok çok aşan "sol" politikalara yönelmekle değil, somuta uygun politikalar izlemekle ve ona uygun örgütlenme biçimlerini yaratmakla mümkün olabilir.

İşçi sınıfı içinde etkin bir güç olmak isteniyorsa, şu en basit gerçek hayata uygulanmalı, bizzat işçi sınıfının içinde, fabrikalarda ve sınıfın yoğunlaştığı sendikal örgütlerde çalışmalıdır. Genel stratejinin bir parçası olarak "şehirlerde yürütülecek faaliyet içinde, işçi sınıfı içindeki çalışma esasır" tespiti doğru bir tarzda hayata uygulamak, bugün çok daha acil bir görev olarak kendisini dayatmaktadır.

Bugün işçilerin büyük bir çoğunluğu TÜRK-İŞ ve bağlı sendikalarda örgütlenmiş durumdadır. Bu gerçekliği görmezden gelmek ve TÜRK-İŞ'i "sarı sendikadır" diyerek elimizin tersiyle iterek, burada örgütlenmiş olan milyonlarca işçiyi sarı sendika ağalarının etkisi altında bırakmakla eş anlamlıdır. ML'ler açısından TÜRK-İŞ ve yönetiminin niteliği ortadadır. Ancak, önemli olan, bunu o yapı içinde bulunan milyonlarca işçiye de kavratılabilmektir. Bu da "hariçten gazel okuyarak" değil, bizzat TÜRK-İŞ içinde aktif ve sabırlı bir çalışma yürüterek gerçekleşebilir.

ABD emperyalizminin Türkiye'ye yönelik sendikal faaliyetlerinin bir

ürünü olarak ortaya çıkan TÜRK-İŞ, ortaya çıkışından günümüze kadar Amerikan sendikalarıyla çok yakın bir ilişki içinde olmuş, bu kuruluşlardan maddi destek görmüş ve pek çok yöneticisi ABD'de "özel eğitim"den geçirilmiş bir kuruluştur. Bu anlamda, Amerikan emperyalizminin Türkiye'deki işçi hareketini kontrol altında tutma çabalarında kullandığı en etkili araçlardan birisi durumundadır. AFL-CIO (Amerikan Sendikalar Federasyonu), AFL (Asya-Amerika Hür Çalışma Enstitüsü) gibi, Amerikan emperyalizminin kendisine bağımlı az gelişmiş ülkelerdeki işçi sınıfı hareketini yönlendirme çabalarında etkin birer paravan olan ve CIA ile de yakın bir ilişki ve işbirliği içinde faaliyet yürüten bu örgütlerle olan ilişkileri özellikle 1980 ve sonrasında had safhaya ulaşmıştır. (Geniş bilgi için bkz. Y.Koç-TÜRK-İŞ neden Böyle-Nasil Değişecek)

Dış ilişkilerinde tamamen ABD'ye bağlı olan TÜRK-İŞ işçi sınıfı hareketinin gelişimi önündeki en büyük engellerden ve Türk hakim sınıflarının en sadık uşaklarından birisidir. Anti-Komünizmi kendisine ilke edinen, sözde "partiler üstü" ve "tarafsız" bir politika izleyerek eline geçen her fırsatta işçi sınıfı mücadelesini burjuvaziye satan, genel sekreterini Çalışma Bakanı olarak 12 Eylül Generallerinin hizmetine sunan ve işçi sınıfının tüm haklarını gaspeden '82 Anayasasını ayakta alkışlayan böyle bir kuruluş içinde faaliyet yürütmek elbette ki kolay olmayacaktır. Burada çalışacak ML güçlerin önüne gerek sendika ağaları, gerekse TÜRK-İŞ

rum, herkes tarafından istenilen bir olgu olmakla birlikte ne yazık ki istenilen her şeyin istenilen anda gerçekleşebilmesi mümkün olamayabiliyor. Ülkemizde de gerek dışımızdaki objektif şartlar (devlet biçimi, mevcut yasal kısıtlamalar vb.) gerekse de öncünün subjektif gücü, içinde bulunulan anda sınıf sendikalarının kurulabilmesi ve örgütlenmesi için müsait bir durum arz etmektedir. Ayrıca etki gücü anlamında, işçi sınıfı içindeki reformist ve revizyonistlerin devrimci ve marksistlere oranla daha güçlü oldukları da yadsınamaz bir gerçekliktir. Ancak ve ancak mevcut sendikalarda azimle çalışılıp, belirttiğimiz akımların etki gücü kırılabilirdiği ve buna karşılık ML'lerin etki gücünün güçlendiği oranda ve sınıf mücadelesinin daha ileri bir aşamasında, geniş işçi kitlelerini kucaklayarak ve onları iktidarı ele geçirme amacına uygun olarak eğitip, proletarya partisi ile dayanışma içinde ve esas olarak onun etki ve inisiyatifli altında faaliyet yürütecek olan sınıf sendikaları kurma hedefine ulaşılabilir. Bunun bugünden gerçekleşebilecek bir olgu olduğu sanısına kapılmak, somut durumla ilişki arzeder. Ve hedef sapırmaması anlamında doğruya değil, yanlış hizmet eder. Bir başka deyişle böylesi bir sanı, "boş bir hayal" olmaktan öte bir anlam ifade etmez. Elbette ki bu durum, yürütülecek sendikal faaliyetle sınıf sendikacılığını yaratma perspektifiyle hareket edilmesinin önünde bir engel değildir ve olamaz da...

Yine çok özel bazı gelişmelerin dayatılabileceği anlamında tamamen reddetmemekle birlikte, iş kolları düze-

bu durum, işverene ve hükümete karşı yürütülen mücadelede bölünmelere yol açabileceği gibi, eskiden olduğu gibi grupsal çıkarların ön plana geçmesi, grup çatışmalarına meydan vermesi vb. gibi olumsuzluklara da ortam hazırlayabilir. Ve böylesi bir ortam, işçi sınıfının nispeten geri olan çoğunluğunun tepkisine yolaçabileceği gibi, bu çoğunluktan tecrit olunması anlamında, işçi sınıfı hareketinin gelişip güçlenmesine değil, reformist ve revizyonistlerin, etkilerinin daha da pekişmesine hizmet eder. Bu yüzden, böylesi bir adım atılması durumunda, belirttiğimiz olgular büyük bir dikkatle göz önünde tutulmalıdır.

Bugün açık olarak ortaya çıkan bir gerçek varsa o da, işçi sınıfının yükselen mücadelesinin gerek yasalar anlamında ve gerekse de örgütlü bulunduğu sendikal kuruluşlar anlamında, etrafında çizili olan mevcut sınırları zorlamaya başladığıdır. 12 Eylül'le birlikte giydirilen elbise gün geçtikçe daralmakla dikişlerinden zorlanmaktadır. İktidarından muhalefetine, iş adamından köşe yazarına ve satılmış sendika bürokratlarına kadar tüm hakim sınıf uşak ve temsilcileri elbiseyi kurtarmanın telaşına düşmüşlerdir. Çünkü biliyorlar ki ortaya çıkacak olan her sökülük, kendi kalelerinde açılacak bir gedik olacaktır. Bugün aralarında süren tartışma ve dalışmaların özü de, esas olarak bu noktadadır. Hepsini gelişen mücadeleye set çekebilme için elbisenin bir miktar bollaştırılmasının zorunlu hale geldiği noktada hemfikirlerdir ancak, bu bollaştırmada miktarın ne olacağı konusunda anlaşamıyorlar; bir kısmı işi en ucuz bir biçimde kotarma sevdasındayken, kendilerini ve daha ilerisini de düşünen, diğer bir kesim ise (özellikle sendikacılar ve muhalefet) miktarın biraz daha fazla olmasında ısrar ediyor! Ama belirttiğimiz gibi, farklı yollardan gidiyor görünseler de, hepsinin hedefi bir ve aynıdır: Gelişen mücadelenin önüne set çekmek ve onu düzen sınırları dışına taşmasına meydan vermeden durdurabilmek... Kapı arkalarında tezgahlanan bu oyunun yansıdığı her somut durumu ustalıkla işlemek ve en geniş teşhir faaliyetini yürütmek ise, öncüye düşen temel bir görevdir.

Özellikle son toplu sözleşmelerde takındığı tavırla ve 1 Mayıs'taki tutumu sonucu TÜRK-İŞ, bugün her zamankinden daha fazla teşhir olmuş durumdadır. Bunun bilincinde olan

ML'ler açısından sendikal mücadele alanındaki en temel hedef, kuşkusuz ki gerçek anlamda sınıf sendikaları yaratmak ve geniş işçi kitlelerini buralarda örgütleyebilmektir.

İçinde çalışan revizyonistlerce çeşitli engeller çıkarılacak, bunlar, faaliyeti baltalamak için ellerine geçen her fırsatı değerlendireceklerdir. Tüm bu zorluklara göğüs gerilmeli, ısrarlı bir çaba gösterilerek tüm bu oyunlar boşa çıkarılmalıdır.

ML'ler açısından sendikal mücadele alanındaki en temel hedef, kuşkusuz ki gerçek anlamda sınıf sendikaları yaratmak ve geniş işçi kitlelerini buralarda örgütleyebilmektir. Bu du-

yinde küçük, bağımsız sendikalar kurmak ve faaliyette esas ağırlığı buralara vermek doğru bir yöntem olamaz. Öncelikle, mevcut yasalarla (işkolu düzeyinde % 10 baraj uygulanması vb. gibi) yetki alabilmek ve sendikal faaliyet yürütebilmek hemen hemen imkansız olacak ve salt bu yüzden bile olsa, bırakalım işçi sınıfının en geri katmanlarını, daha ileri olarak adlandırılacak kesimi bile kapsamayacaktır. Bundan daha da önemlisi,

yöneticiler, daha radikal tavırlara yönelme görünümü altında, ellerinde bulunan kitle potansiyelini korumaya çalışmaktadırlar. Ancak bu çıkışlarının da yeterli olmadığı, işçi sınıfının onu aşan eylemlerinden açıkça anlaşılıyor. Tabandan yükselen işçi sınıfı muhalefetinden ayrı olarak yönetim bazında yürütülen ve kendisini "sosyal-demokrat olarak adlandıran muhalefetin yanı sıra revizyonistler de, mevcut durumdan yararlanarak yönetimi tasfiye edip yerine geçmenin hesaplarını yapmaktadırlar. Bu amaçlarını gerçekleştirebilmek için, ellerine geçen her fırsatta mevcut yönetimi yıpratmaktan geri durmuyor, tabanda yükselen muhalefeti kendi amaçları doğrultusunda kullanmaya çalışıyorlar. Bunlar bir yandan yönetimin değişmesiyle herşeyin düzelebileceği havasını yaparken, bir diğer yandan da tabanın TÜRK-İŞ dışında bir alternatif arayışı içerisine girmesini önlemeye uğraşmaktadırlar. Öyle ki, TÜRK-İŞ'i ele geçirme sevdasıyla gözleri kamaşan modern-revizyonistler, yönetiminde en fazla etkin oldukları DISK'in yeniden açılmasından söz bile etmemektedirler. Açıktır ki, yönetim de doğrultuda meydana gelebilecek bir değişim, TÜRK-İŞ'in genel yapısındaki bir değişimi (ya da dönüşümü) kesinlikle içermeyecektir. En son örneğini 1 Mayıs'ta gördüğümüz alçakça tavırlarıyla, bu tespitini denildi doğru olduğu bir kez daha gözler önüne serilmiştir. Bu yüzden yönetim bazında süren bu koltuk kavgasında taraf olmak gibi bir durum, kesinlikle sözkonusu bile olamaz. Tersine, bu mücadelenin niteliğini açıkça ortaya koymak ve en geniş biçimde teşhirini zaman geçirmeksizin yapmak zorunludur. Ve şu da açıktır ki, zaten önemli oranda teşhir olmuş bulunan mevcut yönetim karşısında sözünü etmiş olduğumuz bu akımlar, özellikle de modern revizyonizm, halen daha fazla etki gücüne sahip olmasında, daha büyük bir tehlike oluşturmaktadır.

TÜRK-İŞ gibi bir sarı sendikada çalışma zorunluğu ML'lerin kendi istem ve iradesinden doğan değil, mevcut nesnel şartların onlara dayattığı bir zorunluluktur. Ve buradan anlaşılabilir gibi, bu şartlar geçerli olduğu sürece bir zorunluluk olarak kalacak, değişmesi durumunda, bu zorunluluk da ortadan kalkacaktır. Bu şartların ortadan kalkması ya da daha elverişli bir duruma gelmesi ise, ML ön-

ML'lerin müdahalesinin etkisiyle de değişebilir ve daha değişik bir taktik politika izlenmesini gerektiren durumlar ortaya çıkabilir. Elleri kolları bağlı olarak beklemek değil, bizzat müdahalede bulunarak şartları değiştirmeye çalışmak. Görev budur ve işçi sınıfı mücadelesinin yükselerek TÜRK-İŞ'in sınırlarını da zorlamaya başladığı şu günlerde, bu görevin aciliyeti daha bir önem kazanmaktadır.

cünün onlar üzerinde oynayacağı iradi rolle de yakinen ilintilidir. Bu anlamda bugün TÜRK-İŞ içinde çalışmayı zorunlu kılan şartlar. ML'lerin müdahalesinin etkisiyle de değişebilir ve daha değişik bir taktik politika izlenmesini gerektiren durumlar ortaya çıkabilir. Elleri kolları bağlı olarak beklemek değil, bizzat müdahalede bulunarak şartları değiştirmeye çalışmak. Görev budur ve işçi sınıfı mücadelesinin yükselerek TÜRK-İŞ'in sınırlarını da zorlamaya başladığı şu günlerde, bu görevin aciliyeti daha bir önem kazanmaktadır. ML anlayış, varolanla yetinme ya da mevcut statükolarla sınırlı kalmayı değil, farklı koşullarda farklı politikalar izleyebilme esnekliğine sahip olabilmeyi gerektirmektedir.

TÜRK-İŞ'in bugünkü kiteselliğini koruyabilmesinin bir nedeni de, dışında bir alternatifin genel kitle tarafından da kabul görebilecek bir alternatifin varolmamasıdır. Yoksa geniş işçi kitlelerinin TÜRK-İŞ'in bu durumundan hoşnut olmasından değil... Dışa yansıyan tepkilerinde açık bir biçimde gösterdiği gibi, işçi sınıfının orta ve yeni sayılabilecek bilinç düzeyine sahip katmanları bile, TÜRK-İŞ'e karşı olan hoşnutsuzluk ve güvensizliklerini açıkça dile getirmektedirler. Tabandan yükselen muhalefet, bugün bir arayış ve beklenti içerisindedir ve bu potansiyel, 1967 yılında DISK' i yaratan potansiyelin üzerindedir. Bu durum çok iyi tahlil edilip gözlenmeli ve uygun politikalar izlenmelidir.

Şu an bir hayli etkin durumda bulunan yönetim bazındaki muhalefetin yönetimi ele geçirmesi durumunda, TÜRK-İŞ'in yapısında nitelik anlamında bir değişimin olmayacağını, bu yüzden bu muhalefete bel bağlanamayacağını veya onun (mevcut yönetime karşı) desteklenemeyeceğini belirtmiş-tik. ML'ler tarafından yürütülecek çalışmada da "TÜRK-İŞ'i ele geçirmek" gibi bir perspektife sahip ola-

maz. Bu uzun vadede bile gerçekleşmesi çok zor olan bir durumdur. Ve böyle bir perspektif kitle mücadelesinin önünde, ona yön veren değil, onun ardına, hem de bir hayli ardına düşen bir perspektif olacaktır. Kitle hareketi TÜRK-İŞ'i aşarken, "TÜRK-İŞ içinde birlik" anlayışıyla hareket etmek doğru bir politika olamaz. Bu anlamda, genel ittifaklar politikasına uygun olarak, en geniş devrimci-demokrat kesimle birlikte, TÜRK-İŞ'i aşma perspektifiyle hareket edilmeli, bu sürece girmiş olan kitle hareketine önderlik edilerek yakın vadede gerçekleştirilecek daha nitelikli oluşumlara destek verilmeli ve böyle bir yapının ortaya çıkması durumunda, başından itibaren içinde yer alınmalıdır. Burada dikkat edilmesi gereken en önemli nokta, genel kitleden kopuk, onun çok çok ilerisinde birtakım girişimlere yönelerek, tecrit olmuş bir yapı durumuna düşülmemesidir. "İnsanları şu anda gerçekten yutamayacakları, ama yakında öğrenecekleri şeyleri yutmaya zorlayarak daha kötü bir karışıklık durumuna getirmeyin" diyen Engels'in bu sözü, konumuz özgülünde dikkatle kavranılmalı ve hayata uygulanmalıdır. Böylesi girişimlere yönelen ya da yönelebilecek olan devrimci güçler de ikna edilmeye çalışılmalı, belirttiğimiz perspektif doğrultusunda davranmaya zorlanmalıdır.

DISK'in faaliyetinin serbest bırakılması noktasında ise, bu konu 12 Eylül'ün teşhiri ve genel demokratik istemlerin savunulması anlamında ele alınmalı ve sahiplenilmelidir. Ancak bunu yaparken izlenmesi gereken yol, DISK'i bir umut olarak gösterme, olumluluklarına nazaran daha fazla olan olumsuzluklarını yok sayma şeklinde olmamalıdır. Belirttiğimiz doğrultuda savunulur ve sahiplenilirken, reformizmin çepçevrelerini kıramamış olması, işçi sınıfının mücadelesini yürütmeye gereken niteliklere sahip olma-

ması gibi olumsuzlukları en geniş bir biçimde teşhir edilmelidir. "...siyasal savaşında bazen daha az kötüyü seçmenin gerekli olduğu" (Lenin) genel doğrusundan hareketle TÜRK-İŞ'le kıyaslandığında daha olumlu bir noktada bulunan DİSK'in bu yönü savunulmalı, sahip çıkılmalı ve olumsuzluklarından arındırılarak geliştirilmesine çalışılmalıdır.

Son olarak değinilmesi gereken bir diğer nokta da, özellikle son toplu sözleşmeler öncesinde sürekli olarak gündemde olan genel grev meselesidir. Burjuva muhalif kanalların bile "genel grev" çığlıkları atmaları, daha doğrusu gelişen mücadeleden dolayı atmak zorunda kalmaları, konunun öneminin kavranılması, açısından dikkate değer bir husustur.

Mevcut yasalarla genel grevin "yasa dışı" ilan edildiği herkes tarafından biliniyor. Bu anlamda işlevleri işçi sınıfı mücadelesinin "yasal" sınırlamaları aşmasını engellemek ve böyle bir gidişin önünde set teşkil etmek olan sarı-sendika ağalarıyla reformist ve revizyonistlerin, bu "işçi ordusunun genelkurmayında, sürekli olarak düşmanın genelkurmayına koşan ve kitleler sokağa döküldüğünde, sanki şu ya da bu formül sorunu belirleyecekmiş gibi, her türden anlaşma formülü önererek anlaşma arayan önderler'in

(A.S. Losovsky age-sf. 74) çok ama çok zorda kalmadıkça böylesi bir eylem biçimine yönelmeleri ya da tabandan gelen böylesi bir isteme olumlu yanıt vermeleri, kendi doğalarına aykırı bir tutum olacaktır. Hatta bunu savunur görünseler bile, tüm gayretleriyle engellemeye ve boğmaya çalıştıkları ve çalışacakları gayet açıktır. "Ama grevi engelleyemeyeceklerini gördükten sonra, mücadeleyi tayin edici anda boğmak ve savaşçılara ihanet etmek üzere grevin başına geçecekler. Taktikleri hareketin başını koparmak için onun işbaşına geçmek şeklindeki son derece basit formüle indirgenebilen sermayenin ajanlarının, en büyük reformist sendikaların başında bulunduğu bir yerde, hakim koşullar altında doğru bir mücadele önderliğini nasıl sağlayacağımız şeklindeki ciddi sorunla karşı karşıyayız" diyor Losovsky'nin sözleri, ülkemiz ve konumuz özgülünde dikkatle değerlendirilmelidir. (age. sf. 81)

Belirttiğimiz türden dönem ve burjuva ajanı hainlerin etki alanı altında bulunan ve geçmişinde genel grev gibi bir eylem deneyimi bulunmayan işçi sınıfımızın, ha deyince genel greve gidebileceğini düşünmek, fazla iyimser ama gene fazla zararlı bir yanlıgı olmaktan öteye varamaz. Objektif anlamda böylesi bir eylemin şartları va-

rolmakla birlikte, içinde bulunduğu-muz andaki subjektif durum, bir genel grevin hemen örgütlenirliip hayata geçirebilmesi ve başarıya ulaştırabilmesi için uygun değildir. Bu gerçeklerin ışığında hareket edilmeli, genel grev sorunu, işçi sınıfı içinde yürütülecek faaliyetin bir parçası olarak ele alınarak en geniş biçimde propaganda yapılmalı ve eyleme dönüştürülmesi için azami gayret gösterilmelidir. "...ne zaman öfkeyle mücadeleye atılıp ne zaman dişlerini gıcirdatarak beklemen gerektiğini tam bilmek; yoldaşlar, bu Bolşevikler taktiğinin en büyük sanatıdır!" (Losovsky)

Doğru taktik politikalar saptayıp hayata uygulandığında, kitle mücadelesinin bizzat içinde yer alıp, mümkün olan en büyük çabayla yönlendirilmeye çalışıldığında ve bu uğurda her türlü güçlük özveriyle göğüsleğinde, tüm engellerin üstesinden gelinebilir ve kitlelerle sağlam bağlar kurularak, onların içinde kök salınabilir. Bu görevleri eksiksiz bir biçimde yerine getirecek olan öncü, kitleleri demokratik devrim ve sosyalizm yolunda eğitip, harekete geçirebilmeye ve sömürü ve zulüm düzenini yıkarak adım adım sosyalizmi inşa etmeye muktedir biricik güç olmaya layık bir hale gelebilir. Ve gelecektir de... □

Baştarafı 21. sayfada

pektifini dışlayan bir siyaset ve siyasi örgütsüzlüğün açık adı gençlik mücadelesi ve örgütlenmesinin TASFIYE edilmesinin, devrimci sloganlarla gizlenmiş ince bir biçiminden başka bir şey değildir. "Liberaler ile K.B. demokratlar, binbir şekilde devrimci sosyal partinin umutlarını yok etmek partiyeye zarar vermek, partiyeyi devirmek ve onun yerine içinde başarı sağlayabilecekleri yasal işçi kurumlarını geçirmek için alanı temizleyip yer açma çabası içindedirler." (Lenin, Yasadışı Parti, Yasal Çalışma sf.72)

Proletarya partisinin ve onun ML-GENÇLİK BİRLİĞİ'nin yerine demokratik kitle örgütleri geçirilip hangi yüzle, evet hangi yüzle biz "ML"ler denilebiliyor.

Eğer kitle örgütleriyle iktidara yürüneceği söyleniyorsa bu komediye

tarihteki örnekleri ve savunucularını muhatap bırakıyoruz. Yok, eğer kitlelerin mücadelesi proletarya partisini (doğal olarak onun gençlik örgütünü) doğuracak deniyorsa, Amprizmin tanrı babası şefaafat bu yursun.

Söylediğimiz öz olarak şudur: Genel politik arenada olduğu gibi gençlik içindeki çalışmamızda da önümüzdeki görevler içinde iki temel öge; eğitimin ihtilalci-sosyalist eğitimi ve onun siyasi iktidar mücadelesine sınıf bilinçli proletarya öncülüğünde direkt sevk edilmesinin yegâne yolu (biz istediğimizin için değil, egemen sınıflar ve ülkenin sosyal-ekonomik-siyasi koşulları bunu dayattığı için) İLLEGAL ÖRGÜTLENME'dir.

İhtilalci özünü yitirmeyen ve devrimci coşkunun sıcaklığını hâlâ bi-

linçlerinde ve yüreklerinde taşıyanlar için sözümüz şudur: DEVRİMÇİLERİN YERİ DEVRİMÇİLER ÖRGÜTÜDÜR! □

—DÜZELTME—

Ağustos '89 sayımızda yayınlanan "Halka Ayaklanmasını Söylemeyen Alçağın Biridir-1789 Fransız Devrimi 200 Yaşında" başlıklı Derviş Meletoğlu'na ait yazıdaki; 16. sayfanın 1.sütununun son 20 satırı, 2.sütunun tamamı ve 3. sütunun ilk 10 satırını kapsayan bölüm olduğu gibi 15. sayfanın 2. sütununun son dan ikinci satırındaki "yurttaş" kelimesinden önceki yere girecektir, düzeltir okuyuculardan özür dileriz.

ZAMANI DURDURABİLMEK "METRİS Usulü El Bombaları"yla GÜNIŞIĞINA ÇIKAN ATEŞ HIRSIZI BİR KUŞAĞIN ÖYKÜSÜ

*"Öleceksin gülüm benim,
öleceksin
aşk için, ekmek için, özgürlük için
bütün insanları tek kadere bağlayan
bin yıllık hasret için"*

Haydar Uğur

Türkiye'nin ateşle oynamayı seven çocuklara gereksinimi var. Ateşle oynayan çocukların çoğalmasa, ülkemizin özgür ve mutlu bir yarına varmasıyla doğru orantılı. Ateşle oynamayı seviyorum. Ellerim ateşi yakana kadar, ateşle oynamayı sürdüreceğim."

Bu sözler "yüreği avucunda koşan" idamlık şair Mecit Ünal'a ait. 1988'de yaptığı siyasi savunmada "kahramanlığın ödülü boğazlanmaktır" diyordu. "Bunu biliyorum."

Hapishaneye 1980 Eylül şirretiyi düşen Ünal, hâlâ Bartın E Tipi Cezaevi'nde bulunuyor. Ve geceleri emin ki ölümden çok firarı düşüyor.

"Niye korkmalı ölümden
Ölüm şairi susturamaz ki"
Eylül öncesi militan dalgalanmanın sınır boylarından kopup gelen bir yürek kolay kolay pes eder mi ki! Ateşi tanrılardan çalmak varken.

-Ve bu ulaşılması güç bir ütopya değilken- geri dönmek niye?

Mecit Ünal'ı edebiyat çevreleri ilk olarak "Sesini Sesimin Yanına Koy" adlı şiir kitabından tanıdı. Yakalanmazdan önce 70'li yıllarda sol pasifizme karşı silahlı bir reddiye olarak ortaya çıkan ve posterlerinde başına geçirdiği o gösterişsiz köylü imgesi şapkası, zeki ve duyarlı gözleri, granitten bir duvar görünümündeki yüzüyle kuşağının bir tür başkaldırı simgesi olan ve işkence tezgâhlarında ülkenin JULİS FÜÇK'İ olma katına erişen bir güzel, bir önder insanın izinde yürüyen bu yağız delikanlı; o zamanlar mitinglerde, ve grev çadırlarında sözlerini kendisinin yazdığı tok sözlü türküler ve marşlar söylemiş.

Belli ki yazı hayatını içerde sistematize etmiş.

İlk şiirleri bu anlamda her ne kadar yeterli bir estetik formasyona sahip olmasa da, yine de hayatın cümle güzelliklerini bir bir kucaklayan tertemiz bir çıktı.

Devrimcilik mesleğinden gelme ateş hirsızı bu uçarı militan; daha sonraları normal yaşamında olduğu gibi yazı hayatında da usul usul yürüdü. Ve asıl başarısını düzyazıda, "Galatasaray Kaybetti, Biz Kazandık" adlı röportaj çalışmasında duyuran yazar, bu atağıyla '89 Yunus Nadi Armağan Ödülü'nü aldı. O çalışmasında Ünal; binlerce tutuklunun açlık trajedisi karşısında insani duyguların ne denli kötürümleştirdiğini vurguluyor ve bunun da Eylül karabasıyla stilize olan "toplumsal bir körleşme" olduğunu söylüyordu.

Ardından "gündüzleri savaşan, geceleri savaş alanlarını dolaşan bir savaş fotoğrafçısı" olarak Metris'i turlayacaktı Ünal. Ve bu kez ortaya "Zamanı Durdurabilmek" yani "Metris'den röportajlar" çıkıyordu. Acıların, ölümlerin, işkencelerin ve isyanların namı durağı Metris "ateşle oynamayı seven" bir kuşağın yüksek okuluydu. Tüm bir Eylülüst rejim boyunca hep "umudun yarısı" olmayı başaran bu direniş odağı, bağrında onlarca devrimci şair, yazar ve sanatçı yetiştirmeyi de başaracaktı. Nitekim zulalarını patlata patlata ortaya çıkan ateş hirsızı devrimciler, kimilerinin "cezaevi edebiyatı" diyerek küçümsediği karşı tarihi hiç çekincesiz adım adım günüşiğine çıkardılar bile.

Yaşayan bizdik, gören bizdik, yazacak olan da biz olmalıydık.

O halde "kimdik biz ve niçin açlıklara, ölümlere yatıyorduk? Niçin boyun eğmiyorduk?"

Resmî tarihe -yani katillerin ve onların entelektüel uzantılarının yazdığı tarihe- bakılırsa biz; eksik ana-babaların ve kültürlerin eksik çocuklarıydık. Serüvenciydik, öcüyduk, hatta şizofrendik. "Hayır" diyor Mecit Ünal. "Asla değildik!" "Doğruları ve yanlışlarıyla, umutları ve umutsuzlukları, yenilgileri ve düş kırıklıklarıyla, ama boyun eğmezlikleriyle ölmüş, öldürülmüş, işkence görmüş, yıllar yılı katlanılmaz acılara göğüs germiş, inançlarının kavgasını inatla sürdüren siyasal bir davanın kadını ya da erkeğiydik." "Çözüldük. Bu doğru. Ama direndik de." Öyleyse bizi bizden başkası anlayamaz ve anlatamazdı.

Mecit Ünal, yani bu "yüreği avu-

cunda koşan" genç idamlık, "Metris usulü el bombaları"yla gün ışığına çıkardığı röportajlarında ateşi çalmaya giden ve fakat "yenilen, ricat yollarından bayraklarını toplayarak geri çekilen" bir kuşağı, yani bizi anlatıyor. Hem de bugüne kadar alışıl gelmiş klasik röportaj tekniklerinin çok çok dışında yepyeni bir teknik biçimle!..

Elinde Layka marka (ki böyle bir makinaya asla sahip olmadığını söylüyor) bir fotoğraf makinasıyla Metris'in altını üstüne getiren yazar, çoğu zaman koğu ve havalandırmalarla yetinmeyip dışarlara da çıkıyor. Ve yıllar öncesinin fabrika önlerini, miting günlerini, afiş gecelerini kareleyerek bir bir çekiyor. Sonra oturuyor, dondurduğu bu anları (yani düşsel fotoğrafları) teker teker inceliyor ve çözüyor. Ortaya da ateş hırsız bir kuşağın koca koca öyküleri çıkıyor tabii.

Bu güzelim (ve aynı zamanda trajik) öykülerde neler yok ki! Aşk, kavga, özlem... Teori ve pratik... Dün, bugün, yarın...

En çok da yakın geçmişin eleştirel muhasebesine kafa yoruyor yazar. "Eksik gramajlı devrimcilik"ten kaynaklanan bir dizi hatayı hiç çekinmeden dobra dobra söylüyor. "TV'de haberler dışında hiçbir programı izlemeyeceksin, gazetelerin magazin sayfalarını okumayacaksın vs. vs..." Zaman zaman da acı bir ironiyle karışık ilginç tespitlerde bulunuyor. "... ben bırakalım" diyor "roman klasiklerini, Marksist klasikleri okumamış 'önder'ler gördüm". (Daha doğrusu karşısındaki röportajcıya dedirtiyor.)

Aşk ve evlilik konusunda da söyledikleri var. "Feodal tutumu sosyalist tutum olarak görüp göstermeye çalıştık". Dahası var. "İç boş kahramanlar yarattık. Bizden öncekileri ya tümden reddettik -çok yanlış- ya da tanrılaştırdık"...

Evet!... "Kod adı yüreği avucunda koşan" bu bulutçuk yazar, gerçekten de deyim yerindeyse nevi şahsına münhasır bir kalemlerle ateşle oynamayı seven bir kuşağın uslanmaz öykülerini yazmış.

Kitabın ilk ve son bölümleri bu anlamda röportajların fantastik diyalog ve iç monologlarla geliştiği

doğru tanıklıkları içeriyor. Ancak orta bölümler, yani asıl olarak "bir ölüm oruçcusuyla başlayıp biten söyleşiler" bu tanıklığı bilimsel nesnellik bağlamında sonuna kadar doğru götürmüyor. Zira bir taraf röportajlarda istediğini serbestçe söyleme hakkı buluyorken, diğer taraf bu haktan amaçlı olarak mahrum bırakılıyor. Ve işin ilginç tarafı aynı dönemde yazarın eylem ilişkini tavrı bu konuşturulmayan esas çoğunluğun tavrıyla özdeş. Yani o da eyleme katılmıyor ama eylemi bir haftalık açlık grevi yaparak destekliyor. Ve sonra da kalkıp Ö.O.'cu sahiplerinin ağzından "ricatçılar", "statükocular" deyip müthiş bir kendini yadısınmaya bir nevi tarih çarpıtıcılığına gidiyor.

Şurası bir gerçek ki; sözü edilen eylem, daha ziyade "grupsal kaygular"dan hareketle yapıldı. Ve faturası da direnişçi kitleye pahalya mal oldu. Kim ne derse desin, eylem sahipleri ne denli övünürse övünsün 200'e yakın kişinin birden "bağunsızlaşma"sı bizce fevkalade anlamlı bir olay!

Bu anlamda "cezaevlerinde tam reform" talebiyle eyleme başlayan ve fakat bundan bir sonuç alamayınca bu kez 180 derecelik bir açığı çizererek "Kızıldere'den sonra ikinci görkemli manifestomuz" v.b. gibi siyasal avuntulara başvuran eylem sahiplerinin aksine; statükocu hat, (ki bu onların sıfatlaması) mücadelelenin önünde tıkayıcı işlev gören ve yoğun bir saldırı tahtası olarak kullanılan TTE'yi geçici olarak giyerek uzun vadeli ve kitlesel çoğunluğun yararına önemli bir mücadele yolunu açmıştır.

Bu cümleden olmak üzere; yazarın kolektifin (zira Metris'te direnişçi omuzlayan her daim kitlenin kendisi olmuştur) ihtiyaçlarına ve çıkarlarına cevap veren bu doğru kitle çizgisini görmezlikten gelmesi ve cezaevlerini sınıf mücadelesinin üssü haline getiren, kitleleri kopuk kadrosal eylemler yapan bir anlayışı estetize etmesi fevkalade bir yanlış olup aynı zamanda tarihsel bir talih-sizliktir de! □

Yeni Demokrasi Yıllıkları Çıktı!

1.'den 18. sayıya kadar üç cilt halinde
Cilt fiyatı 25.000 TL.
3 cilt 75.000 TL.

İsteme Adresi
Yeni Demokrasi
Piyerloti Cad.
Ortaklar İş Han.
No: 32-35-37
Çemberlitaş/İST.

Düzeltilme

25. sayımızda "Tarihte Son Söz Hep Direnenler Söyler" başlıklı kapak yazımızın 7. sayfa 3. sütun 1. paragrafında "... ekonomik demokratik mücadelelerine siyasi karakter kazandırma..." cümlesi yanlıştır. Doğrusu "... ekonomik demokratik mücadelelere önderlik ederek, bu mücadeleyi siyasal iktidar mücadelesiyle bütünleştirmeye..." şeklindedir. Düzeltiliyoruz.

Düzeltilme

Dergimiz Yeni Demokrasi'nin 25. sayısında yer alan "Ölümler Toprağı Diriltti" adlı yazıda "Ölüm orucu ve Açlık Grevlerinde yaşamını yitirenler" arasında Mehmet Emin Fatih ÖKTÜLMÜŞ'un anılmamasını ciddi bir hatamız olarak değerlendiriyor. M. Fatih Öktülmüş'un mücadeleciliğini saygıyla anıyoruz.

Çağdaş Bir Yolcunun Bataklık Yolculuğu Üzerine Birkaç Söz

Ayşe Zaloğlu

Çağdaş Yol adındaki Dergi, Ağustos sayısında "İbrahim Kaypakkaya ve Demokratik Devrim Sorununa Bakış" başlığı ile M.Yılmaz imzalı bir yazı yayınladı. Kaypakkaya'nın "PDA ile arasındaki ayrılıklarının kökeni", "Kemalizm", "Başçelişki", "Toprak Devrimi", "Sosyal emperyalizm" vb. konulardaki görüşlerini eleştiren M.Yılmaz, bahsi geçen noktalara ilişkin bakış açısını ortaya koymaktadır. Yılmaz'ın ortaya koyduğu görüşler - hem İ.Kaypakkaya şahsında ML-MZD'de saldırdığı niteliği taşıması, hem eleştiriyi bayağıştırdığından ötürü siyasi ideolojik mücadeleyi yozlaştırması bakımından üzerinde bir değerlendirme yapmamızı gerekli hale getirmiştir.

Çağdaş Yol Dergisi'nde yayınlanan sözkonusu yazı, Kaypakkaya'nın tezlerinin ne anlama geldiğine kafa yormadan, yazarının kafasında yarattığı önyargılarla meseleye yaklaşması nedeniyle, ciddi bir eleştiriden çok, beceriksiz bir kara çalma denemesi niteliği taşımaktadır. Bu nitelik, getirilen eleştiriler ile Kaypakkaya'nın söyledikleri arasında muazzam bir çelişki -ve ortaya koyduğu görüşlerde mütahş bir yüzeyellik taşıyan önyargı üzerine inşa edilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. O bakımdan söz konusu yazı her yönüyle eleştiri konusu teşkil etmektedir. Ancak biz M.Yılmaz'ın "kara çalma denemeleri"nden yalnızca belli başlı noktalar üzerinde duracağız. Konuyu uzatmadan M.Yılmaz'ın Kaypakkaya ile PDA çizgisi arasındaki ayrılığa ilişkin tahlillerine geçelim.

İ.K Çizgisinin Ortaya Çıkışı ve "Kopuşma" Teorilerine İlişkin;

M.Yılmaz, İ.Kaypakkaya çizgisinin ortaya çıkışını PDA (Proleter Devrimci Aydınlik) ile aralarında 'Kemalizm' konusunda ortaya çıkan görüş farklılıklarına bağlamaktadır. Yılmaz, İ.Kaypakkaya'nın Perinçek ve PDA'nın çizgisini temel noktalarda savunduğunu ileri sürerek, 'Kemalizm noktasında gündeme gelen' 'Kopuşma'nın Kaypakkaya çizgisinin şekillenmesindeki temel düzlemi oluşturduğunu söylemektedir. O bu tezlerini "12 Mart kapıyı çaldığında D.Perinçek liderliğindeki PDA çizgisi başlıca üç karakteristik görüşüyle özetlenebilir: a)- Sınıfsız bakış açısı ve Kemalizmi bayraklaştırması, b)- Önmüzdeki devrimi başlıca "toprak devrimi" olarak görmesi, c)- Dünya sosyalizmini, "emperyalist" göyerek ABD emperyalizmiyle eş tutması (sosyal-emperyalizm tezi) İ.Kaypakkaya kopuşurken teorik planda esas olarak PDA'nın Kemalizm tahlilleriyle kopuşmuş, diğer iki temel görüşü kuvvetle savunmayı sürdürmüştür." (Çağdaş Yol, sayı. 8 sf. 4) şeklinde formüle etmektedir.

M.Yılmaz bu tespitleri ile Kaypakkaya ve PDA çizgisi arasında cereyan eden büyük siyasal muharebelerin muhtevasından bihaber olduğunu açıkça ortaya koymasının yanı sıra, bazı tarihsel gerçekleri de çarpıtmaktadır. Yılmaz'ın PDA ile İ.K. arasında bazen açık, bazen gizli, bazen şiddetli, bazen sakin ama ardı arkası kesilmeden kıran kırana devam eden iki çizgi mücadelesinin özünden bihaber oluşu, onun, Perinçek çizgisi ile Kaypakkaya çizgisinin temel dün-

ya görüşü itibarıyla bir ve aynı olduğu şeklindeki değerlendirmelerinde kendisini ele vermektedir.

Çünkü siyasal faaliyetle birazcık temasta bulunmuş, herkes bilir ki; (Kontrgerilla şefleri de dahil) Kaypakkaya ile PDA çizgisi arasında Devrim niteliği, hedefleri, muhtevası, yolu, sınıfların mevzilenmesi, ittifaklar sorunu, dünya ve ülke tahlilleri, döneme ilişkin görevler vb. temel sorunlar da iki çizgi arasında köklü bir farklılık mevcuttur. 12 Mart döneminin en kapsamlı, en yetkin teorik muhtevaya sahip, sınıf mücadelesinin bütün canalcı sorunlarına ilişkin Kaypakkaya ile PDA arasında yürütülen polemikler ve bunların belgeleri bu gerçeği kanıtlamaktadır. Kaypakkaya'nın bu polemigi, Lenin'in "Proletarya devrimini icra edebilmenin sırrı", "Ekonomizme karşı mücadelenin panzehiri" Ne yapmalı'sını ve Ne Yapmalı'yı 1960'lı yıllara taşıyan BPKD (Büyük Proleter Kültür Devrimi)'ni Türkiye toprağında göndere çeken kesimini temsil etmektedir. Onun işçi sınıfının ideolojisi ve biliminin yeni ve nitel olarak ileri bir aşamasını temsil eden Mao Zedung düşüncesi ile silahlanarak ülkemizde sınıfsız toplum ideolojisini temsil eden güç haline gelmesinde BPKD'nin büyük bir fonksiyonu sözkonusudur. O bu gerçeği 'Hareketimiz BPKD'nin ürünüdür' (TİİKP program taslağının eleştirisi) şeklinde izah etmektedir. ML-MZD'nin evrensel gerçeklerini ülkemizin koşullarına yaratıcı tarzda uygulayan Kaypakkaya, Türkiye devriminin temel sorunlarına ilişkin görüşlerini Kızıl Siyasi İktidar öğretisi, TİİKP program taslağının eleştirisi (KP bu kendi grubunun program tas-

lağıdır aynı zamanda) Kemalizm, Türkiye'de milli mesele gibi çeşitli önemli siyasal noktalarda özetlemiştir. Kaypakkaya'nın devrimimizin temel meselesine ilişkin özetlediği görüşlerden hangisinde PDA'nın görüşleri ile bir benzerlik mevcuttur? Kızıl siyasi iktidar öğretisi, halk savaşı stratejisi ve sınıfsız toplum için silahlı mücadele konusunda Kaypakkaya ile PDA arasında nerede bir dünya görüşü benzerliği vardır? Türkiye'de milli mesele, faşizm, faşizme karşı mücadele, kemalizm konusunda hangi noktalarda iki çizgi arasında bir birliktelik mevcuttur? İttifaklar, kitle çizgisi, sınıfların mevzilenmesi ve cephe sorununda nerede bir çizgi benzerliği mevcuttur? Demokratik Halk Devrimi'nin muhtevası, MZD'yi ele alış, sosyalizm vb. hangi noktalarda iki çizgi bir ve aynı görüşler paylaşılmaktadır? vb. Yılmazzer gibi soruna bazı kavram benzerlikleri (sözgelimi MZD'nin formülasyon düzeyinde kabul edilmesi, anti-feodal, anti-emperyalist Demokratik Halk Devriminin ülkemiz özgülünde toprak devrimi özünü taşıması gibi) yerine muhteva bakımından benzerlikler bulma şeklinde yaklaştığımızda bu iki çizgi arasında bir benzerliğin olmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Her iki çizgi arasında bir benzerliğin olmadığını yürütülen siyasal muharebelerin ürünlerinin Kaypakkaya tarafından formüle edilen özünü teşkil eden DABK MANİFESTOSU'nun temel platformuna başvurarak sonuçlandırmak istiyorum. 1. Kaypakkaya'nın formüle ettiği devrimin temel platformu şeklindeki bu manifesto örgütlenme, mücadele biçimleri kır, şehir ilişkisi, askeri taktikler, mücadelenin muhtevası vb. sorunlardaki görevleri esas tali bağlamında 11 nokta etrafında ortaya koymaktadır. Bunlar; 1- Köylük bölgelerdeki faaliyet esas, şehirlerdeki faaliyet talidir. 2- Silahlı mücadele esas diğer mücadele biçimleri talidir. 3- İlgel faaliyet esas legal faaliyet talidir. 4- Ülke çapında düşman bizden güçlü olduğu müddetçe stratejik savunma esasır. 5- Stratejik savunma için taktik taarruzlar esas taktik savunma talidir. 6- Bu dönemde köylerde silahlı mücadele içinde gerilla savaşı mücadelesi esas diğer mücadele biçimleri talidir. 7- Şehirlerde (Büyük şehirlerde) stratejik savunma döneminde kuvvet biriktirmek esas ayaklanmalar düzenlemek talidir. 8- Örgütlenmede parti örgütü esas diğer örgüt-

ler talidir. 9- Diğer örgütlenmeler içinde silahlı mücadele örgütleri esastır. 10- Kendi kuvvetlerimize dayanmak esas müttetiklerimize dayanmak talidir. 11- Ülkemizde silahlı mücadele şartları vardır. (I.K. syf. 303) şeklindeki özetlemedir. 1. Kaypakkaya'nın PDA saflarından ayrılmadan önce TİİKP'nin DABK (Doğu Anadolu Bölge Komitesi) organı adına tüm örgüte sunduğu, daha sonradan da kendi grubunun temel platformunu oluşturan bu manifestonun mantığının özü ve döneme ilişkin devrimin siyasal görevlerini açık, kesin ve bilimsel bir izahını teşkil etmektedir. (Onu bir kalıpsal doğma olarak ele alanlar da bu deklarasyonun özünü hiçbir zaman kavrayamazlar.) Tabiatıyla parti militanlarına, devrimci kitlelere siyasal iktidarın nasıl ele geçirileceği, hangi cins faaliyetin yürütüleceği, sınıf mücadelesinin hangi arazisinde ve nasıl mücadele yöntemleri kullanılacağı, örgütlenmede kavranacak esas halka, ittifaklar ve askeri strateji ve taktikler gibi bir dizi temel konuda esas tali ayrışımını da yaparak açık bir platform özelliği taşımaktadır. Bu platform Düzgün dağındaki köylüye, İstanbul'daki işçiye, üniversitedeki öğrenciye, yoksul emekçilere siyasal iktidarı ele geçirmeleri için proletarya partisi önderliğinde karşı-devrimin zayıf halkasını teşkil eden ülkemizin kırlık bölgelerinde kitleleri gerilla savaşı içinde örgütleyerek, sistemin zayıf parçalarını vurup göçürerek, bu parçayı proletaryanın egemenliğine geçirip, o parçada halk iktidarı inşa ederek süreç içinde iktidar alanlarını genişleterek ülke çapında siyasal egemenliği kurmaları gerektiği berrak bir şekilde dile getirmektedir. Yine bu platform kır, şehir diyalektiği içinde şehirlerde işçi sınıfı içinde kuvvet toplama ve ayaklanmalar düzenleme yasal, yasadışı çalışmayı iktidar mücadelesi içinde birleştirme, askeri taktikler vb. meselelerde ciddi çözümler sunmaktadır. Şimdi kavram benzerliği peşinde koşan Yılmazzer, PDA ile I.K. çizgisi arasında nasıl bir benzerlik kurabilmektedir acaba? 'Kopuşma' gerçekte onun dediği gibi yalnızca Kemalizm noktasında mı olmuştur? Yargıyı, bu iki çizgi arasındaki çatışmanın özünden hiçbir şey kavramamış, kafasında hayali şato yaratarak saldırma yolunu tercih etmiş Yılmazzer'in benzetme konusunda onu yetenek testinden geçiren okuyucuya bırakıyoruz.

M. Yılmazzer, PDA ile I.K. çizgisi arasında cereyan eden çatışmanın özünden bihaber olmasının yanı sıra, bazı açık tarihsel gerçekleri de sıklıkla çarpıtmaktadır. Yılmazzer I. Kaypakkaya'nın sosyal emperyalizm konusunda PDA saflarında yürüttüğü mücadeleyi bir çırpıda reddederek Kaypakkaya'nın Perinçek çizgisini devam ettirdiğini iddia etmektedir. Yılmazzer bu tutumuyla da sosyal emperyalizmin PDA tarafından kabul edilmediği dönemde Kaypakkaya'nın sosyal emperyalizm konusunda PDA'yı eleştirerek açık ve kesin tavır alınması noktasında çeşitli uyarı ve eleştirilerde bulunduğundan da haberi olmadığını ortaya koymuş olmaktadır. Yılmazzer'in tarihsel cehaletini büyük siyasal muharebenin zabıtlarına geçen gerçeklerle izah etmeye çalışalım. Kaypakkaya PDA'nın sosyal-emperyalizm konusundaki sallantılı, 'ortacı' tutumu konusunda eleştiriler getirerek sunuları söylemektedir:

"Uluslararası planda dünya komünist hareketiyle modern revizyonistler arasında ortacı bir tutum benimsendi. Sovyetler Birliği'nde ve Doğu Avrupa ülkelerinde burjuvazinin iktidarı tekrar ele geçirdiği proletarya diktatörlüğünün burjuva diktatörlüğüne dönüştüğü reddediliyordu. Hele Sovyetler Birliği'nde modern revizyonizmin sosyal emperyalizme dönüştüğünü kesinlikle reddediliyordu" (syf. 208)

Devamla; Kaypakkaya TİİKP Program taslağının eleştirisinde de "Sovyet sosyal emperyalizminin dünya halklarının düşmanı ve ABD emperyalizminin suç ortağı olduğu programda mutlaka yer almalıydı." (syf. 107) demektedir.

Görüldüğü gibi Kaypakkaya'nın söyledikleri hiçbir yoruma yer veremeyecek kadar açıktır. O PDA saflarında dayken partiyi modern revizyonizmin manyetik alanından çıkarmak için elinden geleni yapmaktadır. PDA'nın programa bile sokmaktan titizlikle kaçındığı sosyal emperyalizm karşıtı maddeler o dönemin ML muhalefeti temsil eden I.K. tarafından programa sokulmak istenmektedir. (Tabiatıyla MZD'nin PDA tarafından savunulmasının formülasyondan öteye geçmediği daha kolay anlaşılacaktır.) Mesele ortada iken Yılmazzer bu derin(!) tahlilleri ile hangi siyasal problemi halletmek istemektedir? Hiç sıklıkla tarihsel gerçeklerle 'oynaşan' bunun için de kendisini gülünç

duruma düşüren Yılmaz bu pespayeleri ileri sürerken neyi amaçlamaktadır? Açık ki Yılmaz, 'Ak Aydınlik', 'Ak Aydınlik' üzerine bol bol değerlendirmeye yapıp eski tüfek olduğunu anlatmak isteyerek 'sermaye bozdurma' yerine gerçekleri araştırma zahmetine katlansaydı, bu denli gülünç duruma düşecek cehalet örnekleri sergileme konusunda biraz daha fazla şans sahibi olabilecekti. Ne var ki, onun kaşarlı revizyonist dünya görüşü tam da bu noktada gerçeğe karşı savaş ilan etme noktasında bir misyon yüklenmiştir. O bakımdan mevcut pozisyonu ile dünya görüşü arasında doğal bir uyumluluk vardır. Tabiatıyla ortada olan durum gayet açıktır. Yılmaz'ın pespayeleri ile tarihsel gerçeklikler çatışma içine girmiştir. Gerçeklerle, pespaye tezlerin çatıştığı yerde pespaye tezler bükülmektedir. Yılmaz'ın gülünç duruma düşerek eğilip bükülmesi bu gerçekten kaynaklanmaktadır.

M. Yılmaz'ın 'kopuşma' teorisi I. Kaypakkaya çizgisinin ayırıcı özelliklerinden bihaber olması ve tarihsel gerçekleri hiç sıklımadan çarpıtması sorunun bir bölümünü oluşturmaktadır. Kopuşma teorisinin diğer bölümü ise Kaypakkaya ile Perinçek arasında Kemalizm noktasındaki ayrışmada Yılmaz'ın tahlilinin Perinçek'ü özü oluşturmaktadır.

M. Yılmaz, Kaypakkaya'nın Kemalist Hareket ile ilgili tahlillerini eleştirerek onun hem milli burjuvaziyi değerlendirmesinin, hem de hareketin sınıf niteliğini değerlendirmesinin 'hatalı' olduğunu ileri sürmektedir.

Kaypakkaya'dan "geri ülkelerde komprador olmayan burjuvazi, milli burjuvazi, bilindiği gibi sınırlı da olsa devrimci bir nitelik taşır. Devrimci olmayan sınıf emperyalizm ile işbirliği halinde olan komprador burjuvazidir." (syf. 118 aktaran Ç.Y.) aktarmasını yaparak, Kaypakkaya'nın bu mantığın sonucu olarak Kurtuluş Savaşı'nın sınıf temelini "Biz önceleri Kurtuluş Savaşı'nın milli karakterdeki orta burjuvazinin önderlik etliği görüşündeydik, fakat Stalin ve Şunarov yoldaşı daha dikkatli olarak inceleyince bunun yanlış olduğunu gördük. Milli karakterdeki orta burjuvazi Kurtuluş Savaşı'nın önderi değildir ama, Kurtuluş Savaşı'nda önemli rolü vardır. Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri içinde örgütlenenler çoğu ticaretle uğraşan Türk komprador büyük burjuvaları, toprak ağaları, tefeciler, kasa-

balanın eşraf takımı ve milli karakterdeki orta burjuvazidir. Kurtuluş Savaşı'na önderlik eden sınıflar işte bu sınıflardır" (İ.K. syf. 119 aktaran, Ç.Y.) şeklinde yaptığını ileri sürerek "I. Kaypakkaya'nın tahlili iki bakımdan hatalıdır. İlki o dönem MDD (Milli Demokratik Devrim) hareketine egemen olan bütün olaylara emperyalist işgal açısından bakma, dolayısıyla sınıf farklılıklarını da milli ve gayri milli" (işbirlikçi) sınıflar temelinde indirgeme temel mantığından kopmamış olmasıdır. Geri ülkelerde milli burjuvazinin sınırlı devrimciliğini somut Türkiye koşullarında incelemek yerine gerçeklerimizden öteye soyutlamalara gidilmiştir. Sivas Kongresi'nde 'Manda ya da bağımsızlık' ve hiç de ezici olmayan cılız bir çoğunlukla bağımsızlık görüşünün kazanması milli burjuvazinin sınırlı devrimciliğinden başka nedir? Ve bu milli burjuvazinin sıkıştığına bir emperyalist güç ile işbirliğine girmesi hiç de imkansız değildir. Tam tersine sınıfın karakteri gericedir. I. Kaypakkaya bu yaklaşımı ile "milli burjuvaziyi" somut gerçeklikteki durumdan öteye abartmış, ona fazlasıyla devrimci misyon yüklemiş olur. İkinci hata, doğrudan Kurtuluş Savaşı'nın sınıf temeli ile ilgilidir. Eğer Kurtuluş Savaşı emperyalist güçlerden bir kesimine karşı savaştan öteye aynı zamanda Osmanlıktan burjuva düzenine geçiş ise bu noktada sınıflar konumunda bir alt üstlük olmalıdır. Duyun-u Umumiye'ye teslim olan Osmanlı'da egemen zümre Batı tekelci burjuvazisinin Osmanlı limanlarındaki temsilcisi komprador burjuvazidir. Kurtuluş Savaşı bu burjuvaziyi tasfiye etmiştir. Ancak Kurtuluş Savaşı'nın yaptığı hepsi budur. O dönem Kurtuluş Savaşı'nı güden Anadolu Burjuvazisine biraz daha yakından bakınca en başta tefeci bezirgan sermaye (eşraf-ayan) toprak ağaları ve çok az sayıda modern denebilecek işletme sahibi kapitalist olduğu görülür. Cumhuriyet Türkiye'sinde ise bu burjuva devlet zoruyla sermaye birikimini çeşitli yollarla hızlandırmış tekelci Finas-Kapitali yaratmıştır." (Ç.Y. sayı. 8 sy. 5) denmektedir.

Görüldüğü gibi 'M. Yılmaz'ın Kaypakkaya'ya getirdiği eleştiri asıl olarak sınıf tahlili ve milli burjuva değerlendirmesinin Türkiye somut gerçekleri ile birleştirmesi yerine soyutlamalara gitmesi üzerinde yoğun-

laşmaktadır. Yılmaz'e göre Kaypakkaya o dönem MDD hareketinde egemen olan bütün olayların emperyalist işgal açısından ele alınması ve sınıf farklılıklarını da milli ya da gayri milli (işbirlikçi) sınıflar olarak ayrıştırılması mantığını aynen devam ettirmekte, o da olayları bu mantalite çerçevesinde değerlendirmektedir.

Evet, M. Yılmaz'ın Kaypakkaya'nın sınıfların gösterdiği siyasal reaksiyonu emperyalizme karşı takındığı tavır bağlamında değerlendirdiği; dolayısıyla sınıfların emperyalizm karşısında alacağı tutuma göre devrimci ya da karşı-devrimci (o buna milli ya da gayri milli işbirlikçi diyor) olarak tanımladığı şeklindeki eleştirileri aynen kabul ediyoruz. Gerçekten de Kaypakkaya sınıfların siyasal reaksiyonlarını gündeme gelen siyasal gelişmelerin niteliğini emperyalizm ile olan ilişki ve ilişkilerine göre değerlendirmektedir. Kaypakkaya'nın sorunları bahsettiğimiz çerçevede ele alması oldukça bilimsel ve gerçekçi bir tutumdan kaynaklanmaktadır. Çünkü 1900'lü yılların başında bir dünya sistemi haline gelen emperyalizm bütün tek tek ekonomileri kendi ihtiyaçları ve çıkarları temelinde bir zincirde bütünleştirmiş, dünya çapında paylaşmadık, el uzatmadık bir karış karış parçası bırakmamıştır. (Yılmaz belki kasıtlı olarak zorlayarak üstün zekasını ispat etmek için ilginç keşifler yapabilir-becerebilirse tabii) Emperyalizmin tek tek ulusal ekonomileri yıkarak dünya çapında bir sistem haline gelmesi sınıf ilişkilerinin de bu sisteme uyumluluk arzedecek şekilde yeniden düzenlenmesinde önemli bir fonksiyon oynamıştır. Bu durum dünya çapında emperyalizm ve dünya gerçikliğinin bir kutupta, dünya işçi sınıfı ve ezilen halkların bir başka kutupta toplandığı iki kampın kalın ayrışım çizgileri ile ayrışmasına neden olmuştur. Sınıf; üretimdeki yerleri ortak olan ve dolayısıyla toplumsal gelir dağılımından ortak paydan bu temel üzerinde de ortak bir dünya görüşüne sahip insan topluluğundan başka bir şey olmadığına göre dünyada paylaşılmadık bir karış toprak parçasının olmadığı bugünkü koşullarda bu üretim çerçevesindeki sınıfsal şekillenmelerin toplum hayatına damgasını vurmasından doğal bir şey olamaz. Tabiatıyla gericiliğin, ilericiğin, milliliğin ya da gayri milliliğin temel kriteri de bu sistem içinde alınan yer bağlamında bir anlam bulmuştur. Emper-

yalizm ve proleter devrimleri çağında emperyalizm karşısında takınılacak siyasi tavır iki kaptan birine tekabül edeceğinden objektif olarak siyasal reaksiyon niteliğinin belirlenmesinde temel ölçüt haline gelmiştir. Evet, Kaypakkaya'nın sınıfların siyasal reaksiyonlarının niteliğini teşhis etmede kullandığı ölçü söz konusu siyasal reaksiyon emperyalizme karşı yönelimi ya da onun bir parçası olup olmadığıdır. Lenin'in 'Emperyalizm' adlı eserinde çağımızda ilerliciliğin ya da gericiliğin kriterinin emperyalizme karşı takınılacak tavırdan geçtiğini belirtmesinin başka bir izahı söz konusu olamaz. **Şimdi Bay Yılmaz'ı soruyoruz: 'Kaypakkaya olayları sınıfların siyasal reaksiyonların cinsini emperyalizm karşısındaki tutumuyla ölçmektedir. Zat-ı alileriniz sınıfları siyasal reaksiyonlarının niteliğini hangi ölçütler çerçevesinde, değerlendirmektedir acaba Kaypakkaya'nın bilimsel tezleri için 'Karaçalma Denemeleri'nin ilk satırlarına başlarken sınıf değerlendirmesine ilişkin bir cümlecik açıklama yapmış olsaydınız, geçirildiğiniz yetenek testini belki pozitif yönde etkilemiş olurdunuz. Neyse ki zaman açısından fazla gecikmiş sayılmazsınız gene de!..**

M. Yılmaz'ın milli burjuvazinin sınıf niteliğine ilişkin yanlış tahlillerinin Kemalist hareketin değerlendirmesinde kaçınılmaz olarak etkisini gösterdiğini belirterek Kaypakkaya'nın milli burjuvazinin devrimci misyonunu abarttığı ve ona gereğinden fazla devrimci bir rol yüklediğini ileri sürmektedir. Sivas Kongresi'nde 'Manda ya da Bağımsızlık' perspektifi ile hareket eden milli burjuvazinin devrime damgasını vurduğunu ileri süren Yılmaz daha sonra bu sınıfın emperyalizme teslim olduğu ve finans kapitali temsil ettiğine işaret etmektedir. Kaypakkaya'nın milli burjuvazinin değerlendirilmesine ilişkin Yılmaz'ın eleştirileri gerçekten eleştiriden öteye bir misyona sahiptir. Kaypakkaya'nın söylediklerinin ne anlama geldiğine, ne için, hangi siyasal sorunu halletmek için söylendiğini dikkate almadan onu topa tutmaya çalışan Yılmaz, onun en fazla tizit olduğu ve sürekli temkinli olunmasına özel olarak parmak bastığı bir sorunda ona karaçalmakla' kendi basiretsizliğini sergilemekten başka bir şey yapmamaktadır. 'Tereciye tere satmaya' çalışan Yılmaz, hem de gayet pişkin bir rol üstlenirken Kaypakkaya'nın söyledikleri bir bütünlük içinde alma zahme-

tine bile katlanmamaktadır.

M. Yılmaz, Kaypakkaya'nın milli burjuvazinin devrimci misyonunu abartmasını, bu sınıfın bazen emperyalizmle uzlaşabilecek karakterine bağlamakla sorunun bu yanını görmediğine dikkat çekmektedir. Oysa Kaypakkaya'yı inceleyenler bir dizi makalesinde onun bu uzlaşmacı niteliğine işaret ettiğini kolaylıkla görecektir. İşte bir örnek; Kaypakkaya şafak revizyonizminin milli burjuvaziye ilişkin tahlillerini eleştirirken; "Bu revizyonistler Marksizm-Leninizmin orta burjuvazi hakkındaki yargısını bilmiyor olamazlar" orta burjuvazi zaman zaman devrim saflarına, zaman zaman karşı-devrim saflarına katılır. Bir kanadı devrim saflarına katılırken bir kanadı da karşı-devrim saflarına katılabilir vb." (syf. 420)

İşte Bir Örnek Daha;

“Ö ysa emperyalizm çağında geri ülkelerde siyasi bakımdan bağımsız, milli burjuva iktidarları, genel olarak mümkün değildir. (Bazı özel durumlar olabilir) Çünkü emperyalizm çağında dünya çapında pazarlar birleşmiştir. Emperyalist devletler dünyanın her köşesine, ahtapotun kolları gibi ağlarını sermiştir. Geri ülkelerdeki sermayesi son derece cılız olup, milli burjuvazinin bunlarla rekabet etmesine en küçük bir ihtimal dahi yoktur. Onun için çıkar yol derhal emperyalistlerle işbirliğine girişmek, ülkenin sömürülmesinde münasip pay almaya razı olmaktır.” (418)

Görüldüğü gibi Kaypakkaya açısından milli burjuvazinin sınıf karakteri gayet açıktır.

Bu sınıf üretimdeki yeri itibarıyla hem emperyalizme karşı bir tavır, hem de emperyalizm ile bir işbirliği içine girebilen bir yapısal özellik taşımaktadır. Bu yapısal işlerlik onu bazen devrimci, bazen de karşı-devrimci kampa itmektedir. Sol kanadı genellikle devrim, sağ kanadı da karşı-devrim lehinde bir siyasal eğilim taşımaktadır. Kaypakkaya bu sınıfın böylesi eğilimlerini yerinde değerlendirerek, hem zayıf devrimci özelliklerini, hem de karşı-devrimci özelliklerini adına layık bir şekilde yerine oturtmaktadır. Yılmaz'ın yaptığı aktarmada da bu durum gözlemlenebilir. Ayrıca söz konusu aktarmada, Kaypakkaya'nın hangi siyasal sorunu tartıştığı oldukça önemlidir. Kaypakkaya PDA ile Stalin ve Şurov'un Kemalist devrim hakkında "üst tabaka", "burjuva devrimi", "devrimin önderi burjuva, toprak

ağaları" gibi değerlendirmelerle de kastettikleri burjuvazinin 'komprador' karakterde mi, yoksa 'milli' karakterdeki burjuvazi mi olduğuna ilişkin bir tartışmadır. Kaypakkaya, onların kastettikleri burjuvazinin milli burjuvazi olarak yorumlanmaması gerektiğini, çünkü onun sınırlı bir devrimci 'özelliklere' sahip olduğuna işaret etmektedir. Mesele gayet açıktır. Tabiiyle Yılmaz'ın meydana çıkıp 'Kaypakkaya milli burjuvazinin devrimci misyonunu abarttı', ya da milli burjuvazinin emperyalizm ile uzlaşabileceğini doğal karşılamamaktadır' şeklindeki eleştirilerin yanlış kapı çaldığı ortaya çıkmaktadır.

Son olarak Yılmaz'ın 'Kemalizm bayraktarlığı' yaptığı şeklindeki eleştirilerine rağmen Kemalizm tahlilindeki Perinçek'çi öz üzerinde durmak istiyoruz. Yılmaz, Kaypakkaya'yı eleştirirken Perinçek'in 20 yıl önce söylediklerine 'yeni bir şey' ekleyemediğinden onun iyi bir takipçisi olmaktan kendisini kurtaramıyor. Hal böyle olunca Perinçek'in ideolojisini kendi sosyal pratiğinin önünü aydınlatacak 'fener' olarak kullanıp, şahsını da karalamaktan geri durmamak Yılmaz'ın başka basiretsizliğini ele vermektedir. (Bu sorun sadece Yılmaz'ın özgü bir durum değildir. Türkiye Devrimci hareketinin genelini sorunuz. Devrimci hareket nüanslar üzerinde 'alınıtı nakilciligi' ile bir boğazlaşmayı aynı dünya görüşünü paylaşıp şahıslar üzerinde, kişisel sorunlar öne çıkarıp siyasi mücadeleyi yozlaştırma alışkanlığı kesinlikle terketmek zorundadır. İlerlemenin diyalektiği bunu kaçınılmaz kılmaktadır. O bakımdan Yılmaz'ın Perinçek'ten 'Bizim partimizin kumandanı M. Kemal'dir' şeklindeki aktarmayı yapıp (Ç. Yol, s.8) kendisinin ayrı(!) bir çizgide olduğunu ispat etme uğraşı beyhude bir girişimden öteye bir anlam taşımamaktadır.

1- Çünkü Kemalizm konusunda her iki görüşte aynı muhtevaya sahiptir. Sözü uzatmadan iki görüş arasındaki tam anlamıyla birliği kendi açıklamaları ile ortaya koymaya çalışalım.

Sivas Kongresi'nde 'ya manda, ya bağımsızlık' ve hiç de ezici olmayan cılız bir çoğunlukla bağımsızlık görüşünün kazanması milli burjuvazinin sınırlı devrimcilikinden başka nedir?

"Kurtuluş Savaşı'nı güden burjuvazi basbayağı milli'dir. 'Misak-ı milli onun parolasıydı. İç pazarı örerken 'yerli malı' haftalarıyla daha ilkokullarda çocukların beynine 'milli' tüketime yerleştiren oydu." (syf. 6)

"Duyun-u-umumiye'ye teslim olan

Osmanlılıkta egemen zümre Batı telceli burjuvazinin Osmanlı limanlarındaki temsilcisi olan komprador burjuvazidir. Kurtuluş Savaşı bu burjuvaziye tasfiye etmiştir. Ancak Kurtuluş Savaşı'nın yaptığı için hepsi budur. "Anadolu burjuvazisi" tasfiye ettiği komprador burjuvazinin kanallarına kendisi yerleşmiştir. O dönem Kurtuluş Savaşı'nı güden Anadolu burjuvazisine biraz daha yakından bakınca en başta tefeci bezirgan sermaye (eşraf-ayan) toprak ağalarını ve çok az sayıda modern denebilecek işletme sahibi, kapitalist olduğu görülür. Cumhuriyet Türkiye'sinde ise bu burjuvazi (milli burjuvazi bizim notumuz) devlet zoruyla sermaye birikimini çeşitli yollarla hızlandırmış tekeli finans kapitali yaratmıştır." (age. sf. 5) Yine bir kez de Yılmaz'ın yıllar önce söylenenlere bir göz atalım.

"M.Kemal'in istiklal-i tam (tam bağımsızlık) ve Kurtuluş Savaşı'mız o kadar elle tutulur bir mirastır ki, uğruna onbinlerce işçi, köylü, kanlarını döktüler (canlarını verdiler, hiçbir feodalıktan çekinmediler. Fakat işçi dâkârlıktan çekinmediler. Fakat işçi ve köylüler teşkilatsız olduğu için, millî ihtilâlin önderliğini milli burjuvazi ele geçirdi ve burjuva demokratik devrimi sonuna kadar ilerletmeyecek işçi ve köylüleri baskı altına alan bir diktatörlük kurdu. Yani Kemalist burjuvazinin halk üzerindeki diktatörlüğü milli burjuvazinin karakteri icabı emperyalizm ve feodaliteyle uzlaştı." (Tasfiyeciler yazısı, Aktaran İ.K. sf. 111)

"Osmanlı sultanlığının ve komprador burjuvazinin milli kurtuluş savaşı sonrası yıkılmasından sonra iktidarı ele geçiren yeni Türk burjuvazisi devlet eliyle milli burjuvazi yaratmaya girişti, yeni Türk burjuvazisi bu yıfta altında işçi ve köylüleri insafsızca sömürdü, feodal ağalarla ve emperyalizmle uzlaştı." (12 Mart'tan sonra Dünya ve Türkiye'de 'durum' aktaran İ.K. sf. 113)

Aktarmaya Devam Edelim;

"Osmanlı sultanlığının ve komprador burjuvazinin milli kurtuluş savaşı sonrası yıkılmasından sonraki iktidarı ele geçiren yeni Türk burjuvazisi devlet eliyle milli burjuvazi yaratmaya girişti, yeni Türk burjuvazisi bu yıfta altında işçi ve köylüleri insafsızca sömürdü, feodal ağalarla ve emperyalizmle uzlaştı." (12 Mart'tan sonra Dünya ve Türkiye'de durum' aktaran İ.K. sf. 113)

"Hepimizin bildiği gibi, milli kur-

tuluş savaşımız, milli burjuvazinin önderliğine yürütüldü ve milli ihtilalin önderi M.Kemal'di." (Aktaran İ.K. sf. 111)

Yukarıdaki ilk üç aktarmanın sahibi ise Perinçek'tir. Herkesin teslim edeceği gibi Yılmaz'ın şimdi gevelemeye çalıştığı siyaset 20 yıl önce Perinçek tarafından konulan siyaset ile tam anlamıyla bir uyumluluk arz etmektedir. Her iki bakış açısı Kemalist hareketin sınıfsal muhtevası, hareketin niteliği ve Kemalist hareket sonrası Cumhuriyet Türkiye'si değerlendirmeye bakımından ortak bir değerlendirmeye sahiptir. Bahsi geçen iki görüşte, Kemalist hareketin milli burjuvazinin önderliğinde gerçekleştiği, istiklal-i tam, 'ulusal kurtuluşçu' veya 'manda karşıtı' vb. olduğu konusunda hem fikirdir. Yine her iki görüş Kemalist hareket sonrası Cumhuriyet Türkiye'sinde milli burjuvazinin emperyalizmle uzlaştığı ve komprador niteliğe kavuştuğu (Ya da Yılmaz'ın dediği gibi finans kapital) konusunda bir birlik içindedir. Böylece M.Yılmaz'ın Kaypakkaya ile PDA arasında Kemalizm noktasındaki 'kopuşmada' (Yılmaz'ın ödünç aldığı) Perinçek'in daha olumlu bir pozisyon sergilediği bir başka vesile ile dile getirdiği kendiliğinden ortaya çıkmış olmaktadır. Kemalist harekete Perinçek rehber ideolojisi ile silahlanıp övgüler düzen Yılmaz'ın Kaypakkaya'ya getirdiği eleştirilerin üzerinde daha uzun boyluca durmanın burada bir anlamı yoktur. Çünkü Kemalist hareketin 'ulusal bağımsızlıkçı' niteliğine ilişkin 'Mehmetçiğin andı'ndan, revizyonist oportünistlerin Kemalizm dalkavukçuluğuna kadar bir bütün Kemalist dünya görüşü Kaypakkaya'nın eleştirilerine çarparak tarihinin en ciddi darbesini yemiştir. Kaypakkaya Türkiye Devrimci hareketinin '70'li yıllarda temel sorunlarından biri olan bu sorunda 'Kemalizm hayranlığı', 'Bağnaz Türk milliyetçiliği', 'Kemalist devrimcilik' vb. damarları şaha kalkan revizyonizmi proletaryanın biçtiği altına yatırmış, sosyalizm maskeli şövenizm zehirinin devrimci hareketin bünyesinden dışarı akıtılmasına damgasını vurmuştur. Kaypakkaya'nın kapsamlı Kemalizm eleştirisi oportünizmi öylesine basınc altına almıştır ki, daha önceleri göğüslerini gere gere yaptıkları Kemalizm savunuculuğu onun devreye girmesiyle yerini daha utangaç(!) bir Kemalizm savunuculu-

ğuna bırakmıştır. Kemalizm üzerine 'laf' etmeye çalışanların Kaypakkaya'nın 'gözünün içine' bakmadan edemeleri gerçeği bunu kanıtlamaktadır. Onun Kemalist hareketin sömürge, yarı-sömürge, yarı-feodal yapıdaki Türkiye'nin fiili işgalin kaldırılması ile sömürgecilğe son verdiği, ancak yarı-sömürge-yarıfeodal yapıyı aynen devam ettirdiği şeklindeki tespitlerinin tazeliği ve canlılığı bütün bilimsel içeriği ile bir gerçek olarak varlığını hâlâ devam ettirmektedir. Yılmaz'ın meselenin bu yanına ilişkin bir dizi ciddi sapmaları daha vardır, ancak bu mesele üzerinde daha fazla durmanın sınıf mücadelesinin sosyal pratiği açısından fazlaca bir yararı yoktur. O bakımdan bu konu hakkında söylediklerimizle şimdilik yetiniyoruz.

M.Yılmaz Kaypakkaya'nın başçelişki tespitini de eleştirmekte ve Kaypakkaya'ya bu tespitlerinden ötürü "Köylü Devrimcisi" benzetmesi yapmaktadır. Yılmaz, 'feodalizm ile halk arasındaki çelişkinin Türkiye'de baş çelişki olarak görülmesini, feodalizmin gücünü abartma, kapitalizmin seviyesini olduğundan az gösterme ve azami hedef itibarıyla kapitalizmin çerçevesinin dışına çıkmayan devrimci-demokratiklikten öteye geçmeyen bir dünya görüşünün ürünü olduğunu ileri sürerek bu tespitlerin hem '70'ler Türkiye'si, hem de bugünkü Türkiye gerçekliği ile bağdaşmadığını ileri sürmektedir. Yılmaz'ın Kaypakkaya'ya itirazlarına ve şikayetlerine bir göz atalım;

Yılmaz'ın Söylüyor;

"Ancak İ.Kaypakkaya'nın başçelişki tespiti Türkiye'de burjuvazinin yapısı ve gelişme özelliklerini bir bakıma ikinci plana itmektedir. Çünkü 'Bugün ülkemizde feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişme diğer çelişmelerin gelişmesini tayin ve onlar üzerinde tesir icra ettiği için yönetici ve belirleyici rol oynadığı için baş çelişmedir' (İ.K. sf. 402) Bu nedenle önmützdeki devrim -toprak- devrimidir. 'Ne 1970'ler Türkiye'sinde, ne de bugün bu tespitin gerçeklik olmadığı açıktır. Bu tespit ancak bir köylü devrimcisinin özlemi olabilir. İ.Kaypakkaya proletarya ile burjuvazinin mücadelesini de baş çelişkinin çözümmesinden sonraya kadar ertelıyor. 'Proletarya Burjuvazi çelişmesinin netleşmesi ve olgunlaşması feodalizmin halk yığınları tarafından silinip süpürülme-

sine bağlıdır". (I.K. syf. 403) Bu ifade bir dil sürçmesi sanılmamalıdır. Mantığın kaçınılmaz varış noktası budur." (Çağdaş Yol. sayfa 8, sf. 6)

Yılmaz Bir Kez Daha;

"...Baş çelişkinin feodalizm ile halk yığınları arasında olduğunu ileri sürmek ne anlama gelir? Türkiye'de ekonomik yapı bakımından kapitalizmin gelişim seviyesini çok geri kabul etmek, feodal ilişkileri ise olduğundan öteye abartmak anlamına gelir. Öte yandan mücadeleye gelişen üretim biçimi ve güçlenen sınıf açısından değil, daralan ya da yeni kılıklara girerek değişen eski üretim biçimi ve zayıflayan sınıflar açısından bakmak demektir." (agy. sf. 6)

Yine Yılmaz;

"Eğer Devrimi sürükleyecek halka, "feodalizm ve halk yığınları arasındaki çelişki", ise yaşadığımız yıllar boyunca köylülükle toprak ağaları ya da onların yandaşları arasındaki mücadele, devrimci ortamın gündemini belirleyecek ağırlıkta olması gerekirdi. Oysa görmek isteyen her göz, kolaylıkla devrimci akışta sürükleyici halkanın başta işçi sınıfı olmak üzere halk yığınları ile bir avuç finans kapital arasındaki mücadele olduğunu görebilir. Ülkedeki her politik olayın özünde bu çelişki yatmaktadır ve kaçınılmaz bir şekilde bu mücadelenin güçlü hesaplaşmaları genellikle büyük şehirlerde olmaktadır." (agy. syf. 6)

Görüldüğü gibi M.Yılmaz Kaypakkaya'nın baş çelişki konusundaki görüşlerini sorgulamak için binbir gerekçe ileri sürmektedir. Yukarıda söylenenleri maddeler halinde özetlersek;

1- Feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişkinin başçelişki olarak kabul edilmesi feodalizmin seviyesini abartmak, kapitalizmin gelişim seviyesini çok geri kabul etmek anlamına gelmektedir.

2- Kaypakkaya proletarya ile burjuvazinin mücadelesini de baş çelişkinin çözümlenmesinden sonraya kadar ertelemektedir. Onun bu konudaki söyledikleri bir dil sürçmesi değil, tam aksine mantığının kaçınılmaz sonucudur.

3- Şayet feodalizm ile halk arasındaki çelişki baş çelişki ise, o zaman köylülük ile toprak ağaları ve yandaşları arasındaki mücadele devrimci or-

tamın gündemini belirlemesi gerekirdi. Oysa görmek isteyen her göz, devrimci ortamın belirlenmesinde işçi sınıfı ve ezilen halk yığınları ile bir amaç, finans kapital arasındaki mücadele olduğu gerçeğini kolaylıkla görebilir.

M.Yılmaz, Kaypakkaya'nın söylediklerinin ne anlama geldiği konusunda gerçekten de bilgi sahibi değildir. Çünkü o, Kaypakkaya'nın ne dediğini bir kez anlamış olsaydı bu denli kaba yanlışlara düşmesi sözkonusu olmazdı. Ancak onun diğer sorunlarda gösterdiği gayri ciddi tutumu bu konuda da devam ettirdiğinden böylesi 'gaf'lar yapması kaçınılmaz olmaktadır. Neden baş çelişki feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişki olduğu zaman kapitalizmin gelişme seviyesi reddedilmiş olsun? Nereden çıktı bu ilginç teoriler? Bu tezlerin sahipleri hangi ciddi temele sahiptirler? vb.

Bu teori sahipleri böylesi derin(!) tezler üretirken, üretkenliklerini diyalektiğin çelişkiler yasası ile çatışmaya girmelerine ve tabiatıyla metafizik bakış açılarına borçludurlar. Başçelişki nedir? Nasıl tespit edilir? sorusu halledildiği zaman bu gerçek daha iyi anlaşılabilir. Başçelişki birden fazla çelişkinin olduğu yerde çözümünü diğer çelişmelerin çözümünü hızlandıran diğer çelişmeler üzerinde tesir icra eden çelişmedir. Şuna ya da buna, ötekine ya da berikine göre değil de ML-MZD'nin bilimsel öğretilerine göre bir değerlendirme yapıldığında bu sorunun başkaca bir izahı sözkonusu değildir. Yılmaz'ın belki başka ilginç izahı olabilir. Tabiatıyla başçelişkinin isabetli olup olmadığının ölçütü onun diğer çelişmeler üzerinde tesir icra edip etmediği, çözümünün diğer çelişmelerin çözümünü hızlandırıp hızlandırmadığından başka bir şey olamaz. Soruna bu şekilde yaklaştığımızda üretim biçimlerinin yüzdeleri vurma ve 49-51 oranı arama diye bir problem sözkonusu olamaz. (Açıktır ki ülkenin sosyal ekonomik yapısının değerlendirilmesi üretim biçimlerinin birbirlerine oranı, bunun bölgeler arası dağılımı vb. detaylı bir tahlilin yapılması ve bu tahlil ışığında bütün üretim biçimlerinin gerçek yerini olduğu gibi ortaya koymak kesin bir gerekliliktir, ancak tartışma sorununun bu yanı değildir.)

Problemi Bağımsız Demokratik Türkiye'nin inşası önündeki ciddi engellerin birer birer belirlenmesi ve bunların daha önce izah ettiğimiz ön-

celik-sonralık ilişkisi içinde adım adım temizlenmesidir. Bu problemler içinde öncelikle çözülmesi gerekli olan problemler değişmez değil, tam aksine somut duruma göre değişebilir bir özelliğe sahiptir. (Emperyalist işgal ya da -iç mücadelenin esas olduğu dönem gibi) Türkiye'de mevcut başlıca çelişmeler ve baş çelişme sorunu bu bakış açısıyla nasıl ele alındığında, bugün Türkiye gerçeği bize emperyalizm, komprador kapitalizm, feodalizm ile geniş halk yığınları arasındaki temel çelişmenin iktisadi sosyal, siyasal, kültürel vb. problemlerinin bütünü ortaya çıkmasında, mevcut süreçte sebep olan ve bu süreçte var olduğu süreçte de varlığını devam ettirecek olan bu çelişmeden başlıca dört çelişmenin türediğini ortaya koymaktadır. Bu çelişmeler, 1- Emperyalizm ile çeşitli milliyetlerden halkımız arasındaki çelişme; 2- Burjuvazi-proletarya çelişkisi. 3- Feodalizm ile geniş halk yığınları arasındaki çelişki, 4- Egemen sınıfların kendi arasındaki çelişkidir.

Bunun dışında yüzlerce çelişki vardır. Ancak başlıca çelişmeler kategorisi dışındaki bir işlerliğe sahiptirler. Bu çelişmeler içinde hem diğer çelişmeler üzerinde tesir icra edecek, hem de çözümü ile diğerlerinin çözümünü hızlandıracak olan başçelişkinin doğru belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu bakış açısı ile hareket ettiğimizde çelişmeler içinde bugünkü koşullarda çözümü ile diğerlerinin çözümünü hızlandıracak, diğerleri üzerinde etki icra edecek olan çelişme, yani başçelişme feodalizm ile geniş halk yığınları arasındaki çelişmedir. Çünkü bu çelişme çözüldüğünde emperyalizm ile halk arasındaki çelişme ve egemen sınıfların kendi arasındaki çelişme otomatik olarak çözülecektir. Feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişmenin çözümü, demokratik devrimin önemli görevlerinden birinin icra edilmesinden başka bir anlama gelmediğinden bu durum gayet doğal olmaktadır.

Feodalizme karşı yürütülen mücadelenin emperyalizme karşı mücadele ile birleşmesi bu durumun böyle olmasında önemli rol oynamaktadır. Eğer emperyalist işgal koşulları gündeme gelseydi, o zaman feodal sistemle halk arasındaki çelişme ikinci plana düşmüş olacaktır. Demek ki burada temel sorun, sözkonusu çelişmenin ülkenin bağımsızlaşması ve demokratikleşmesi önünde ciddi engel teşkil edip etmediği oluşturmaktadır.

Bugün Türkiye gerçeği feodalizmin alt ve üst yapıdaki mevcut vaziyetinin toplumsal toplumsal ilerleme bakımından ciddi engellerden biri olduğunu açıkça bağırılmaktadır. On milyonlarca köylünün yaşadığı bir ülkede milyonlarcasının feodalizmin angarya-ürün rant- paratrant gibi feodal sömürü kısıpı altında ezildiği koşullarda bu soruna sırt çeviren devrim muradına asla eremez. Sözkonusu feodalizmin yüzde 51 ya da yüzde 49 olup olmaması hiç önemli değildir. Önemli olan, bağımsızlaşma ve demokratikleşme önünde ciddi bir engel oluşup oluşup oluşmadığı sorunudur. Tabii ki bu çelişkinin başçelişki olmasıyla kapitalizmin gelişme seviyesinin küçümsemesi arasında bir ilişki olmadığı açıkça görülmektedir. Türkiye'de kapitalizmin egemen olması durumunda demokratik devrim gündemden kalkacak mıdır? Yılmaz'ın göre kalkmaması için hiçbir sebep yoktur. Demokratik devrimin yapılmadığı, feodalizmin varlığını devam ettirdiği bir ülkede Demokratik Halk Devrimi'nin anti-empyalist niteliğinin yanısıra anti-feodal yanının görülmemesi büyük bir yanılgıdan başka bir şey değildir.

Devam edelim, feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişmenin baş çelişme olması işçi sınıfının burjuvaziye karşı mücadelesinin ertelenmesi şeklinde yorumlanması ise Yılmaz'ın cehaletinden kaynaklanmaktadır. Çünkü bu başçelişki tespitinin proletaryanın mevcut sisteme karşı yürüttüğü mücadeleyi ertelemekle hiçbir ilişkisi yoktur. Kaypakaya feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişkinin çözülmesi proletarya burjuvazi çelişkinin netleşmesi, olgunlaşması, keskinleşmesinden söz ederken bugün komprator burjuvalarla proletarya arasındaki olabildiğince keskin olan dolayısıyla da yoğun mücadelelerine tanık olunan çelişkidenden bahsetmektedir. Yılmaz, Kaypakaya'nın böylesi keskin bir çelişmeyi yeterince göremediğinden ötürü bir de bunu daha da keskinleştirmek için baş çelişkiyi feodalizm tespit ettiğini 've bir dil sürçmesi değil' diyerek yeni bir kıta keşfetmenin rahatlığını(!) yaşarken, Kaypakaya'nın başka şeyler anlattığını nereden bilebilirdi? Kaypakaya'nın feodalizm ile halk arasındaki çelişkinin çözümünden sonra daha da olgunlaşmış, belirginleşerek keskinleşen çelişmeden kastettiği milli burjuvazi

ile proletarya arasındaki çelişkidir. Başka bir deyişle Demokratik Halk Devrimi'nden sonra sosyalist devrimin çözeceği çelişkidir. Dolayısı ile bugünkü mevcut durumda alabildiğince keskin mücadeleye tanık olunan komprator burjuvalarla proletarya arasındaki mücadele başçelişkinin çözümünden sonra değil, tam aksine önce ve onun çözümüne muazzam ölçüde katkıda bulunabilecek bir özellik taşıdığı açıkça ortadadır. Demek ki Yılmaz'ın sorunun bu yanına ilişkin söylediklerinin ciddi bir yanı yoktur. Kaypakaya'nın işçi sınıfının ayaklanmalar için örgütlenmesi direktiflerini vermesi bile yalnızca Yılmaz'ın ileri sürdüğü tezleri çürütmeye yeterlidir.

Son olarak Yılmaz'ın başçelişki ile mücadele alanı arasındaki ilişkiye dair görüşleri üzerinde duralım. Yılmaz başçelişkinin mücadele alanında da hemen etkisini göstereceğini varsayarak başçelişki ne ise mücadele alanı da ona uygun bir yoğunlaşma göstermesi gerekir demektir. O bu bakış açısından hareketle "şayet başçelişki feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişki ise o zaman köylülük ile toprak ağaları arasındaki mücadelenin devrimci ortamın gündemini belirlemesi gerekirdi" şeklinde sorunu ele almaktadır. Bu yaklaşım kabul edilebilir cinsten bir yaklaşım değildir. Çünkü başçelişkiye rağmen sınıf mücadelesinin bazı tarihsel koşullardaki özgül durumları başçelişki dışındaki toplumsal kesimlerde ve siyasal arazide yoğunlaşabilir. Bu durum gayet doğaldır. Sınıf mücadelesi karmaşık süreçlerden oluşmaktadır. Bu süreçler yumağı içinde bazen sınıf mücadelesi şehirlerde, bazen kırlarda yoğunlaşabilir, yine bazen işçi sınıfı, bazen köylülük ve bazen de gençlikten oluşan toplumsal kesimlerde yoğunlaşabilir. Sonuçlardaki bazı veriler başçelişkinin isabetli olup olmadığı konusunda tayin edici ölçüt olamaz. Daha önce işaret ettiğimiz kriterler başçelişkiyi belirlemektedir. Mücadelenin daha ileri aşamalarında gündeme gelecek olan mücadelenin çeşitli kesimlerde yoğunlaşmasını şimdiden beklemek anlamsızdır.

Kaldı ki, somut duruma bakıldığında bugün Türkiye'de faşist komprator patron ağa düzenine karşı yürütülen mücadelede köylük bölgelerin ve köylülüğün ciddi fonksiyonu söz konusudur. Egemen sınıflar köylüle-

rin silahlı radikal muhalefete karşı verdikleri doğrudan destek karşısında 'köylük bölgeleri' boşaltma, köylülere sürgün etme girişimlerini aralıksız sürdürmeleri bu gerçeği kanıtlamaktadır. Tunceli'deki 1984 zoraki göçü, bugün Cudi'deki zoraki göç onbinlerce köylünün maruz kaldığı toplu göçten bazılarıdır. Bakıyoruz şimdi egemen sınıflar neden yüzlerce köyü onbinlerce köylüyü yerinden yurdundan ediyor. Dağdaki on yaşındaki çobanı kurşuna diziyor, köylülerin cesetlerini yakıyor, köyleri toptan havaya uçurma provaları yapıyor, orman yakıyor, sıkıyönetim mahkemelerinde binlerce köylü koğuşurmaya uğruyor, onun başında her gün helikopter gürültüsü ve otomatik silah şakırtısı eksik olmayan, köylüler topluca dayaktan geçiriliyor, vb. Bütün bu ve benzeri gelişmeler neyi kanıtlamaktadır? Bu gelişmeler mevcut düzenin köylük bölgelerde ciddi ölçüde sıkıntı içinde olduğunu, köylülerin düzen aleyhtarı aktivitesinin egemen sınıfları çığına çevirdiğini kanıtlamaktadır. Bu gelişmeler faşist diktatörlüğün köylük bölgelerde deli danalar gibi böğürdüğünü, köylülerin de faşizmin bu denli böğürmesine ciddi etki yapan sınıfsal faktör olduğunu kanıtlamaktadır. Bütün bu gerçekler karşısında 'oralarda başka problemler uğruna mücadele var' şeklindeki gayri ciddi tespitler ileri sürülemez. Bir an bu alanlarda sadece herhangi bir aşiretin prestiji için mücadele olduğunu varsayalım. O koşullarda bile değişmeyecek olan gerçek bahsi geçen yörelerde binlerce köylünün kendi aşiretinin prestiji için aktif olarak hareket ettiği, düzene ecel terleri döktüğü gerçeğidir. O bakımdan Kaypakaya'nın kırlardan vurulup gelinerek şehirler kuşatılacak şeklindeki tespitlerinin sosyal pratikte daha da doğrulanmış görüşleri için bugünkü sosyal pratik Kürt ulusal hareketi açısından bazı kanıt unsurları teşkil etmektedir' şeklindeki karşı çıkışların ciddi temeli olmadığı daha iyi ortaya çıkmaktadır. Çünkü milliyetçiliğin tutunduğu yerde komünistler açısından daha önemli avantajlar söz konusudur.

Görüldüğü gibi, Yılmaz'ın, Kaypakaya'nın başçelişki tespitine ilişkin görüşlerini eleştirirken onun çizgisini kavramadan topa tuttuğu noktalarda ciddi sapmalar içine girdiği, revizyonizmin cehalet ve sefaletini tipik olarak sergilediği apaçık ortadadır. Biz sorunun bu bölümünü Kaypakaya'

nin tespitlerinin kısa özetlemesiyle noktalamak istiyoruz. Kaypakkaya'nın başçelişki tespitine ilişkin görüşleri gayet açıktır. O mevcut komprador patron-ağa düzenini yıkmak, demokratik halk iktidarı, sosyalizm ve sınıfsız topluma ulaşmak istemektedir. Kaypakkaya bu amaca ulaşmak için mevcut sistemin neresinden vurulup göçürüleceğini çelişmelerin durumunu tahlil ederek cevaplamaktadır. O ülkemizin sosyo ekonomik yapısını inceleyerek bu yapı içindeki çelişmelerinden feodalizm ile halk yığınları arasındaki çelişkinin emperyalizm, komprador kapitalizm ve feodalizmin bir daha dirilmemesine mezaara gömülmesi için çözülmesi gerekli olan birincil ve baş çelişme olduğu sonucuna ulaşmaktadır. O feodalizme karşı yürüten mücadelenin doğrudan merkezi devleti ve emperyalizmi hedef aldığı gerçeğinden (Bugün büyük toprak ağaları ve yandaşlarının devletle olan sıkı işbirliği her konuda açıkça görülmekte dolayısıyla birine karşı indirilen darbenin doğrudan sistemin bütününe ve emperyalizmi de hedeflediği konusu üzerine herhalde fazla durmaya gerek yoktur) Hareketle sistemin bütününe çökertmek için feodalizm ile halk arasındaki çelişkinin daha keskin olduğu alanlarda devrimci kitleleri silahlı mücadele içinde örgütleyerek buralardan vurup gelmenin önemine özel olarak dikkat çekmektedir. Kaypakkaya bu çelişkinin çözümü için Kırşehir diyalektiği çerçevesinde şehirlerde işçi sınıfı hareketini geliştirip güçlendirmesine ve bütün mücadele biçimlerini sınıf mücadelesinin ilerlemesi doğrultusunda ustaca kullanılmasına özel önem vermektedir. vb.

Yine Kaypakkaya anti-emperyalist, anti-feodal demokratik halk devriminin ülkemiz açısından öz itibarıyla toprak devrimi olduğunu kabul etmektedir. Çünkü O, ülkemizde burjuva demokratik devriminin yapılmadığı, dolayısıyla alt ve üst yapıda varlığını devam ettiren bir feodalizmin küçümsenemeyecek seviyede olduğunu ortaya koymaktadır. Burjuva demokratik devrim dönemlerinde devrimin hedefe olan feodalizmin tasfiyesi görevinin proletaryanın omuzlarına yüklenmesi toprak devrimi görevlerinin icra edilmesini daha da önemli meselelerden biri haline getirmektedir. Ne var ki proletaryanın toprak devrimi icra etmesi eski burjuva demokratik devriminden köklü farklılık

lar taşımaktadır. Çünkü, proletarya devrimi icra etmesi, ardından eski burjuva demokrat devrimlerde olduğu gibi kapitalizmi değil, tam aksine Demokratik Halk İktidarı'ni kurmayı ve oradan adım adım sosyalizme geçmeyi amaçlamaktadır. Yarı-feodal, yarı-sömürge yapıdan sosyalizme geçebilmek için böylesi bir devrimin zorunluluk olması, sosyalizm için uygun ekonomik, siyasal, sosyal vb. zeminin yaratılmasının öneminden kaynaklanmaktadır. Yarı-sömürge yapıya son verilmesi, ülkenin bağımsızlaşması, yarı-feodal yapıya bir son verilmesi, demokratikleşme ötündeki en önemli engellerden birinin temizlenmesi anlamına geldiğinden, Yeni Demokrasi'nin kurulması objektif olarak sosyalizm için gerekli ön koşulları yaratmış olmaktadır. Sosyalizm için önkoşulların yaratılması işçi sınıfının nitel ve nicel olarak geliştirilmesinden, ekonomik planda kapitalizmin gelişmesinden (proletarya önderliğinde kapitalizmin gelişimi) başka bir şey değildir. Toprak devrimi bu sorunları köylüleri toprağa bağımlı olmaktan kurtarma ve bireysel mülkiyeti yaygınlaştırıp yeniden daha büyük kolektif örgütlerde toplayarak yerine getirebilmektedir. Toprağa bağımlılığın son bulması ve insanların bu zincirden kurtarılması köylülerin kitleleşme biçimde proleterleşmeleri için önemli engelleri ortadan kaldırmaktadır. Yine toprağın köylülere dağıtılması bireysel mülkiyetin yaygınlaşmasını beraberinde getireceğinden kapitalizmin gelişmesinden başka bir fonksiyon oynamamış olmaktadır. Toprak devriminin amacı asıl olarak sosyalizme sınıfsız topluma geçiş olduğundan, bir yandan kapitalizmi geliştirirken, (izah ettiğimiz temelde) bir yandan da kolektif üretim örgütlerini inşa ederek kendisinin geliştirdiği bireysel mülkiyeti dinamitleyerek yıkmaktadır. Bu yıkım zor unsurundan öte kolektif mülkiyet ve kolektif üretim örgütlerinin dev adımlarla ilerletilerek bireysel mülkiyetin bu mülkiyet karşısında yarışamaz, varlığını devam ettiremez duruma getirecek gerçekleşmektedir. Tabiatıyla bu 'dağıtma ve toparlama' hareketi sosyalizm için hem işçi sınıfını sayısal ve niteliksel olarak geliştirmekte, hem de boğazına kadar feodal ilişkiler ve bağımlılık ilişkileri içindeki ekonomiyi sosyalizme uygun hale getirmektedir. Kaypakkaya'nın toprak devriminden anladığı budur (Yılmaz'ın bu söylenenlerden biraz

çakarlığı olsaydı, Kaypakkaya'yı, 'Kapitalizm ile arasında sınır çizgisinin yeterince açık olmadığı' şeklindeki pespayeleri ileri sürmeye eli hal vermezdi) o toprak devrimini 'köylülere toprak dağıtma' ile sınırlayan, sınıfsız toplum ideolojisinin damgasını taşımayan bakış açısını burjuva demokrat reformist bakış açısı olarak değerlendirmekte günümüzde salt toprak dağıtma işini burjuvazinin ve emperyalistlerin de pekâla yapabileceğini söylemektedir. Kaypakkaya bu tezlerini; "Bugün Türkiye'de faşist sıkıyönetim 'toprak reformu' sloganıyla ortaya çıktı ve kendini daha büyük tehlikelerden korumak için bir parça toprak dağıtabilir. Sovyet sosyal emperyalistlerinin dümen suyunda bir gerici iktidar daha fazlasını da yapabilir. Bunlar imkansız şeyler değildir, kuvvetle mümkün olan şeylerdir" (İ.K. syf. 353) şeklinde dile getirmektedir. Demek ki sınıfsız toplumu ideolojinin en küçük bir eylemine bile oturtan Kaypakkaya'yı "köylü devrimcisi" ya da 'azami hedef itibarıyla kapitalizmin sınırlarını aşmayan bir çizginin temsilcisi' şeklinde eleştiren Yılmaz'ın kendini gülünç duruma düşürmesinin sorumlusu yine kendisinden başka hiçbir kimsede değildir. Son olarak Kaypakkaya'nın Demokratik Halk Devriminden neyi anladığını ve bu devrimin nasıl icra edilmesi gerektiğine dair bir başka vesileyle dile getirdiği görüşlerine başvurarak meselelerin bu yanını sonuçlandıralım.

M.L. düşüncesinin yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerde anlamı nedir? M.Zedung yoldaş, ML kesintisiz ve aşamalı devrim teorisini yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelerin şartlarına uygulayarak şu sonuçlara varmıştır. Bu ülkelerde feodalizme karşı yürütülen mücadeleyle emperyalizme karşı yürütülen mücadele birbirine kopmaz bağlarla bağlıdır. Demokratik Halk Devriminin özü toprak devrimidir. Toprak devrimi proletarya önderliğinde halk savaşı yolu ile başarıya ulaşır. Halk savaşı özünde bir köylü savaşıdır. Proletarya partisi, yoksul ve orta köylülere dayanarak köylük bölgelerde silahlı mücadeleye girişmeli, buralarda kurtarılmış alanlar yaratmalı, bu kurtarılmış alanlar uzun süreli savaş içinde genişletilerek buralardan büyük şehirler kuşatılmalı ve sonunda büyük şehirleri de zaptetmek suretiyle ülke çapında siyasal iktidarı ele geçirmelidir. Proletarya par-

tisi ve halk ordusu bu uzun süreli savaş içinde feodalizme, emperyalizme ve komprador kapitalizme karşı bütün halk sınıflarının, işçi sınıfının, şehir küçük burjuvazisinin birleşik cephesi gerçekleştirilmelidir. Bu birleşik cephe işçi sınıfı önderliğinde işçi-köylü temel ittifakı üzerinde kurulabilir. Halk savaşının başarıya ulaşmasıyla ülke çapında kurulacak iktidar bir burjuva diktatörlüğü değil, proletarya önderliğinde halk diktatörlüğüdür. Demokratik Halk Diktatörlüğü gerçekleştirildikten sonra önderliği elinde tutan proletarya yoksul ve aşağı orta köylülerle birleşerek, durmaksızın proletarya diktatörlüğünü gerçekleştirmeli ve sosyalizmin inşasına girişmelidir..." (syf. 268-269 Ocak Yayınları)

Sosyalizm Savunuculuğu mu, Kapitalizm Yardakçılığı mı?

M. Yılmaz, Kaypakkaya'nın yukarıda özetlediğimiz ve bizce açık olan tezlerinden toprak devrimine ilişkin tespitlerinin onun 'kapitalizmin çerçevesini aşamayan', 'kapitalizmle arasına sınır çizgisi çekemeyen' nitelikte olmasında tayin edici derecede rol oynadığını belirterek yine bu tesbitin Kaypakkaya ve ardıllarının 'sosyalizm düşmanlığı' yapmalarının da temelini oluşturduğunu ileri sürmektedir. M. Yılmaz, Kaypakkaya'nın 'sosyalizm' düşmanlığı yaptığını 'sosyalist ülkeler'e karşı takındığı tutuma bağlayarak onun sosyalizmden geriye dönüşü bir politbüro darbesine bağlamasının 'dünya sosyalizminin deney ve sonuçlarını bir kalem darbisiyle ortadan kaldırdığını' ileri sürmektedir. Sözü M. Yılmaz'a bırakalım;

"İ. Kaypakkaya ve ardıllarının koyu sosyalizm düşmanlığının kaynağı toprak devrimi ile sınırlı köylü devrimciliğinde yatar, sosyalizmi Çin dahil yeryüzünden silmek' kapitalizme geri dönüşü bir kader haline getirmek rastgele davranışlar sayılmaz."

Devamla; "İ. Kaypakkaya'nın tezlerinin iki temel özelliği dikkate alındığında kapitalizm ile arasındaki sınır çizgilerinin yeterince açık olmadığı gö-

rülebilir. İki toprak devrimidir. Ya da bizde 'burjuvazi proletarya çelişmesinin netleşmesi, keskinleşmesi ve olgunlaşmasının feodalizmin halk yığınları tarafından bütün kökleriyle silinip süpürülmesine bağlı' (I.K. syf. 403 Aktaran Ç.y) kılınması küçük yanığı değildir. Özünde proletaryanın mücadelesine bir kayıtsızlık çoktan netleşmiş olan çelişmede proletaryayı egemen ideolojilerin etkisine terk etmek gibi köklü sapmalar taşır. İkincisi 'Sosyal emperyalizm' tespitleriyle pratikte yürütülen sosyalist ülkele düşmanlıktır'. Kapitalizme geri dönüşü bir politbüro darbesi ölçüsünde basitleştirmek sosyalizmde hiçbir dayanak noktası bırakmamaktadır. Dünya sosyalizminin deney ve sonuçlarını birkaç kalem darbisiyle kapitalizmin hanesine aktarmak sosyalizme giden sancılı yolda daha baştan açığa vurulan bir dayanaksızlık olsa gerekir. Ya da ufuk feodalizmin tasfiyesi ile sınırlı dayanılan sınıf köylülük olunca, proletaryanın pratik kazanımlarına karşı aşırı aldırmaçlık, kolay inkar pek de şaşırtıcı değildir." (Ç.Y syf. 8) demektedir.

M. Yılmaz'ın ileri sürdüğü görüşlerin her satırı başlıbaşına problem teşkil etmektedir. O bakımdan onun söylediği herşeyin peşinden koşmak tamamen gereksiz bir davranış olacaktır. Çünkü daha önce irdelediğimiz gibi ileri sürülen görüşler oldukça yüzeysel ve önyargı yüklüdür. Oylesine tezlerle sarılmıştır ki, kâğıtlar bu peşpaye tezleri taşımak zorunda kaldığından ızdırıp çekmektedir. Tabii bu ızdırıp onu hiç de ilgilendirmemektedir.

M. Yılmaz, Kaypakkaya'nın 'Burjuvazi proletarya çelişkesinin keskinleşmesi, belirginleşmesinde feodalizm ile halk yığınları arasında baş çelişkinin çözülmesinin etkisi üzerinde' söylediklerini yeniden aktarıp tekrar böbürlenerek 'Bu basit yanığı değildir' deyip gene kafasındaki önyargılarını yeniden dile getirmesi izah edilecek gibi değildir. Yılmaz, aktardığı alıntının ne anlama geldiğini hesap etmeden sorunla hiç ilgisi olmayacak yorumlar yapması Kaypakkaya'nın deyimini 'ya okuduğunu yorumlayamayacak kadar geri olmak, ya da domuzuna yorumlamak'tan başka bir anlam taşımamaktadır. Bizce Yılmaz, okuduğunu yorumlayamamaktadır hepsi o kadar.

Şimdi de Yılmaz'ın Kaypakkaya ve ardıllarının 'koyu sosyalizm düş-

manlığı' yaptıklarına ilişkin eleştirilere gelelim. Yılmaz, sosyalizm düşmanlığından Rus sosyal emperyalizmine karşı alınan tavır kasdetmektedir. Ona göre Kaypakkaya'nın 'Sosyal emperyalizm' tezini savunması koyu bir sosyalizm düşmanlığı imiş.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, Yılmaz'ın Kaypakkaya ve ardıllarının Rus sosyal emperyalizminin koyu bir düşmanı oldukları şeklindeki eleştirisi kabulümüzdür. Evet, Kaypakkaya ve ardılları gayri safi milli hasılasının sadece yüzde 37'sini işçilere geri ödeyen, böylece kendi işçi sınıfını batılı kapitalistlerden daha azgın sömüren, üretimin durduğu, açlık tehlikesinin kapıyı çaldığı, 4 milyon işletmenin kapitalist krizin kısıkağı altında kapandığı, fakirlik sınırı altında on milyonlarca proleterin kıvrıldığı bir 'sosyalizmin' azılı düşmanlarıdır. Kaypakkaya ve ardılları halkın elindeki eteğindeki toplayıp bir avuç parti şefinin refahı için kullanan bir avuç partililiyi işletme sahibi hisse senetlerinin çoğunu elinde bulunduran sömürücü haline getiren, bireysel şirketlerin ve sosyalist yuppiler (işadamlarına danışmanlık yapan profesyonel bürokratlar)ın yerden mantar biter gibi biten 'sosyalizmin' koyu düşmanlarıdır. Kaypakkaya ve ardılları azgın sömürü yanında dayanılmaz baskı rejimi haline gelen, proleterliği ulusal farklılıkları körükleyerek birbirine kırdıran, proleterliği kimyasal kırım silahlarıyla kitlesel olarak katleden, zoraki göçle üzerinde yaşadıkları topraklardan süren 'sosyalizmin' fena halde düşmanlarıdır. Kaypakkaya ve ardılları alkol, uyuşturucu bağımlılığının kol gezdiği fuhuş sektörünün en geçerli sektör haline geldiği toplumsal yozlaşmanın alabildiğince tirmandığı bir sosyalizmin yeminli düşmanıdır. Kaypakkaya ve ardılları Devrimler ve sosyalizmin sona erdiği, kapitalizm ile sosyalizmin artık uzlaşmaya girdiği karşılıklı bağımlılık ilişkilerinin içine girildiği gibi karşı-devrimci, modern-revizyonist tezlerin yön verdiği Glasnost'lu, Perestroika'lı sosyalizmin öfkeli düşmanlarıdır vb. vb.

Kaypakkaya ve ardıllarının düşmanı olduğu sosyalizm böylesi bir sosyalizmdir. Peki böylesi sosyalizm dostları kimlerdir? Bahsi geçen özelliklere sahip sosyalizmin en iyi dostları parti ve devletin başına çöreklenmiş asalak bürokratlar, şirket sahibi 'komünist tüccarlar', 'komünist

işadamları' sosyalist yuppeler baskı, zulüm, sömürü düzenlerini onaylayanlar, halkların zulüm altında ineltilmesinden yana olanlar emperyalist uşaklığı seve seve kabul edenler, milli zulümü onaylayanlar Polonya, Macaristan vb. gibi geçmişte sosyalist olan ülkeleri batılı emperyalist kahyalar. Devrimlerin sona erdiği kapitalizm ile sosyalizmin uzlaşmaya girdiği, karşılıklı bağımlılık ilişkilerinin kapitalizme ihtiyaç duyulduğu iddia eden Gorbi'nin Glasnost'unu, Perestroika'sını bayrak yapanlar, ya manda, ya manda (bağımsızlık yok) diyenlerdir vb. vb. Bay Mehmet Yılmazzer böyleli 'sosyalizmin' koyu bir dostu olmakla nasıl bir sosyalizmden yana olduğunu gayet açık ortaya koymaktadır. Tabii bu, Yılmazzer'in bileceği bir iştir. Bizi ilgilendirmez onun arzuları...

Ayrıca Kaypakkaya ve ardılarının sosyalizmden geriye dönüşü basit bir 'polit büro' değişikliği ile izah ettiğini belirtmesi ise tam bir saçmalaktır. Sosyalizmden geriye dönüşü üretim ilişkilerinin üç ögesinin birbiriyle olan ilişkisinin sosyalizmde aldığı özel durum üzerinden sorunu izah edenler Kaypakkaya ve ardıllarından başka hiç kimse değildir. ML-MZD'nin tahlilleri Türkiye sosyalist hareketi için de yalnızca onlar tarafından savunulduğu açık değil mi? Sorunun bu bölümünü uzatmadan Yılmazzer'e sosyalizmden geriye dönüş ile ilgili görüşlerimizi daha iyi irdelemesi, son olarak Yeni Çözüm çizgisinin ML-MZD'nin 'asit banyosu'ndan geçirilmesinin inceliklerini dikkatlice değerlendirmesini salık veririz.

Yine Yılmazzer'in İ. Kaypakkaya ardıllarının şimdiki durumlarıyla ilgili bazı eleştirileri yapmaktadır. Biz onun A. Derviş revizyonizmi delil göstererek devrimci proletarya hareketine karşı salvo ateşi açması üzerinde şimdilik durmayacağız. Ne var ki onun Kaypakkaya ardıllarına getirdiği eleştiriler Kaypakkaya'ya getirdiği eleştirilerden tarksız olduğu gene ilk bakışta göze çarpmaktadır.

Sonuç olarak M. Yılmazzer'in Kaypakkaya'yı eleştiri adı altında onun çizgisine karşı 'kara çalma' ile sorunu ele alması görüldüğü gibi eleştirinin her satırına yansımıştır. Açıkta ki bütün girişimler Kaypakkaya'nın çizgisinde en küçük bir gedik açabilecek nitelikten yoksundur. Çünkü Kaypakkaya'nın çizgisi sınıf mücadelesinin

yüksek fırınlarında yoğrulmuş, revizyonizm ve oportünizme karşı mücadele içinde çelikleştirilmiştir. Bu iki özellik onu güçlü ve bilimsel bir nitelik vermiş. Bu iki özellik, onu güçlü bilimsel bir muhtevaya kavuşturmuş, herkesin üzerinde rastgele 'oynaşamayacağı' bir özellik vermiştir. O bakımdan devrim de ısrar eden yeni nesil, proleter devrimci kuşaklar için Kaypakkaya çizgisi büyük siyasal muharebelerin önünü aydınlatan bir projektördür. Bu projektörü daha iyi kullanmak onun bahsettiği nimetleri iyi değerlendirmek, devrimin siyasal görevlerinin başarılı bir biçimde icra edilmesi için canalıcı önem taşımaktadır. Devrim yapacaklar, Devrim yapacakların bu siyasal görevi icra ede-

bilmeleri Kaypakkaya'nın söyledikleri üzerine basarak, ancak onu nitel olarak ileri bir noktaya sıçratarak, bugünün görevlerine ileri çözümler sunmakla mümkün olabilir. O bakımdan Kaypakkaya çizgisini düzeltme adına onu tasfiye etmeye çalışan sağ oportünizme, onu 'basma kalıp', 'doğma' olarak ele alan 'can patlıcan' koç teorileriyle onu devrimci demokrat kesime indiren lafta sol, öзде aşırı sağcı güçlere karşı ideolojik bombardmanı geliştirmek. Yılmazzer gibi bu çizgi ile rastgele oynaşmasını engellemek önemli bir yer tutmaktadır. Daha büyük siyasal muharebeler yürütmek için ML-MZD bilimi ve ideolojisi rehberliğinde Kaypakkaya'nın ışıklı güzergahında ileri. □

yaba Öykü

KÜLTÜR-EDEBİYAT DERGİSİ

- Dünya Öykücülerinden Portreler: ALAIN ROBBE GRILLET, (ve öyküsü: YANLIŞ YÖN) • ORTA AVRUPA YAHUDİ MESİHÇİLİĞİ VE ÖZGÜRLÜKÇÜ ÜTOPYA (1900-1933): MICHAEL LOWY • TÜRKİYE, DOĞU, GÜNEYDOĞU ANADOLU VE BULGARİSTAN
- WOLE SOYINKA'DAN ŞİİRLER • YANSIMALAR vb.

Michael Lowy-Mehmet Küçük, Vecihi Timuroğlu, Alain Robbe Grillet - Yaşar Günenç, Wole Soyinka, Aydın Doğan, Mehmet Ercan, Ali Dündar, Mehmet Gündoğdu, Abdullah Kaygı, Aydın Dapınar, Mehmet Önalp, Uğur Kaynar, Hasan Hüseyin Demirel, Arzu Duman, M. Güner Demiray, Zeki Ergül, Bedii Demirseren, Çetin Kalman, Hasan Mercan, Zeynel Beksaç, Gülgün G. Arıgümüş.

Abone koşulları: 6 sayı, 5000 TL., 12 sayı, 10.000 TL., yurtdışı (12 sayı): 20 Dolar. Posta çeki no Yaba 83852

56. sayısı çıktı bayilerde 1000 TL.

Stalin Gerçeğinden Bir Kesit

"Tarihi tüm gerçekliğiyle yaratıldığı gibi değil, olmasını istedikleri gibi yansıtmak isteyenler, tarihi sadece yazarak yeniden "yaratma" gafleti içindedirler."

Efendi YILDIZ

12 Eylül cuntasının yarattığı bataklık, çeşitli kişileri de yapıları içine çekti. Kimileri çırpındıkça bu bataklığa iyice batarken, kimileri de bataklığın yarattığı kokuşmuşluktan şöyle ya da böyle etkilendiler. Yozluk, yılgınlık-inançsızlık ve ihanet yaşandı. Buna paralel olarak karşı-devrimin ideolojik cephe-deki saldırıları yoğunlaşıp doruğa vardırıldı. Marksizmi "eleştirmek" tuttur moda oldu. Yaşam pazarında artık satılmayan-para etmeyen burjuva aydınlarına bu kokuşmuş ortamda rağbet doğdu. Marksizmi eleştiri adına, özünde devrimi alaya alan ve küçümseyen, ihaneti, tükenmişliği, dönme-kliği yücelten yazarlar, eserler doğdu.

Felsefe alanında Marksizmi revizyona uğratma, onu "eleştirme" çabalarıyla sahte bilimsel teoriler yaftası altında çeşitli sönmüş akımlar yeniden canlandı, yenileri doğdu. Ve Marksizmi revizyonda büyük bir yeni maraton başlamış oldu.

Bütün bu akım ve kişiler, farklı renk tonlarına rağmen tek bir ortak

hedefe yöneliyorlardı aslında; işçi sınıfının, köylülüğü ve devrimin diğer müttefik güçlerini-bütün emekçi yığınları devrim yolundan saptırmak...

Soysuzlaşma, yılgınlık ve inançsızlık proletarya partisi içinde de birçok unsuru etkiledi doğallıkla. Bürokratlaşan burjuva yapılarını aşım, kendilerini Marksizme uyduramayan bu kesim, başka bir yolu, ikiyüzlü davranış yolunu seçip Marksizmi kendi kafa yapılarına uydurma çabalarıyla onun düşmanı kervanına katıldılar. Sahte bilimsel teorilerle "Marksizm doğma değildir" bilimsel gerçeğini kendilerine sahte kalkan edinerek, Marksizmin "eleştirilip geliştirilmesi, günün koşullarına uydurulması" adı altında çeşitli revizyonlarla ML'i temel ilkelerinden yoksun kıлып, onu "islah" etmek çabası içine girdiler. Bu riyakar Marksizm düşmanlarının, bütün bunları Marksizmi "dönemin koşullarına uydurarak savunma" adı altında yapıyor olmaları, durumu daha bir tehlikeli kılıyor. Çünkü bu ikiyüzlülük özünde her türlü gerici, karşı-devrimci güçlerle, işçi sınıfı partisine ve devrime karşı açtıkları etkisiz kılma seferberliği noktasında kaynaşiyor.

İşte tam da bu dönemde 12 Eylül bataklığında giderek yayılan sürgünlerden filizlenen bu zararlılara karşı cepheden uygun sertlikle aktif mücadele ML'lerin acil-canalıcı öneme sahip görevlerinden olmalıdır. Savunulan ML ideolojiye-siyasi çizgiye pratikte hayat verilmeden ideolojik çürümüşlüğü yanında, sağ ve sol sapmalar dahil ML'e düşman tüm akımların mahkum edilemeyeceği, iyice bir kavranmalıdır artık. Önce sapmayı yaratan, onu filizlendiren toprağı iyice bir işlemenin, her türlü zararlının filizlenmesinin koşullarını asgariye indirilmenin ve onları etkisiz kılmanın bundan başka da yolu yoktur.

Bu makaleyle amacımız, tarihin yüzündeki sosyalist yaftayı yırtarak özünü açığa çıkartıp mahkum ettiği "Troçkizmin artık dikiş tutmaz yamalarını habire tutturmada inat eden pişkin terzilerinin savunduklarına kıyasından şöyle bir dokunmak ya da kavgayı kızıştırmak.

İdeolojik saflaşmanın giderek hız kazandığı bu dönemde şunu peşinen, işin başında bir kez daha teslim etmek gerekir. Proletarya davasına zarar veren, onun ML öncü müfrezesinde kan kaybına yolaçan zararlı parçalanma-

lar yaşanırken, ideolojik saflaşmayla hız kazandıran yararlı kopuşlar, terkedişler ve parçalanmalarda süreçte yaşandı. Bugün de yaşanıyor, önümüzdeki süreçte daha bir hızla yaşanacaktır.

Günümüzde, tam da bu ideolojik saflaşmalar, yoğunluğuyla yaşanırken, kimi başını yeni yeni kaldırmış, utangaç çıkışlarıyla yakayı ele vermeden kurtulamayan yepyeni Troçkizm, Stalin şahsında ML'e saldırıları yoğunlaştırdı.

Troçkizm tarihi gerçekleri özellikle Lenin'in tezlerine Stalin şahsında saldırmayı kendince daha uygun bir yol olarak seçiyor. Dün de Troçki, Lenin'in tezlerine "Stalin'in yanlışları" diye cepheden saldırmıyor muydu? Troçki, direkt Lenin'e karşı mücadelede, ikiyüzlüce bir taktikle Stalin, şahsında ML ilkelere saldırmayı daha uygun buldu. Yoksa Troçki'nin, Lenin'in "bir ülkede sosyalizmi kurma olanağı" teorisini "Stalin'in yanlışlığı" olarak sunup öyle saldırıya geçmesi ne ile açıklanabilir?

Oysa azub SBKP tarihinden haberdar herkes de bilir ki; Lenin'in 1915'de yazdığı ünlü makalesinde "tek tek ülkelerde sosyalizmin zaferi, proletaryanın iktidarı ele geçirmesi, kapitalistlere el çektirilmesi ve sosyalist üretimin örgütlenmesi ile mümkündür" diye ortaya koyduğu tezini, yine aynı yıl Troçki "ulusal sınırlama" teorisini olarak nitelendirerek teorisinin muhatabını belirlemek zorunda kalıyordu. Burada, bu teoriye "Stalin'in yanlışlığı" hilesiyle saldırılmasının geçer yol seçildiği, Troçki'nin amacı kadar açık ve net.

Günümüzün yepyeni Troçkistleri boynuzun kulağı geçmesi misali, Troçki'yi, Troçki'den çok aklar bir tutum içindedirler.

İşte, günümüzün yepyeni Troçkistleri boynuzun kulağı geçmesi misali, Troçki'yi, Troçki'yi çok aklar bir tutum içindedirler. Bu uğurda akla gelmedik fantaziler uydurmaktan çekinmiyorlar. Yaşamış tarihi yazarak deşirtmeyi bir daha, bir daha denemekten vazgeçmiyorlar. Troçkizmi Lenin ile -Leninizm ile- barışık ve bağ-

daşık göstermeye çalışıp, ML'in temel ilkelere saldırılarını bugün de yine Stalin, şahsında "somutlaştırıp" sürdürüyorlar. Yani Troçki'nin paslı çakaralmazlarıyla ateş etmeye çalışıyorlar. Genel olarak geliştirilen Stalin düşmanlığı görünümü altında ML'e saldırının yoğunluk kazandığı bu dönemde, bundan yararlanıp ML'e düşman teorilerini yaymaya çalışıyorlar.

Günümüzün yepyeni Troçkistleri sosyalizmin tek ülkede zaferinin olanağı ile tek ülkede tam bir sosyalizmin olanaksızlığı bilerek birbirine karıştırmaktadırlar. Dolayısıyla Stalin'in savunduğu "tek ülkede sosyalizmin kurulması mümkündür" şeklindeki Leninist teori ile "sosyalizmin nihayi zaferi (tam sosyalizm, ya da komünizm)nin tek ülkede mümkün olamayacağı" şeklindeki doğru yaklaşımı bir çelişki olarak savunulmaktadır.

Diğer yandan "tek ülkede sosyalizmin nihayi zaferi teorisi 1924'den itibaren Stalin tarafından ortaya atıldığını" (Yeni Yol.Der.Ocak '89) söyleyenlere Stalin kendisine şu yanıtı vermişti:

"Öyleyse biz, ekonomimizin kapitalist unsurlarını aldedebiliriz ve etmeliyiz, ülkemizde sosyalist toplumu kurabiliriz ve kuralabiliriz. Ama bu zafer tam ve kesin zafer olarak nitelendirilebilir mi? Hayır nitelendirilemez..."

"Öyleyse ülkemizde sosyalizmin zaferi ne demektir? Bu, proletarya diktatörlüğünün cenkleşe cenkleşe kazanılması, ekonomimizin kapitalist unsurlarının devrimimizin öz güçleriyle giderilmesi yoluyla sosyalizmin kurulması demektir" denilirken dikkat edilirse sosyalizmin kesin zaferinden, ya da tam sosyalizmden değil, sosyalizmin kurulabilmesinden bahsedilmektedir.

Devamla;

"Ülkemizde sosyalizmin kesin zaferi ne demektir?" diye soruyor Stalin ve gayet açık ve net bir biçimde şu yanıtı veriyor:

"Bu, hiç olmazsa birkaç ülkede sosyalist devrim tabanında, mücadele ve eski düzen yeniden diriltilmesi denemelerine karşı tam bir güvencenin yaratılmasıdır" (Troçkizm mi, Leninizm mi? Syf. 75-76-77) Bunları birbirine karıştıran kimse "ya umutsuz bir şaşkın, ya da ıslah olmaz bir oportünisttir." 1925 yılında XIV. Parti Kongresi'nin kararında da farklı şey mevcut değil.

Bu konuda:

"Sözün kısası, sosyalizmin zaferi (kesin zaferi anlamında değil) bir ülkede kesinlikle mümkündür" denilerek şöyle açıklık getiriliyor:

"Tamamıyla karşıt iki toplum sisteminin varlığı sürekli kapitalist abluka baskılara, silahlı müdahale ve restorasyona neden oluyor. Sosyalizmin kesin zaferi için biricik güvence, bu restorasyona karşı güvence demektir, bir çok ülkede başarılmış sosyalist devrim demektir. Bundan asla Rusya gibi geri kalmış bir ülkede sosyalist toplumun kurulmasının ve tamamlanmasının teknik ve ekonomik bakımdan gelişmiş ülkelerin, 'devlet tarafından yardımı' (Troçki) olmadan olanaksız olduğu sonucu çıkmaz." (Troçkizm mi, Leninizm mi? Sf. 152)

Lenin'de sosyalizmin tek ülkede zaferini proletarya diktatörlüğünün ekonomik ana sorunları bakımından komünizmin, yani tam bir sosyalizmin zaferinin güvenlik altına alınmasıyla açıklıyor. Ve "...Biz, proletarya diktatörlüğünün ekonomik ana sorunları bakımından komünizmin kapitalizme zaferini güvenlik altına aldık..." diyor. Dünya burjuvazisinin Bolşevizme karşı, ateş püskürmesini, askeri müdahaleler ve suikastler örgütlemelerini bununla açıklıyor.

"Dar anlamda sosyalist devrim olan politik devrim gerçekleşmesi" (!) (işçiler ve toplum sayı 7) şeklindeki uyduruk tezlerle, bunun adına sosyalist deme bir türlü dipleri varmayan ML'in düşmanı ideolojinin ülkemizdeki sadık savunmanları bile Lenin'in de "Sosyalist devrimin tam zaferi tek bir ülkede düşünülemez" belirlenmesiyle; "bir ülkede sosyalist toplumun kurulmasının olanağı" yönündeki belirlemesini birbirine karıştırmaktadır. Önce bulanıklık ve karmaşa yaratıp, ML düşünceleri anlaşılmasız kılarak, sonra da bu bulanıklık ve karmaşadan yararlanıp ML'e düşman teorileri büyük bir sahtekarlıkla Lenin'e malederek yaymaya çalışmaktadırlar. Oysa Lenin, gayet açık ve net biçimde sosyalizmin kurulmasından ve tam bir sosyalizmin kurulabilmesinden ayrı ayrı bahsetmektedir.

Lenin 1915'de yayınladığı "Avrupa Birleşik Devletleri Slogani Üzerine" adlı makalesinde şöyle diyordu: "Oysa, Birleşik Devletleri sloganı, eğitim duyulan slogan olarak asla doğru değildir, bu bir, bir ülkede sosyalizmin zaferi olanağının yanlış anlaşılmasına ve böyle bir ülkenin başka ülkelerle

olan ilişkilerinin yanlış anlaşılmasına neden olabilir, bu iki, "Ekonomik ve politik gelişmenin eşit oranda olmaması kapitalizmin kesin yasasıdır. Bundan, sosyalizmin önce kapitalist ülkelerin pek azından ya da hatta bir tanesinde mümkün olduğu sonucu çıkar" (Troçkizm mi? Leninizm mi? Sf. 67) Burada iki gerçeğe özellikle parmak basmakta yarar var. İlki, ekonomik ve politik gelişmenin eşit oranda olmamasının tek tek ülkelerde sosyalizmin olanağını yaratması; ikincisi ise komünizm anlamında "tam bir sosyalizm"den değil, sosyalizmden bahsedilişi. Lenin'den devam edelim. "Devrimimiz üzerine" adlı yazısında şöyle diyordu: "Her türlüünden 'bilgiç' bayların Batı Avrupa sosyal demokrasininin gelişmesi boyunca ezberledikleri gibi, bizim henüz sosyalizmi sindirecek durumda olmadığımız ve sosyalizm için maddi ekonomik önkoşullardan yoksun olduğumuz tartışılması, tamamen basmakalıptır..."

Kooperatifçilikten, sadece kooperatifçilikten hareket ederek, tam bir sosyalist toplumu kurmak için gerekli olan her şey değil mi?..." (Troçkizm mi? Leninizm mi? syf. 73-74) Görüldüğü gibi hiçbir çarpıtmaya meydan bırakmayacak şekilde Lenin, sosyalist toplum ve "tam bir sosyalizm" tanımlamalarını aktardığımız, bu iki alıntıında görüldüğü gibi net bir şekilde ayrı ayrı kullanmaktadır. Lenin, sosyalizmin bir tek ülkede mümkün olduğunu savunurken, bütün sınıfsal ayrıcalıkların, sınıfların ve delaysıyla devletin de ortadan kalktığı "tam bir sosyalizm"den bahsetmiş olmuyordu.

Günümüzde, Troçkizmi, bir kesim daha çüretkârca savunurken, diğer bir kesim de "ince" kılıflarla ikına-sakına savunmaktadırlar. Bunlar, ML ideolojiye saldırıda pervasızca yarışmakta, birbirine akıl satmaktan da geri kalmayıp, özünde ML adına Troçkizmi aklayıp paklamaya çalışmaktadırlar. Kapitalizmin dengesiz gelişiminin tek tek ülkelerde sosyalizmin mümkün kıldığı Leninist ilkesi, özünde reddedilerek; dengesiz gelişim öncesindeki Marx ve Engels'in "devrim teorisinin eş zamanlı gelişmeye dayanacağı" (İşçiler ve Toplum, sayı: 7) savunulup, devrim teorilerini objektif koşullara dayanılmadan yaratıldığı idealizmine saplanılmakta.

17 Ekim Devrimi bu mantığa göre "sosyal devrim" değil, "politik devrim"(1) idi. "Hukuksal bir eylem"di sadece. Bu, "hukuksal kategori"de

kesinlikle sosyalist üretim ilişkilerini açıklayacak, onu karşılayacak bir durumda olamazdı. (İşçiler ve toplum sayı 7)

Lenin'in "tam bir sosyalizm" ve "sosyalizm" tanımlamalarından neyin anlaşılması gerektiği yönündeki açık, belirgin görüşleri üstünde, kelime cambazlarınca oynanan oyuna katılmama durumundayız.

Başlıca üretim araçları üzerinde devlet iktidarı ve bu iktidarın proletaryanın elinde oluşu, proletaryanın milyonlarca küçük köylü ile olan ittifakı, köylülüğün proletarya tarafından yönetiminin güvenlik altına alınmış bulunması; "tam bir sosyalizm"i kurmak için gerekli her şeyi sağlayan kooperatifçilik, hepsi, bütün bunlar sadece "hukuksal bir eylem", "politik devrim" in, (İşçiler ve Toplum) "politik ve askeri anlamda bir zafer" in (Troçki) yaratımları mıydı? Öyle ya sosyalist ya da "sosyal devrim" (İşçiler ve Toplum) tek ülke sınırları içinde mümkün olamazdı. Troçki bundan daha iyi savunulamaz doğrusu.

Burada sosyalizme-sosyalist devrim düşman "Troçki"nin bakış açısıyla tamı tamına bir çakışma var. Troçki de "ama biz, politik ve askeri bakımdan devlet olarak tutunabilirse genede sosyalist bir toplum yaratmış olamayız. Evet bunu başaramayız..." demiyor muydu?

Günümüzün yepyeni Troçkistleri bu düşman teorilerini Leninizm adına sahtekârca yaymaktan geri kalmadıklarından ötürü bize Lenin'i konuşturmaktan daha yararlı bir yol bırakmıyorlar. Bakalım Lenin ne diyor Moskova Sovyeti'nin genel toplantısındaki söylevinde; "Şu andan itibaren sosyalizm artık uzak bir geleceğin sorunu bir çeşit soyut hayal ya da ikona değildir... Sosyalizmi günlük yaşantının içine soktuk. İşte çağımızın görevini meydana getiren şey. İzin verirseniz, sözlerimi bu görev ne kadar zor olursa olsun... bu görevi ne pahasına olursa olsun birkaç yılda, ve NEP Rusya'sı, sosyalist bir Rusya olacak biçimde yerine getireceğimiz olan inancımı belirterek bitireyim." (Troçkizm mi? Leninizm mi? syf. 41)

Evet, sosyalist devrimi, birbirinden koparılmaz dönemleriyle ele aldığımızda, Troçkistlerin bir bütün süreci "politik ve askeri anlamda bir devrim" "hukuksal bir eylem" olarak değerlendirmeleri, sosyalist devrimi ve sosyalist toplumu bir hayal ve bir ikona olarak gördükleri açıkça anlaşılı-

yor, onlar Leninizm adına "politik devrim"den söz ederken, Lenin sosyalizmin ikona olmaktan çıktığını, günlük yaşantının içine sokulduğunu belirterek NEP Rusya'sının birkaç yıl içinde sosyalist bir Rusya'ya dönüşeceğinden bahsediyordu. Sonra, kaldı ki "sosyalizmi günlük yaşantının içine sokma" gerçekliğini -üstelik Lenin adına- "politik devrim", "hukuksal bir eylem"le açıklamaya çalışmak açıkça siyasi sahtekarlık değil midir?

Lenin SSCB'de proletaryanın zaferi olanağından bahsederken onu toplumsal ekonominin düzene sokulması ve proletarya diktatörlüğünün ekonomik sorunlarının çözümünden koparmaz. Bilakis, onun çözümüne bağlı olarak ele alır.

Peki nedir SSCB'de sosyalist ekonominin kurulmasının başlıca etkenleri? Bunlar: Proletaryanın iktidarı, bu iktidarın elindeki büyük üretim, proletarya ile milyonlarca küçük köylünün birleşmesi ve köylülüğün proletarya tarafından yönetiminin güvenliğ altına alınmış olması, yani proletaryanın bunda önderlik rolü, ve de "tam bir sosyalizmi (komünist toplum anlamında) kurmak için gerekli her şeyi sağlayan kooperatifçilik... İşte Lenin'in ve Stalin'in sosyalizmi, Troçkizmin ise "politik ve askeri bir zafer" ya da hukuksal bir eylem-kategori" olarak tanımladığı gerçek.

Troçkizm ile Leninizmi birbiriyile bağdaşık ve Troçki ile Lenin'i siyasi olarak uyumlu iki lider gibi gösterme sahtekarlığını kavrayalım.

Özellikle, Troçkizm, tek ülkede devrim, ya da sosyalizm vb. ML ilkelere saldırılarını Stalin şahsında yoğunlaştırdıkça, ML'lere düşen görev, gerçeği, Leninizm ile Troçkizm arasındaki çekişme noktalarını, en ince ayrıntısına kadar, özellikle Lenin'in belirlemeleriyle ortaya koymak ve Stalin ile bütünleştirmek olmalıdır. Onlar dün olduğu gibi bugünde Lenin'le açık dövüşü tercih etmemektedirler. Leninizm adına Lenin'in koyduğu ilkelere Stalin şahsında saldırarak tahrif etmektedirler.

Kapitalizmin iktisadi ve siyasi gelişmesindeki eşit olmayan mutlak kanunla bağlı olarak belirlediği sosyalizmin tek ülkede zaferinden (nihayi zafer değil) sonra diyor Lenin:

"O ülkenin zafere ulaşan proletaryası, sermayeyi kamulaştırdıktan ve kendi sosyalist üretimini düzenledikten sonra, kapitalist dünyanın karşısına dikilerek diğer ülkelerin ezilen sı-

nıflarını kendi davasına kazanacaktır." (Bolşevik Parti Tarihi syf. 208) Demek ki, Lenin'in bahsettiği, sermayeyi kamulaştıran ve sosyalist üretimini düzenleyen sosyalizm teorisini, uyduruk "politik devrim", "hukuksal devrim" yok efendim "sosyalizmin başlatılması" teorilerinden temelden farklı. Hiç olmazsa "sosyalizmin başlatılması" demekle daha "insafli" görünen Troçkist yaklaşım daha sinsice davranış içindedir aslında.

Troçkizmin, Leninizm ile karşıt düşünceleri Y.D. Dergisinin 1988 Ekim, Kasım ve Aralık-Ocak '89 sayılarında "Troçkizm ve Stalin" yazı dizisinde işlenmişti. Tamamen tekrara girmeden, yazımızın gidiş hattı içinde bazı belirlemelere tekrar değinmek zorunda kalıyoruz.

Troçki'nin 'Sürekli devrim' teorisi ile, Lenin'in proletarya diktatörlüğü teorisinin temelinden zıtlığı gerçeğin aynası durumundadır.

Şu, tartışmasız bir doğrudur: Troçki'nin "Sürekli devrim" teorisi ile, Lenin'in proletarya diktatörlüğü teorisinin temelden zıtlığı gerçeğin aynası durumundadır.

Lenin, proletarya ile köylülüğün emekçi tabakaları arasındaki ittifaktan proletarya diktatörlüğünün temeli olarak sözederken; Troçki, "ezici çoğunluğu köylü olan bir nüfusa sahip geri bir ülkedeki işçi hükümetinin 'konumundaki çelişkiler'den sözediyor. Bu çelişkiler "ancak uluslararası ölçekte, proletaryanın dünya devrimi arenasında çözümünü bulabilecekler" Troçki'ye göre. Oysa Lenin, sosyalist devrimin gerçekleştirilmesi ve sosyalizmin örgütlenmesinde, herşeyden önce gücünü bizzat Rusya'nın işçi ve köylülerinden alacağı ilkesini belirledi.

İşte Troçki'nin proletarya diktatörlüğü saçması burada açığa çıkıyor. Troçki'ye göre, "köylülüğün geniş kitleleriyle" proletarya arasında "düşmanca çatışmalar" yaşanacak bu çelişkilerin tek ülkede devrimle çözümlenemeyecek, ancak bunun çözümü yalnızca "Proletaryanın dünya devrimi arenasında" gerçekleşecektir. İşte Troçki'nin iktidar anlayışı ve işte pro-

letarya diktatörlüğü saçması. Ve de işte; Leninist proletarya diktatörlüğünü temelden reddeden menşevizmin ünlü teorisinin değişik bir biçimi "sürekli devrim" teorisinin özü. Köylülük hareketinin ve dolayısıyla Lenin'in proletarya diktatörlüğü teorisinin temelinde reddini getiren Troçkizmin "sürekli devrim" teorisi ancak böyle tanımlanabilir. Bumudur Leninizm Troçkizm ile "bağdaşık"lığı?

Dünün Sovyet Rusya'sında "sürekli devrim" teorisini Leninizm ile bağdaşır bir şey olarak yutturmaya çalışan 'diplomatların' tatlı söylevlerle' beceremediğini günümüzün sadık yepyeni Troçkistleri daha ince kılıflar ve çeşitli siyasi sahtekarlıklarla becermeye çalışıyorlar. O dönem Sovyet Rusya'sında türeyen, başında Radek'in bulunduğu "diplomatlar", "sürekli devrim" teorisini "1905 yılında işe yaramaz" olduğunun açığa çıktığı söylemek zorunda kaldılar. Ama sahtekarlıktan vazgeçmeyerek. Bu teori aslında yanlış değil, "o sırada 1905'deki duruma uygulanamayacak olan bir şeyi uygulamaya çalışıldığından, çok önde gitmesindendir" yanlışlık diyorlardı. Ekim 1917'de Devrim'in olgunlaşmasıyla birlikte Troçki'nin "sürekli devrim" teorisinin "tamamen yerinde olduğu"nu doğruladığını büyük bir yüzüzlükle ekliyorlardı. Oysa gerçek şeydi; 1905 devrimi ile hükümsüz kılınp bir kenara atılmıştı. Troçki'nin "sürekli devrim" teorisi. Özellikle Ekim Devrimi'nin gelişme seyri içinde, Leninizmle kesinlikle bağdaştıramayacağı somut gerçeklikle kanıtlanmıştır. Yani, özcesi, "sürekli devrim" teorisi, Ekim Devrimi gerçeği ile Leninizm karşısında iflas etmiştir.

Bu mudur Troçkizm'in Leninizm ile bağdaşıklığı? Bir dönem tasfiyecilere ve otzovistlere karşı, iki cephede birden amansız bir mücadeleye giriştiği bir zaman da, Bolşeviklere-proletarya partisinin çizgisine karşı, Troçki, menşevik tasfiyecileri desteklemiştir. Lenin bundan ötürü Troçki'yi "ya da Troçki" (Hain Troçki) diye niteliyordu. Dahası Lenin; "**Troçki, en alçak bir mevki düşkünü ve hizipçi gibi davranıyor... partiye söze bağlı kalıyor ama herhangi bir hizipçiden daha kötü hareket ediyor**" diye yazıyordu. Gelişmeleri takiben 1912'de Troçki, Lenin'e ve Bolşevik partisine karşı yönelen bütün anti-Bolşevik grupları ve eğilimleri kapsayan Ağustos Blokun'u örgütledi. Görünürde takin-

diği orta yolcu tutumuyla kendi tasfiyeciliğini gizleme sahtekarlığıyla da istediğini başaramayan Troçki için, Lenin, "Açık tasfiyecilerden daha aşağılık ve tehlikeli" diyordu.

Bu mudur Leninizm ile Troçkizm arasındaki bağdaşıklık.

Leninizm ile Troçkizmi birbirleriyle bağdaşır kılmak, öyle görmek ya ahmaklık, ya da siyasi sahtekarlıktır.

Bu mudur Lenin ile Troçki'yi birbirleriyle barışık, siyasi olarak uyumlu iki lider kılan? Bütün bunlarla Leninizm ile Troçkizmi birbirleriyle bağdaşır kılmak, öyle görmek ya ahmaklık, ya da siyasi sahtekarlıktır.

Sosyalizm; menşevik safsatalara, karşı-devrim sabotajlarına, bozguncu çabalara rağmen örgütlendi ve kuruldu.

Lenin'in Nisan 1917'de Bolşevik Partisi'nin konferansına sunduğu "bütün iktidar Sovyetlere" sloganını da içeren raporu karşısında; Kamanev'ler, Rikov'lar ve menşevikler, Rusya'da ancak bir burjuva hükümetinin varlığını sürdürebileceğini parti ile işçi sınıfına sadece geçici hükümeti denetlemekle yetinebileceğini vaaz ederek, Rusya'nın henüz bir sosyalist devrime hazır olmadığını söylüyorlardı. Günümüzde yepyeni Troçkistlerin savduklarından özünde farkısız.

Ama sosyalizm bu menşevik safsatalara rağmen örgütlendi ve kuruldu. Sovyet sosyalizminin örgütlenmesi, sosyalist iktisadın yerleştirilmesi mücadelesinin bir kutbunda, Bolşevik partisi işçi sınıfı, sosyalizme inanmış milyonlarca küçük üretici, azim ve çalışkanlığıyla mucizeler yaratan fedakâr Sovyet emekçi halkı; diğer kutbunda ise emperyalist burjuvazi, onun Sovyet ülkesindeki uzantıları-örgütlü sabotaj grupları asalak takımı ve sosyalizm düşmanı menşevikler, Troçkistler, bulunuyordu. Herşey rağmen kuruldu sosyalizm, karşı-devrim örgütlemesi de sosyalizmin gelişme hızı karşısında faaliyetlerine yoğunluk kazandıracaktı kuşkusuz.

Tarihi koşulların zorladığı Brest-Litovsk barış anlaşması karşısında Buharin, Troçki ve onların suç ortaklarının yıkıcı faaliyetleri, Lenin'i Stalin'i

ve Sverdlov'u öldürme planları bunu açıklıyor işte.

Brest-Litovsk Barışı, emperyalist kamp içindeki çatışmalardan yararlanmayı, düşman güçlerini dağıtmayı, Sovyet sosyalist iktisadi sistemini örgütlemeyi ve kızıl orduyu yaratmayı sağlayacaktı. Yani bunları yaratmada, Brest-Litovsk Barışı Bolşeviklere zaman kazandıracaktı. Ve öyle de oldu. İşte Troçkistleri, "sol" sosyalist devrimcileri, bozguncu örgütlemelere, sabotaj eylemlerine zorlayan gerçek buydu. Tek ülkede sosyalizm örgütlenemezdi(!) Bu yönlü çabalar, değerler, yaratımlar sabote edilmeliydi.

Troçki'nin bilgisi ve onayı ile başlatılan "sol" sosyalist devrimcilerin bu amaçlı isyanı, Sovyet iktidarı ve onun mucizevi yaratımlarına karşı girişilen genel karşı-devrim komplosunun bir parçasıydı. Bununla da kalmadı. Bolşevik partisinin tarihini okumuş herkes Blumkin ismini hatırlayacaktır. Troçki'nin ajanı bir "sol" sosyalist devrimci.

Almanya ile savaşı kıskırtmak, barışı sabote etmek amacıyla Moskova'daki Alman elçisi Mirbach'ı katleden Blumkin, adına harekete geçtiği sosyalizmin can düşmanlarının emellerini yerine getirememişti. Sovyet hükümeti, bu provakasyonu ustaca boşa çıkarıyordu.

"1 Aralık 1934'de S.M.Kirov Leningrad'da tabancayla alçakça öldürüldü. Katil suçüstü yakalandı. Zinoviev'cilerden meydana gelen gizli bir karşı-devrimciler grubunun üyesi olduğu ortaya çıktı... Başlarında sözcümona Leningrad Merkezi diye bir şerhin bulunduğu ortaya çıktı. Bu grubun amacı komünist parti üyelerini öldürmektir. Bu karşı-devrimci grubun ifadelerinden, yabancı kapitalist ülke temsilcileriyle bağları olduğu, onlardan para aldıkları ortaya çıktı. (Bolşevik Parti Tarihi syf. 400) Yaşanan bütün bunları Stalin "zorbahı" ile açıklamaya kalkışmak, tarihin yaşanmış tanıklığı karşısında utanmazlık ve siyasi sahtekârlıktır.

Yukarda sözünü ettiğimiz karşı-devrim örgütünün açığa çıkarılan üyeleri SSCB Yüksek Mahkemesi Askeri Heyeti tarafından kurşuna dizilmeye mahkum edildikten sonra da yine "Moskova Merkezi" adında başka bir karşı-devrim örgütü buna bağlı olarak aynı amaçla tertip ve planlar ortaya çıkarılıyordu.

Herşeye rağmen ikiyüzlü davranıyorlardı. Çünkü Troçki ile bağlarını,

Troçki ile birlikte kendilerini faşist casusluk teşkilatlarına sattıklarını, Buharin'cilerle bağlarını ve faşist kiralık adamlarından kurulu bir birleşik Troçki-Buharin çetesinin varlığını gizliyorlardı.

"Sonradan anlaşıldığına göre, Kirov yoldaşın katli, bu birleşik Troçki-Buharin çetesinin işiydi" (Bolşevik P.Tar. syf. 401) çünkü, hemen bir yıl sonra Kirov'un ölümünü hazırlayanların, Troçki, Zinoviev, Kamanev ve bunların suç ortakları olduğu öğreniliyordu.

Bunlar, günümüzün yepyeni Troçkistlerin ve her türden ML'in düşmanlarının uydurduğu "Stalin diktatörlüğü", "Stalin zulmü" gibi masallarla geçitirilir cinsinden, hayal mahsulü şeyler değil. Bu davaların-mahkemelerin canlı tanığı Anna L.Strong, şöyle diyor:

"Sovyet ve yabancı basın mensupları ile yabancı diplomatların ve fabrika ile hükümet dairelerinden değişik olarak gelen temsilcilerin katıldıkları geniş bir salonda yapılıyordu. Bu mahkemede oturuyor ve öykünün gelişmesini seyrediyordum. Bir zamanlar Lenin'in arkadaşları olan seçkin teorisyenler, Zinoviev ile Kamanev, yargıçlara, dinleyicilere ve bütün dünyaya, Stalin'in yükselmesi ile iktidarı nasıl kaybettiklerini ve -öyle anlaşılıyor ki- Stalin'de dahil birkaç lideri öldürmek yoluyla iktidarı nasıl ele geçireceklerini anlatıyorlardı. Kullanılan ajanlar yakalandıkları takdirde, bu işin asıl planlayıcılarını bilmeyecekler ve Alman Gestaposunun sıradan ajanları gibi görüneceklerdi. Esas tertipçiler ise, ünleri lekelenmeden, olağanüstü hali karşılama için 'partiye birliğe' davet edeceklerdi. Bunlar bu karşılıklı önemli makamları ele geçireceklerdi. Bunlardan biri, Bakayev GPU Başkanı olacak ve asıl katilleri yok ederek fesatçılara karşı olan bütün delilleri yok edecekti." (Anna L.Strong. Stalin Dönemi syf. 92-93) Stalin değerlendirmesinde önemli bazı hususlardaki düşüncelerine katılmadığımız Anna L.Strong, Stalin döneminin canlı tanıklarından olması itibarı ile bunun gibi bazı uzun aktarmalar yapmak zorunda kalacağız.

Karşı-devrim sabotajcıları acaba hangi şartlar altında bu korkunç itiraflarda bulunuyorlardı. Günümüzün Troçkistlerinin ve ML'in her türden düşmanlarının da yansıttığı gibi "işkenceler" ve "Stalin zulmü" ile, ya da "izbe köşelerde", karanlık hücre-

meçhul yerlerde sağlanan itirafları mıydı bunlar? Hayır. Dünyanın gözü önünde oldukça meşru ve adil yargılamalarla açığa çıkartılmış tüyler ürperten gerçeklerdi.

Şöyle yazıyor, canlı tanık Anna L.Strang:

"İşte ben mahkemede günler boyunca bu öykünün gelişme aşamalarını seyrettim. Suçlananlar düpedüz konuşuyorlardı ve hiçbir işkence izi taşıyorlardı. Kamanev, 1932'de artık Stalin'in politikasının halk tarafından kabul edildiğinin anlaşıldığını ve onun politik yollardan değil, ancak "bireysel terör" yoluyla düşürülebileceğinin kabul edildiğini söylüyordu. "Bizi bu yola iten" diyordu, "liderliğe karşı duyduğumuz sınırsız kin ve bir zamanlar o denli yaklaştığımız iktidar hırsı olmuştur."

"Sanıklardan biri Kamanev'e karşı bağırıyordu, "böyle suçsuz rolü oynadığına bakmayın, iktidarı ele geçirmek için" dağlar gibi cesedi çiğneyip geçmekte hiç tereddüt etmezdi" (Stalin Dönemi syf. 93)

Peki bu mahkemeler sadece bir tertip miydi? Mahkemeler göstermelik miydi? Döneme ve gelişmelere bir fiil tanık olan Anna L.Strong, Mahkemeleri izleyen yabancı muhabirler de dahil, gelişmelerin tanıkları bunların doğru olduğuna inandıklarını açıkça dünyaya ilan ediyorlardı. Büyükelçi Davies, "Moskova Görevi" adlı kitabında, sanıkların yapılan suçlamalarda suçlu olduklarına inandığını söyler.

"Seçkin avukat ve İngiltere parlamentosu üyesi D.N.Pritt aynı şekilde düşündür. Pasifik ilişkileri genel sekreteri Edvard C.Carter şöyle yazar: "Kremlin davaları doğru, hem de müthiş doğrudur. Sonuçta çıkan anlam ikna edicidir." Kruşçev'in bu döneme yaptığı ayrıntılı saldırı bile açık olarak yapılan bu davalardan herhangi birinin tertip olduğunu söylemiyor (age sf. 94).

Bütün bunlara rağmen günümüzün Troçkistleri, Gorbaçov'un Prestroyka ve Glastnost politikasının ilham alarak "Stalin kurbanlarının itibarlarını iade etme" kampanyasına "yürekten" destek vermekle bu konuda Kruşçev'i geride bırakmış oldular. Bakalım aklanmaya çalışılan hain çetesiyle ilgili gerçeği Anna L.Strong nasıl açıklıyor:

"Bana gelince, sanıkları çoğu kez birkaç metre yakından dinledim. Bir zamanların devrimci liderlerinin birer hain haline gelmeleri süreci bana ak-

la uygun geldi. Bunlar Rus halkının dış yardım almaksızın sosyalizmi kurabileceğinden kuşku duymaya başlamışlardı." (age. syf. 94)

Çevresi düşman kapitalist devletlere çevrilmekle kalmamış; iç düşmanlar, karşı-devrim örgütleri, kadrolar içine sızmış ajanlar ve gerçekleştirdikleri sabotajlar, Bolşevik liderlere suikast planları, Stalin'in muhtemel halefi Kirov'un öldürülmesi hükümet devrim tertipleri, uzak doğuda GPU şefinin Japonya'ya kaçağı ve yardımcılarının çoğunun Japon ajanı olarak tutuklanmaları bunları takip eden mahkemeler, işte o günlerin acı tablosu ve gerçek görünümünün bir yüzü, olumsuz yüzü. Bu tabloyu sebep ve sonuçlarıyla değerlendirirken, işte belirtilen bu gerçekliğin somutluğundan, o günün koşullarından kopulmaması gerekmektedir. Aksi takdirde bir sapmaya yönelmekten, ya da ML'in düşmanı Troçkizmin değirmenine su taşımaktan kaçınmak mümkün olmayacaktır. Ordu içinde bazı mareşal ve askeri yetkililerin Hitler'den para alıp, karşılığında casusluk faaliyetleri yürüttükleri açığa çıkarılıyor. Liderlik kadrolarına bile ajanlar sızmış. Böyle bir durumda yargılamalarda, tutuklamalarda ve sürgünlerdeki haksız yanlarda bu bozguncu, ajan-provokatör takımının rollerini hesaba katmamak olmaz. Nazi beşinci kolunun "GPU'nun yüksek yerlerine sızıp, yanlış suçuz insanları tutuklatığı" Stalin'den sonra Bolşevik Partisi'nin başına geçecek durumda olan Kirov'un alçakça katledilişi, Stalin dahil, bütün Bolşevik liderlerin katledilmesi planları, bu amaçla karşı-devrim örgütlerinin kurulması, paralı emperyalist casuslukları, bütün bunlar, Stalin'in ve diğer Bolşevik liderleri, devrimi, sosyalist Rusya'yı köklü bir temizlik ile kurtarmayla karşı karşıya bırakmıştır. Bu ortamda, köklü temizlik hareketi sırasında Bolşevik'lerce bazı ciddi hatalar işlenmiştir. Bolşevik'lerce de kabul edildiği gibi bazı suçuz komünistlerde bu harekette ne yazık ki kurban gitmişlerdir.

"Rusya eğer birkaç bin bürokrati ve üst düzey subayı tasfiye etmeseydi, kızıl ordunun iki ay içinde çökebileceğine hiç kuşku yoktu" (Hawart K.Smith) yönlü yaygın olan gerçeğe çok yakın yorumlar bile kendi başına o dönemin, içinde bulunulan durumunu yansıtmaktadır bir ölçüde. Stalin'i parti iradesinin üstünde tek başına "diktatör" gösterip, bütün kötülük-

lerin sorumlusu ilan etmek, dün, kötülükleri yapan, hatta bir fiil yatanan ML'in düşmanı Troçkistlerin, bozguncu ve kışkırtıcıların değişmez numaralarıydı.

Bugün de acemi cambazlar aynı oyunu denemektedirler.

Fransa'nın Hitler'in durdurulmaz gücü karşısında çöküşü, Avrupa'nın Nazizm illeti karşısındaki dehşeti ve aczi yanında; Stalin döneminde Hitler'in gücünün kırılıp sosyalist devletin kurulmasıyla birlikte, dünyanın çehresini değiştiren dahiyane başarıları, hiç görülmemiş istenmeyen yan olarak kalmaktadır. "Stalin zulmü" edebiyatı yaparak Troçkizm, o dönemin bu yanını vb. başarılarını bilerek külemek istemektedirler. Külü üfleyince gerçek ortaya çıkıyor.

Kollektifleştirme ve Stalin

Troçkist akımların ağızlarına sakız ettikleri konulardan biri de Sovyet Rusya'daki kollektifleştirmeyi "Stalin zulmü" nün topluma yaydığı korkunun bir sonucu olarak gösterme sahtekarlığıdır.

Bir yandan sabotajlar ve bozguncu ayaklanmaların örgütlenmesini sağlayan, Bolşevik liderlere suikast planları hazırlayan ve emperyalistlerle paralı casusluk faaliyetleri yürüten; diğer yandan da ideolojik-siyasi cepheden sosyalizme, Bolşevik partisine güvenisizlik, geliştirmeyi elden bırakmayıp her türlü siyasi sahtekarlığa başvurarak sosyalist iktisadın başarılarını karalayan Troçkistler, "sol" sosyalist devrimciler ve menşevikler bu amaçla bütün karşı-devrimci araçları en alçakça biçimde kullanmaktan geri kalmamışlardır.

Günümüzün yepyeni Troçkistleri de aynı amaçla, Stalin dönemini, kollektifleştirmenin boyutunu karalamak ve ona gölge düşürmek için, ideolojik-siyasi cepheden benzer sahtekarlıklarla gerçeği küllenmeye çalışmaktadırlar. Yetişen her yeni kuşak bu yönlü sahte ideolojileriyle donatılmak istemektedirler.

Neydi Stalin dönemindeki kollektifleştirmenin iç yüzü? Aşırıların maddi temeli neye dayanıyordu, sorumluları kimdi?

Dışta, emperyalist güçler, Sovyetlerin açık karşısında mahvolacağını düşünerek, leş kargaları gibi sınırlara üşüşmüş, tankı ve topuyla ordularını Sovyet sınırlarında harekete hazır

bekletiyorlardı. İçte ise sosyalizmin her türden düşmanı akımlar, karşı-devrim örgütleri çeşitli tertip ve kışkırtmalarla karşı propagandalar geliştirerek bozgunculuğu körükleyip, sabotaj eylemlerine başvurarak sosyalizmin tek ülkede kurulmasını başarısız kılmaya uğraşıyorlardı.

Diğer yandan yine kollektifleştirme konusunda Bolşevik Partisi içinde de sağ ve sol sapma objektif olarak konularıyla, kollektifleştirmeyi sabote etme durumundaydılar. Sağ kanat zengin köylü sınıfı kulakların fazla varlıklarına, mülklerine ve zenginleşmelerine dokunulmamasını, sosyalizmin sanayinin devlet mülkiyeti yoluyla kazanılabileceğini savunmakla objektif olarak kollektifleştirmeyi amaç ve hedefinden saptırıp, onu başarısız kılmaya çalışıyordu. Sol kanat ise, köylülerin zorla hızlı bir biçimde devlet denetimindeki çiftliklere sokulmaları gerektiğini savunuyor. İstiyorlar ki, bu da açık bir biçimde başka açıdan aynı işlevi görüyor ve hatta bozgunculuğu bir fiil örgütleyordu. Bunun Bolşevik Partisi içinde önemli oranda etki yarattığı kuşkusuz. Bundan hareketle kollektifleştirme hareketi sırasında, gerek yerel yöneticiler, gerekse parti kadroları içinde doğal olarak, önemli ölçüde aşırıliklar, zora başvurular gibi yanlış uygulamalar olmuştur. Bu konuda Bolşevik politikanın hayata uygulanmasında önemsenmesi ve gözden kaçırılmaması gereken esas olgu; kollektifleştirmeyi başarısız kılp, onu halkın zararına bir şey olarak yansıtmayı amaç eden, bozguncu, sabote edici propagandalar ve bu yönlü örgütlenmelerdir. Kışkırtıcılığı körükleyen, sosyalizmi başarısız kılma amacıdır, asıl üstünde durulması gereken... Bunu kimler ister acaba?. Sabotajlarla, kışkırtıcı propagandalarla sosyalizmin bozguna uğratılması amacının kuşkusuz bir maddi temeli vardı. O da şu; kollektifleştirme tam bir sosyalist (komünist) toplumu kurmak için gerekli olan herşeyi sağlamış ve bu sosyalizm demektir. Öyle ise anarşi körüklenmeli, köylüler kışkırtılmalı, yanlış politikalar uygulattırılmalı, bozguncu saibeler yayarak sistemi işlemez kılp, bunahılar yaratılmalıydı.

1929'da "sınıf olarak kulakların ortadan kaldırılması" zamanının geldiğinin Stalin tarafından ilanından ve ondan önce ayrıca bazı aşırıliklar da olmuştur. Kişisel rekorlar peşinde olan bazı örgütleyicilerin sürgün vb. tehditler altında köylüleri zorla çiftliklere sokma, sığırları, keçileri, tavukları ve hatta tabak çanakları bile

'komünleştirme' gibi aşırılıkları olmuştur. Bundan Stalin'i sorumlu tutmak, "o teşfik etti" demek, kötü niyetli karşı-devrimcilerin işidir. Bunlar, dün kolektifleştirme mücadelesinde köylüleri kıskırtan sosyalizmin düşmanı güçlerin büyük bir sahtekarlıkla uydurdukları "Stalin zorbalığı" türünden masallardır. Günümüzde de söylenen, aynı masallar. Dün, sosyalizmin düşmanlarının parolası şu idi; Sovyet Rusya'sında; kolektifleştirmede yanlış geliştirdi, uyguladı ve onları, sonuçlarıyla birlikte Stalin'e malet, onun şahsında ML'e düşman ideolojine zemin hazırla.

Dün Stalin'in bu tür aşırılıklara karşı özellikle mücadele yürüttüğünü görmek istemiyorlardı. Bugünkü takipçiler de farkı durumda değiller. Tarihi, yaşadığı gibi değil, olmasını istedikleri gibi yansıtmak istemektedirler. Yani tarihi, sadece yazarak "yaratma" gafleti içindedirler. Durum böyle olunca, siyasi sahtekarlığıyla okyanusa yelken açan gemi, tarihin yaşanarak yaratılan gerçekliği -Stalin gerçekliği karşısında alabora olmaksızın kurtulamamıştır. Şimdi ise, fosilleşmiş batık gemi, bazı onarımlarla yüzdürülmek isteniyor.

Biz, dönemim yine geçmişin-tarihin somut gerçekliğine.

2 Mart 1939'da Stalin'in yayınladığı ünlü bildirgenin mahiyeti, aşırılıklara karşı mücadele idi. "Başarının verdiği göz kararı" adıyla yayınlanan bildirge, köylüler arasında "özgürlük belgesi" gibi elden ele doluşturuluyordu. Böylece Stalin milyonlarca köylünün koruyucusu durumuna geliyordu. Hatta bu durumla kendisine karşı gelişen kişiye tapma eğilimini sezen Stalin, "kollektif çiftçilere yanıt" yazısını yayınlayarak; "Bazı kimseler sanırsa Stalin'e bildiriye yanlış yazmış gibi konuşuyorlar. Merkez komitesi bu gibi bireysel hareketlere izin veremez. Bildiriye yayımlayan Merkez Komitesidir" propagandasıyla karşılık veriyordu.

1921'de Volga bölgesindeki büyük açlık sırasında, Amerikan Dostları Servisiyle, ilk yabancı yardımı Rusya'ya götüren grupla gidip, orda 1930'da "Moskova Haberleri"ni kuran Rusya'nın her tarafını gezmiş, sosyalist kuruluşu bir fiil görmüş, yaşamış, Amerikan asıllı yazar, gazeteci Anna L. Strong'un kendi tanıklığıyla ve bir fiil gözlemleriyle yaptığı belirlenimler, Bolşevik Parti tarihindeki sözkonusu gerçeklerle en azından bu yanıla tam bir uyum içindedir.

1930'larda Stalin'in "kollektif çiftlik üyesi yoldaşlara cevap" adlı yazı-

şı, bazı örgütleyicilerin aşırılıklarına karşı şu ilkeleri içeriyordu:

Köylü meselesinde ve kollektif tarım hareketinde yapılan başlıca hataların, yani orta köylüye karşı takınılan yanlış tutumlarla mücadele;

Kollektif çiftliklerin kurulmasının gönüllü olmasına dair Leninist ilkenin ihlaline karşı amansız mücadele;

Artel biçimini atlayıp derhal kömüne geçme tutumları vb. konulardı bunlar. Yani toprağın kullanımının kollektifte olduğu temel üretim aletlerinin devlet tarafından sağlandığı, üretilen ürünün kollektifin mülkiyetinde olduğu ve bu nedenle devlete ve pazara meta olarak sunduğu, köylülerin ihtiyaçlarını karşılamak için ufak bir toprak, birkaç baş hayvan vb.'nin özel mülkiyetine ait olduğu bir kollektif mülkiyet türü olan artel biçimini atlayıp, derhal kömüne geçmeyi dayatan bazı örgütleyicilerin aşırılıklarına karşı mücadeleyi içeriyordu Stalin'in sözü edilen yazısı. Ve yapılan aşırılıklar karşısında şunları öneriyordu Stalin, aynı yazısında: Parti üyeliği gönüllülük temeline dayanmalıdır. Bu dönem için tavsiye edilen kollektif çiftlik türünün, yanlış toprak ile çift hayvanları ve büyük makineler kamulaştırılmamalıdır. Sığır, koyun, domuz, tavuk gibi ev hayvanlarının ve üstünde yaşanan toprakların, konutların kişisel mülkiyet olarak kalması gerektiği, ilkeleri anımsatıyordu.

Yaşanarak, yığınların irade ve azmiyle yaratılan tarih, uyduruk yazımlarla yaratılmak istenen 'tarih'le küllendirilemez.

İşte Stalin, bu yazıyla aşırılıklara karşı mücadelesini doruğa vardıyordu. "Gezginci savaşım" adlı bir gazete çıkarılıyordu. Kasaba kasaba dolaşarak "Gezginci savaşım" sayesinde suçlamalar araştırılıp, kurulan özel mahkemelerce, kollektifleştirmede zorbalık yapan, aşırılıklara kaçan gayretkeş örgütleyiciler açığa çıkarılmıştı. Yaşanarak, yığınların irade ve azmiyle yaratılan tarih, uyduruk yazımlarla yaratılmak istenen "tarih"le küllendirilemez.

Bütün bu tarihi gerçeklere ramen Troçki, Zinoviev, Kamanev ve ardından Buharin, Rikov gibi başta gelen hasımların gözünde Stalin, bir "despot"du. Ama Stalin bu hasımlarıyla

mücadelede, politika alanında bir dizi eleştirel kararlar Polit Büro'da çoğunluğu sağlayıp geniş halk desteğini de elde ederek bunları tek tek yenilgiye uğrattı. Polit Büro'dan safdışı etti. Bunun yanında, sosyalizm ve parti düşmanı muhalif örgütlemelerinden vazgeçtiğini ilan edenleri yine saflara aldı ve onlara bazı görevler verdi. Çünkü Stalin, düşünce ve teorilerinin ancak ve ancak halkın güveniyle hayyat bulup büyüyeceğini iyi kavramıştı.

İşte muhasımlarına karşı mücadelede, onları ezen balyozu buydu. O, halkın iradesine ve isteğine özellikle önem veren büyük bir öğretmendi. Yıllarca süren yeraltı mücadelesiyle bu irade ve isteğe yakın onunla içiçeydi. Parti sekreterliği görevi döneminde de Stalin yine bu irade ve isteğe yakınlığıyla, ülkenin arzularını ve şikayetlerini en iyi bilendi.

Stalin'i yakinen tanımış Anna L. Strong, onun, kişisel yaklaşımının alçak gönüllü, doğrudan ve yakınlığı konusuna özellikle tanıklık ediyor. O da, Stalin'i "sorunları çözülmesi olağanüstü berraktı" diye anlatıyor. Stalin hakkında, eski bir Bolşevigin, "çok iyi anımsıyorum onu, komitenin kenarında oturup, az söyleyip çok dinleyen sakin bir genç, soruna doğru, belki de yalnız bir soru şeklinde bir yorum yapardı. Yavaş yavaş onun, bizim ortak düşüncelerimizi en iyi özetlediğinin farkına vardık" şeklindeki düşüncesini "bu tanımlama, Stalin ile tartışmaya katılan herkes tarafından kabul edilebilir bir şeydi" diye yazıyor.

Stalin çoğunluğunun desteğinin, yıkılmaz ve güçlü bir güçlü bir politik hareket açısından vazgeçilmez bir şey olduğunu ustalıkla kavırıyordu.

Anna L. Strong, Stalin'in çoğunluğun isteklerini uyandırmak, harekete geçirmek konusundaki yeteneğinin "dehaya ulaşan" bir şey olduğuna kendisinin bizzat tanık olduğunu da özellikle vurguluyor.

Şöyle yazıyor Anna L. Strong: "Sovyetler Birliği'nde bulunduğum yıllarda ben hiç 'Stalin'in kararından ya da 'Stalin'in emirlerinden' bahsedildiğini duymadım. Yanlış, kollektif olarak alınan 'hükümet kararlarından' ya da 'parti çizgisinden' söz edildiğini duydum. Stalin'den sözedildiği zaman herkes onun 'açıklığını' onun 'çözümlemelerini' övüyorlardı... 'Bireysel olarak düşünmediğini' söylüyorlardı... Bilimler Akademisi'nin beyinleriyle, sanayinin ve sendikaların şefleriyle ortaklaşa düşündüğüydü demek istedikleri" (Stalin Dönemi syf. 35).

Bütün bunlar yaratılan olağanüstü gerçeklikle ispatlı değil mi? 1934 yıllarına geldiğinde üretimin savaş öncesi düzeyinin yedi katına ulaşan ve kalkınma hızıyla dünyayı şaşırta sa-nayinin % 99'unun sosyalist sanayi haline getirilmişti. Buydu, Troçkistlerin sosyalizm değil de "Sosyalizmin başlatılması" denilen.

Dünyada en büyük çapta tarım üretimini gerçekleştiren, modern makinalarla donatılmış kollektif ve devlet çiftlikleri biçimindeki makinalaşmış sosyalist çiftliğin tarımda kazandığı olağanüstü zaferidir, Troçkistlerin "politik devrim" dedikleri.

"Ticaretin tamamen devletin ve kooperatiflerin elinde" toplandığı, insanın insan tarafından sömürüsüne ebediyen son verildiği. "Üretim araçları üzerinde sosyalist kamu mülkiyeti, yeni sosyalist sistemin sarsılmaz temeli olarak iktisadi hayatın bütün dallarında sağlam bir şekilde" yerleştirildiği sosyalizm gerçekliğidir. Troçkist mantığın "hukuksal devrim", ya da "politik ve askeri bir eylem" diye yansıttığı. Ama nafile, yaşanarak, yığınların irade ve azmiyle yaratılan tarih,

uyduruk yazımlarla yaratılmak istenen "tarih"le küllendirilemiyor.

Sosyalizmin bu somut gerçekliği karşısında, hiçbir sahtekarlık ve ikiyüzlülük emellerine kavuşamaz.

Leninizmin ışığında, beş yıllık kalkınma planlarıyla, dünya standartı ölçülerini altüst eden, olağanüstü bir hızla, tek ülkede sosyalizmin kuruluşu olanağını gerçekliğe dönüştüren en önemli olgulardan biri de, liderlik vasfının örgütlediği milyonların harekete geçirilen arzularıydı. Bu arzuları harekete geçirme ustalığıydı. Stalin'in bu dehasını hiçbir mantıksızlık yadsıyamaz.

Ve Stalin savunulmadan ML savunulamaz.

Bu şiarı atarken, şunu da peşinen teslim etmek gerekiyor. Çeşitli küçük-burjuva, oportünist akımlar, kâh keskin "Stalinci" geçinip Mao Zedung ve Çin Devrimine kin kusmakta; kâh Mao'nun eleştirilerini sıçrama tahtası olarak kullanıp büyük bir sahtelikle Stalin "eleştirmencisi" kesilmekte-dirler.

Bu konuda karşımızda iki durumda duran oportünizmin bu iki yüzlü-

lüğüne karşı da ML'ler sessiz kalmamalıdır. Tam da oportünistlerin birleştiği bu noktaya ML'in balyozunu indirmek lazım. Bunlar ML'i savunma adına, Stalin ve Mao Zedung'u karşı karşıya koyup, tabir caizse Stalin şamarıyla Mao'yu, Mao'nun şamarıyla da Stalin'i dövmeye çalışıyorlar. ML'lere düşen görev ise özünde ML'e olan bu saldırıların içyüzünü ve bunun altında yatan sahteliklerini canalıcı ML şiarlarla açığa çıkarmak, oyunlarını bozmaktır.

ML'ler, tam da uygun düşen işte bu dönemde şu şiarı yükseltmelidirler:

MAO ZEDUNG VE STALİN SAVUNULMADAN ML SAVUNULAMAZ!

Siyasi ve ideolojik cepheden ML'e amansız saldırıların bu minvalde birleştiği inkar edilmez bir gerçek. Özellikle bu saldırıları püskürtmek ve mahkum etmek amacıyla bu şiar adeta siyasi koşulların dayattığı önemli bir gerekliliktir:

Kuşkusuz bu ayrı ve çok geniş boyutlarıyla ele alınması gereken bir çalışma konusu. □

Yeni Demokrasi 3. Yıl Avrupa Şenlikleri

FERHAT TUNÇ
ŞİVAN PERVER
NİHAT BEHRAM
EMEKÇİ
HASRET GÜLTEKİN
FOLKLOR
DİA
TİYATRO
KONUŞMALAR
EMRE SALTUK

TARİH : 19.KASIM.1989
(Pazar)

YER : ZALENTRUM
AMICITIA

Westeinde 15
DEN-HAAG HOLLANDA
SAAT : 14.00

7 Ekim'de yapılması planlanan Yeni Demokrasi 3. Yıl Avrupa Şenliklerinden Avusturya Şenliğimiz 1 Kasım 1989 tarihine ertelenmiştir.

Program
Hasret Gültekin
Nizamettin Arıç
Emekçi
Nihat Berhan
Folklor
Dia
Skeç

1 Kasım
Çarşamba
Saat: 16.00
Kunsresshaus
wien
Margeretengürtel
138-140
1150-WIEN/
AVUSTURYA

Devrimimiz!

Devrimimizin Askerî Açısından Görevleri III. Bölüm

Ferhat ALİ

Savaş, politikanın başka araçlarla sürdürülmesidir, savaşın kendisi bizzat politik bir eylemdir, yani politikadır. Silahlı mücadele politik mücadeledir de aynı zamanda, onun şiddet yöntemleriyle sürdürülmesidir. Ama "Siyasetin olağan araçlarla yürütülmesi olanaksız belirli bir aşamaya ulaştığı zaman, yolu üzerindeki engelleri temizlemek için" (89) silahlı mücadele biçimleri kaçınılmaz hale gelir. İşte ülkemizde mücadelenin koşullarının zorlayıcı etkisinden dolayı durum budur. Politikanın olağan araçlarla sürdürülmesinin olanaksızlığından dolayı, politik mücadele, esas olarak şiddet araçlarıyla yerine getirilmektedir. (Tıpkı II. Enternasyonal'in egemenlik döneminde parlamenter mücadelenin, yani barışçıl kansız biçimlerin esas mücadele biçimi olarak, II. Enternasyonal partilerinin çalışmalarının temel içeriğini oluşturması gibi -Bizde ise, koşullarımızdan dolayı, tersi) Mücadelenin bu biçimini önümüzü süren etken, başrolde öne süren etken, kimi "çevre"lerin iddia ettikleri gibi, bizi suçlama malzemesi haline getirdikleri gibi, iradeci-subjektivizm değil, bizzat ülkemizin karakteridir; bu karakterin yarattığı olaylar, olgular ve koşulların dayatıcılığıdır.

Mücadelenin bu biçimini ne ortadan kaldırılabılır, ne de görmezlikten gelebiliriz, "çünkü güçlü ekonomik ve politik etkenler nedeniyle ortaya çıkmıştır. Ne bu etkenleri, ne de bu mücadeleyi ortadan kaldırmak bize bağlı değildir." (90)

Bu biçimi önümüzü süren etken, bizzat koşullardır.

Yokluk, yoksulluk, açlık ve işsizliği vareden toprak kurmadıkça, ekonomik ve siyasi bunalım, silahlı mücadelenin koşullarını daima varedecektir.

Dolayısıyla, ülkemiz koşullarındaki devrimci mücadelenin koşulları, "İktidar namlunun ucundadır" savaş çığılığı eşliğinde, karşı-devrimci silahlar, emperyalist saldırı birlikleri ve tüm gerici şebekeler, imha edilecek ve yeni demokratik Türkiye kurulacaktır. Devrimimizin karşısında emperyalistlerin desteğinde, devrimimizi acımasızca bastıran, birleşmiş, merkezleşmiş 850 bin civarında ordusuyla bir karşı-devrimci güç var. Bu son derece gelişmiş silahlarla donanmış ve muazzam sayıdaki silahlı gücüyle devrimimizin karşısındaki bu güçlere karşı, devrimci güçler kendilerini çelikleştirmedikçe, kararlılık ve özveriyle davaya olan tutkulu inançlarını korumadıkları sürece, her türlü özveride bulunmadıkları sürece, bırakalım düşmanın mevzilerini ele geçirmeyi, onları mevzilerden söktüp atmaya, saflarımızı ve mevzilerimizi bile muhafaza edemeyiz. Bunca güçlü düşman karşısında çalışmamızın temel içeriğini oluşturan silahlı mücadelede ısrarlı olunmadıkça davanın başarısını garanti altına alamayız.

Temelde ülkemize benzer özellikler taşıyan Çin için Mao'nun sözleriyle "Böyle düşmanlar karşısında, Çin Devrimi'nin esas araçları ya da biçimi, barışçı mücadele değil, silahlı mücadele olmak zorundadır." (abç) (91)

Çin Devrimi'nin esas araçlarının barışçıl değil, silahlı olduğunu açıklığa kavuşturan Mao, "Çin Devrimi'nde zafer ilk önce köylük bölgelerde kazanılabilir" (92) der ve akabinde Leninizmin sahasını terkeden toplu ayaklanma piramidi üzerine siyaset üreten revizyonist, oportünist guruğu hedefleyen şu önemli açıklamalarda bulunur; "Çünkü Çin'in iktisadi gelişmesi eşit değildir (ekonomisi birleşik bir kapitalist ekonomi değildir); toprakları çok geniştir (bu da devrimci güçlere hareket serbestisi sağlar); karşı-devrimci kamp birleşmemiştir ve çe-

leşmelerle doludur; devrimin temel gücü olan köylülerin mücadelesi, proletaryanın partisi olan Komünist Partisi önderliğinde yapılmaktadır. Fakat öte yandan bu, şartlar, devrimin inişli çıkışlı olmasına yolaçar ve nihai zafere uzun süreli ve zorlu bir mücadeleyle kazanılması görevini getirir. Öyleyse, devrimci üs bölgelerindeki uzun süreli devrimci mücadelenin esas olarak, Komünist Partisi önderliğindeki köylü gerilla savaşına dayandığı açıktır. Bu yüzden, köylük bölgelerin devrimci üs bölgeleri olarak kullanılması zorunluluğunu gözardı etmek, köylüler arasında çetin mücadeleler vermeyi ve gerilla savaşını ihmal etmek yanlıştır" (abç) (93)

Devamla Mao, "Buna karşılık, silahlı mücadeleye ağırlık vermek diğer mücadele biçimlerini terk etmek değildir; tam tersine, silahlı mücadele diğer mücadele biçimleriyle bir arada yürütülmezse başarıya ulaşmaz." (94) Şehirlerde ve diğer alanlardaki çalışmalarımız olmazsa ve bu çalışmalarımızla gerilla bölgeleri desteklenmezse mevcut gerilla bölgelerimizdeki mücadelenin yenilgiye uğrayacağı akıldan çıkarılmamalıdır. Dolayısıyla, kanun, kararname vb.'nin izin verdiği bütün açık faaliyetlerden yararlanmalı ve bu noktada kuru gürtlü ve "sol" çığırkanlığa prim verilmemelidir. Bu tür faaliyetlere ana nehri besleyen yan kanalcıklar gözyüze bakılmalıdır.

Bizdeki silahlı mücadele, proletarya önderliğinde köylü toprak devrimidir, bizdeki silahlı mücadele, proletarya önderliğinde köylü savaşdır, bizdeki silahlı mücadele, gerilla savaş demektir.

Ve bugünkü askerî hattımız, silahlı mücadelenin gerilla savaş biçimidir. Gerilla savaş, düşmanı bozguna uğratmak ve halkımızın üs bölgelerini oluşturmak için geri kalmış yarı-sömürge ülkelerde "uzun bir dönem için

Evet, askeri çizgimizin başarısının teminatı, bir başka görüş açısından 'dağlara çıkma ilkesi'ni ilke edinmekten geçer Mao'culuk budur; gerisi, Mao'cuculuktur'..

halkın silahlı güçlerinin yürüttüğü zorunlu ve dolayısıyla en iyi mücadele biçimidir" (abç) (95)

"Silahlı mücadele olmadan ne proletaryanın, ne halkın ve ne de Komünist Partisi'nin Çin'de hiçbir varlık gösteremeyeceğini ve devrimin zafere ulaşamayacağını öğrendik." (96) diyen Mao'nun yargıları bize yol göstermeye devam ediyor, edecek de.

Dolayısıyla, proletarya önderliğinde işçilerden, köylülerden oluşan halkın devrimci ordusu, yeni demokratik Türkiye'nin kurulmasının teminatıdır. Kapitalist ülkelerden ayrı, özgül yanımızdır bu. Bu karıştırıldı mı tüm pusula şaşırır. Bu unutulmamalıdır.

Bilinmelidir ki, devrimci mücadelenin kendine özgü koşulları dağın mantığını öngörüyor, onun fedakârlığını gerektiriyor. Bu özveri ve inançla dolu yolda yürümek zorludur, binbir güçlüklerle doludur, ama nedir ki, inatçılık, mücadele ruhu ve ısrar ve de davaya olan tutkulu inançla her zorluk aşılabılır, aşılmalıdır da.

Mao'nun sözleriyle " 'Dağlara çıkma' ilkesinin geçerli olduğu bir zamanda yaşıyoruz; toplantılar, çalışmalar, dersler, gazete yayını, kitapların yazılması, tiyatro gösterileri, her şey dağlarda yapılmalıdır ve hepsi de özünde köylüler içindir." (97) (abç).

Evet, askeri çizgimiz başarısının teminatı, bir başka görüş açısından "DAĞLARA ÇIKMA İLKESİ"ni İLKE EDİNMEKTEN GEÇER - Mao'culuk budur; gerisi Mao'cuculuktur!..

Evet yineledik, yineliyoruz ve yineleyeceğiz: DAĞLARIN ŞİMDİ ELEŞTİRİNİN SİLAHINDAN ÇOK - SİLAHLARIN ELEŞTİRİSİNE İHTİYACI VARDIR! Kaypakaya'nın güzergâhı da bu değil midir zaten!

Devrimimizin Kültürel Açından

Görevleri

Kültür, toplumun ekonomisinin ve siyasetinin ideolojik yansımasıdır. Öyleyse halk-demokrasisi, proletarya önderliğindeki devrimci kitle hareketinin bütün kültürel eylemlerine damgasını basmalı ve emperyalist-feodal kültüre karşı acımasızca savaşım cephesi açmalıdır. Milli, bilimsel kitle kültürünün emperyalist-feodal kültürel sakatlanmasına izin verilmeyecektir. Bugün, emperyalizmin arka bahçesi ya da cephe gerisi konumundaki ülkemizde emperyalist kültürün yanısıra komprador-feodal kültür de egemendir. Ve emperyalizm, elindeki tüm araçlarla, yönettiği kuruluşlarla bu gerici yozlaşmış kültürü beslemekte ve ona koltuk dayneği olmaktadır. Emperyalist kültürle yarı-feodal kültür yapışık kardeşler gibidir. Bu kültür cephesi, yeni demokratik Türkiye'nin yeni ve canlı kültürüne karşı bir ittifak içindedir. Bu cephenin kültürü, emperyalizm ve onun toplumsal dayanağı egemenlerin egemenlerine hizmet eder. Emegün köleleştirilmesi üzerine kurulu düzeni ayakta tutmak için emperyalistler ve egemenler var güçleriyle bu cepheye tüm bir saldırı düzeni oluşturmuşlardır.

Yeni kültürümüz, proletarya önderliğindeki devrimci sınıfların, bu siyasi güçlerin kültürü olacak ve bu halk güçlerine hizmet edecektir.

Şiarımız, devrimci-milli kültür olmalıdır. Emperyalist yağma ve baskıya karşı komprador-feodal tahakküme karşı, dahası, emperyalizm, feodalizm ve kompradorların üçlü gerici blokuna karşı mücadelede, propagandamızın temeli bu şiar eşliğinde yer almalıdır.

Mao'nun sözleriyle "Yeni demokratik kültür, geniş kitlelerin anti-emperyalist ve anti-feodal kültürüdür... Bu kültüre herhangi bir sınıfın kültür ve ideolojisi değil, ancak proletaryanın kültür ve ideolojisi, yani komünizm ideolojisi önderlik edebilir." (98)

Nedir ki, devrimci milli kültürümüz, emperyalizmin kokuşmuş, çürümüş kültürünü sökülüp atarken, yabancı olan kültürdeki ilericiler olan şeyi, halka yararlı olabilecek nesneyi, halkın yararına kullanmasını bilecek ve ondan yararlanacaktır. Aynı şekilde ezilen ulus ve ulusal azınlıkların kültürünü hor görme ve onu aşağılama vb. eğilimlerde mücadele etmeyi kendine

görev edinecektir.

Mao'nun şu sözleri yol gösterici kılavuzumuz olmalıdır:

"Bu yeni siyasi, iktisadi ve kültürel güçler, eski siyaset, eski ekonomiye ve eski kültüre karşı olan bütün devrimci güçlerdir. Eski siyaset, ekonomi ve kültür iki bölümden meydana gelmektedir. Bunlardan biri, Çin'in yarı-feodal siyaseti, ekonomisi ve kültürü, öteki ise emperyalizmin siyaseti, ekonomisi ve kültürüdür. Bu ikisi arasındaki ittifakta, emperyalizmin siyaseti, ekonomisi ve kültürü başı çekmektedir; her ikisi de kötüdür ve tamamen ortadan kaldırılması gerekir. Çin toplumunda yeni ile eski arasındaki mücadele, aslında halkın yeni güçleri (çeşitli devrimci sınıflar) ile emperyalizmin ve feodal sınıfın eski güçleri arasındaki mücadeledir. (99)

Devrimimizin Temel İçeriği Olarak- Demokratik Halk Diktatörlüğü

Bilinir ki, proletarya diktatörlüğü yolunda belli-başlı devrim tiple-ri ve bu devrimlerin temel içeriğini oluşturan geçiş biçimleri, siyasal geçiş devletleri vardır.

Tarih, nasıl ki, tarihsel ve siyasal anlamda ilk proleter devlet olan Paris Komünü'nü 1871'de ve akabinde 1917 Şubat ve Ekim proleter devletlerini ve nihayet, II. Emperyalist Paylaşım Savaşı içi ve sonrasında başka bir çeşidi: Çin Demokratik Halk Diktatörlüğü biçimindeki proleter devlet biçimini yarattıysa gelişen tarihsel süreç, siyasal nitelik olarak devrimci diktatörlük olan, yani "merkezi bir devlet iktidarı tarafından yayınlanan bir yasaya değil, ama doğrudan doğruya devrimci bir zorlamaya, halk yığınlarının aşağıdan gelen dolaysız girişkenliğine dayanan bir iktidar" (100) olan ama, yalnızca sınıf ittifakı bileşimi ve sınırları açısından ve yalnızca "proletaryanın hazırlık ve köylülerle birleşme derecesi" (101) bakımından farklılık taşıyan proleter devlet özlü yeni biçimleri yaratmazlık edemez.

Ama açıktır ki, dünya devrim deneyimleri tanıtlamıştır ki, proletarya diktatörlüğü yolunda devrimci siyasal geçiş biçimleri belli-başlı üç biçimde

varolmuşlardır: 1) Proletarya diktatörlüğüne doğrudan geçiş, 2) Proletarya diktatörlüğüne dolaylı geçiş biçimi olarak, devrimci işçi-köylü diktatörlüğü, 3) Proletarya diktatörlüğüne dolaylı geçiş biçimi olarak, demokratik halk diktatörlüğü.

Komünist Enternasyonal Programı, bu geçiş biçimlerine ilişkin olarak şöyle açıklar: "Farklı ülkelerde proletarya diktatörlüğüne geçişin farklı koşulları ve biçimleri şematik olarak üç tipe ayrılabilir." (102) Stalin de bu geçiş biçimlerinin varlığını programdaki şekliyle yadsıyıp "yalnızca iki tipe tekileden, yani kapitalist ve sömürge ülkelerden söz edilebileceğini iddia" edenlere (103) şunları söyler: "Bu yoldaşlar proletarya diktatörlüğü yolunda devrimci gelişmenin üç tipinin varlığını çığneyip geçerken hak-sızdırlar." (104)

Enternasyonal proleter devrimi, nitelik ve zaman bakımından birbirinden farklı oluşan bir dizi süreçten oluşur. Saf proleter devrimler olduğu gibi, devrimci işçi köylü diktatörlüğünü öngören devrimler ve de demokratik halk diktatörlüğünü öngören biçimler olacaktır. Bu biçimlerden saf proleter devrimlere ilk örneği teşkil eden 1917 Ekim dönemi Sovyetler, Fransa, Almanya, İngiltere, ABD vb. güçlü üretici güçlere ve yüksek düzeyde merkezileşmiş üretime sahip ülkelerde "programın başlıca talebi proletarya diktatörlüğüne doğrudan doğruya geçiştir" (abç) (105) Portekiz, Polonya, Macaristan, Balkanlar ve Şubat dönemi Sovyetler vb. kapitalizmin gelişmesinin orta düzeyde olduğu ülkelerde programın başlıca talebi, proletarya diktatörlüğüne doğrudan değil, dolaylı geçiş biçimi olarak devrimci işçi-köylü diktatörlüğüne geçiştir. Ve son olarak, sömürge ve yarı-sömürgelerde, Çin, Hindistan, Türkiye, İran vb. ülkelerde programın başlıca talebi, proletarya diktatörlüğüne, demokratik halk diktatörlüğü yoluyla geçiştir. (106)

Belirtmeliyiz ki proletarya diktatörlüğü yolundaki bu siyasal geçiş biçimleri özü itibarıyla aynıdır, biri diğerinin daha geri seviyede özgül bir biçimidir. Lenin'in sözleriyle: "Elbette kapitalizmden komünizme geçişte, siyasal biçimler bakımında büyük bir bolluk ve geniş bir çeşitlilik göstermekten geri kalamaz, ama hepsinin özü zorunlu olarak bir olacaktır; PROLETARYA DİKTATÖRLÜĞÜ". (107)

Lenin'den yıllar sonra Mao da bu konuda şunları söyleyecektir: "halk demokrasilerindeki proletarya diktatörlükleri ile Ekim Devrimi'nden sonraki Rusya'da kurulan proletarya diktatörlüğü arasında özde pek fark yoktur" (abç) (108)

Türkiye devrimci hareketi arasında bir türlü kavranamayan, yazılı ve sözlü basında çarpıtılarak, sakatlanan bu sorunun niteliğini kavramanın yolu, ilk proleter devrimin, 1871 Paris Komün'ün deneyiminin kilit taşı, temel hareket noktası olarak ele alınması gerçeğinde yatar.

Paris Komün'ünün yarattığı yeni devlet tipine ve onun özüne ilişkin düşüncelerini Lenin, "DEVİRİMİZİN YARATTIĞI YENİ DEVLET TİPİ" adlı makalesinde burjuva devlet tipiyle karşılaştırmalı olarak şöyle açıklar: "İşçi, asker, köylü, vb. vekilleri Sovyetleri, çoğu kişinin sınıfsal anlamı üzerine, Sovyetler'in Rus Devrimi içindeki rolü üzerine açık bir fikir edinemediği anlamında, anlaşılmamış bulunuyorlar. Ama, onların yeni bir devlet biçimi, ya da daha doğrusu yeni bir devlet tipi temsil ettiklerinde anlaşılıyor. En yetkin, en gelişmiş burjuva devlet tipi, devlet tipi temsil ettiklerinde anlaşılıyor. En yetkin, en gelişmiş burjuva devlet tipi, parlamenter demokratik cumhuriyettir; iktidar bu devlet tipinde parlamentoya aittir, devlet makinesi, yönetim aygıtı ve organı, her zamankilerdir; sürekli ordu, polis, pratik olarak görevden geri alınmaz, ayrıcalıklı, halkın üstüne konmuş memurlar topluluğu. Ama 19. yüzyıl sonlarından bu yana, devrimci dönemler, demokratik devletin üstün BİR TIPINI - Engels'in deyimine göre, daha şimdiden birçok bakımdan bir devlet olmaktan çıkan, 'artık terimin gerçek anlamında bir devlet olmayan' bir devleti gösteriyorlar. Bu devlet, halktan ayrı ordunun ve polis yerine, halkın kendisinin, doğrudan ve dolaysız silahlanmasını geçiren Paris Komünü tipi bir devlettir. Burjuva yazarlar tarafından kötülen ve kara çalınan ve başka şeyler arasında, haksız yere birdenbire sosyalizmi 'sokma' niyeti yüklenen komünün özü işte buradadır. Rus Devrimi'nin 1905'te ve 1917'de kurmaya başladığı devlet işte bu tipte bir devlettir." (109)

Görülebileceği gibi, Lenin, bu yeni devlet tipini açıkladıktan ve bu yeni biçimi Rus Devrimi'nin 1905, 1917'de Sovyetler'de kurmaya başladığı dev-

let biçimiyle aynı tipte bir devlet olduğunu tanıtladıktan sonra, Komünün özü, yani bu yeni devlet biçiminin özü, tam bir açıklıkla izah etmektedir. Lenin, "İKTİDAR İKİLİĞİ ÜZERİNE" adlı makalesinde bu yeni devlet tipini çok daha ayrıntılı tahlil ederek, 1917 Sovyetlerinin özelliklerini, Sovyet geçici hükümetinin özelliklerini ve bu yeni devlet biçimiyle ilk devlet biçimi olan Paris Komünü biçimi arasındaki somut bağı ve temeli ve dolayısıyla özü şöyle açıklar:

"İktidar ikiligi neye dayanıyor? Geçici hükümetin, burjuvazi hükümetinin yanında, henüz güçsüz, tohum durumunda, ama gene de gerçek, sözcüktürmez ve büyüyen bir varlığı olan bir başka hükümetin, işçi ve asker vekilleri Sovyetlerinin kurulmuş bulunmasına.

Bu ikinci hükümetin sınıf bileşimi nedir? Proletarya ile (asker üniforması altındaki) köylülük. Siyasal niteliği nedir? Devrimci bir diktatörlük, yani merkezi bir devlet iktidarı tarafından yayınlanan bir yasaya değil, ama doğrudan doğruya devrimci bir zorlamaya, halk yığınlarının aşağıdan gelen dolaysız girişkenliğine dayanan bir iktidar. Bu iktidar alışımsız tipteki parlamenter burjuva demokratik bir cumhuriyette genellikle varolan ve ileri Avrupa ve Amerika ülkelerinde şimdiye değin üstün gelen iktidardan bambaşkadır. İşin özü burada olmakla birlikte çoğu kez unutulmuş yeterince düşünülmemiş bir şeydir, bu. Bu iktidar 1871 Paris Komünü ile aynı tipte bir iktidardır ve başlıca belirtici özellikleri şunlardır: 1) İktidar kaynağı, bir parlamento tarafından daha önce tartışılmış ve onaylanmış bir yasa değil, ama halk yığınlarının dolaysız, yerel, aşağıdan gelen girişkenliği, yaygın bir değişimi kullanmak gerekirse, dolaysız bir 'zorlama'dır. 2) Halktan ayrı ve halka karşı kurumlar olan polis ve ordunun yerine, tüm halkın doğrudan silahlanması geçmiştir. Bu iktidar altında, kamu düzeninin korunmasını silahlı işçiler ve köylüler, silahlı halk kendileri gözetirler. 3) Memurlar topluluğu da, bürokrasi de halkın dolaysız iktidarı ile değiştirilmiş ya da hiç değilse, özel bir denetim altına konmuştur. Yalnızca görevler seçimle geline görevler olmakla kalmaz, ama basit vekiller durumuna getirilmiş görevliler de, halkın ilk isteği üzerine görevden alınabilir durumundadırlar; bunlar, yüksek maaşlı 'araplıklar'dan yararlanan ayrıcalıklı burju-

va bir topluluk olmaktan çıkıp, ma-
aşları iyi bir işçinin alışılmış ücretini
geçmeyen 'özel bir sınıf' işçi durumu-
na gelirler.

Özel bir devlet tipi olarak Paris Komünü'nün özü işte burada ve yalnızca buradaki Plehanov'lar (Marksizmde ihanet etmiş bulunan mahut şövenler) Kautsky'ler (Merkezçiler, yani şövenizm ile marksizm arasında bocalayan kişiler) ve genel olarak bugün egemen olan bütün sosyal-demokratlar, sosyalist-devrimciler ve benzerleri işte bu özü unutmışlardır." (110)

Uzunca pasajdan da (okuyucuyu sıkma pahasına bu pasajı aktardık, anlaşılın diye) anlaşılacağı üzere, Lenin, çok açık bir biçimde, Sovyet iktidarının yeni ve canlı pratiği ile, Paris Komünü arasındaki bağı hiçbir muğlaklığa ve revizyonist çarpıtmaya meydan bırakmayacak şekilde ortaya koyar.

İster bir sınıfın diktatoryasına dayanan proletarya diktatörlüğü olsun, isterse, birden fazla sınıfın diktatoryasına dayanan daha geri seviyedeki proletarya diktatörlüğünün özgül biçimleri olan, devrimci işçi-köylü diktatörlüğü ve demokratik halk diktatörlüğü olsun, her üçünde de Paris Komünü deneyiminden çıkarılan ve komünün özünü oluşturan özellikler bütünüyle mevcut ve aynıdır.

Ve der ki:

a) Her iki iktidar da aynı tipte bir iktidardır. b) Her iki iktidar da özü itibarıyla aynıdır. c) Her iki iktidarın da özünü oluşturan temel muhteva, belirtilen üç maddenin ta kendisidir.

O halde, proletarya diktatörlüğünü amaçlayan, bu yoldaki devrimci siyasal geçiş biçimlerinin hepsi aynı öze sahip midir? Bu soruya verilecek cevap evettir. Evettir çünkü, her üç diktatörlükte de Paris Komünü'nün özüne temel teşkil eden özellikleri kendi bağrında taşımaktadır. Gerek, iktidarın kaynağının parlamento tarafından onaylanmış bir yasa ile değil, halkın

tabandan gelen dolaysız bir zorlamasına dayanması, gerek, halktan ayrı polis ve ordunun yerine halkın kendisinin doğrudan silahlanmasının geçirilmesi ve gerekse, bürokrasi ve memurlar topluluğunun halkın dolaysız iktidarı ile değiştirilmiş olması ve bunun yerine görevlerin seçimle belirlenmesi ve halkın isteğine bağlı olarak seçimle gelen görevlerinin tekrar görevden aynı yolda alınması gibi temel özellikler, her üç diktatörlükte de aynıdır ve vazgeçilmez özelliklerdir.

İster bir sınıfın diktatoryasına dayanan proletarya diktatörlüğü olsun, isterse, birden fazla sınıfın diktatoryasına dayanan daha geri seviyedeki proletarya diktatörlüğünün özgül biçimleri olan, devrimci işçi-köylü diktatörlüğü ve demokratik halk diktatörlüğü olsun, her üçünde de Paris Komünü deneyiminden çıkarılan ve komünün özünü oluşturan özellikler bütünüyle mevcut ve aynıdır.

Peki Paris Komünü neydi?

Cevabı Engels'ten, "**Eh peki, baylar, bu diktatörlüğün neye benzediğini bilmek ister misiniz? Paris Komünü'ne bakınız, Paris Komünü, proletarya diktatörlüğü idi.**" (abç) (111)

DHD ya da DIKD'deki sınıf ittifakı sınırlarının genişlemesi ya da proletaryanın hazırlık, köylüler ve milli burjuvaziyle birleşme derecesi, bu devrimci siyasal geçiş biçimlerinin özlerinde bir değişikliğe yol açmaz. Zira, sınıf ittifakı sınırlarının daralması ya da genişlemesi, öze ilişkin bir sorun değildir. Nihayet bu daralma ya da genişleme, öze tekabül eden 'üç özelliğin' varlık-koşulunu ortadan kaldırmaz.

Lenin, devrimci işçi-köylü diktatörlüğünün temel içeriğini ve özünü oluşturduğu Sovyet Devrimi'nin birinci aşamasıyla, proletarya diktatörlüğünün temel içeriğini oluşturduğu devrimin ikinci aşaması için, tam da düşüncelerimizin lehine tanıklığını sürdüren şu açıklamalarda bulunur:

"**Önce köylülerin 'tümü' ile monarşiye, toprak sahiplerine, ortaçağ düzenine karşı çıkış (bu aşamaya dek devrim burjuvadır, burjuva demokratiktir) sonra, yoksul köylülerle, yarı-proleterlerle ve bütün sömürülenlerle birlikte, köy zenginlerini, kulakları, vurguncuları da içine alan kapitalizme karşı yürüyüş (burada artık sosyalist bir devrim söz konusudur.)** der ve devamla sorumuza açıklık getiren şu yargılarla açıklamasını sürdürür: "**Birincisiyle ikincisi arasında bir tür Çin**

seddi çekmeye kalkmak, proletaryanın hazırlık ve köylülerle birleşme derecesinden başka bir sınır koymak, marksizmi iyice tahrif etmek, işe yaramaz hale getirmek, onun yerine liberalizmi koymak demektir." (abç) (112)

Artık anlaşılmıştır ki, proletaryanın diğer sınıflarla ittifakı sorunu, köylülerle, birleşme sorunu, milli burjuvaziyle bir blok, bir anlaşma, bir ittifak sorunu belli tarihi evre ve ayrı çerçevede gelişen her proleter özlü devrimin ve dolayısıyla, bu devrimin özünü oluşturan proletarya diktatörlüklerinin ulusal biçimlenmelerine özgü bir sorun olmasına karşın, proletaryanın bu diktatörlüklerin merkezinde oluşu, onun ideolojik, politik ve örgütsel önderliği sorunu, proletarya diktatörlüğü yolundaki devrimci geçiş biçimlerinin genel ve vazgeçilemez bir koşulu ve genel olarak proletarya diktatörlüğünün bir sorunudur.

Bütün bu sorunları açıklığa kavuşturduktan sonra, ülkemizdeki demokratik halk diktatörlüğüne geçebiliriz. Her şeyden önce demokratik halk diktatörlüğünün sınıf bileşimini -ülkemiz açısından- işçi sınıfı, köylülük, küçük ve milli burjuvazi oluşturur. Bu diktatörlükte işçi sınıfının önderliği gerekli ve zorunlu bir koşuldur. Bu tür devrimlerin tarihi göstermiştir ki, devrimde, işçi sınıfının önderliği olmadığında başarısızlık, önderliği olduğunda ise, başarı. Dolayısıyla devrimimizde, işçi sınıfı önderliği esastır. Demokratik halk diktatörlüğümüz ise her şeyden önce işçi sınıfı önderliğinde devrimci sınıfların ittifakına ama en önemlisi de ve esas olarak da işçi-köylü ittifakına dayanır. En uzak görüşlü, en özverili ve sonuna dek devrimci sınıf olan işçi sınıfı köylülerle sağlam bir birlik kurarak ancak diktatörlüğünü sürdürebilir.

Çin halkının hem teoride ve hem de pratikte kazandığı tecrübeyi özetleyen Lenin, bu sorunda şöyle diyecektir: "**İçte, halk kitlelerini harekete geçirmek, yani işçi sınıfını, köylülüğü, şehir küçük burjuvazisini ve milli burjuvaziye birleştirmek, işçi sınıfının önderliğinde ülke içinde bir birleşik cephe kurmak ve buradan hareketle işçi sınıfının önderliğinde ve işçi, köylü ittifakı temeli üzerinde, demokratik halk diktatörlüğü olan bir devlet kurmak.**" (113)

Sonuç Yerine:

Devrimimizin Geleceği

Devrimimizin temel içeriğini oluşturan Demokratik Halk Diktatörlüğünün her şey gibi bir geçmişe, bir de geleceğe uzanan yanı vardır. Geçmiş, burjuva-feodal diktatörlüğe uzanır. Bu geçmiş, ağalık-dedelik, şeyhlik, angarya, yarıciçuk, tefecilik, vb.dir. Bu geçmişe karşı savaşında proletaryanın milli burjuvaziyi de kapsayan devrimci sınıflarla ittifakı vardı. Bu savaşında burjuva-feodal devlete karşı savaşında, bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük için savaşında; anti-emperyalist, anti-feodal, anti-faşist savaşında çıkarların birliğinin doğurduğu irade birliği vardı. Ve görelî idi. Bu diktatörlüğün geleceği ise, özel mülkiyete karşı, burjuvaziye karşı, Sosyalizm uğruna savaşımıdır. Bunda doğrudan sosyalizme geçiş vardır.

Halk-demokrasiden sosyalizme geçmede tayin edici kilit taşı, işçi-köylü ittifakı piramidi üzerinde yükselen proletaryanın sınıfsal önderliğidir.

Özgün süreçte, devrimimiz iki aşamadan oluşmaktadır. Bunlardan biri demokratik, diğeri sosyalist devrim aşamasıdır. Her iki aşamada da, proletaryanın önderliği, kumanda merkezinde oluşu vazgeçilemez bir zorunluluktur. Demokratik devrim, sosyalizme geçiş için bir ön hazırlık, bir temeldir; yönü sosyalizmdir. Mao'nun sözleriyle "Demokratik devrim, sosyalist devrim için gerekli bir hazırlık; sosyalist devrim ise demokratik devrimin kaçınılmaz bir sonucudur." (114)

Halk-demokrasiden sosyalizme geçmede tayin edici kilit taşı, işçi-köylü ittifakı piramidi üzerinde yükselen proletaryanın sınıfsal önderliğidir. Proletarya sınıfı, bu önderliği, devrimin kurmay merkezi, proletaryanın öncü ve örgütlü müfrezesi, partisi aracılığıyla yerine getirecektir.

Devrimimizin geleceği sosyalizme yöneliktir çünkü; proletarya demokratik devrimde çakılıp kalmayacak, Marx'ın "devrimin sürekliliği" şiarı eşliğinde, bir sonraki aşamayı adımlayarak; iktisadi alandaki sosyalist dö-

nüşüm mücadelesini en yakın müttefiki güçlerle, özellikle de yoksul ve aşağı-orta köylülere dayanarak yerine getirecektir. Bu yol, sanayi açısından, devlet kapitalizmi eşiği aracılığıyla yoluna sokulurken, tarım açısından kolektivizasyon temelinde olacaktır.

Mao, "Tarımda kooperatifleşme, köylülerle ittifakımızı burjuva demokrasisi temelinde değil, proleter sosyalizmi temelinde sağlamlaştırılmamızı sağlayacaktır. Bu, burjuvaziyi kesin olarak tecrit edecek ve kapitalizmin nihai olarak ortadan kaldırılmasını kolaylaştıracaktır. Bu meselede insafsız. Bu meselede Marksizm gerçekten acımasız ve merhametsizdir, çünkü; emperyalizmin, feodalizmin, kapitalizmin ve küçük üretimin kökünü kazımaya kararlıdır" (115) derken, tam da sosyalizme geçişin yolunu öz-lü bir biçimde dile getirmektedir. Ve o, "Tarımın sosyalist dönüşümünü gerçekleştirmekteki amacımız, geçiş köylük bölgelerde kapitalizmin kaynağını kurutmaktır" (116) derken tam da bu geçişin ana çizgileriyle altını çiziyordu.

Kapitalist işletmelerin sosyalist dönüşümünde devlet kapitalizmi yoluyla kullanma, kısıtlama, dönüştürme siyaseti benimsenirken, tarım alanındaki sosyalist dönüşümde şu yol izlenecektir: "İlk adım, köylüleri, gönüllü katılma ve karşılıklı yarar ilkeleri uyarınca, içinde yalnızca sosyalizmin bazı tohumlarını taşıyan, birkaç aileyi ya da on civarında aileyi kapsayan tarım üreticileri karşılıklı yardım ekipleri örgütlemeye çağırma. İkinci adım, köylüleri aynı şekilde gönüllü katılma ve karşılıklı yarar ilkeleri uyarınca bu karşılıklı yardım ekipleri ve toprak hisselerinin birleştirilmesi ve birleşik yönetimle belirlenen yarı-sosyalist nitelikte küçük tarım üreticileri kooperatifleri örgütlere çağırma oldu. Üçüncü adım, aynı ilkeler uyarınca köylülerin, bu küçük yarı-sosyalist kooperatifler temelinde daha da birleşmeye ve tamamen sosyalist büyük tarım üreticileri kooperatifleri kurmaya çağırma olacaktır. Bu adımlar, köylülerin kendi tecrübeleriyle sosyalist bilinçlerini yavaş yavaş yükseltmelerini ve yavaş yavaş hayat tarzlarını değiştirmelerini, mümkün kılıyor, böylece aynı değişiklik duygusunu hafifletiyor." (117)

Ülkemiz koşullarıyla temel sınıf ilişkileri açısından aynı özellikler gösteren Çin'de uygulanan bu yolun, yarı-sömürge, yarı-feodal ülkemiz içinde

genel geçerliliğe sahip olduğu bilinciy-le hareket ediyoruz. Ve etmeliyiz de.

SONSÖZ: Devrimimizin önemli görevlerinden birini oluşturan demokratik devrimle ve ona bağlı olarak çözülen, Kürt ulusal sorunu ve ulusal azınlıklar konusuna değinmedik. Bu önemli sorunu, başlıbaşına ve ayrı bir yazının konusu olarak ele alacağız. Bu konular şunlar olacaktır: Kürtler, tarihi, isyanları, Cumhuriyetleri, sorunun teorik sunuluşu, Kürt ulusal sorunu ve somutta gelişen hareket vb. □

Kaynaklar-Dipnotlar ve Açıklama

- (89) Mao, ASKERİ YAZILAR, syf. Ayrıca bakınız SEÇME ESERLER (II), syf. 151, Mao
- (90) Marx-Engels, Lenin, Stalin, PARTİZAN SAVAŞI, syf. 86
- (91) Mao, SEÇME ESERLER (2), syf.316
- (92) Mao, SEÇME ESERLER (2), syf.316
- (93) Mao, SEÇME ESERLER (2), syf.316-317
- (94) Mao, SEÇME ESERLER (2), syf.317
- (95) Mao, SEÇME ESERLER (2), syf.292
- (96) Mao, SEÇME ESERLER (2), syf.292-293
- (97) Mao, SEÇME ESERLER (2), syf.368
- (98) Mao, SEÇME ESERLER (2), syf.374
- (99) Mao, SEÇME ESERLER (2), syf.372
- (100) Marx-Engels-Lenin, PARIS KOMÜNÜ ÜZERİNE, syf.420
- (101) Lenin, PROLETARYA DEVRİM VE DÖNEK KAUTSKY, syf.151
- (102) KOMÜNİST ENTERNASYONAL PROGRAMI, syf.73
- (103) Stalin, KOMÜNTERN PROGRAMI ÜZERİNE adlı makaleden, KOMÜNİST ENTERNASYONAL PROGRAMI, syf.131
- (104) Stalin, KOMÜNTERN PROGRAMI ÜZERİNE adlı makaleden, KOMÜNİST ENTERNASYONAL PROGRAMI, syf.132
- (105) KOMÜNİST ENTERNASYONAL PROGRAMI, syf.74
- (106) Bu konuda daha geniş bilgi için "KOMÜNİST ENTERNASYONAL PROGRAMI"nda Dünya Proletaryaya Diktatörlüğü İçin Mücadele ve Başlıca Devrim Tipleri" adlı bölüme bakınız. Syf. 73-74-75-76 ve ayrıca aynı kitabın ek bölümündeki Stalin'in, programa ilişkin konuşmalar makalesine bakılsın. Syf.115 ve 132 arası.
- (107) Lenin, DEVLET VE DEVRİM, syf.50
- (108) Mao, SOVYET İKTİSADININ ELEŞTİRİSİ, syf.37
- (109) Lenin, NİSAN TEZLERİ VE EKİM DEVRİMİ, syf.49
- (110) Lenin, NİSAN TEZLERİ VE EKİM DEVRİMİ, syf.17
- (111) Marx-Engels, SEÇME YAPITLAR (2), syf.226
- (112) Lenin, PROLETARYA DEVRİMİ VE DÖNEK KAUTSKY, syf.151
- (113) Mao, SEÇME ESERLER (4) syf.447-448
- (114) Mao, SEÇME ESERLER (5), syf.330
- (115) Mao, SEÇME ESERLER (5), syf.242-243
- (116) Mao, SEÇME ESERLER (5), syf.240
- (117) Mao, SEÇME ESERLER (5), syf.226-277

Yeni Demokrasi Yazı İşleri Müdürü

23. sayımızda "Düzyün Usta" imzasıyla çıkan okuyucu mektubunun yayınlanmasından sonra, mektupta Ağa Karabacak'a atfen geçen bölümlerin, kişisel husumetten kaynaklandığını Ağa Karabacak'ın bize gönderdiği mektup üzerine yaptığımız araştırmayla da doğrulanmış bulunuyoruz. Okuyucumuz olduğunu söyleyen Düzyün Usta'nın dergiyi kişisel sorunların tartışıldığı bir dergi olmadığı "gerçeğini göz ardı ederek, bizim okuyucularımıza güven duygumuzdan yararlanma çabasını hoş karşılamadığımızı belirtir, bu mektubun bizim için bundan böyleki okuyucu mektuplarını daha dikkatli bir değerlendirmeye tabi tutacağımızı, okuyucularımızın sosyalist bir derginin politikasına yakışır bir gerçeklikle, kişisel değil, toplumsal sosyal sorunların irdelenmesi arzulanmışımızı belirterek; AĞA KARABACAK'ın bizim yanlımıza parmak basan cevap mektubunu kişisel sorunu içeren bölümünü çıkartarak yayınlıyor.

Yeni Demokrasi dergisinin Temmuz 1989 tarih ve 23 sayılı sayısında benim kişiliğe yönelik yazılarınızla ilgili tekipte mektubudur. Aynı puntolarla yayınlanmasını saygılarımla arz ederim. Derginizin okuyucudan okuyucuya bölümünde Düzyün Usta imzasıyla yayınlanan bir yazıda bazı gerçek dışı suçlamalar ve karalamalar isnat edilmiştir. Bu gerçek dışı iddia ve suçlamalar ön araştırması yapılmadan sosyalist karaktere sahip bir dergide yayınlanması en büyük üzüntüm olmuştur.

Düzyün Usta adındaki şahsın derginizden yayınlanan yazılarındaki deyimler gerçek dışı isnat ve iftiralarlardır. Bu insanı çevre halkımız çok iyi bildiği ve ne biçim bir ahlakî tahahüle sahip olduğunu açıklamak istiyorum. Yazıda "köy ağası Ağa Karacak", "ağasına karşı gelmeyen" kadının kocasından bahsedilmektedir. Bu yazıyı okuyan bir insan gerçekten bir anlık da olsa.

Güneydoğu'daki feodal ağalık ve beyleri anımsayıp aynı zorbalığın Tunceli'de de varolduğuna ve yaşanacağına ve bunu benim de yapacağıma dair bir şüphe doğmaktadır. Oysa ki bölgedeki tüm insanlarımız benim yaşantılarımı çok iyi bilmekte ve hatta durumu orta halli olan bir köylüyüm. Maddi durumum iyi olmayan bir insanın değişik şekilde gösterilmesi bir nedene dayanmaktadır. Bu da kişiliğim ve demokrat unsurluğum gereği 12 Eylül hareketinde uğradığım haksızlık ve gerici'lere boy hedefi olduğumdur. Bu da bir yayın organı olarak 1980'lerden bu yana basını takip ettiyseniz mağduriyet ve mücadelemi çok iyi bilmelisiniz. İyi bir araştırma yaptığınız takdirde bu durumu çok iyi ve sağlıklı öğreneceğinize inanıyorum. Bu konuda yapacağınız araştırma sonucu, siz de daha çok müteessir olacağınıza inanıyorum. Asıl üzüntüm, hedefi sınırsız toplum olan bir yayın organının bu tür şeylere basamak olmasıdır. Çevrede halkın lanet ve nefretine uğramış Düzyün Usta adındaki bir müfterinin mektubuna sütunlarımızda yer vermektir.

Şimdi ise Düzyün Usta'nın yalan ve iddialarını delilleri ile huzurları-

nıza seriyorum. Yapacağınız değerlendirmesi sonunda ve derginizin yazılarını da dikkatle incelediğinizde Düzyün Usta'nın sahtekarlığıyla çevirdiği her dolabıyla bilinen halk arasında adı ve ünvanıyla açık olan. Ben söylemeye gerek duymuyorum. Böyle bir insanın çirkefçe şeylerine yeni kılıflar uydurarak sizin vasıtanızla kamuoyuna açıklamasıdır. Bu da onu temize çıkaramaz. Saldırı ve karalama hedefi olarak seçtiği Ağa Karabacak kişiliği demokrasi açısından nelerin getirileceğini ve nelerin götürüleceğini bu tartışmayı da demokrasi güçlerine bıraktıyorum. Çünkü böylesini daha sağlıklı görüyorum. Sizin de böyle bir araştırma yapmanızı öneriyorum.

Bütün bunlara rağmen Sosyalist bir derginin haber toplama ve kamuoyuna aktarmadaki ciddiyeti ve sorumluluğu sizce de malum olmasına rağmen bu insanın bu davranışıyla yukarıda ciddiyetini belirttiğimiz görev ve gölge düşürüldüğü bildirerek yanlışlığın giderilmesini diliyorum.

Basın hayatında sizlere başarılar dilerim.

20/7/1989

AĞA KARABACAK

Sevgili Yeni Demokrasi

Son 25. sayımızla birlikte okuyucularımıza yazmış olduğunuz açık mektubunuz üzerine yazıyorum. Ve bundan sonra çeşitli konularda bir okuyucunuz ve ML-MZD'nin kendi çapında yılmaz savunucusu bir devrimci işçi olarak yazacağım.

Ülkemizdeki yoksullara, ezilen ve sömürülenlere, yani ülkemizin işçisine, yoksul köylüsüne yiğit gençliğine bilinç götürme, onların zihinlerini aydınlatma ve onları Yeni Demokratik Halk Devrimin yolunda yürümelerine yöneltme doğrultusundaki şeklindeki yüklediğiniz görev olarak siz YD'de bazı eksiklikler görüyorum. Bunlardan birisi; haftalık ya da onbeş günlük bir halk gazetesi çıkarmamızdır. Bu konuda geçen sayılarımızda, bir arkada-

şın yazısı çıkmıştı. Onu destekliyorum, YD aylık teorik bir yayın organı. Daha çok bilimsel ve ağır gelmekte. Her insan rahatlıkla onaylamamakta. Bunun için YD'sinin yanısıra bir de eğer olanaklarımız varsa haftalık ya da onbeş günlük bir gazetesi olmalıdır. İkinci olarak; Y.Demokrasi olarak ülkede yalnız dört ilde büronuz var. Bu da kitleleri bağ kurmada ve derginin rahatlıkla, dağıtım konusunda yeterli olmamaktadır.

Adana'da bir Yeni Demokrasi bürosu açmanız, Adana gibi işçi sınıfının yoğun, aynı zamanda yoksul insanı çok olduğu bir yerde bu bir ihtiyaç ve gerekliliktir.

Adana'dan Bir Devrimci İşçi

Bir köylünün arzuhali: SON MEKTUP

Mektubuma başlamadan önce
selam eder

Gözlerinden öperim

Bizi soracak olursan

Hiç sorma

Yamandır halimiz

Değişmedi

Hal eski hal

Lo lo heval

Yollar yine çamur

Toprak hasta

Harman vermez

Oniki aylık emeğe değmez

Üstümüzden ceryan telleri geçer

Traktörler

Dört yanımızdan

Bize ne

Çıramızda gaz bulunmadıktan

Yakkabımız on yamalı

Sırtımız ha keza

Balımız tuz kadar ucuz

Sözlerimi dikkate al

Kendin gelmiyorsan

Hiç olmasa bir mektup yaz

x x x x

İnanki dostum

Sana çok küstüm

Neden dersenki

Çünkü

Bindokuzyüz yetmişikide

Bana yazdığım mektubu

Tekrar tekrar okurum

Taaa o zaman gelecektin

Değilmi?

Yalan değil

İhmalkar

Şahit var

Ben son mektubumun sonunda

Sana

Eğer gelirsen

Beni bulabileceğin yerleri

Ve adresimi

Tekrardan yazacağım

Oralarda ara beni

Mahfetti bu yara beni

Bu defa

Koyma gözlerimi yolda

Gelirsen eğer

Ama gel

Çünkü

Gelmeye değer

Berberinde de şunları getir

Bir kitap

Kabı şaphalı olsun

Çok gerek

Bir defter -kalem

Tükenmez olsun

Bir öğretmen

Ama

Hasta olanlardan değil ha

Önce yüreği tartılsın

Önemli

x x x x

Ha.....

Bir ozan

Bir hal yazan

Çok oldu ama

Kusura bakma

son isteğim de şudur

Birde ordu bozan

Orduki

Yollarda duran

"kaçakçı 3 vuran

Orduki

köylere giren

Kapı kıran

Orduki

Başımıza dipçik vuran

Neyse...

Gelirsen

Uzun uzun konuşuruz

Adresim şudur

Bilirsinki

Bizde

Sizdeki gibi

Kat-Mat

Numara-Numara

Yoktur

Sora sora gel

x x x x

Ha...

Adresim

Derviş oğlu Mehmet

Adıyaman-Kahta

Susayan köyü

Bu adreste yoksam eğer

Beni

Adana yollarından

Cezaevinden

Karakoldan

Çakmak taşlarından

Çekirgelerden

Koyunlardan

Tütün tarlasından

Buğday başağından

Kara yılanlardan ve

Sarı öküzden de

Sorabilirsin

Bunlarda bilmezse

İki taşın arasında

Gör beni.....

1972-1982

On yıl oldu

Vicdansız

Yeter artık sor beni

Yoksa bu dert yer beni

Bu

Sana son bir ikaz

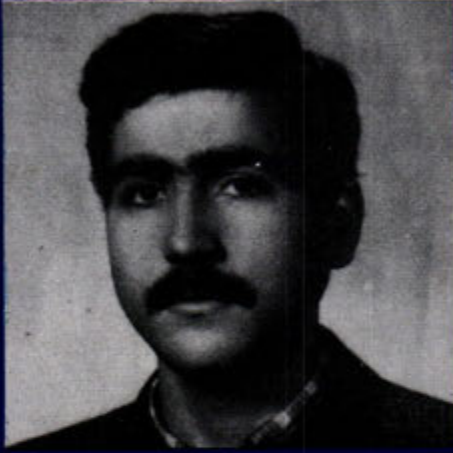
Acele cevap yaz

Tekrar gözlerinden öperim

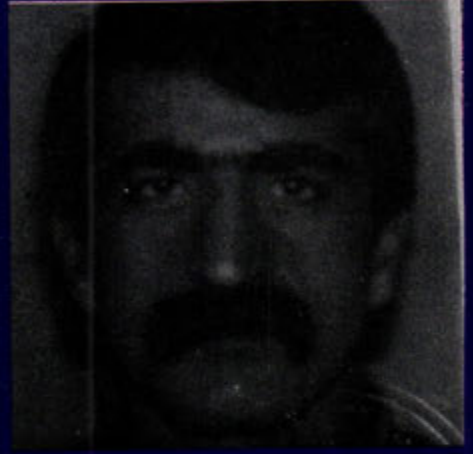
Hoşça kal

Dostum Köylü

**Dört Karanfil Yüreğimizde
her daim açacak**

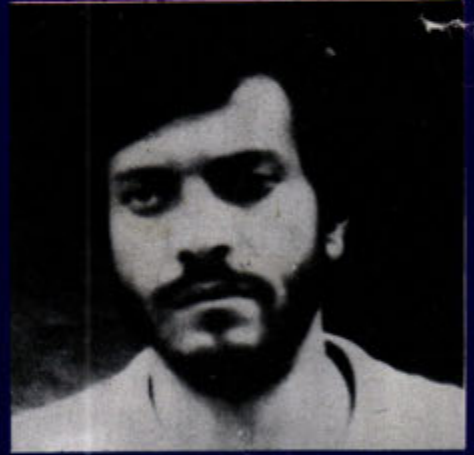
İ.Hakkı ADALI

Kemal SOĞUKPINAR

Reha ŞEN

Fevzi YALÇIN

**Şafak kıvılcımlı bir yürek
Dinamite fitil olabilmek
Kavgayı aşk gibi sevebilmek
Size özgü bir yürek.**